

Abádszalók Város Önkormányzata

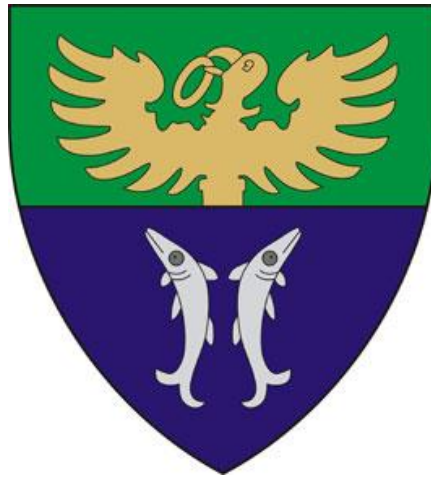
Abádszalók Város

Integrált Településfejlesztési
Stratégiájának

Megalapozó vizsgálata

2023

Abádszalók Város Önkormányzata

ABÁDSZALÓK VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

HELYZETFELTÁRÓ - HELYZETELEMZŐ - HELYZÉTÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZEK

Jelen dokumentum a 2017-ben kidolgozott Integrált Településfejlesztési Stratégia
Megalapozó Tanulmányának felülvizsgálata.

A felülvizsgálat során megtörtént az ITS-ben szereplő adatok és információk aktualizálása,
a megváltozott külső feltételekhez való igazítása, valamint a megvalósított fejlesztésekre
építve újabb fejlesztési ötletek és területek kijelölése.

2023

Készítette:

Forensys Kft.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	9
1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	10
1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS TÉRSÉGI KAPCSOLATOK, A VÁROS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN	10
1.1.1 <i>A település térségi szerepe</i>	10
1.1.2 <i>A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása, elemzése</i>	12
1.2 TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	16
1.2.1 <i>Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz</i>	16
1.2.2 <i>Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához</i>	18
1.2.3 <i>Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás</i>	19
1.3 A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	22
1.3.1 <i>Országos Területrendezési Terv</i>	22
1.3.2 <i>Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve (3/2020. (V.13.) HMÖ rendelet)</i>	26
1.4 A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS SZERKEZETI TERVEINEK ABÁDSZALÓK TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	31
1.5 HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK	38
1.5.1 <i>A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai</i>	38
1.5.2 <i>Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések</i>	39
1.6 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEK	40
1.6.1 <i>Hatályban lévő településrendezési eszközök</i>	40
1.6.2 <i>Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei</i>	41
1.7 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	42
1.7.1 <i>A népesség főbb jellemzői</i>	42
1.7.2 <i>Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok</i>	54
1.7.3 <i>Települési identitást erősítő tényezők</i>	54
1.8 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	55
1.8.1 <i>Humán közszolgáltatások</i>	55
1.8.2 <i>Esélyegyenlőség biztosítása</i>	59
1.9 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	60
1.9.1 <i>A település gazdasági súlya, szerepköre</i>	60
1.9.2 <i>A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői</i>	60
1.9.3 <i>A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések</i>	65
1.9.4 <i>A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők</i>	66
1.9.5 <i>Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)</i>	68
1.10 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	69
1.10.1 <i>Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program</i>	69
1.10.2 <i>Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere</i>	72
1.10.3 <i>Gazdaságfejlesztési tevékenység</i>	72
1.10.4 <i>Foglalkoztatáspolitikai</i>	72
1.10.5 <i>Lakás- és helyiséggazdálkodás</i>	73
1.10.6 <i>Intézményfenntartás</i>	73
1.10.7 <i>Energiagazdálkodás</i>	74
1.11 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	74
1.12 TÁJAI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	76
1.12.1 <i>Természeti adottságok</i>	76
1.12.2 <i>Tájhasználat, tájszerkezet</i>	82
1.12.3 <i>Védett, védendő táji és természeti értékek, területek</i>	84
1.12.4 <i>Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése</i>	95
1.13 ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	95
1.13.1 <i>A települési zöldfelületi rendszer elemei</i>	96
1.13.2 <i>A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái</i>	97
1.14 AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	97
1.14.1 <i>A terület-felhasználás vizsgálata</i>	98
1.14.2 <i>A telekstruktúra vizsgálata</i>	105
1.14.3 <i>Önkormányzati tulajdonkataszter</i>	106
1.14.4 <i>Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése</i>	106
1.14.5 <i>Az építmények vizsgálata</i>	106
1.14.6 <i>Az épített környezet értékei</i>	106

1.14.7	Az épített környezet konfliktusai, problémái	112
1.15	KÖZLEKEDÉS	112
1.15.1	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	112
1.15.2	Közúti közlekedés	114
1.15.3	Parkolás	117
1.15.4	Áruszállítás	117
1.15.5	Közösségi közlekedés	117
1.15.6	Kerékpáros közlekedés	120
1.15.7	Gyalogos közlekedés	120
1.15.8	Összegzés	121
1.16	KÖZMŰVEK ÁLLAPOTA ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG	121
1.16.1	Vízi közművek	121
1.16.2	Energia	124
1.16.3	Elektronikus hírközlés	126
1.17	TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM	128
1.17.1	Talaj	128
1.17.2	Felszíni és felszín alatti vizek	129
1.17.3	Levegőtisztaság és védelme	134
1.17.4	Zaj- és rezgésterhelés	135
1.17.5	Sugárzás védelem	136
1.17.6	Hulladékkezelés	137
1.17.7	Vizuális környezetterhelés	138
1.17.8	Árvízvédelem	139
1.17.9	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	139
1.18	KATASZTRÓFAVÉDELEM	139
1.18.1	Építésföldtani korlátok	140
1.18.2	Vízrajzi veszélyeztetettség	141
1.18.3	Egyéb katasztrófavédelmi tényezők	142
1.19	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	142
1.20	VÁROSI KLÍMA	142
2.	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	143
2.1	A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE	143
3.	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	145
3.1	HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE	145
3.1.1	A folyamatok értékelése	145
3.1.2	A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés 146	
3.1.3	A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei	148
3.2	PROBLÉMATÉRKÉP / ÉRTÉKTÉRKÉP	148
3.3	ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK	150
3.3.1	A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása	150
3.3.2	A településrészek bemutatása	152
3.3.3	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése 161	
3.3.4	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek	169
4.	MELLÉKLETEK	170
4.1	A DOKUMENTUM KÉSZÍTÉSE SORÁN FIGYELEMBE VETT VAGY A KÉSŐBBIEKBEN ALKALMAZANDÓ EGYÉB JOGSZABÁLYOK, ELŐÍRÁSOK, FORRÁSELÉRHETŐSÉGEK	170

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Kunhegyesi járás települései	12
2. táblázat: Abádszalók települési funkciói	13
3. táblázat: Az Abádszalókon illetékes intézmények központjai, távolságuk a várostól	14
4. táblázat: Tervezett fejlesztések Hortobágy – Tisza-tó térségében	21
5. táblázat: Abádszalók szomszédos települései és jellemzőik	32
6. táblázat: Abádszalók város népességszám változása (fő, %, 2000-2020).....	42
7. táblázat: A lakónépesség korösszetétele (fő, %, 2001, 2011, 2020).....	45
8. táblázat: Abádszalók város lakossága iskolai végzettség vármegyei és országos összehasonlításban (fő, %, 2001, 2011)	46
9. táblázat: Foglalkoztatás és ingázás (fő, 2001, 2011)	48
10. táblázat: Az alacsony jövedelműek támogatásának terjedelme Abádszalókon (fő, 2008-2020)	52
11. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei Abádszalókon (2001, 2011).....	53
12. táblázat: Lakások és lakott üdülők építési év szerinti megoszlása Abádszalókon (%).....	53
13. táblázat: Óvodák alapadatai (2020).....	56
14. táblázat: A szociális szolgáltatások igénybevétele Abádszalókon (fő, 2009-2020)	57
15. táblázat: Abádszalók vállalkozásainak részesedése Jász-Nagykun-Szolnok megyében (db, %, 2019)	60
16. táblázat: Működő vállalkozások megoszlása gazdasági ágazatok szerint (db, 2019)	61
17. táblázat: Éves település statisztikai adatok az Abádszalóki gazdaságról (2000, 2010).....	62
18. táblázat: Legjelentősebb forgalom bevételű Abádszalóki székhelyű szolgáltató vállalkozások (2020)	64
19. táblázat: Az idegenforgalom mérőszámai (db, %, 2017-2020).....	65
20. táblázat: Regisztrált gazdasági szervezetek száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020).....	65
21. táblázat: Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020)	65
22. táblázat: Regisztrált egyéni vállalkozások száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020)	65
23. táblázat: Abádszalók lakásállománya (2000-2020)	68
24. táblázat: A lakásfenntartási támogatás alakulása (ezer Ft, 2013-2020)	73
25. táblázat: Abádszalók város energiahatékonysági fejlesztései	74
26. táblázat: Erdőterületek Abádszalókon	81
27. táblázat: Törökszentmiklós Járási Hivatal adatai - Abádszalók	98
28. táblázat: Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	101
29. táblázat: Abádszalók funkcióvizsgálata	103
30. táblázat: Abádszalók régészeti lelőhelyei	106
31. táblázat: Abádszalók legfontosabb adatai (2019).....	114
32. táblázat: Közlekedési balesetek Abádszalók területén (eset, 2010-2019).....	116
33. táblázat: Átlagosnál jobb minőségű termőföldek Abádszalók területén.....	129
34. táblázat: A 10. légszennyezettségi zóna szennyezőanyagok szerinti koncentrációja	135
35. táblázat: Zajterhelési határértékek	136
36. táblázat: Belső tényezők elemzése	146
37. táblázat: Külső tényezők elemzése	147
38. táblázat: Abádszalók érték- és probléma tényezői területi elhelyezkedése.....	149
39. táblázat: Gazdasági aktivitás Abádszalók egyes városrészeiben (% , 2011)	152
40. táblázat: Abádszalók – Városmag városrész főbb mutatói (2011).....	154
41. táblázat: Városmag SWOT elemzése	155
42. táblázat: Abádszalók – Üdülőtérület városrész főbb mutatói (2011).....	156
43. táblázat: Üdülőtérület városrész SWOT elemzése	157
44. táblázat: Tisza-tavi fejlesztési zóna SWOT elemzése	158
45. táblázat: Ipari- Gazdasági terület városrész SWOT elemzése	159
46. táblázat: Abádszalók – Külterület főbb mutatói (2011)	160
47. táblázat: Külterület SWOT elemzése.....	160
48. táblázat: A szegregátumok és veszélyeztetett területek összehasonlítása Abádszalókon.....	168

Ábrajegyzék

1. ábra: Intelligens Szakosodási Stratégia prioritásai	20
2. ábra: Települést érintő egyéb országos övezetek	25
3. ábra: Abádszalók állandó népességszámának változása (fő, 2000-2020).....	42
4. ábra: Abádszalók lakónépességének változása (fő, 2000-2020)	43
5. ábra: Népmozgalmi mutatók 2002-2020 között	43
6. ábra: A lakónépesség korösszetétele (% , 2001, 2011, 2020)	44
7. ábra: Állandó népesség száma kor és nem szerint Abádszalókon (fő, 2020)	45
8. ábra: Abádszalók város lakossága iskolai végzettség szerint járási, vármegyei és országos összehasonlításban (% , 2011).....	47
9. ábra: A népesség gazdasági aktivitás szerinti összetétele (% , fő, 2001, 2011)	47
10. ábra: A foglalkoztatás ágazati szerkezete (% , 2011).....	48
11. ábra: Foglalkoztatottak megoszlása foglalkozási főcsoport szerint (% , 2011).....	49
12. ábra: A munkanélküliek száma (fő, 2000-2020)	49
13. ábra: Álláskeresők aránya a munkaképes korú lakossághoz viszonyítva (% , 2020).....	50
14. ábra: Személygépkocsik számának változása (db, 2000-2020).....	50
15. ábra: Ezer főre jutó gépkocsialomány alakulása (db/ezer fő, 2000-2020).....	51
16. ábra: Nappali oktatásban résztvevő általános iskolai tanulók és óvodások száma (fő, 2001-2020)	56
17. ábra: Beiratkozott olvasók és kikölcsönzött könyvtári egységek számának a változása (fő, db, 2000-2020) .	58
18. ábra: Összehasonlító táblázat a foglalkoztatottak számáról szektoronként Abádszalókon (fő, 2001, 2011)...	61
19. ábra: Mezőgazdasági vállalkozások aránya Abádszalókon (% , 2008-2010).....	62
20. ábra: Működő vállalkozások megoszlása a szolgáltató ágazatokban Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében (% , 2019)	63
21. ábra: Működő vállalkozások megoszlása a szolgáltató ágazatokban Abádszalókon (% , 2019).....	64
22. ábra: A helyi iparüzési adó alakulása (ezer Ft, 2014-2019))	66
23. ábra: Idegenforgalmi adóból származó önkormányzati bevétel alakulása (ezer Ft, 2014-2019).....	66
24. ábra: A munkanélküliség arányának változása területi összehasonlításban (% , 2000-2020)	67
25. ábra: Abádszalók lakásállománya (db, 2005-2020).....	68
26. ábra: Lakóingatlanok négyzetméter árának alakulása Abádszalókon (Ft/m ² , 2002. június – 2021. október) ..	69
27. ábra: Helyi iparüzési adó és idegenforgalmi adóbevételek alakulása (ezer Ft, 2014-2019).....	70
28. ábra: Régészeti lelőhelyek elhelyezkedése Abádszalók közigazgatási területén.....	108
29. ábra: Római katolikus templom	110
30. ábra: Református templom (Abádi).....	110
31. ábra: Református templom (Szalóki, Belsőfalusi).....	111
32. ábra: Műemlékek térinformatikai adatszolgáltatása.....	111
33. ábra: A lakossági motorizáció alakulása Abádszalókon [szgk/ezer fő, 2000-2020].....	115
34. ábra: A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások számának változása a teljes lakásállományhoz viszonyítva Abádszalókon (db, 2001-2019).....	122
35. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatorna-hálózat) hossza, a hálózatba bekapcsolt lakások számának változása a teljes lakásállományhoz viszonyítva (db, km, 2000-2020)	123
36. ábra: Elektromos és gáz szolgáltatás alakulása (2007-2019)	125
37. ábra: Villamos energia és gázfogyasztók számának alakulása (db, 2007-2019)	125
38. ábra: Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számának változása Abádszalókon a teljes lakásállományhoz viszonyítva (db, 2009-2019).....	127
39. ábra: Elszállított települési hulladék mennyiségének alakulása (tonna, 2006-2020).....	138
40. ábra: A lakónépesség korcsoportos megoszlása Abádszalók városrészeiben (% , 2011).....	152

Térképjegyzék

1. térkép: Abádszalók megközelíthetősége közúton és vasúton	10
2. térkép: Lakónépesség száma Abádszalókon és a környező településeken 2019-ben (fő)	11
3. térkép: Kunhegyesi járás elhelyezkedése Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében	11
4. térkép: A Kunhegyesi járás lakónépessége 2019-ben (fő).....	13

5. térkép: Az Abádszalókon illetékes intézmények központjai.....	14
6. térkép: Magyarország funkcionális térségei	17
7. térkép: Abádszalók az Országos Szerkezeti Terven	23
8. térkép: Települést érintő országos övezetek	24
9. térkép: Abádszalók elhelyezkedése Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében	26
10. térkép: Abádszalók Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Területrendezési tervében	27
11. térkép: Abádszalókat érintő térségi övezetek	28
12. térkép: Abádszalók szomszédos települései	31
13. térkép: Tiszabura Abádszalókkal határos területe	33
14. térkép: Kunhegyes Abádszalókkal határos területe	34
15. térkép: Kunmadaras Abádszalókkal határos területe	35
16. térkép: Tomajmonostora Abádszalókkal határos területe	36
17. térkép: Tiszaszentimre Abádszalókkal határos területe	37
18. térkép: Kisköre Abádszalókkal határos területe.....	38
19. térkép: Részlet Magyarország térképéről, Abádszalók megjelölésével	76
20. térkép: Tiszafüred-Kunhegyesi sík kistáj	77
21. térkép: 2020. január 1. – december 31. közötti csapadékeloszlás az OMSZ csapadékmérő állomásai alapján	78
22. térkép: Abádszalók és környékének vízrajza.....	79
23. térkép: Erdők rendeltetésszerű használata	81
24. térkép: Abádszalók és környékének térképe 1806-1869 között	83
25. térkép: Abádszalók és környékének tájhasználati térképe	84
26. térkép: Tájképvédelmi terület övezetei Abádszalókon és környékén	84
27. térkép: Tájképvédelmi terület övezetének részei.....	85
28. térkép: Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek	89
29. térkép: Fontos madárélőhelyek Abádszalókon.....	90
30. térkép: Különleges madárvédelmi területek.....	90
31. térkép: Abádszalók és környékének Natura 2000-es területei	91
32. térkép: Kunhalmok Abádszalókon és közvetlen környezetében.....	92
33. térkép: Abádszalók és környékének nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területei.....	93
34. térkép: A „természet védelméről” szóló 1996. évi LIII. törvény által meghatározott természeti területek	94
35. térkép: Az Országos Ökológiai Hálózat részei Abádszalókon	95
36. térkép: Habsburg Birodalom korabeli térkép (1763-1787).....	99
37. térkép: Habsburg Birodalom korabeli térkép (1806-1869).....	99
38. térkép: Magyar Királyság korabeli térkép (1869-1887).....	100
39. térkép: A település napjainkban	100
40. térkép: Abádszalók városrészei.....	101
41. térkép: Abádszalók szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 35% felett)	105
42. térkép: Abádszalók szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 30% felett)	105
43. térkép: Abádszalók táji és művi értékei	108
44. térkép: Abádszalók és környezetének közlekedési hálózata.....	113
45. térkép: Abádszalók és közvetlen környékének városi közúthálózata	114
46. térkép: Abádszalók legfontosabb autóbusz megállóhelyei és vasútállomása	118
47. térkép: Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal	119
48. térkép: Tisza-tó kerékpárút térkép - kis kör	120
49. térkép: Abádszalók közigazgatási határán belül található vízbázis védőterületek felszíni vetülete	122
50. térkép: Abádszalók felszíni földtana	128
51. térkép: Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezetének elhelyezkedése Abádszalókon	130
52. térkép: A Nagykunsági tervezési alegység.....	130
53. térkép: Abádszalók és környékének felszín alatti vízszint térképe	134
54. térkép: A földrengések területi eloszlása Magyarországon	140
55. térkép: Az elmúlt 30 nap földrengései (2021.12.10.)	141
56. térkép: Magyarországi belvíz veszélyeztetettség térkép	141
57. térkép: Abádszalók város értéktérképe	150
58. térkép: Abádszalók város problématerképe	150

---

59. térkép: Abádszalók városrészei.....	151
60. térkép: Abádszalók – Városmag térképe.....	153
61. térkép: Abádszalók – Üdülőterület városrész térképe	156
62. térkép: Abádszalók – Tisza-tavi fejlesztési zóna térképe	158
63. térkép: Abádszalók – Ipari- Gazdasági terület térképe.....	159
64. térkép: Abádszalók szegregátumai.....	162
65. térkép: Abádszalók szegregátumokat bemutató térképe (szegregációs mutató 35% felett)	163
66. térkép: Abádszalók szegregátumokat bemutató térképe (szegregációs mutató 30% felett)	164
67. térkép: Az 1. számú szegregátum térképe	165
68. térkép: A 2. számú szegregátum térképe	166
69. térkép: Az 1. számú veszélyeztetett terület térképe	167
70. térkép: A 2. számú veszélyeztetett terület térképe	168

Bevezetés

Az ITS egy középtávú, a területi alapú és szemléletű tervezést figyelembe véve készülő, hét évre szóló dokumentum, amelynek legfontosabb célja, hogy megalapozott stratégiai alátámasztást nyújtson Abádszalók jövőbeli tervezett fejlesztési elképzelései számára. Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában nemcsak az önkormányzati, hanem a településen más szereplők által megvalósítani tervezett fontosabb fejlesztési elképzeléseket foglalja keretbe. Az előkészítését széleskörű projektgyűjtés és partnerségi egyeztetés előzte meg.

A tervezés kereteit alapvetően a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szabja meg, amely rendelet szabályozza az ITS-en túl a településfejlesztési koncepciók készítésének főbb szempontjait is. A tervezési folyamat Európai Unió-s támogatással, a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-JN1 - Élhető települések pályázati felhívás keretében valósul meg. A hivatkozott kormányrendelet mellett ennek megfelelően a tervezés során ezért figyelembevételre kerültek a pályázati felhívásban, a felhíváshoz mellékelt tervezési segédletben, a Városfejlesztési Kézikönyvben és azok mellékleteiben foglaltak is. Emellett természetesen figyelembevételre kerültek az EU-s és a hazai szakpolitikák, tervezési keretek és dokumentumok, illetve a releváns Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei stratégiák, koncepciók és tervek is. A tervezés során az alábbi két részdokumentum készül el:

- Megalapozó Vizsgálat
- Integrált Településfejlesztési Stratégia

Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 6-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a stratégia akkor tekinthető eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy

- a település összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját a 2022-2030 közötti időszakban;
- olyan módon kerül kialakításra, hogy azt a lehető legnagyobb mértékben tudják támogatni az EU Strukturális és Beruházási alapjainak forrásai, így a város optimálisan képes kihasználni a 2017–2023 közötti, illetve a 2024 utáni időszakának fejlesztési lehetőségeit;
- a stratégiába foglalt tevékenységek (projektek) jelentős része megvalósul a 2021. évet követő időszakban;
- az ITS a város működésének különböző szereplői közti kommunikáció eszközüvé válik, s így céljai és projektjei széles körű támogatást élveznek a város társadalmi és gazdasági szereplőinek körében,
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban folyó egyes fejlesztési tevékenységek – függetlenül azok finanszírozóitól, illetve tulajdonosaitól - egymással térben és időben összehangoltan valósuljanak meg, erősítve ezzel az egyes fejlesztési célú beavatkozások hatását;
- a közszféra fejlesztései mellett ösztönzi a magánszféra befektetéseit is.

Jelen kötet a Megalapozó Vizsgálatot tartalmazza, amely a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően három fő részből áll: helyzetfeltárás, helyzetelemzés és helyzetértékelés. A Megalapozó Vizsgálat célja, hogy megfelelő és valós kiinduló alapot szolgáltatson a koncepció és az ITS megalkotásához annak érdekében, hogy a koncepció és a stratégia céljai és intézkedései reálisan kerülhessenek megfogalmazásra a tényleges szükségletekre reagálva. A helyzetfeltáró, elemző és értékelő munkarészek elkészítésekor a KSH adatai mellett (elsősorban a 2011. évi népszámlálás adataira támaszkodva) aktívan felhasználásra kerültek az önkormányzati adatbázisok is, emellett interjúzásra és helyszíni adatgyűjtésre is sor került, valamint a településrészek és szegregátumok esetében a KSH külön adatsort szolgáltatott.

1. Helyzetfeltáró munkarész

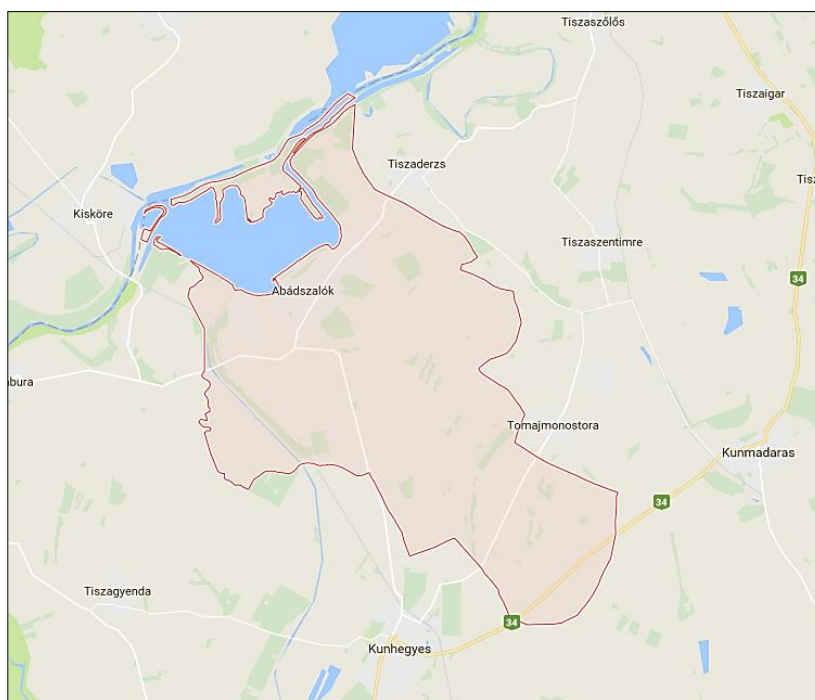
1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban

1.1.1 A település térségi szerepe

Abádszalók az Észak-Alföldi régióhoz tartozó város, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye huszonegyedik legnépesebb városa – a 2019-es KSH Magyarországi Közigazgatási Helynévkönyve szerint. A város a Nagykunság északnyugati részén helyezkedik el, a Tisza középső szakaszának bal partján, illetve a Tisza-tó mellett. Abádszalók a vármegyeszékhely Szolnoktól körülbelül 65 km-re található. A város szomszédos települései: Kisköre, Tiszabura, Tiszagyenda, Kunhegyes, Kunmadaras, Tomajmonostora, Tiszaszentimre, Tiszaderzs és Tiszanána.

A település gépkocsival a 34. számú főúton, illetve mellékutakon közelíthető meg.

1. térkép: Abádszalók megközelíthetősége közúton és vasúton

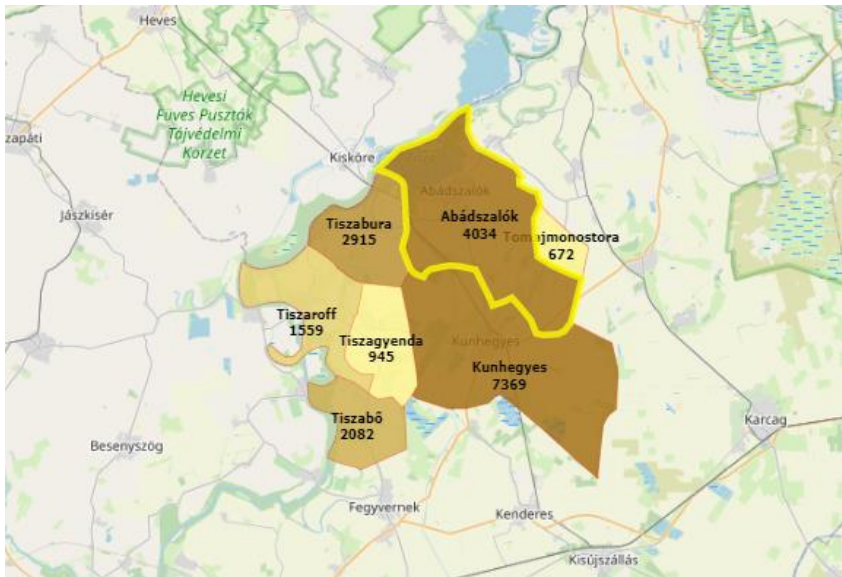
Forrás: GoogleMaps

Abádszalók város, mint a Kunhegyesi járás második legnépesebb városa az Észak-alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, Magyarország Tiszántúli oldalán helyezkedik el.

A Jász-Nagykun-Szolnok megye Területfejlesztési Konceptiója az országosan kiemelt turisztikai térség települései között említi Abádszalókot. A Konceptió említést tesz arról, hogy a Tisza-tó térsége a „megye turisztikai zászlóshajója”.

2. térkép: Lakónépesség száma Abádszalókon és a környező településeken 2019-ben (fő)

Forrás: TeIR

3. térkép: Kunhegyesi járás elhelyezkedése Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében

Forrás: <http://www.jnszm.hu/megye/>

Abádszalók szerepkörének tekintetében meghatározó az országos járási rendszerbe történő betagozódása, melynek következtében 2013. január 1-jétől a Kunhegyesi járás tagja.

A Kunhegyesi járás összesen 7 településből – köztük kettő városból – áll, területe 464,58 km², népessége 19.576 fő a 2020. évi adatok szerint.

1. táblázat: Kunhegyesi járás települései

Település	Rang (2013. július 15.)	Népesség (2020. január 1.)	Terület (km ²)
Kunhegyes	járászékhely város	7 369	148,93
Abádszalók	város	4 034	132,23
Tiszabő	község	2 082	35,04
Tiszabura	község	2 915	45,20
Tiszagyenda	község	945	36,93
Tiszaroff	község	1 559	52,49
Tomajmonostora	község	672	13,76

Forrás: KSH Helységnévtár

1.1.2 A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása, elemzése

2013. január 1-jétől átszerveződött Magyarország közigazgatása. A parlament 2012. június 25-ei döntésével elfogadta a 2012. évi XCIII. törvényt a járások kialakításáról, valamint ezzel összefüggő törvények módosításáról. A közigazgatás alapegysége a települési önkormányzat mellett a járás lett. A közigazgatási reform hatására 9 járás jött létre Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területén a következő központokkal: Jászapáti, Jászberény, Karcag, Kunhegyes, Kunszentmárton, Mezőtúr, Szolnok, Tiszafüred, Törökszentmiklós.

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatal illetékességi területe: Abádszalók, Kunhegyes, Tiszabő, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora.

A járási törvény több mint 80 db törvényi szinten szabályozott államigazgatási feladatot határozott meg a járások számára. A járási hivatal legfontosabb feladata a vármegyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása, melynek keretében elsősorban okmányirodai feladatokat, gyermekvédelmi és gyámügyeket, valamint egyes szociális, környezetvédelmi, természetvédelmi igazgatási ügyek intézését veszi át a településektől.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény értelmében 2013. január 1-jétől a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket. A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Illetve 2020. január 1-től a helyi önkormányzat - törvényben meghatározott esetekben - az állammal kötött megállapodás alapján elláthat állami feladatokat. A megállapodásban rendelkezni kell a feladatellátás finanszírozásáról. A megállapodás közigazgatási szerződésnek minősül.

Abádszalók csak részlegesen rendelkezik városi funkciókkal, vonzáskörzete korlátozott a környező településekre, leginkább a városban működő művészeti iskolák rendelkeznek településen átnyúló hatással.

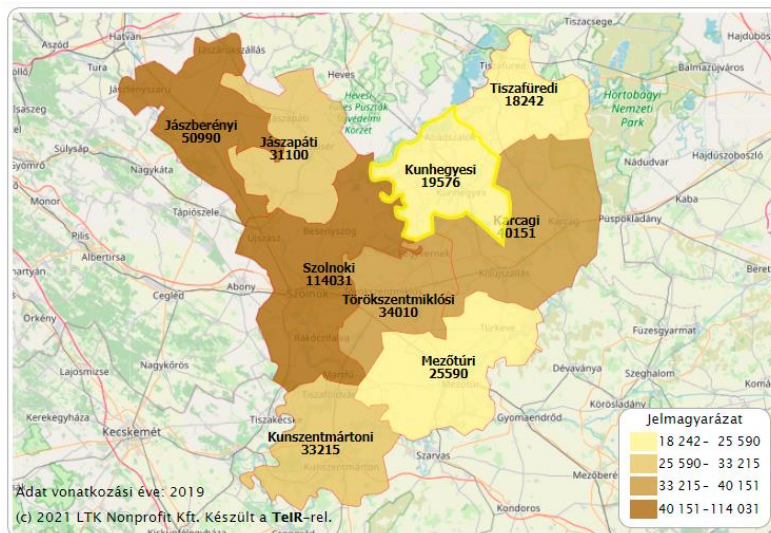

2. táblázat: Abádszalók települési funkciói

Funkció	Települési	Településen átnyúló
Igazgatási	Abádszalóki Rendőrőrs	Abádszalóki Közös Önkormányzati Hivatal (Abádszalók, Tomajmonostora)
Oktatás	Abádszalók Városi Önkormányzati Bölcsőde és Főzőkonyha Tiszavirág Református Óvoda Kovács Mihály Általános Iskola	Fekete László Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola Harmónia Alapfokú Művészeti Iskola Tisza-tavi Alapfokú Művészeti Iskola
Kultúra	Abádi Benedek Művelődési Ház Ember Mária Városi Könyvtár Babamúzeum	
Egészségügy	Orvosi Rendelő Gyermekorvosi Rendelő és Védőnői Szolgálat Fogorvosi Rendelő Vérvétel Nőgyógyászati Szakrendelés Ortopédiai Szakrendelés Gyógyszertár	Orvosi Ügyelet
Szociális	Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Abádszalóki Református Szociális Szolgáltató Központ	

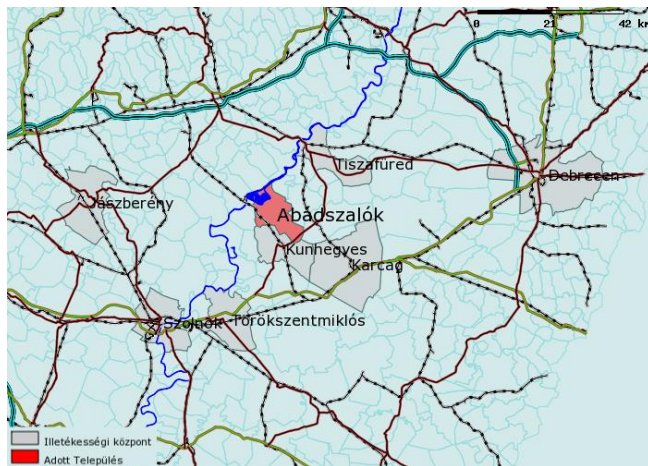
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

4. térkép: A Kunhegyesi járás lakónépessége 2019-ben (fő)

Forrás: TeIR

5. térkép: Az Abádszalókon illetékes intézmények központjai

Forrás: TelR

3. táblázat: Az Abádszalókon illetékes intézmények központjai, távolság a várostól

Intézmény típusa	Központ	Eljutási idő ¹ Óra:Perc	Távolság km
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Karcagi Járási Hivatala	Karcag	0:40	38,94666
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztály	Kunhegyes	0:13	12,96433
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatala	Kunhegyes	0:13	12,96433
Jászberényi Katasztrófavédelmi Kirendeltség	Jászberény	1:26	77,51816
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Karcagi, Tiszafüredi Kistérségi Népegészségügyi Intézet	Karcag	0:40	38,94666
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	Törökszentmiklós	0:40	39,026

¹ Az elérési idők meghatározása során az országos közúthálózaton, illetve a belterületen a KRESZ által meghatározott általános sebességkorlátozásokkal (130, 110, 90, 50 km/h) számoltunk

Intézmény típusa	Központ	Eljutási idő ¹ Óra:Perc	Távolság km
Földhivatali Osztály 3.			
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási és Egészségbiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztály	Szolnok	1:2	61,1465
Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály	Debrecen	1:37	96,12171
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztály	Szolnok	1:2	61,1465
Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Osztály	Debrecen	1:37	96,12171
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	Kunhegyes	0:13	12,96433
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága	Szolnok	1:2	61,1465
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási és Egészségbiztosítási Főosztály Nyugdíjbiztosítási Osztály	Szolnok	1:2	61,1465
Polgármesteri hivatal	Abádszalók	0:0	0
Tiszafüredi Rendőrkapitányság	Tiszafüred	0:36	32,65288

Intézmény típusa	Központ	Eljutási idő ¹ Óra:Perc	Távolság km
Jász-Nagykun-Szolnok Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály	Vármegyei Szolnok	1:2	61,1465
Szolnoki Törvényszék Tiszafüredi Járásbíróság	Tiszafüred	0:36	32,65288
Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság	Szolnok	1:2	61,1465

Forrás: TeIR

A városból dolgozni főként Szolnok és Jászfényszaru településekre járnak el leginkább a tapasztalatok alapján. Közlekedésre főként buszt, illetve saját gépjárművet vesznek igénybe az ingázók.

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

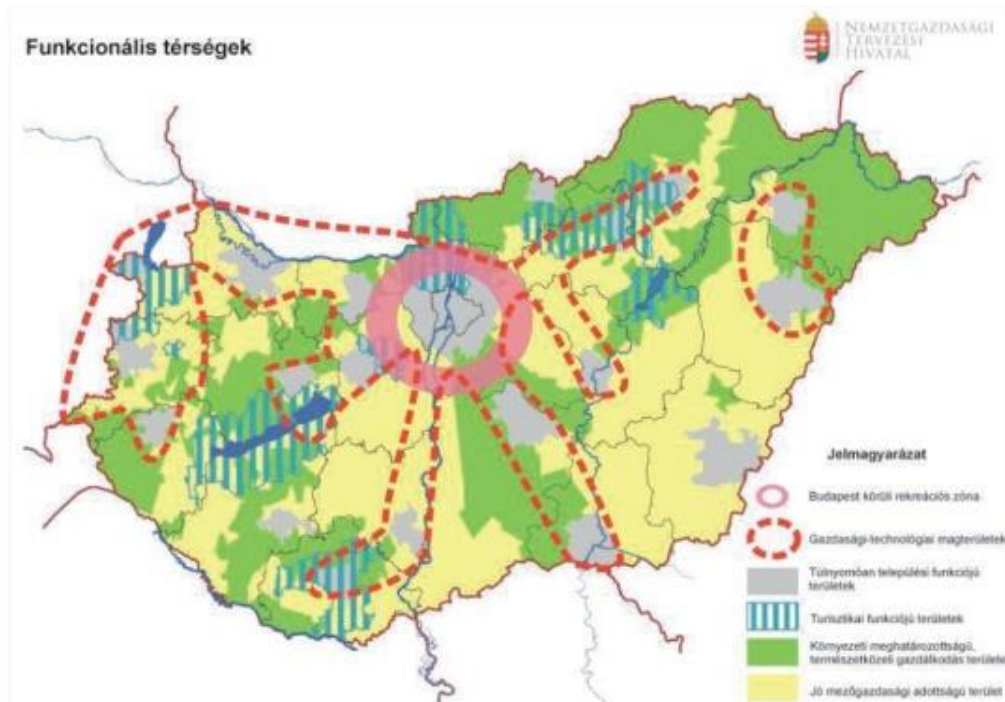
1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepcióhoz

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (továbbiakban OFTK) az Országgyűlés, 1/2014 (I.3.) határozatával fogadta el. A dokumentum a korábban bevett gyakorlattól eltérően, az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepciót és az Országos Területfejlesztési Koncepciót egységesen megjelenítve, integráltan kezelve készült el. A tervdokumentum a fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékek lehetőségeinek védelme és a nemzeti erőforrásainkkal való hosszú távú felelős gazdálkodás jegyében készült. A koncepció a megyei jogú városok szintje alatt többnyire nem említi településneveket. Abádszalók nem szerves része a közelben elhelyezkedő agglomerációknak.

Az OFTK megállapítása, hogy a térszerkezet átalakulásának nyertesei a nagyobb városok, a jelentősebb és versenyképesebb vidéki városok – különösen a nagyvárosok –, melyek szigetszerűen emelkednek ki környezetükből. Magyarország gazdasági magterülete egyértelműen Budapest központú, amelyet a következő térkép is jól mutat. Egyetlen mérhető, elkülönült ellenpólusa a Nyíregyházi-Debreceni gazdasági tengely.

Abádszalók, mint környezeti meghatározottságú, természetközeli gazdálkodás terület jelenik meg a funkcionális térségek bemutatásánál, de nem tartozik egyik gazdasági-technológiai magterülethez sem.

6. térkép: Magyarország funkcionális térségei

Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (Nemzeti Fejlesztés 2030)

Sajátos megközelítésben kerül megemlítésre, hogy a roma népesség térszervező erővé vált olyan járásokban, településeken, ahol az országos átlagot (3,18%) kétszeresen meghaladó a roma népesség. Emellett ezen térségeket hangsúlyosabban jellemzi a foglalkoztatás-hiányosság, illetőleg a szociális segélyben részesítettek magas aránya. Az egészségügyi és szociális helyzet mellett ezen térségekben még kritikusabbá vált a közbiztonság is, és ez tartós társadalmi feszültséghez vezetett.

Az OFTK-ban megfogalmazott jövőkép - „A cél egy olyan harmonikus és fenntartható társadalmi-gazdasági-környezeti térszerkezet és területi rendszer létrejötte, amely a helyi adottságokra épülő, saját arculattal és identitással rendelkező térségekben szerveződik, amely szervesen és hatékonyan illeszkedik az európai térbe, s amelyben a társadalom számára az alapvető esélyeket meghatározó közszolgáltatások és életkörülmények tekintetében nincsenek jelentős területi egyenlőtlenségek” - érvényes az Alföld és Észak régióra (NUTS 1) is.

A területfejlesztési politikában érvényesítendő területi szempontú meghatározó alapelvek: a szubszidiaritás és decentralizáció, a valós térszerveződések követő térségi és táji szemlélet, a rendszerszemlélet – programozás – integrált fejlesztések, a hatékonyság és koncentráció, a fenntarthatóság, biztonság, a nyilvánosság, partnerség, az átláthatóság, monitoring és értékelés.

Az OFTK a nemzeti jövőképet az alábbiak szerint fogalmazza meg:

Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. Ennek elérése érdekében négy átfogó célt tűz ki: értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés; népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom; természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme; térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Hosszú távra (2014-2030) az alábbi átfogó és specifikus célokat fogalmazza meg:

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
  - Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság
  - Életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és ellátás
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom

- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Kreatív tudás-társadalom, piacképes készségek, K+F+I
- Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció
- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
  - Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet
  - Az ország makroregionális szerepének erősítése
  - Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
  - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
  - Kiemelkedő táj értékű térségek fejlesztése
  - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
  - Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

A dokumentum Jász-Nagykun-Szolnok vármegye fejlesztési irányai között nevesíti a Tisza-tó kiemelt kezelését, mely Abádszalók esetében különösen fontos terület.

1.2.2 Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához

A *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021-2030* című dokumentum a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól) alapján került kidolgozásra, amely meghatározza a koncepció tartalmi követelményeit, struktúráját. A vármegye átfogó jövőképét, valamint célrendszerét Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Közgyűlése a 11/2021. (III.30.) számú közgyűlési határozatában miniszteri elfogadásra jóváhagyta.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye fejlesztési koncepció beavatkozási logikája: a térségek nem azonos mértékű és ütemű dinamizálása a területi és társadalmi különbségek foglalkoztatás bővítésén keresztül történő felszámolása érdekében. Átfogó célként a vármegye társadalmi-gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítését tűzte ki.

Három **átfogó célt** fogalmaz meg:

- Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- Élhető és élhető környezet – Társadalom – kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- Emelkedő közjő – Gyarapodó – együttműködő társadalom

Területi célok:

- T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiterjedő erőterében
- T2) Felzárkózó Tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) Formálódó Tisza-Ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

A **Koncepció specifikus céljai** jellegükből adódóan nem kötődnek térségekhez:

- S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) Értékközpontú tájhasználat – Megújuló agrárium és kiterjedő természetközeli turizmus
- S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek
- S4) Érvényesülő közakarát – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

A vármegye horizontális céljai:

- H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

A koncepció térszerkezeti jövőképe alapján a Kunhegyesi járás felzárkóztatandó fejlődési utat járhat be.

Abádszalókot az önálló turisztikai térséggé váló Tisza-tavi régió, mint az ország keleti felének elsődleges rekreációs zónájának egyik centrumaként vízionálja.

A koncepció a járások részére is fogalmaz meg fejlesztési irányokat. A járáson belül Abádszalók turisztikai szerepének újrapozícionálását emeli ki.

A **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027** című dokumentum ezek alapján elkészült, melyet a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés 12/2021. (III.30.) számú határozatával elfogadott.

Habár a Program a prioritások, illeszkedések és beavatkozások kapcsán Abádszalókot név szerint nem említi, de a Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése külön fejlesztési intézkedésként jelenik meg.

Több prioritás illeszkedik a település jövőképebe, a kitűzött célok eléréséhez, így a programban azon prioritások közül, melyeknek kedvezményezettjei a települési önkormányzatok, civil szervezetek stb., számos kedvező Abádszalók város szempontjából.

1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

A **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Programja 2021-2027 2.0 változat** című dokumentumot a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés 11/2023. (IV.03.) számú határozatával fogadta el. A kitűzött fejlesztési célok megvalósításában hangsúlyosan van jelen a térségi szemlélet.

Hat tércategória került kialakításra. Abádszalók a TK5 Kunhegyes térsége egységbe került, mely a komplex programmal támogatandó járásokhoz kötődő fejlesztési célterületek közé tartozik.

Jász-Nagykun-Szolnok megye Szakképzés-fejlesztési Koncepciója 2016-ban felülvizsgálatra, átdolgozásra került.

A fejlesztési koncepció alapvető tézisei, alapelvei, céljai a következők, amelyek megvalósításában Abádszalók oktatási intézményei is részt vesznek a számukra releváns esetekben:

- A tényleges tanulói létszámhoz arányos a feladatellátási helyek számának csökkentése legalább olyan mértékig, hogy a kihasználtsági mutató a 70%-ot elérje.
- A Szt. 84.§-a adta lehetőségek kihasználása az állami szakképzési rendszerbe bevonható tanulók létszámának preferálásával.
- Gimnáziumi képzésben résztvevők felvételi rendszerének változtatása.
- Szakközépiskolai képzésben résztvevők ösztöndíj rendszerének kiszélesítése.
- Fentiek együttes, kombinatív alkalmazása.
- A lehető legtöbb tanulót érintő szakmák gyakorlati képzését kell támogatni a központi beruházásokkal (modulok prioritási sorrendjének felállításával).
- A legkönnyebben elérhető helyszíneken szükséges a fejlesztéseket elhelyezni.
- A csúcstechnológiás gépek beszerzését kell támogatni.
- A párhuzamosságokat el kell kerülni a nagy értékű beruházásoknál – kiegészíthetőség.

- Olyan beruházásokat kell támogatni, amelyek esetében a lehető legnagyobb mértékben biztosítható a kihasználtság.
- Ki kell alakítani az egységes elbírálás szempontrendszerét annak érdekében, hogy ne az érdekérvényesítő képesség határozza meg a fejlesztések irányultságát, földrajzi elhelyezkedését.
- Olyan helyszínen kell megvalósítani a központi fejlesztéseket, ahol rendelkezésre áll az új technológiákat bemutató, használó és oktató kompetens humán-erőforrás.
- A beruházási tervek készítésekor figyelembe kell venni a vállalati képzőhelyeken már meglévő eszközparkot, valamint azok fejlesztési irányát, meg kell vizsgálni a közös fejlesztések lehetőségét.
- Az újonnan betelepülő nagy létszámot foglalkoztató vállalkozókat kapacitálni, illetve segíteni kell abban, hogy vállalati tanműhelyt létesítsenek munkaerő utánpótlásuk biztosítása, képzése, kondicionálása céljából.
- A humán-erőforrás fejlesztéseknek összhangban kell lennie az infrastrukturális fejlesztésekkel.

Abádszalók adottságai függvényében (pl. szakképzés hiánya a városban) hozzájárul a célok eléréséhez.

A 2021-2027. évekre vonatkozó **Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiát** (S3) a Kormány a 1428/2021. (VII. 2.) Korm. határozattal fogadta el.

Az S3-ban nyolc nemzetgazdasági prioritás jelöli ki azokat az intelligens szakosodási irányokat, amelyek esetében az erőforrások koncentrációja és a KFI fejlesztések ösztönzése jelentős versenyelőnyt képes biztosítani hazánk számára.

Az S3-ban továbbá két horizontális prioritás fogalmazza a készségek fejlesztésére és az üzleti környezet modernizálására vonatkozó célokat, amelyek a nemzetgazdasági prioritások hatékony megvalósítását támogatják. A prioritások céljaihoz a 2021-2027-es programozási ciklusban a támogatásban részesülő pályázatoknak hozzá kell járulnia.

1. ábra: Intelligens Szakosodási Stratégia prioritásai

Forrás: *Intelligens Szakosodási Stratégia 2021-2027*

Abádszalók csak közvetve tud hozzájárulni a fenti prioritásokhoz.

Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség 2017-2030 időszakra szóló stratégiai fejlesztési program

A 2005-ös (2014. január 3-ig hatályos, az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005. (XII.25.) OGY határozat) Országos Területfejlesztési Konceptió a Tisza-térséget — a Tiszamentét, a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése, valamint a Tisza-tó üdülőkörzet által érintett területeket országos jelentőségű, kiemelt integrált fejlesztési térségként és tématerületként jelölte meg. A 2014. január 4-től hatályos (új OTK), a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozat pedig a fejlesztési irányok között említi a Tisza-tó térséget, Tisza-völgyét, Tisza-mentét. A 2005-ös OTK óta eltelt időben születtek területfejlesztéssel és azok egyes szegmenseivel foglalkozó tanulmányok (Tisza-tó Térség Területfejlesztési koncepció - 2005, Tisza-tó Turizmusfejlesztési Stratégia - 2008), azonban ezek elkészültük után

nem kerültek beépítésre a hazai fejlesztéspolitika által meghatározott finanszírozási rendszerbe, így azok mentén nem valósulhattak meg az integrált területfejlesztést elősegítő, egymásra épülő fejlesztések.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 2010 novemberében elfogadta a Tisza-tavi Kódexet, majd 2011 januárjában a Tisza-tó, mint kiemelt üdülőkörzet területfejlesztési programjának alapdokumentumát, amellyel a 2011. január 14-én kihirdetett Új Széchenyi Terv (ÚSZT) Pályázati Kézikönyvének Nemzeti Programjai között a Tisza-tó térségének fejlesztése is szerepel.

Ezen Nemzeti Programon belül lehetőség van a Tisza-tó Térség Területfejlesztési Programot elkészíteni, amely a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium támogatásával, a Tisza-tó Fejlesztési Kft. közreműködésével készül. A program készítésének célja a hatályos területfejlesztési koncepció alapján a helyzetértékelés, a született koncepciók felülvizsgálata, a Tisza-tó Térség 2014-2020 közötti stratégiai fejlesztési irányainak meghatározása volt.

A Kormány a Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról és a térségben megvalósítandó egyes beruházásokról szóló 1522/2017. (VIII.14.) Korm. határozattal fogadta el a Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség 2017-2030 időszakra szóló stratégiai fejlesztési programját. A Kormány határozat a 2. mellékletében rögzíti az egyes térségek tervezett fejlesztéseit.

4. táblázat: Tervezett fejlesztések Hortobágy – Tisza-tó térségében

Térség	Helyszín	Fejlesztés típusa	Fejlesztés témája	Támogatási igény (Mrd Ft)	Forrás
Hortobágy – Tisza-tó	Berekfürdő	Egészség-turisztikai fejlesztés	„Berek Világ – Vízi Világ” Berekfürdő komplex turisztikai fejlesztése	1,50	Hazai
	Hortobágy	Világörökségi helyszín fejlesztése	Világörökségünk a Pusztá	3,00	Hazai
	Karcag	Karcag turisztikai attraktivitásának fejlesztése	„Karcag Kincse” turisztikai keresletélénkítő fejlesztés	1,00	Haza
	Poroszló	Attrakció-fejlesztés	Varsa – Mint A Vakond	0,20	Hazai
	Abádszalók, Ároktő, Egyek, Kisköre, Négyes, Pély, Poroszló, Pusztataksony, Sarud, Tiszabábolna, Tiszabó, Tiszacsege, Tiszaderzs, Tiszadorogma, Tiszafüred, Tiszagyenda, Tiszanána, Tiszaroff, Tiszaszőlős, Tiszavalk, Újlőrincfalva	Aktív turizmusfejlesztés	Tisza-tavi síkvidéki kerékpározás infrastrukturális és szolgáltatási fejlesztése	1,50	Hazai
	Poroszló, Tiszafüred, Sarud	Aktív turizmus fejlesztés	Tematikus szigetek fejlesztése a Tisza-tónál	0,50	Hazai
	Tiszafüred, Hortobágy, Egyek	Aktív turizmus fejlesztése	Hortobágy-Tisza-tó Élmény Kerékpárút	0,98	Hazai
	Abádszalók, Kisköre, Poroszló, Sarud,	Szabadvízi strandok fejlesztése	A Tisza-tavi szabadvízi strandok egységes, a komfortérzetet növelő,	0,70	Hazai

Térség	Helyszín	Fejlesztés típusa	Fejlesztés témája	Támogatási igény (Mrd Ft)	Forrás
	Tiszabábolna, Tiszafüred, Tiszanána		az élményigéretet fokozó és a környezettudatosságot erősítő fejlesztése		
Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó kiemelt térség		Turisztikailag frekvenciált térségek integrált termék- és szolgáltatás fejlesztése	Gasztronómiai és borturisztikai mesterközpont kialakítása	0,50	Hazai
			Termék összekapcsolás	1,00	Hazai
			Tisza-tó horgászturisztikai fejlesztése	0,33	Hazai
			E-mobilitás élénkítése	1,00	Hazai

Forrás: 1522/2017. (VIII.14.) Korm. határozat

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény az alábbiak szerint határozza meg a területrendezési tervek fogalmát:

„5. § c) *területrendezési terv*: az ország, illetve egyes térségek műszaki-fizikai szerkezetét meghatározó és befolyásoló tervdokumentum, amely biztosítja a területi adottságok és erőforrások hosszú távú, illetve nagy távú hasznosítását és védelmét, az ökológiai elvek érvényesítését, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését és a terület-felhasználás rendszerét, optimális hosszú távú területi szerkezetét.

1.3.1 Országos Területrendezési Terv

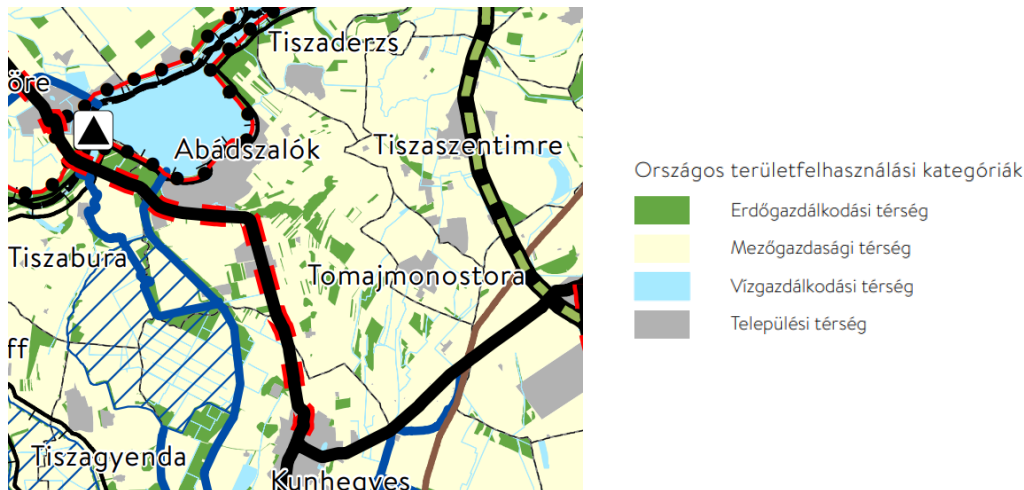
Az Országgyűlés 2018. december 12-én elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt.

„1. § E törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.”

A fogalom meghatározások szerint „*az ország szerkezeti terve*: az OTrT. jóváhagyandó munkarésze, amely az országos területfelhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, valamint ezek összefüggéseit határozza meg”.

3. § (1) E törvény rendelkezéseit alkalmazni kell a vármegyei területrendezési terv, a településfejlesztési terv, településrendezési terv és a településképi rendelet készítése és elfogadása során.

7. térkép: Abádszalók az Országos Szerkezeti Terven

Forrás: OTTr térképrészlet

Települést érintő szerkezeti terület-felhasználási kategóriák:

Terület-felhasználás:

- Mezőgazdasági térség
- Erdőgazdálkodási térség
- Települési térség
- Vízgazdálkodási térség

Települést érintő egyéb országos szerkezeti elemek:

- Országos jelentőségű közlekedési hálózatok
  - Főút (meglévő): 34. sz.
  - Főút (tervezett)
  - Országos kerékpárútvonal (meglévő: 4. sz. Tiszamente kerékpárút (11-es jelű Euro Velo) 4.c Tiszaújváros – Tiszacsege – Tiszafüred – Abádszalók - Kisköre)
- Országos jelentőségű vízi létesítmények
  - Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (meglévő)
  - Országos jelentőségű csatorna (meglévő: Mirhó-Gyolcsi-csatorna (Tiszabura-Kunhegyes-Abádszalók), Mirhó-Kisgyolcsi-összekötő-csatorna (Abádszalók), Nagykunsági-főcsatorna (Abádszalók-Öcsöd), Villogó-belvízcsatorna (Abádszalók-Kisújszállás/Karcag))
  - VTT-tározó (meglévő)
  - Kiemelt jelentőségű vízi létesítmények: meglévő Kiskörei vízlépcső (Abádszalók, Kisköre)
- Egyéb szerkezeti elemek, melyek érintik a települést:
  - Országos jelentőségű energetikai hálózat:
    - Földgázszállító vezeték (meglévő)

Települést érintő országos övezetek:

Az Országos Területrendezési Terv tervlapjait a vonatkozó törvény tartalmazza, melyek a következők:

- 3/1. melléklet az ökológiai hálózat magterületének övezetét, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetét és az ökológiai hálózat pufferterületének övezetét,
- 3/2. melléklet a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetét,
- 3/3. melléklet az erdők övezetét,

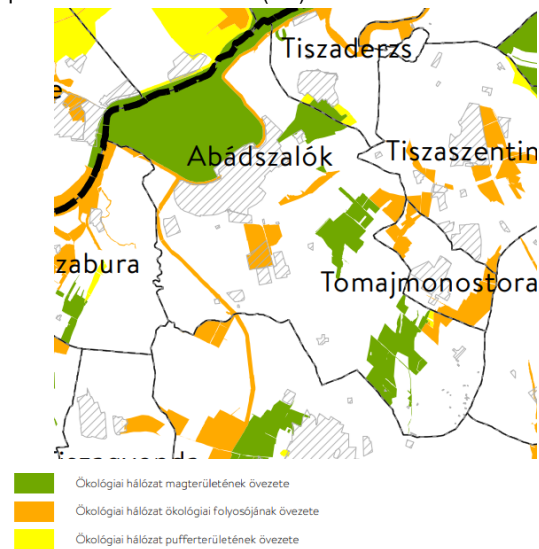
- 3/4. melléklet a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett településeket,
- 3/5. melléklet a honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett településeket.

A fentiek közül a 3/4 melléklet a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete és a 3/5. melléklet a honvédelmi és katonai célú terület övezete nem érinti Abádszalók közigazgatási területét.

A jó termőhelyi adottságú szántók, az erdőtelepítésre javasolt terület, a tájképvédelmi terület, a vízminőség-védelmi terület, a nagyvízi meder és a VTT-tározók övezetét a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet rögzíti.

8. térkép: Települést érintő országos övezetek

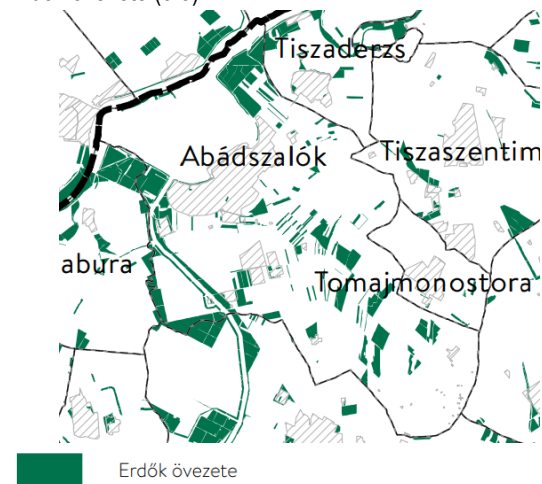
Ökológiai hálózat magterületének övezete, a hálózat ökológiai folyosójának övezete és a hálózat pufferterületének övezete (3.1)

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete (3.2)

Erdők övezete (3.3)

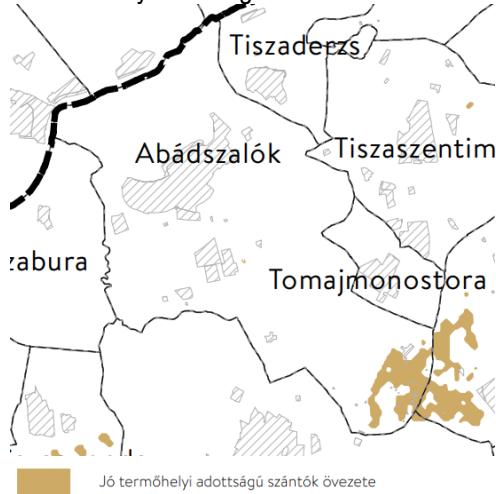

Forrás: Országos Területrendezési Terv

Országos ökológiai hálózat magterület a Tisza mellett a település közigazgatási határán belül elszórtan, nagyobb foltokban található (3.1). Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete kisebb foltban a terület déli részén található, (3.2). Erdők övezete foltokban jelenik meg (3.3).

2. ábra: Települést érintő egyéb országos övezetek

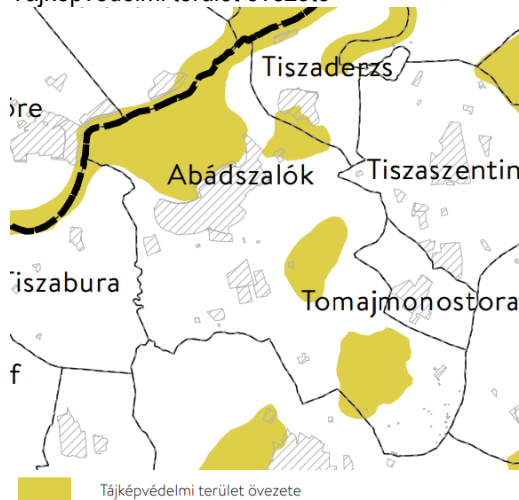
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

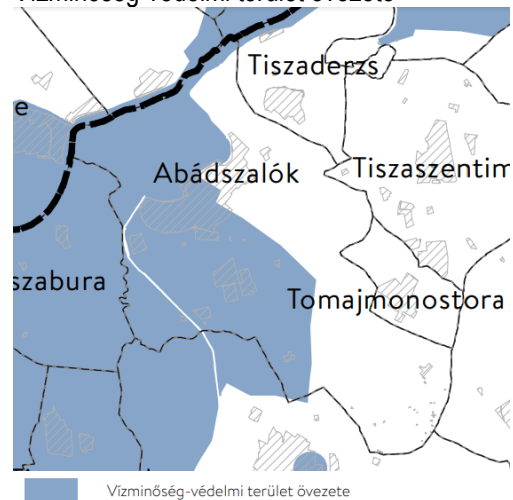
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

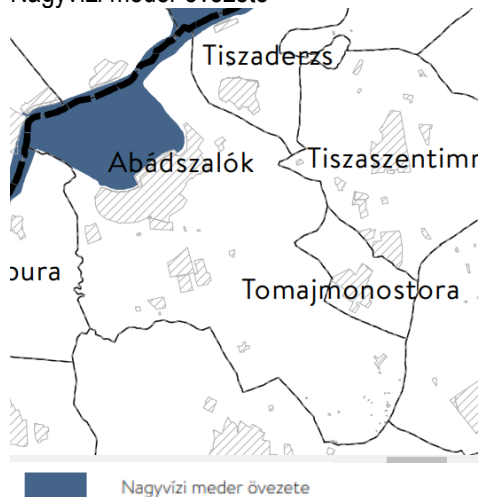
Tájképvédelmi terület övezete

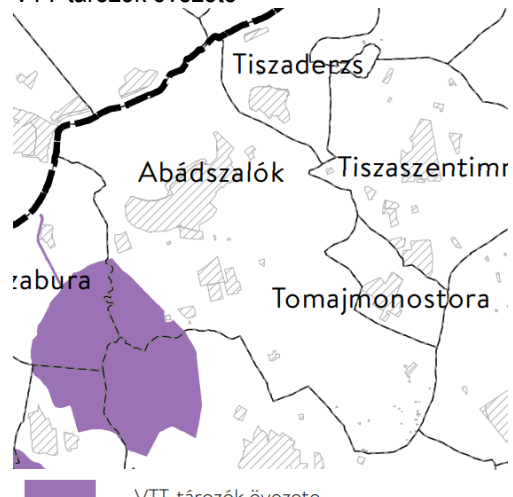
Vízminőség-védelmi terület övezete

Nagyvízi meder övezete

VTT-tározók övezete

Forrás: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (<https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/pdf-terkepek>)

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetként egy nagyobb összefüggő terület emelkedik ki a déli részen. Erdőtelepítésre javasolt övezet a közigazgatási terület középső részén található. Tájképvédelmi terület övezete a Tisza-tó mentén, illetve további három nagyobb foltban jelenik meg. Vízművelődési terület övezete szintén a Tisza-tó mentén, valamint nagy egységet alkotva a szomszédos településekkel a közigazgatási terület nyugati és

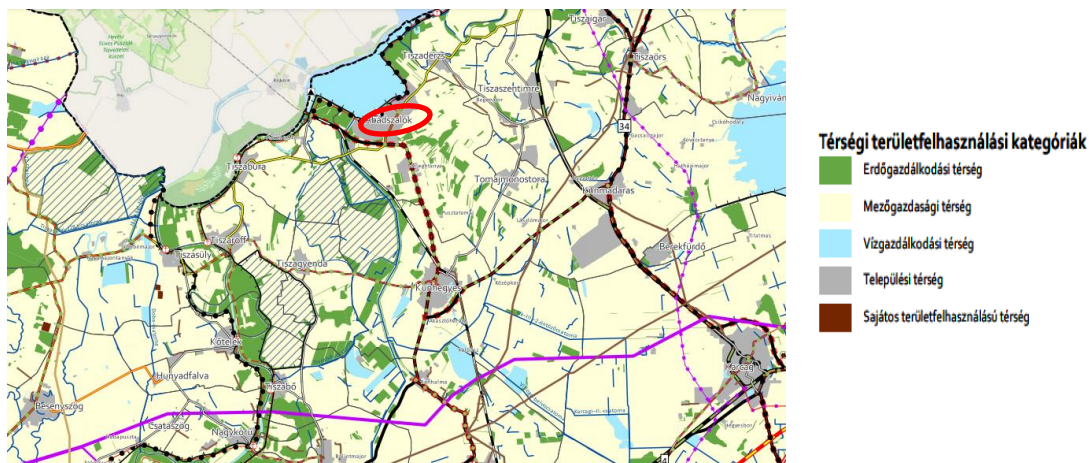
déli részén található. Nagyvízi meder övezet a Tisza-tó mentére korlátozódik. VTT-tározók övezet a közigazgatási határ nyugati csücskében található, mely a szomszédos településekkel együtt alkot egy nagy egészet.

1.3.2 Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve (3/2020. (V.13.) HMÖ rendelet)

A vármegye hatályos területrendezési terve Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye területfejlesztési koncepciója, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye területfejlesztési stratégiája, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye fejlesztési prioritásai, valamint az OTRT Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei vonatkozásai alapján készült.

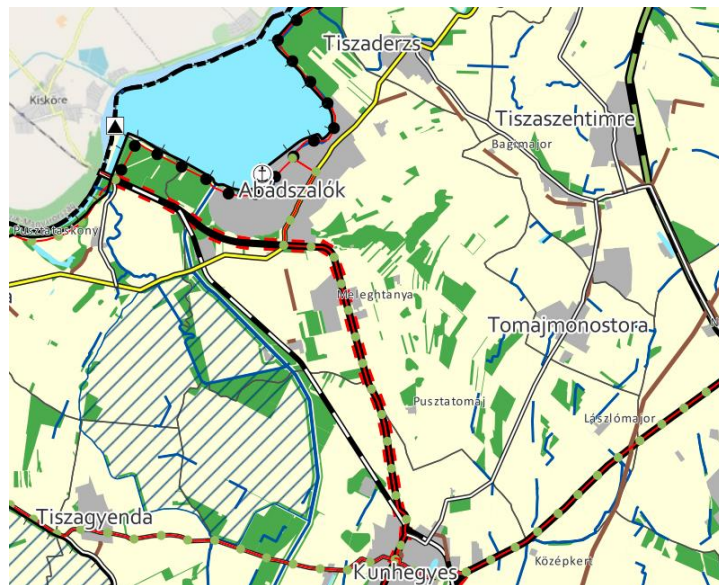
- Térségi szerkezeti terv települést érintő terület-felhasználási kategóriái:
  - erdőgazdálkodási térség
  - mezőgazdasági térség
  - vízgazdálkodási térség
  - települési térség
- Közlekedési hálózatok és létesítményeik:
  - főút meglévő (meglévő): 34. sz.
  - főút (tervezett): 3221. j. Kunhegyes-Abádszalók összekötő út főúttá fejlesztése
  - térségi szerepű összekötő út (meglévő): 3216. j. Fegyvernek-Tiszafüred összekötő út,
  - egyéb mellékút (meglévő): 3217. j. Kunhegyes-Tiszaszentimre összekötő út,
  - országos vasúti mellékvonal (meglévő): 102. sz. Kál-Kápolna - Kisújszállás
  - országos kerékpárútvonal (meglévő): 4. sz. Tiszamente kerékpárút (11-es jelű Euro Velo) 4.c Tiszaújváros – Tiszacsege – Tiszafüred – Abádszalók - Kisköre)
  - térségi kerékpárút (meglévő): Abádszalók – Kunhegyes - Kenderes
  - térségi kikötő (meglévő): Abádszalók
- Közműhálózatok és létesítményeik:
  - földgázszállító vezeték (meglévő)
  - földgázelosztó vezeték
- Vízgazdálkodás létesítményei:
  - VTT-tározó
  - elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
  - országos jelentőségű csatorna (meglévő)
  - kiemelt jelentőségű vízi építmény (meglévő): Kiskörei vízlépcső (Abádszalók, Kisköre)

9. térkép: Abádszalók elhelyezkedése Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megye területrendezési terve

10. térkép: Abádszalók Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Területrendezési tervében

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megye területrendezési terve

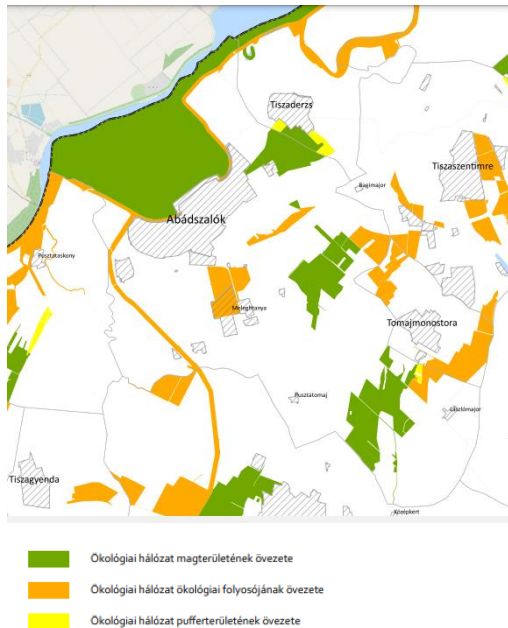
Települést érintő térségi övezetek:

Abádszalók közigazgatási területét nem érinti a 3.5 Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, a 3.8 Honvédelmi és katonai célú terület övezete, a 3.11 Tanyás területek övezete és a 3.15 Pusztai tájgazdálkodás övezete.

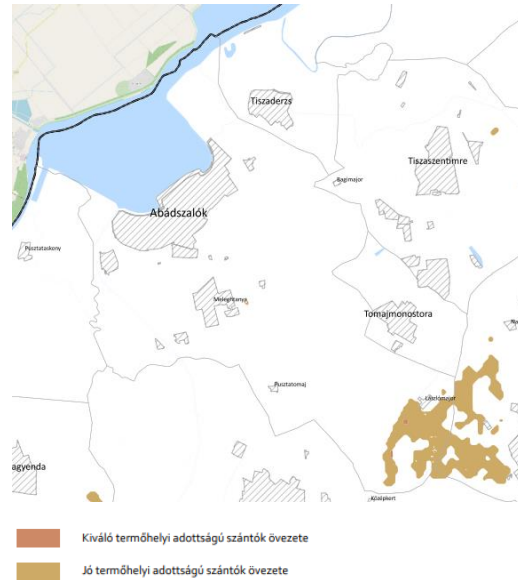
Magterület Abádszalók közigazgatási területén belül több helyen is található, melyek közül a legnagyobb a Tisza-tó mentén terül el. Ezt kiegészítve számos ökológiai folyosó is található a területen (3.1). Kiváló termőhelyi adottságú szántó egy apró foltban található Abádszalók közigazgatási határán belül. Jó termőhelyi adottsággal a terület délkeleti része bír (3.2). Erdős területek leginkább a Tisza-tó mentén található, erdőtelepítésre javasolt övezet a terület középső részén található (3.3). Tájképvédelmi terület övezete található a Tisza-tó mentén, valamint kisebb foltban Tomajmonostora határában (3.4). A város közigazgatási területének nyugati része vízminőségvédelmi terület övezetébe tartozik (3.6). Nagyvízi-meder övezete a Tisza-tóra és közvetlen környezetére jellemző, míg VTT-tározó övezete délnyugaton kiterjedt területen, a szomszédos településekkel határos területen található (3.7). A teljes település területe ásványi nyersanyag vagyon övezetébe tartozik (3.9). Rendszeresen belvízjárta terület övezete foltokban, több helyen található (3.10). Ártéri tájgazdálkodás övezete a Tisza-tó mentén, illetve a közigazgatási határ délnyugati részén található (3.14). Abádszalók, mint egyéb térszervező város területe Kiskörével településpárt alkot, illetve a Tisza-tó településeinek hatásterületén, valamint dél-keleti része Karcag város hatásterületén található (3.12). A térségi együttműködések övezetei közül Abádszalók a Tisza-tó turisztikai területének magterületén fekszik (3.13).

11. térkép: Abádszalókot érintő térségi övezetek

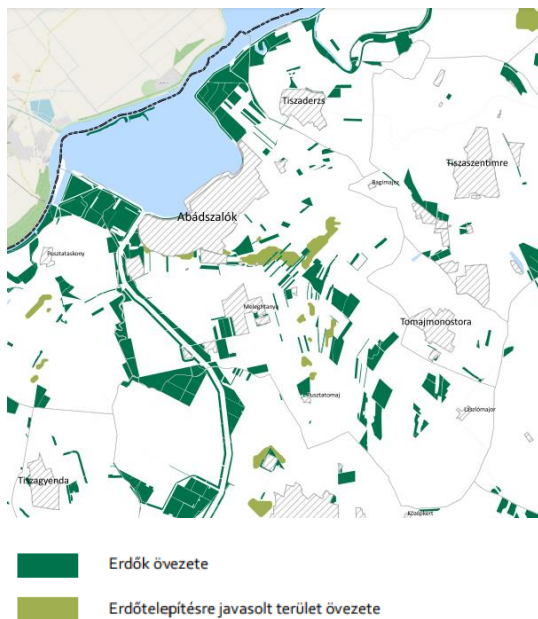
Ökológiai hálózat magterületének övezete, Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, Ökológiai hálózat pufferterületének övezete (3.1)

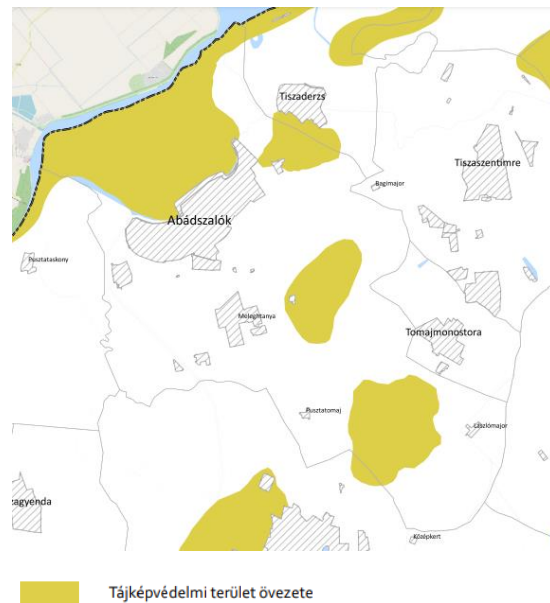
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (3.2)

Erdők övezete, Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (3.3)

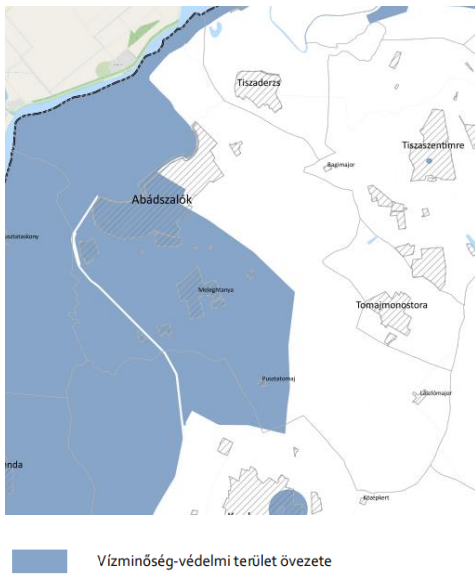

Tájképvédelmi terület övezete (3.4)

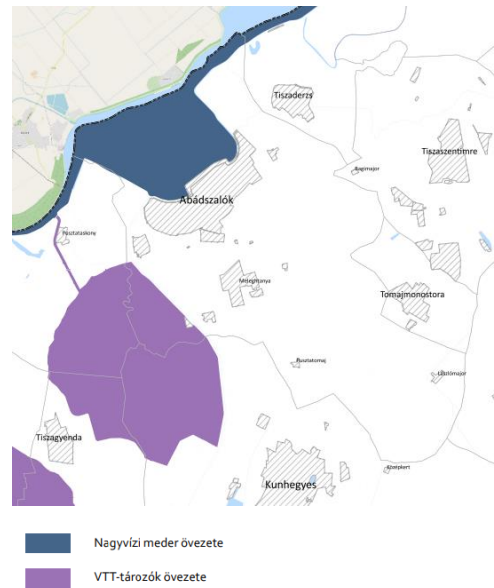

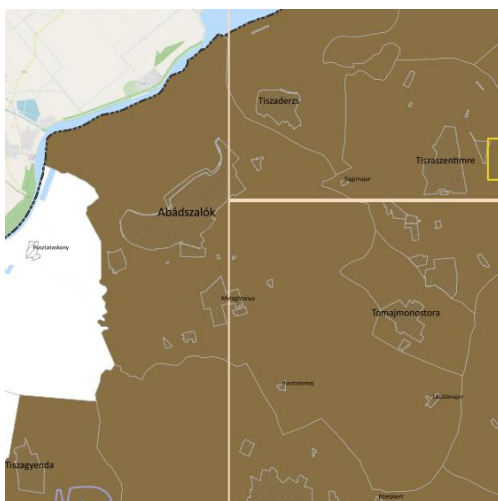
Vízminőség-védelmi terület övezete (3.6)

Nagyvízi meder övezete, VTT-tározók övezete (3.7)

Ásványi nyersanyagvagyon övezete (3.9)

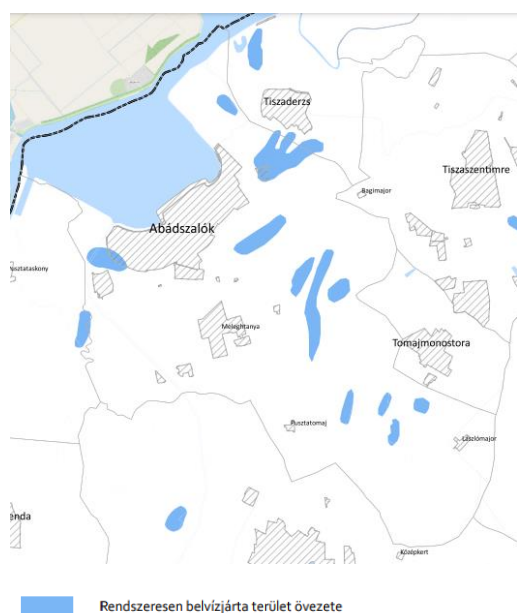

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

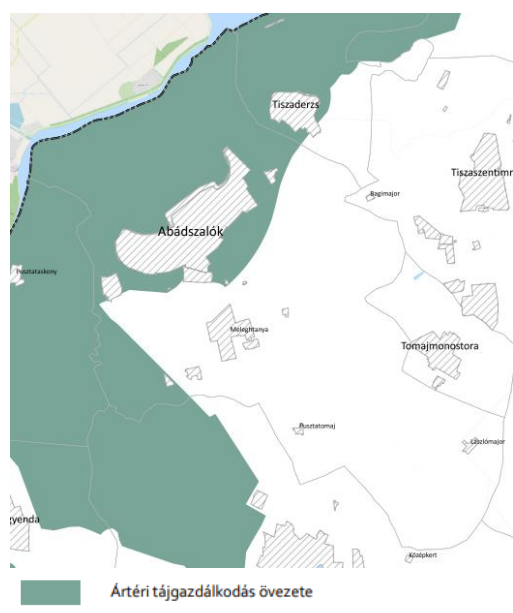
Tájékoztató elemek

- Szilárd ásványi nyersanyag bányatelek
- Szénhidrogén és CO₂ bányatelek
- Geotermikus energia kutatás
- Szilárd ásványi nyersanyag kutatás
- Szénhidrogén koncessziós kutatás
- Szénhidrogén kutatás

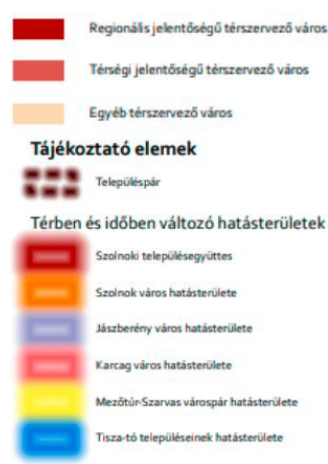
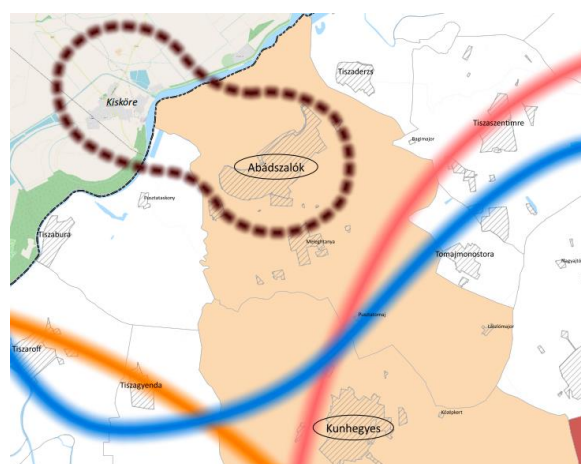
Rendszeresen belvízjárta terület övezete (3.10)

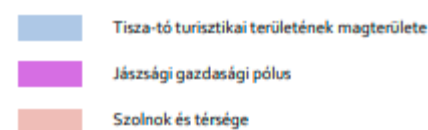
Ártéri tájgazdálkodás övezete (3.14)

Térszervező városok övezete (3.12)

Térségi együttműködések övezet (3.13)

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve (<http://tfi.jnsznm.hu/megyei-teruletrendezesiterv-2020majus15tolhatalos/>)

1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek Abádszalók település fejlesztését befolyásoló megállapításai

Abádszalók Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében található.

Közigazgatásilag a város 2013-tól a Kunhegyesi járáshoz tartozik, amelynek a székhelye Kunhegyes. Területe 464,58 km², népessége 19576 fő, népsűrűsége 42 fő/km² volt a 2020. évi adatok szerint. A járáshoz két város (a járásszékhely Kunhegyes és Abádszalók), valamint öt község tartozik.

Az alábbi térkép Abádszalók szomszédos településeit ábrázolja: Tiszabura, Kunhegyes, Kunmadaras, Tomajmonostora, Tizaszentimre, Tiszaderzs, Tiszanána, Kisköre településeket.

12. térkép: Abádszalók szomszédos települései

Forrás: www.maps.google.com

5. táblázat: Abádszalók szomszédos települései és jellemzőik

Település neve	Település jellemzője
Tiszabura	Tiszabura települést a 3216 mellékút köti össze Abádszalókkal. Tiszabura agrárjellegű település, melynek következtében magas a munkanélküliség. Az elmúlt időszakban számos beruházás valósult meg a településen: energetikai fejlesztések, bölcsődei férőhely kialakítása, általános iskola infrastrukturális fejlesztése, hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda programok. A jövőbeni fejlesztési célok között szerepel további épületenergetikai fejlesztések, helyi termelői piac kialakítása, az üdülőövezet bővítése, a falu területén lévő csónakázó-tó környezetének és a meglévő parkok további szépítése, tájház kialakítás, valamint a Tisza-tó partján fekvő Erzsébet-ligetben kemping létesítése.
Kunhegyes	Kunhegyes a Kunhegyesi járás székhelye, Abádszalókról a 3221-es főúton, illetve két mellékúton közelíthető meg. Tömegközlekedéssel pedig vonattal is el lehet jutni a településre. A város rengeteg turisztikai látványosságot birtokol: többek között itt található az ország második legnagyobb református temploma, miseruha, valamint néprajzi gyűjtemény is. Az elmúlt időszakban számos beruházás megvalósult meg a településen, mint például épületenergetikai fejlesztések, Kakat-ér rekonstrukciója, bölcsőde felújítása és férőhely bővítése, iparterület fejlesztés, zöldfelületi fejlesztések, helyi foglalkoztatási együttműködések fejlesztése. A jövőbeni tervek között szerepel további épületenergetikai fejlesztések (óvoda), belterületi úthálózat fejlesztés, települési környezet komplex fejlesztése.
Kunmadaras	Kunmadaras a Nagykunság legészakibb települése, a Karcagi járás tagja. A település a 34. számú főút köti össze Abádszalókkal. Az elmúlt időszakban megtörtént csapadékvíz elvezetés megoldása, a család- és gyermekjóléti szolgálat fejlesztése, kerékpáros közlekedésfejlesztés, óvoda felújítás, épületenergetikai fejlesztések, iparterület fejlesztés, naplempark létesítése, szennyvízcsatornázása és tisztító telep korszerűsítése, iskolaépület fejlesztése, hátrányos helyzetűek felzárkóztatása. A későbbiekben további épületenergetikai és iparterület fejlesztéseket kívánnak megvalósítani.
Tomajmonostora	Tomajmonostora Abádszalókról mellékúton közelíthető meg. Beruházások valósultak meg a községben például az egészségügyi alapellátás fejlesztése, épületenergetikai fejlesztések, bölcsődei férőhelyek kialakítása, általános iskola fejlesztése érdekében. A közeljövőben óvoda fejlesztést és élhető településközpont kialakítást terveznek megvalósítani.
Tizsaszentimre	Tizsaszentimre a Tiszafüredi járás közigazgatási egységéhez tartozik. A község Abádszalókról mellékúton közelíthető meg. A településen már megvalósultak fejlesztések a gazdaság élénkítésére, csapadékvízcsatornázásra és folyamatban vannak épületenergetikai korszerűsítések.
Tiszaderzs	Tiszaderzs szintén a Tiszafüredi járáshoz tartozik. A község és Abádszalók között a közlekedés mellékúton valósulhat meg. A településen szociális konyha került kialakításra, megtörtént az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, épületek energetikai korszerűsítése, illetve csapadékvíz-elvezetés valósult meg. A további tervek között szerepel belterületi utak fejlesztése, horgászturizmus fejlesztése, illetve piacfejlesztés.
Tiszanána	Tiszanána Heves megyében található, közigazgatásilag a Hevesi járáshoz tartozik. A település legkönnyebben Kiskörén át közelíthető meg. Turisztikai látványosságai a Római katolikus templom, a Református templom és a Dinnyésháti szabad strand. Megvalósultak fejlesztések a településen: új bölcsőde építése, strand- és csónakkikötő fejlesztése, szegregált élethelyzetek felszámolására törekvő programok. A tervek között szerepel önkormányzati épületek energetikai fejlesztése.
Kisköre	Kisköre szintén Heves megyében található, illetve közigazgatásilag a Hevesi járáshoz tartozik. A város Abádszalókról mellékúton közelíthető meg. Nevezetességeihez tartozik a Tájház, a késő barokk templom, a kiskörei vízlépcső és a szabadvízű strand. A városban korábban megvalósultak: a város leromlott területeinek felzárkóztatása érdekében fejlesztések, programok, zöldfelületi fejlesztések, sportcentrum kialakítása, inkubátorház és civil szolgáltató ház kialakítása, mini bölcsőde kialakítása, strand és kikötő fejlesztés, helyi gazdaságfejlesztés, iskolafejlesztés. a közoktatás infrastruktúrájának javítása, egészségügyi szolgáltatások fejlesztése céljából. A folyamatban lévő projektek között szerepel az egészségügyi infrastruktúra fejlesztése, önkormányzati épületek energetikai fejlesztése, turizmus fejlesztését célzó program is.

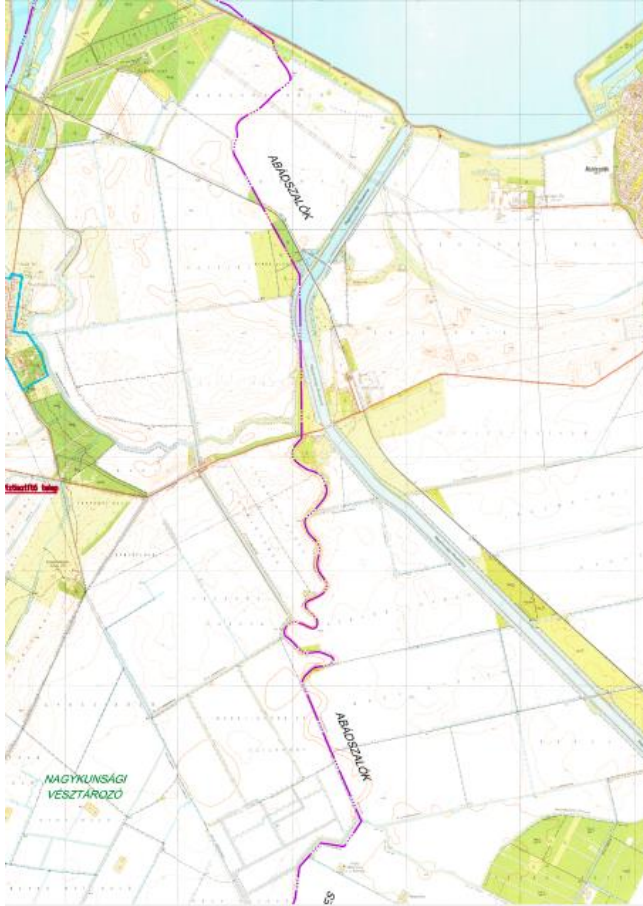
A szomszédos települések esetében azok településszerkezeti tervei rögzítik a legfontosabb fejlesztési elképzeléseket.

Tiszabura

Tiszabura Község Településszerkezeti terve 2006-ban került jóváhagyásra. A településszerkezeti tervet a 82/2006. (IX.18.) számú határozattal, a helyi építési szabályzatot a 7/2006. (IX.18.) számú rendelettel hagyta jóvá, mely legutóbb 2015-ben került módosításra a szennyvíztisztító telep területének kijelölése miatt.

13. térkép: Tiszabura Abádszalókkal határos területe

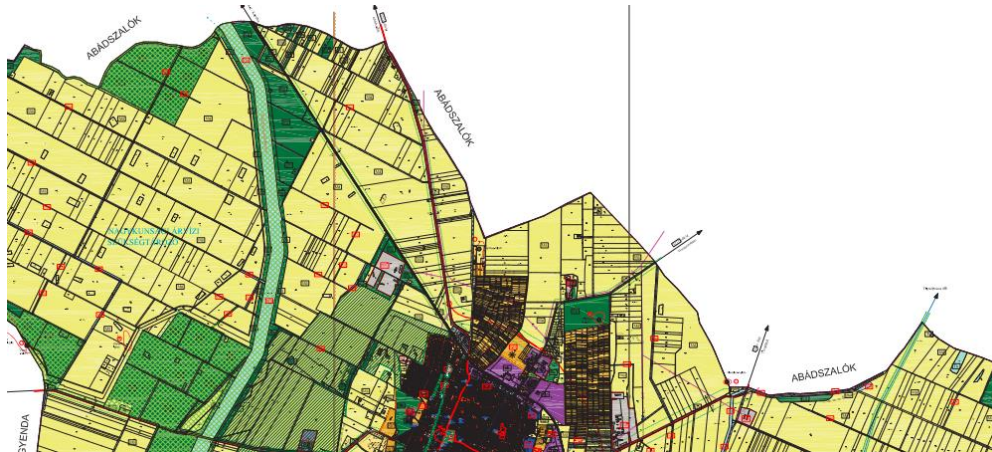
Forrás: Tiszabura Településrendezési Terve

A település nyugatról határolja Abádszalókot. A két települést összeköti a 3216. számú (Tiszaroff – Abádszalók) országos mellékút, illetve a 102. számú nem villamosított vasúti vonal (Kál-Kápolna – Kisújszállás). A Nagykunsági-főcsatorna egy rövid szakaszon a két település határán húzódik. Tiszabura délkeleti, Abádszalók délnyugati határos területei a VTT-tározók övezetéhez tartoznak.

Kunhegyes

Kunhegyes Város Önkormányzatának Polgármestere a 203/2020. (XII.12.) polgármesteri határozatával fogadta el Kunhegyes Város településszerkezeti tervét. A hatályos Helyi Építési Szabályzat a 21/2020. (XII.16.) önkormányzati rendelettel került elfogadásra.

14. térkép: Kunhegyes Abádszalókkal határos területe

Forrás: Kunhegyes Településrendezési Terve

Kunhegyes délről határos Abádszalókkal. Kunhegyes város településszerkezeti tervében többször megjelenik Abádszalók neve:

- 3221 jelű Kunhegyes – Abádszalók összekötő út;
- Tervezett regionális kerékpárút: A 34. sz. másodrendű főút mentén és a 3221. jelű összekötőút az Abádszalók – Kunhegyes - Kenderes kerékpárút Kunhegyes területén az érintett utak nyomvonalával mellett került kijelölésre.
- A város területén csatornahálózattal összegyűjtött szennyvíz, nyomóvezetékén keresztül kerül eljuttatásra az Abádszalók közigazgatási területén található (0765/5 hrsz.), Kunhegyes - Abádszalóki közös szennyvíztisztító telepre.
- A település Tiszagyenda, Abádszalók és Bánhalma irányába földalatti optikai összeköttetéssel rendelkezik.
- Szomszédos települések közigazgatásához tartozó, de látványában a kunhegyesi tájhoz is kapcsolódó kunhalmok: az abádszalóki részen a templomromot hordozó Kis-Fás halom, a kenderesi határban a Kő halom, és a karcagi Kis-Gergely – halom.

A két település határán általános mezőgazdasági területek, gazdasági erdőterületek, vízgazdálkodási területek, és közúti közlekedési területek találhatók.

A két települést összeköti a 3217. jelű út (Kunhegyes – Tiszaszentimre), a 3221 jelű út (Kunhegyes – Abádszalók), a 102. számú nem villamosított vasúti vonal (Kál-Kápolna – Kisújszállás), illetve a Nagykunsági-főcsatorna.

Kunmadaras

Kunmadaras Nagyközség képviselő-testülete 227/2015. (XI.26.) számú határozatával fogadta el a település településszerkezeti tervét, melyet legutóbb a 17/2023. (I.26.) számú képviselő-testületi határozattal módosítottak. A Helyi Építési Szabályzatot a 21/2015.(XII.01.) sz. önkormányzati rendelettel fogadták el, melyet a 1/2023.(I.31.) sz. önkormányzati rendelettel módosították.

15. térkép: Kunmadaras Abádszalókkal határos területe

Forrás: Kunmadaras Településrendezési Terve

Kunmadaras Abádszalóktól keltre fekszik.

A két település határán mezőgazdasági szántóterület és vízgazdálkodási terület található. A két település határán fekszik a Hegyes-halom és az Abádszalók-Kettős halom. A két települést a 34. számú főút köti össze.

Tomajmonostora

Tomajmonostora Község Önkormányzat képviselő-testülete a 20/2005. (XI.30.) számmal fogadta el Tomajmonostora község helyi építési előírásairól, és az egyes építési munkák engedélyezéséről szóló rendeletét, mely tartalmazza a Településrendezési tervét és Helyi Építési Szabályzatát, és amelyet legutóbb az 1/2018. (II.14.) számú rendeletével módosított.

16. térkép: Tomajmonostora Abádszalókkal határos területe

Forrás: Tomajmonostora Településrendezési Terve

Tomajmonostora Abádszalóktól keletre fekszik.

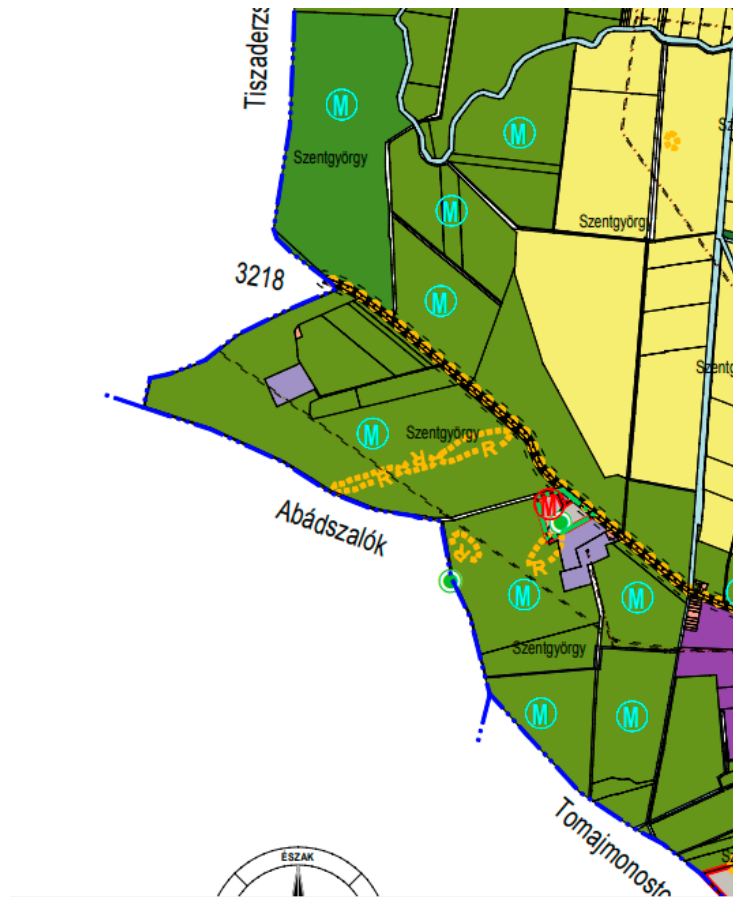
A két település határán általános mezőgazdasági, gazdasági erdő és közúti közlekedési területek találhatók. A településeket összeköti a 3217. számú út.

Tizsaszentimre

Tizsaszentimre Község Önkormányzata képviselőtestületének 13/2005. (IX.23.) rendelete szól Tizsaszentimre (Újszentgyörgy) Helyi Építési Szabályzatáról, mely legutóbb a 5/2022. (VI.27.) önkormányzati rendelettel került módosításra. A 130/2005. (IX.22.) számú határozat rögzíti Tizsaszentimre Község településszerkezeti tervének megállapításait.

17. térkép: Tizsaszentimre Abádszalókkal határos területe

Forrás: Tizsaszentimre Településrendezési Terve

Tizsaszentimre Abádszalóktól észak-keletre fekszik. A két település által határolt területen gazdasági erdőterület és ipari-gazdasági terület, illetve valószínűsíthető régészeti terület, valamint egy országosan védett természeti érték (kunhalom – Lenke-halom) található.

Tiszaderzs

Tiszaderzs Község képviselőtestülete a 228/2005. (X.7.) számmal fogadta el Tiszaderzs Község Településrendezési eszközeiről szóló határozatát. A Helyi Építési Szabályzatot a 6/2005. (X.7.) önkormányzati rendelettel fogadták el, melyet legutóbb a 7/2018. (VII.12.) önkormányzati rendelettel módosítottak.

Tiszaderzs északkeletről határos Abádszalókkal. A két település a 3216. számú út köti össze, illetve az Érfüfőcsatorna.

Tizsanána

A 27/2002. (X.28.) számú rendelet szól Tizsanána Helyi Építési Szabályzatáról, melyet a 13/2020. (IV.25.) önkormányzati rendelettel módosítottak. A településszerkezeti tervet 2001-ben dolgozták ki, legutóbbi módosítására 2020-ban került sor a 18/2020. (IV.24.) polgármesteri határozat keretében.

A település északról határos Abádszalókkal, a határt a Tisza vonala jelenti. Abádszalókkal határos területein Natura 2000 terület és tájképvédelmi terület található.

Kisköre

Kisköre Város Képviselőtestülete a 6/2002. (VI.03.) számú rendeletével fogadta el a város Településrendezési tervét. A Helyi Építési Szabályzatot a 9/2023. (VI.20.) önkormányzati rendelettel fogadták el.

18. térkép: Kisköre Abádszalókkal határos területe

Forrás: Kisköre Településrendezési Terve

Kisköre északnyugatról határolja Abádszalókot. A határvonalat a Tisza képezi.

A szomszédos területeken árvízvédelmi töltés, közpark, üdülőházas üdülőterület, camping terület, gátórház és hajókikötő, meteorológiai állomás található.

A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveiben Abádszalók tervezett fejlesztéseit befolyásoló megállapítások nem szerepelnek.

1.5 Hatályos településfejlesztési döntések

1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai

Abádszalók városa 2003-ban fogadta el (107/2003. (X.30.) képviselőtestületi határozat) a jelenleg is hatályos **Településfejlesztési Koncepcióját**.

A településfejlesztés általános célja, hogy a városban élők életkörülményei, így

- a megélhetési viszonyok,
- a városi élet körülményei, mint a komfortosság, az esztétikai minőség, az egészséges és biztonságos környezeti feltételek
- jelentősen és tartósan javulnak úgy, hogy a fejlesztési erőforrások fennmaradjanak.

A város regionális szerepköre, politikai és földrajzi helyzete:

A város földrajzi helyzete erőforrás a település fejlődése terén.

Abádszalók Jász-Nagykun-Szolnok vármegye északkeleti részén, a Tisza-tó bal partján, a Kunhegyesi járásban helyezkedik el.

Abádszalók a Tisza bal partján, Szolnok és Tiszafüred között középtájon, a Nagykunság nyugati határán, közvetlenül a fejlődést mindinkább meghatározó Tisza-tó mellett fekvő, több, mint 4000 fős település. A mindig is mezőgazdasági termelésből élő falu két községnek, Tiszaabádnak és Tiszaszalóknak az egyesüléséből jött létre történelmünk során.

A Tisza-tavi Régiós Közbiztonsági Koordinációs Bizottság gondoskodik a Tisza-tó turizmusának gördülékenyebbé tevéséről. Fő célja, hogy egy önálló fejlesztési régiót hozzanak létre. A Bizottság szerint minden környező településnek össze kell fognia a közös cél érdekében. Ennek kezdeti lépései már a tó körüli bicikli út, illetve a hallépcsők megépítése volt, mely utóbbi az abádszalóki célok közt is szerepel. A környező településekkel tovább kell javítani az együttműködést. A legszorosabb kapcsolat Kunhegyessel alakult ki, mely hagyományos kapcsolatot a jövőben is szükséges megőrizni.

A településfejlesztési elhatározásokban kiemelt szerepet kell kapnia a turizmusnak, meg kell tartani és még nagyobb szerepet szánni a meglévő épületek fejlesztésének, rehabilitációjának. A Tisza-tó és környezete kiemelt fontosságú.

Abádszalók város **Integrált Városfejlesztési Stratégiával** nem rendelkezik.

Abádszalók Város Önkormányzata a 148/2017. (XI.30.) számú képviselő-testületi határozatával fogadta el **Integrált Településfejlesztési Stratégiáját**.

A jövőképként az alábbi került megfogalmazásra:

„Abádszalók, a természetközeli és modern kisváros” Minőségi életfeltételeket és javuló életminőséget biztosító, intenzíven fejlődő, versenyképes gazdaságot teremtő, természeti értékeket megőrző környezet a városban élő lakosság, a vállalkozások és a látogatók számára. A fejlődés eredményeként munkahelyek teremődnek, melynek következtében ismét pozitív demográfiai folyamatok indulnak meg, megvalósul a többlelőnlakosság, amely képes hosszú távon biztosítani a helyi és környékbeli lakosság foglalkoztatását, gazdasági aktivitását, illetve egy vonzó, modern és fenntartható kisváros alakul ki.

A város fejlesztésének átfogó célja a jövőkép rövid, középtávú értékvalasztáson alapuló megfogalmazása.

- 1. Abádszalók „Egészséges város” mind természeti- és épített környezetében, mind lakosai, mind közösségei tekintetében.
- 2. Abádszalók vonzó város, mely kellemes lakóhelyet, ösztönző gazdasági környezetet teremt polgárainak, rekreációs helyszínt a látogatóknak utat nyitva az új kezdeményezéseknek.

Középtávú céljai:

- T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése
- T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása
- T3: Fenntartható turizmusfejlesztés
- T4: Fenntartható városfejlesztés

Jelen dokumentum a 2017-ben kidolgozott ITS felülvizsgálata. A felülvizsgált és aktualizált ITS nagymértékben épít a 2017-ben megfogalmazottakra, de a korábban meghatározott célok a megváltozott körülmények és elvárások alapján pontosításra kerültek.

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Az Étv. meghatározza a településrendezési szerződés jogintézményét:

„30/A. §(1) A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni

szándékozóval (a továbbiakban együtt: a cél megvalósítója). A településrendezési szerződés közigazgatási szerződésnek minősül.

(2) A szerződés megkötése előtt a települési önkormányzat képviselő-testülete dönt a cél megvalósítója által készített telepítési tanulmánytervről annak hiánytalan benyújtásától számított 30 napon belül.

A település településrendezési szerződéseket kötött, melyek elsősorban a vállalkozások szerkezeti terv módosítási igénnyel rendelkező fejlesztéseikhez kapcsolódnak.

1.6 Településrendezési Tervi előzmények

1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök

Abádszalók jelenleg hatályos településrendezési terve a 17/2005. (XI.24.) számú rendelete az „Abádszalók Helyi Építési Szabályzatairól” című dokumentum, amely meglette óta több alkalommal módosításra került.

A hatályos Településszerkezeti Terv a Településfejlesztési Konceptió célkitűzéseinek megfelelően, az önkormányzat egyéb településrendezési döntései alapján készült. A terv kijelöli a meglévő és tervezett beépítésre szánt és beépítésre nem szánt terület-felhasználási egységeket, a meglévő és tervezett közlekedési hálózatot, a táj-, természet-, környezetvédelemmel, örökségvédelemmel kapcsolatos továbbtervezésnél figyelembe veendő elemeket.

A 17/2005 (XI.24) önkormányzati rendelet többször módosult:

- 17/2005. (XI.24.) önkormányzati rendelet, módosítva a **9/2009. (V. 07.) önkormányzati rendelettel;**
- 17/2005. (XI.24.) (többször módosított) önkormányzati rendelet, módosítva **3/2010. (II.11.) önkormányzati rendelettel;**
- 17/2005. (XI.24.) (többször módosított) önkormányzati rendelet, módosítva **19/2012. (XI.30.) önkormányzati rendelettel**
- 17/2005. (XI.24.) (többször módosított) önkormányzati rendelet, módosítva **16/2021. (VIII.19.) önkormányzati rendelettel.**

Abádszalók Város Önkormányzata 17/2005 (XI. 24.) számú rendelettel elfogadott Helyi építési szabályzata 16/2021. (VIII.19.) Önkormányzati rendelettel módosított változata a hatályos.

- A 2021. évi módosítás a rendelet mellékletét képező szabályozási terv S06 jelű tervlapjának SM1 jelű tervlap szerinti módosítását tartalmazza az érintett településrészen.

A Szabályozási terv a település területén közigazgatási területeket jelöl ki: belterületet, tervezett belterületet és külterületet. A Szabályozási terv a település területén a Településszerkezeti tervvel összhangban beépítésre szánt területeket (építési övezeteket), illetve beépítésre nem szánt területeket (övezeteket) jelöl ki.

Az építési övezetek (beépítésre szánt területek) felhasználási módjai: ipari gazdasági terület (Gip-1, Gip-2), kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz-1, Gksz-2, Gksz-3, Gksz-4), hulladék elhelyezésére szolgáló terület (Khu-1), különleges kereskedelmi terület (Kke-1), különleges sportolási terület (Ksp-1, Ksp-2, Ksp-3), temető terület (Kte-1), különleges idegenforgalmi célú (Kif-1), falusias lakóterület (Lf-1, Lf-2, Lf-3, Lf-4), kisvárosias lakóterület (Lk-1, Lk-2), hétvégiházias üdülőterület (Üh-1, Üh-2, Üh-3, Üh-4, Üh-5, Üh-6, Üh-7), üdülőházas üdülőterület (Üü-1, Üü-2), központi vegyes terület (Vk-1, Vk-2, Vk-3), településközpont vegyes terület (Vt-1, Vt-2, Vt-3). Ezekre vonatkozóan meghatározza a rendeltetésre vonatkozó, a terepszint alatti, illetve egyéb építményekre vonatkozó előírásokat, a kialakítható telek legkisebb területét, a beépítési módot, a beépítettség megengedett legnagyobb arányát, a megengedett legkisebb-legnagyobb építménymagasságot, a közművesítettség előírt mértékét, a zöldfelület előírt legkisebb arányát, az előkert méretét, a kialakítható telek legkisebb megengedett szélességét és mélységét, az övezetben kialakítandó építészeti karakter jellemzőit, a nyomvonalas építmények és műtárgyak kialakítására vonatkozó előírásokat.

A beépítésre nem szánt területek (övezetek) a következők: erdőterület (Ee-1, Ee-2, Ev-1), kötöttpályás közlekedési terület (KÖk-1), közúti közlekedési terület (KÖu-1, KÖu-2), általános mezőgazdasági terület (Má-1, Má-2), kertes mezőgazdasági terület (Mk-1), vízgazdálkodási terület (V-1, V-2), zöldterület (Z-1). Meghatározza a területhez köthető előírásokat, a rendeltetésre vonatkozó előírásokat, a beépítési módot, a megengedett legkisebb-

legnagyobb építménymagasságot (m), a kialakítható telek legkisebb megengedett szélességét (m) és mélységét (m), az övezetben kialakítandó építészeti karakter jellemzőit, a nyomvonalas építmények és műtárgyaik kialakítására vonatkozó előírásokat, valamint a közművesítettség mértékét.

Meghatározza a területhez köthető előírásokat, a rendeltetési zónák, az építési zónák előírásait, az egyes karakter, környezetvédelmi, értékvédelmi, a tilalmi és korlátozási zónák előírásait.

Egyéb előírások között összegyűjti a közlekedési, általános közmű, zöldfelületi, a közterületi és reklám elhelyezési előírásokat.

1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

1.6.2.1 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai

Abádszalók Város Településszerkezeti tervét a 124/2005. (XI. 24.) számú határozattal hagyta jóvá a képviselő-testület, melyet a 103/2012. (XI.12.) számú határozattal (belterületen a Tisza-tó öböl, Alsóerdősor utca, 871/2 hrsz-ú utca és József Attila krt. által határolt tömböt érintő) módosítottak.

A településszerkezeti terv az alábbi követelményeket és általános alapelveket rögzíti:

A 2003-ban készült településszerkezeti terv tartalmazza a terület hatályát, a település szerkezetének rövid leírását, a közigazgatási és belterületi határok módosítását, valamint a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek besorolását, a közterületeket, továbbá a területfelhasználási módokat és azok leírását. A dokumentum szerepelteti az akkori meglévő és a tervezett infrastruktúra hálózatot, a védett és védelemre tervezett, valamint védő területeket és a beépítést veszélyeztető, korlátozó tényezőket.

1.6.2.2 A településszerkezeti terv megvalósult elemei

A 2003-as településrendezési terv óta az alábbi elemek valósultak meg:

- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Energetikai fejlesztések
- Bölcsődei férőhely kapacitás bővítése
- Turisztikai infrastruktúra fejlesztése
- Református Szociális Szolgáltató központ és Idősek Otthona korszerűsítése
- Zöld felületek rekonstrukciója
- Orvosi rendelő átalakítása és bővítése
- Szociális főzőkonyha fejlesztése
- Abádszalók központjának megújítása
- Tisza-tó szabadvízi strand fejlesztése
- Rendezvényturizmus infrastrukturális feltételeinek javítása az abádszalóki Szabadtéri színpad korszerűsítése révén
- Térségi elérhetőség javítása
- Községi közlekedés fejlesztése
- Kovács Mihály Általános és Művészeti Iskola rekonstrukciója és pedagógiai tevékenységének tartalmi fejlesztése
- Kovács Mihály Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése
- Hat Szín Virág Óvoda abádszalóki intézményének komplex fejlesztése
- Az orvosi rendelő energiaellátása fotovoltaikus rendszerrel
- Az ivóvíz minőségének javítása
- Szennyvízelvezetési és tisztítási rendszer fejlesztése
- Önkormányzati és közintézmények akadálymentesítése

1.7 A település társadalma

1.7.1 A népesség főbb jellemzői

1.7.1.1 Demográfia

A demográfiai viszonyokat vizsgálva elmondható, hogy Abádszalók népességszáma az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat. A város állandó népessége a 2020-ban 4 256 fő, a lakónépessége 4 058 fő, így a vármegye állandó népességének 1,14%-a, a lakónépességének 1,12%-a él a Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közigazgatási területének 2,37%-át kitevő városban.

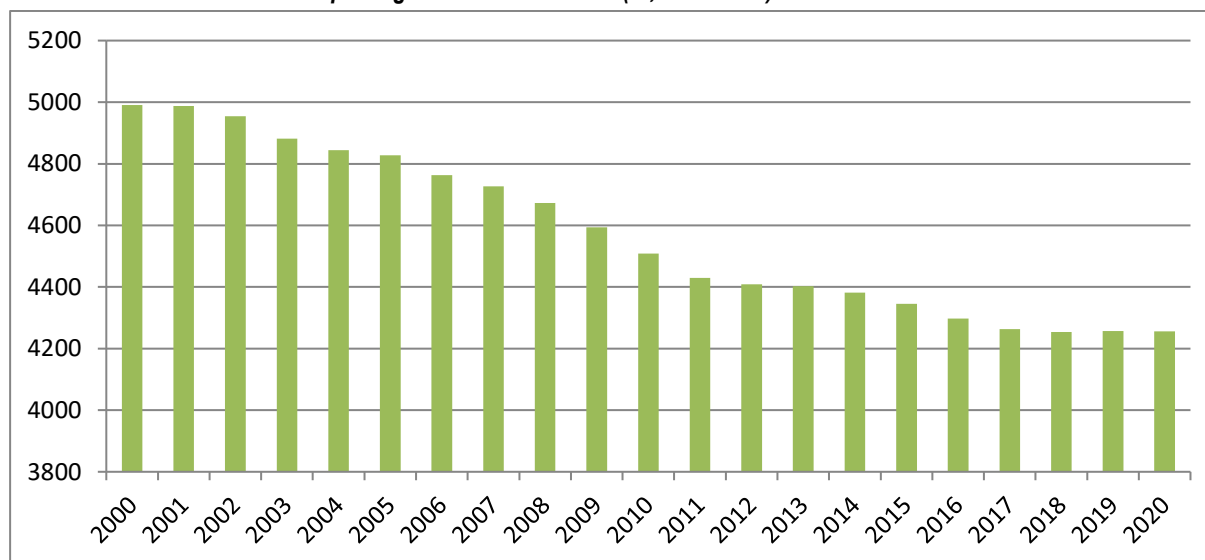
A vizsgált időszak alatt – 2000 és 2020 között – 15%-kal csökkent a lakónépesség, amely elsősorban az elvándorlásnak köszönhető és csak másodsorban a természetes fogyásnak. A szelektív migráció elsősorban a fiatal, képzetlenebb munkavállalói korú rétegekben jellemző. Ennek hátterében elsősorban a munkalehetőségek és a gyermeknevelés, illetve a szabadidős/közösségi programlehetőségek hiánya állhat.

6. táblázat: Abádszalók város népességszám változása (fő, %, 2000-2020)

Mutató	Terület	2000	2010	2020	Lakó / állandó népesség 2010/2000 (%)	Lakó / állandó népesség 2000/2020 (%)
Lakónépesség száma	Magyarország	10 200 298	9 985 722	9 730 772	98%	95%
	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	420 461	386 752	363 646	92%	86%
	Abádszalók	4 768	4 034	4 058	85%	85%
Állandó népesség száma	Magyarország	10 304 300	10 118 512	9 890 640	98%	96%
	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	426 327	401 368	374 875	94%	88%
	Abádszalók	4 991	4 508	4 256	90%	85%

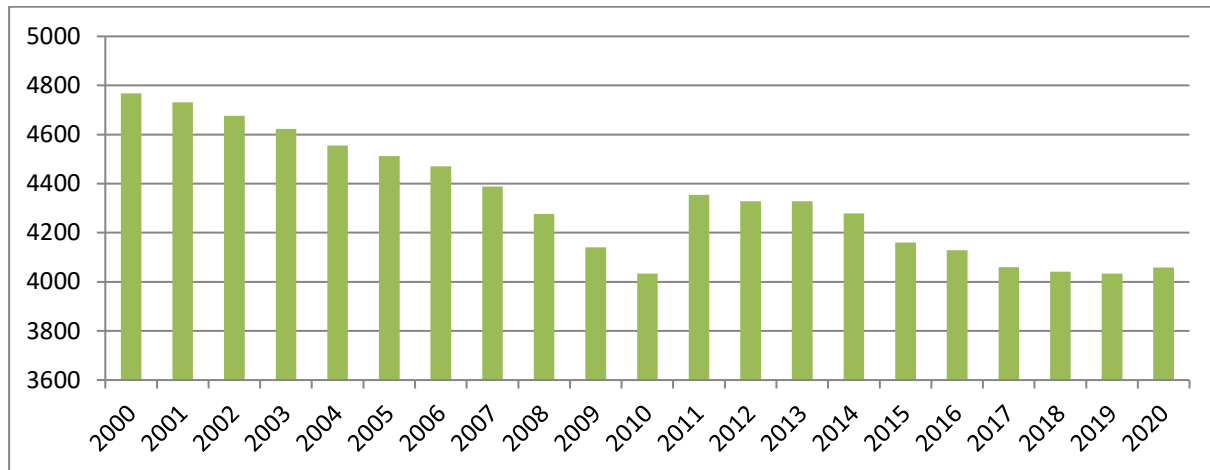
Forrás: KSH, Népszámlálás

3. ábra: Abádszalók állandó népességszámának változása (fő, 2000-2020)

Forrás: KSH

4. ábra: Abádszalók lakónépességének változása (fő, 2000-2020)

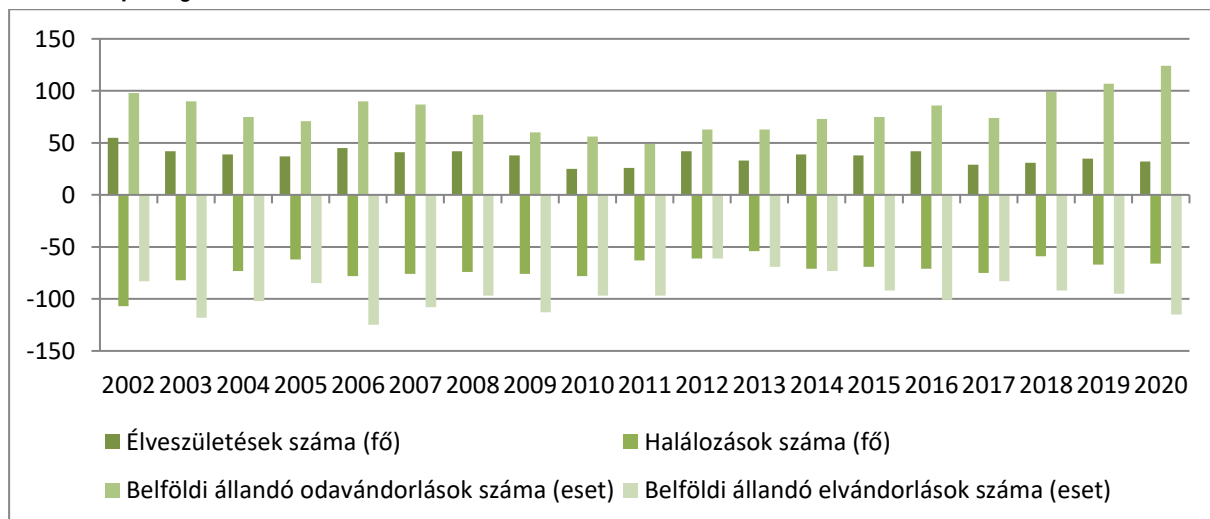
Forrás: KSH

Az állandó népesség és a lakónépesség változásának tendenciája 2009-ig hasonlóan alakult. A lakónépesség szám 2010-ben elérte mélypontját, majd 2011 és 2013 között emelkedő tendenciát mutatott, ezt követően azonban ismét csökkent. Az állandó népesség a vizsgált 20 évben folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott.

A város népsűrűsége a 2020-ban 30,69 fő/km², ami 2000-hez képest 5,37 fő/km²-tel csökkent. Ez az érték a vármegyei 10,18 fő/km² csökkenésnél jóval alacsonyabb.

Az élve születések száma csak minimálisan változott a vizsgált időszak éveiben, átlagosan 38,576 fő/év volt. Hasonlóan változott a halálozások száma, amely átlagosan 72,918 fő/év. Mélypontját a halálozás 2002-ben érte el a vizsgált perióduson belül. Ekkor 107 fővel csökkent a lakosság száma halálozás miatt, míg 2013-ban a legkedvezőbb mutató: 54 fő.

5. ábra: Népmozgalmi mutatók 2002-2020 között

Forrás: KSH

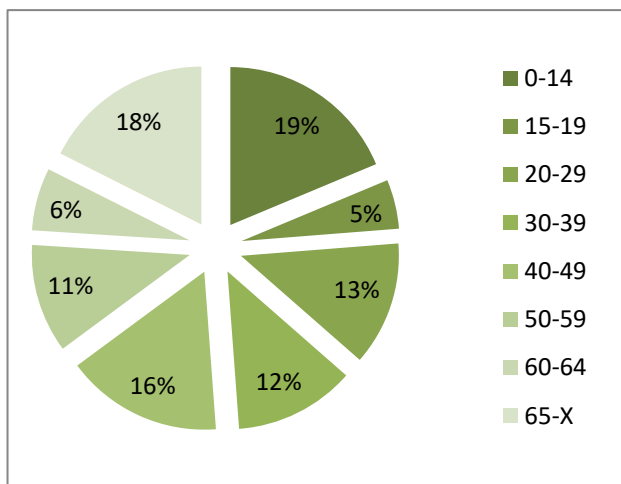
A népesség csökkenése a negatív vándorlási egyenlegről és a természetes fogyásból adódik. A vizsgált időszakban elvándorlás miatt évente átlagosan 95 fővel csökkent a lakosság. Az egyes években az egyenleg 61 és 118 fős szélsőértékek között ingadozott. A legtöbbben 2020-ban költöztek a városba (124 fő), de 2019-ben is 107-en választottak itt új lakóhelyüket. Így megállapítható, hogy a népesség csökkenése ellenére, az odavándorlások száma javuló tendenciát mutat.

A társadalom egyszerű fizikai reprodukciója a generációk egyensúlyán alapszik. A fiatal, a teherbíró aktív és az idősebb generációk együtt képesek biztosítani a társadalom stabilitását. A kontinensünkön és az országban is alapvető és örömdetes fejlemény az életkor meghosszabbodása és ezzel a népesség átlagéletkorának növekedése. Ugyanakkor a generációk közötti egyensúly felbomlása a társadalom elöregedését, majd különböző

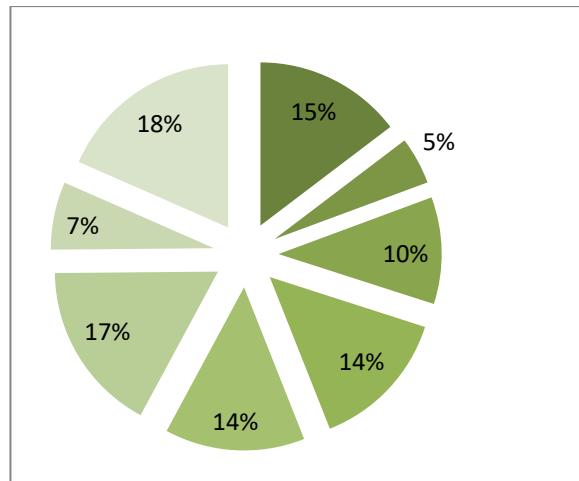
mértékű csökkenését eredményezi. A termékenység csökkenése és a javuló életkilátások együttesen beindították a hazai népesség előregedését. A **népesség korösszetétele** 2001 és 2020 között Abádszalókon is az idősök arányának növekedésének irányába tolódott el. A fiatalok aránya csökkenő tendenciát követ, míg az 65 év feletti aránya növekedett.

6. ábra: A lakónépesség korösszetétele (% , 2001, 2011, 2020)

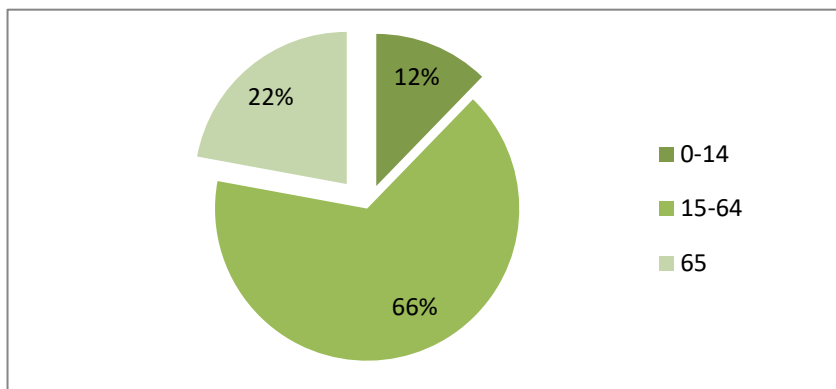
2001

2011

2020

Forrás: KSH

7. táblázat: A lakónépesség korösszetétele (fő, %, 2001, 2011, 2020)

Adattípus	2001	adott korcsoport részesedése – 2001 (%)	2011	adott korcsoport részesedése – 2011 (%)	2020	adott korcsoport részesedése – 2020 (%)
0-14 év	860	19%	613	15%	497	12%
15-19 év	232	5%	196	5%	2664	66%
20-29 év	584	13%	443	11%		
30-39 év	569	12%	587	14%		
40-49 év	738	16%	580	14%		
50-59 év	512	11%	710	17%		
60-64 év	295	6%	281	7%	897	22%
65-X év	808	18%	770	18%		
Összesen:	4 598	100%	4 180	100%	4058	100%

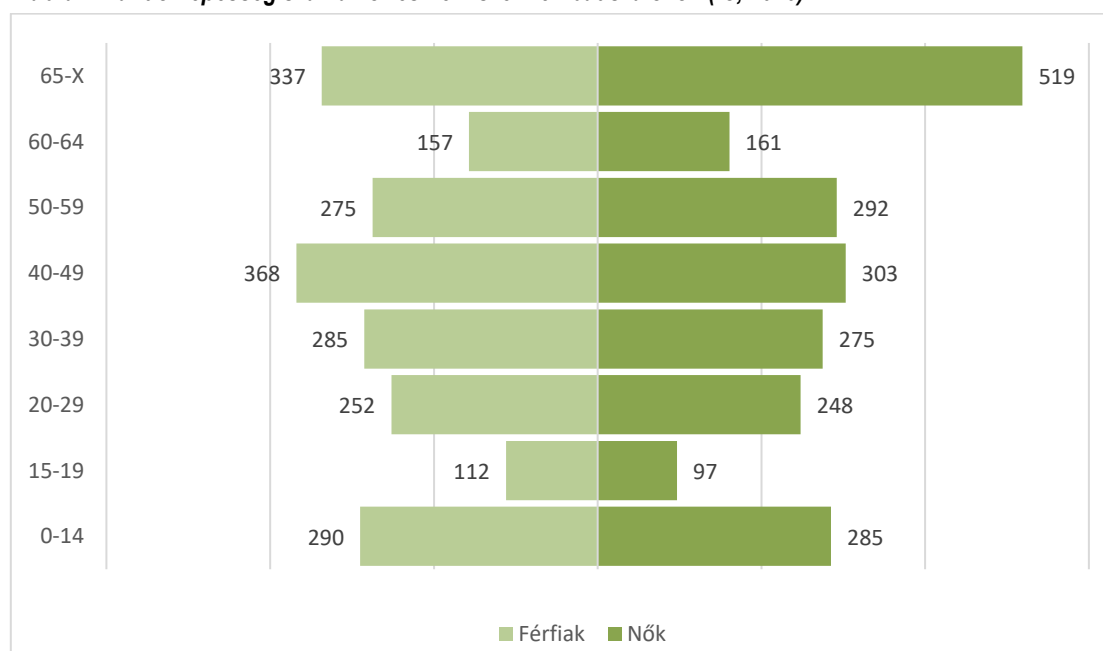
Forrás: KSH

A városban az **eltartott népesség rátája** (a gyermeknépesség (0–14 éves) és az idős népesség (65–X éves) összege a 15–59 éves népesség százalékában) 2001 és 2011 között csökkent (56,93%-ról 49,45%-ra), 2020-ra azonban ismét emelkedett (52,32%).

A város **öregedési indexe**, a 100 gyermekkorúra jutó idősek száma 2001-ben 93,9, míg 2011-ben ugyanez a mutató már 125,6 volt. 2020-ra ez az érték 180,5 emelkedett, azaz tovább nőtt az idősek száma a gyermekek számához képest.

Összességében elmondható, hogy a népesség öregedő tendenciát mutat, ezzel párhuzamosan az eltartott népesség aránya emelkedik.

7. ábra: Állandó népesség száma kor és nem szerint Abádszalókon (fő, 2020)

Forrás: KSH

Nemek szerinti megoszlás: 2020-ban az állandó népesség 51,22%-a nő, mely a 2011-es arányhoz képest a férfiak javára változott. A nemek arányát korcsoport szerint vizsgálva megállapítható, hogy 50 éves korig a férfiak száma magasabb, majd ezt követően nőtlélet jellemző

1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel

A népszámlálások alkalmával az egyéni identitásválasztás elve alapján zajlott a nemzetiséghez tartozás felmérése. A városban a 2011. évi népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: magyar, cigány (171 fő), német (48 fő), ruszin (4 fő) és 22 fő egyéb nemzetiséghez tartozó.

A városban a 2001-ben cigány (112 fő), német (14 fő), román (24 fő), szlovén (1 fő), ukrán (1 fő) nemzetiségek képviseltették magukat.

2001 óta szinten minden nemzetiség tekintetében növekedés volt tapasztalható. A legnagyobb számban a cigány nemzetiségűek gyarapodtak, arányaiban pedig a magukat német nemzetiségűnek vallók létszáma nőtt meg. Ennek magyarázata egyrészt a nemzetiségi identitásvállalás javulása, másrészt a természetes népszaporulat, de pl. a kettős állampolgárság rendszerének változása is közre játszott a folyamatban.

A városban jelentősebb számban jelen lévő és jelentős kulturális örökséggel bíró nemzetiség pl. a roma. A nemzetiségi csoport saját önkormányzatot alapított Roma Nemzetiségi Önkormányzat néven.

1.7.1.3 Képzettség

Egy településen az alap-, közép-, esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők és az eszközellátottság tekintetében is. Egy adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

A lakosság elenyésző részét képező általános iskolai végzettséggel sem rendelkező felnőtt lakosainak száma az országos és vármegyei átlagnál nagyobb arányban csökkent 2011-re. Ennél nagyobb jelentőségű, hogy a magasabb képzettségi szintet jelentő középiskolai érettségivel vagy felsőfokú oklevéllel rendelkezők száma mind az országos, mind pedig a vármegyei átlaggal párhuzamosan, azokkal együtt növekedett. Az érettségizettek száma 46%-kal, az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők száma pedig 69%-kal nőtt a 2001-es szinthez képest.

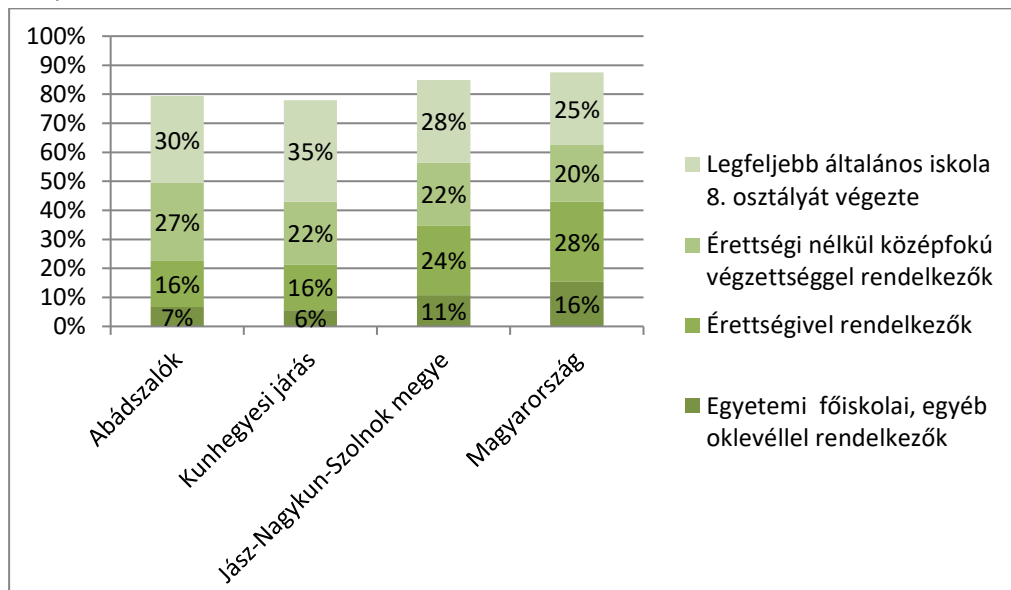
8. táblázat: Abádszalók város lakossága iskolai végzettség vármegyei és országos összehasonlításban (fő, %, 2001, 2011)

Adattípus	2001	2011	Változás 2011/2001 viszonylatában
			(%)
10- éves korosztályban általános iskolai első évfolyamát sem elvégzők (városi)	57	43	-25%
vármegyei	2 909	2 567	-12%
országos	63 116	50 003	-21%
15-X éves korosztályban legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők (városi)	2 838	3 106	9%
vármegyei	291 092	304 630	5%
országos	7 553 093	8 073 005	7%
18-X éves korosztályban legalább középiskolai érettségivel rendelkezők (városi)	606	885	46%
vármegyei	99 248	125 576	27%
országos	3 097 032	3 990 859	29%
25-x éves korosztályban egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők (városi)	151	255	69%
vármegyei	25 361	37 377	47%
országos	888 345	1 382 398	56%

Forrás: KSH, Népszámlálás

8. ábra: Abádszalók város lakossága iskolai végzettség szerint járási, vármegyei és országos összehasonlításban (% , 2011)

Forrás: KSH, Népszámlálás

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a lakosság iskolai végzettsége összességében elmarad mind az országos, mind a vármegyei átlagtól, de kedvezőbb, mint a járási átlag.

A lakosság:

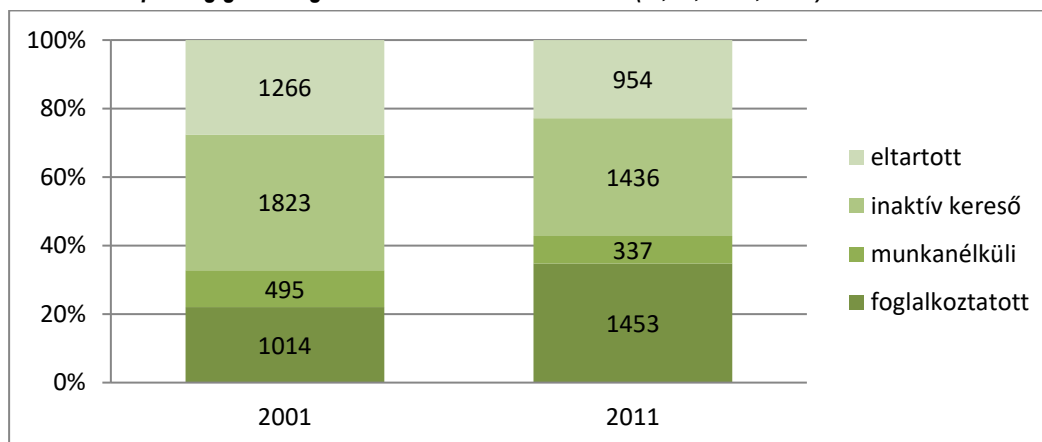
- 30%-a legfeljebb általános iskola 8. osztályát végezte,
- érettségi nélküli középfokú végzettséggel 27% rendelkezik,
- 16%-nak az érettségi a legmagasabb iskolai végzettsége és
- 7%-a diplomás.

Jellemzően probléma, hogy az ismeretek és a szakképzettségek nem felelnek meg a munkaerő-piaci igényeknek.

1.7.1.4 Foglalkoztatottság

A gazdasági aktivitás terén a népszámlálási adatok alapján az inaktív keresők, munkanélküliek és az eltartottak arányának csökkenése figyelhető meg, amely a foglalkoztatottak számának növekedését indukálta.

9. ábra: A népesség gazdasági aktivitás szerinti összetétele (% , fő, 2001, 2011)

Forrás: TEIR-KSH

Abádszalókon, a 2011-ben a foglalkoztatottak száma 1453 fő volt, a Nemzeti foglalkoztatási szolgálat abban az évben 3006 fő munkavállalási korú népességgel számolt, így 48,34% adódik a foglalkoztatott népesség arányára.

2001-ben az ugyanígy számolt mutató 33,83% volt, ekkor a foglalkoztatottak száma 1014 fő volt a 2997 munkavállalási korú népességből.

9. táblázat: Foglalkoztatás és ingázás (fő, 2001, 2011)

Év	Foglalkoztatottak	Lakóhelyén dolgozók	Eljárók	Bejárók	Nemzeti foglalkoztatási szolgálat
2001	1 014	746	268	n.a.	2997
2011	1453	1047	357	149	3006

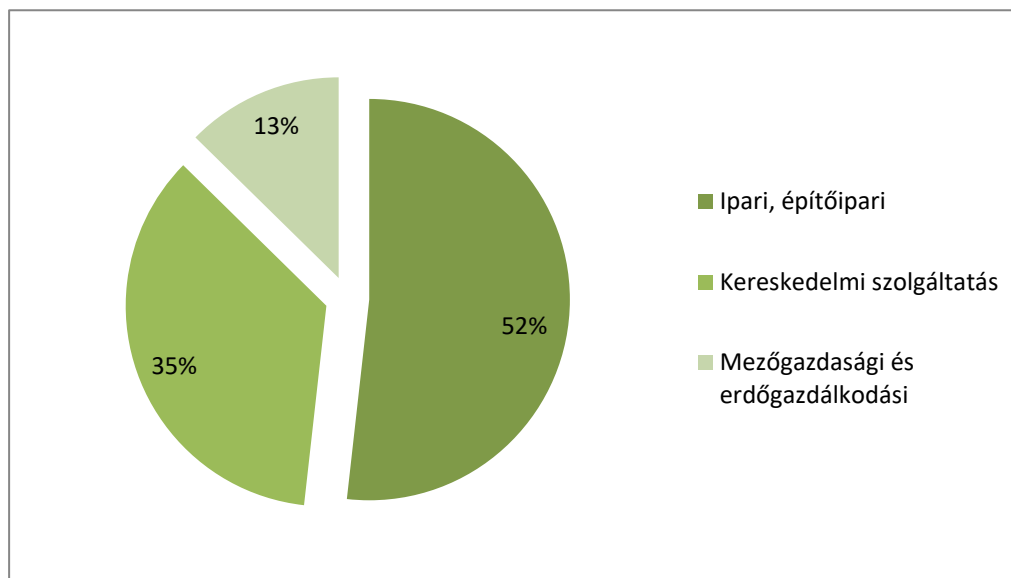
Forrás: KSH, Népszámlálás

Az ingázás már a 2001-es népszámlálás idején is bevett munkavállalási stratégiának számított. A munkavállalók 26,4%-a már 2001-ben is az ingázást választotta, 2011-ben pedig már 24,6% élt ezzel a lehetőséggel.

A városból főként Szolnok és Jászfényszaru településekre járnak el leginkább dolgozni a tapasztalatok alapján.

A foglalkoztatás ágazati szerkezete Abádszalókon a gazdaságilag fejlett területekre jellemző arányokat mutat: a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya mindössze 13%, a szolgáltató szektorban talált munkát a városiak 35%- a, az ipar és az építőipar részesedése 52%.

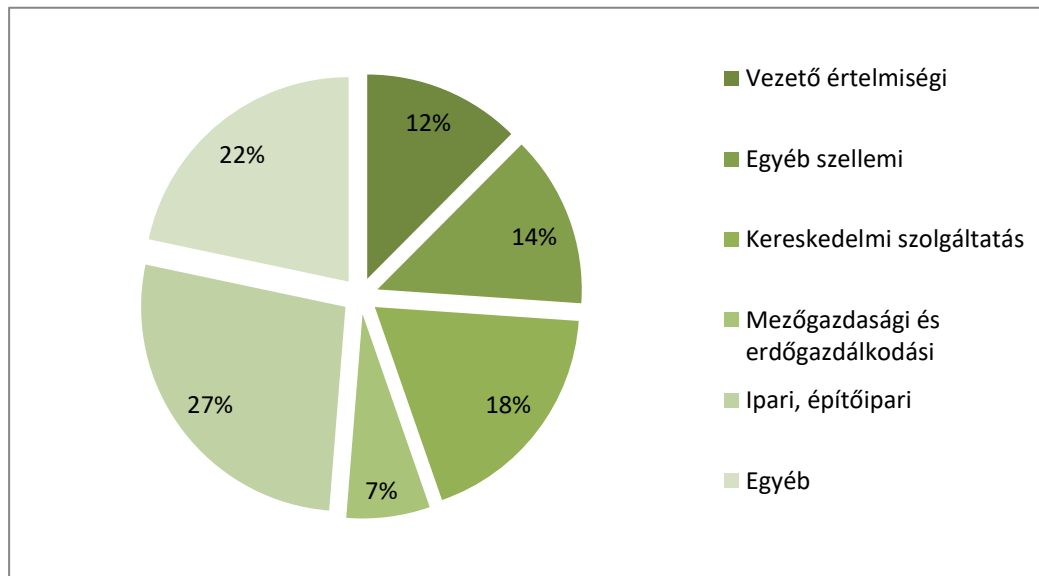
10. ábra: A foglalkoztatás ágazati szerkezete (% , 2011)

Forrás: KSH, Népszámlálás

A részletes ágazati megoszlást figyelve az abádszalóki munkavállalók 27%-a ipari vagy építőipari állást talált magának. Vezető és értelmiségi pozíciót tölt be a munkavállalók 12%-a, kereskedelmi és szolgáltatói feladatokat lát el a munkavállalók 19%-a, a mezőgazdasági foglalkozásúak aránya csekély, 7%. Fentiek mellett jelentős még az egyéb szellemi foglalkozást végzők aránya, ők az összes munkavállaló 14%-át adják.

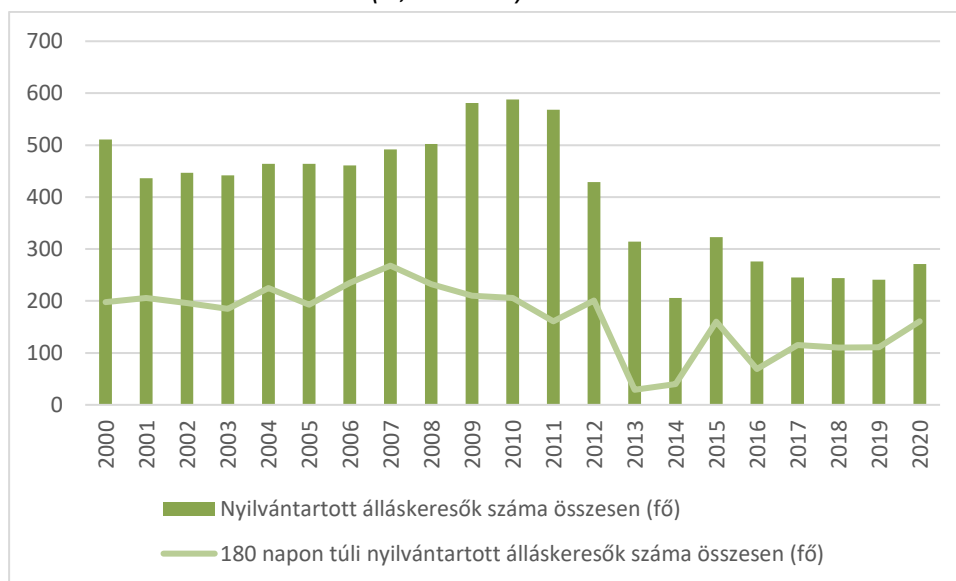
11. ábra: Foglalkoztatottak megoszlása foglalkozási főcsoport szerint (% , 2011)

Forrás: KSH, Népszámlálás

Abádszalókon a munkanélküliek száma 2000 és 2008 között 400 és 500 fő között ingadozott, de nem történt áttörés, a helyi és környékbeli gazdaság nem képes felszívni a munkanélkülieket. A 2009-es válság hatására 2010-re 588 főre duzzadt az álláskeresők száma, azóta folyamatosan csökken. 2020-ban 271 fő munkanélkülit tartottak nyilván.

12. ábra: A munkanélküliek száma (fő, 2000-2020)

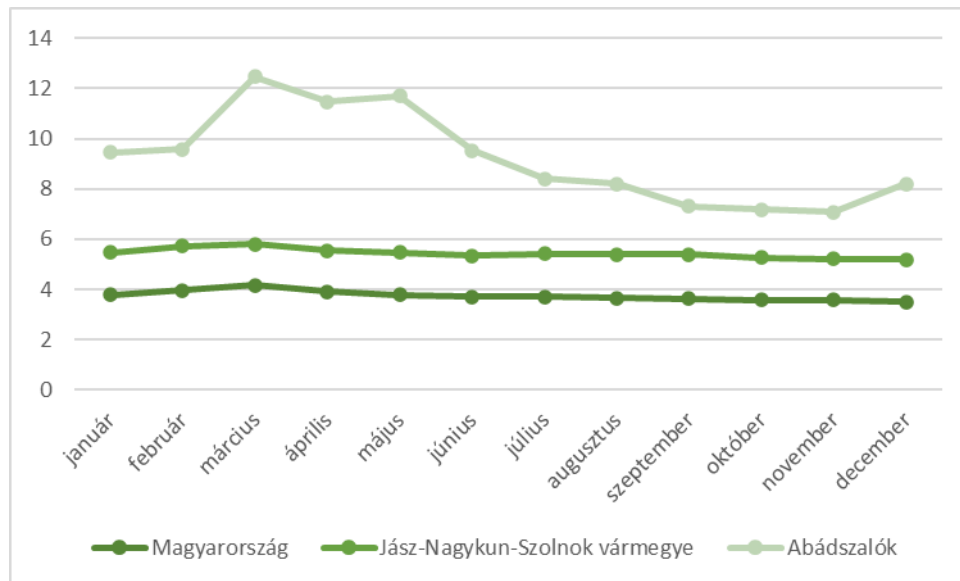

Forrás: KSH

A munkanélküliek száma egy éven belül is jelentős ingadozást mutat. 2020-ban Abádszalókon az álláskeresők átlagos száma 271 fő volt éves szinten. Ezen belül a tartósan állást keresők száma éves szinten 60. Legkevesebben novemberben (208 fő), legtöbben márciusban (367 fő) kerestek munkát. A nyári hónapokban jellemzően alacsonyabb a munkanélküliek száma, mely elsősorban főként az építőipar, a turizmus és az agrárszektor időleges munkaerő szükségletének köszönhető.

A vármegyei és országos adatokkal összehasonlítva Abádszalókon nemcsak a munkanélküliek aránya sokkal nagyobb, de a szezonális ingadozás mértéke is.

13. ábra: Álláskeresők aránya a munkaképes korú lakossághoz viszonyítva (% , 2020)

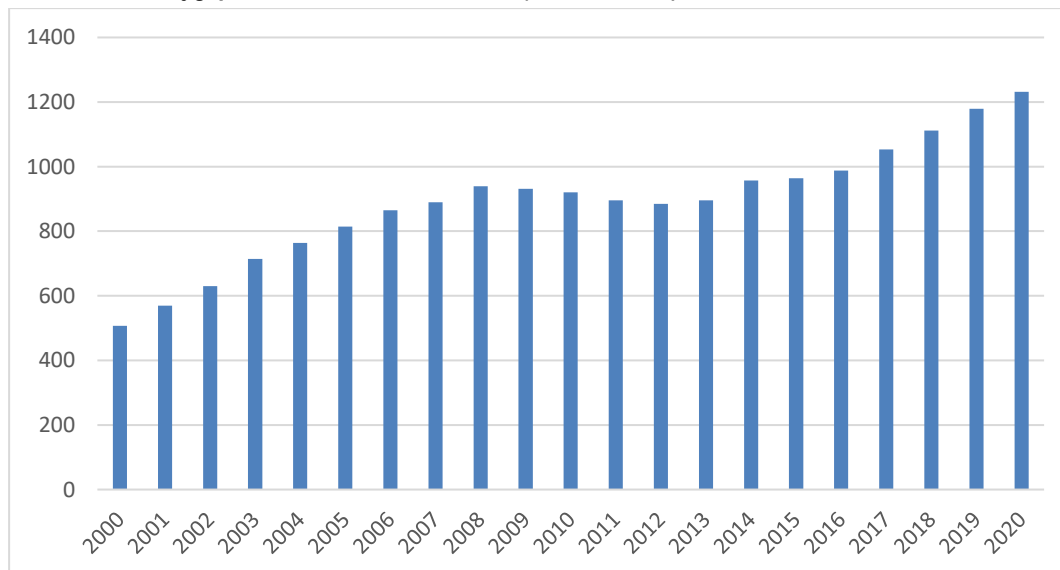

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok

Az életminőséget, illetve annak anyagi tényezőit áttételesen jellemző mutatók közül viszonyítási alapot jelent a lakosság tulajdonában álló nagy értékű fogyasztási cikkek mennyisége, értéke. Ezek közül az egyik legjellemzőbb mutató a személygépkocsik számának változása.

14. ábra: Személygépkocsik számának változása (db, 2000-2020)

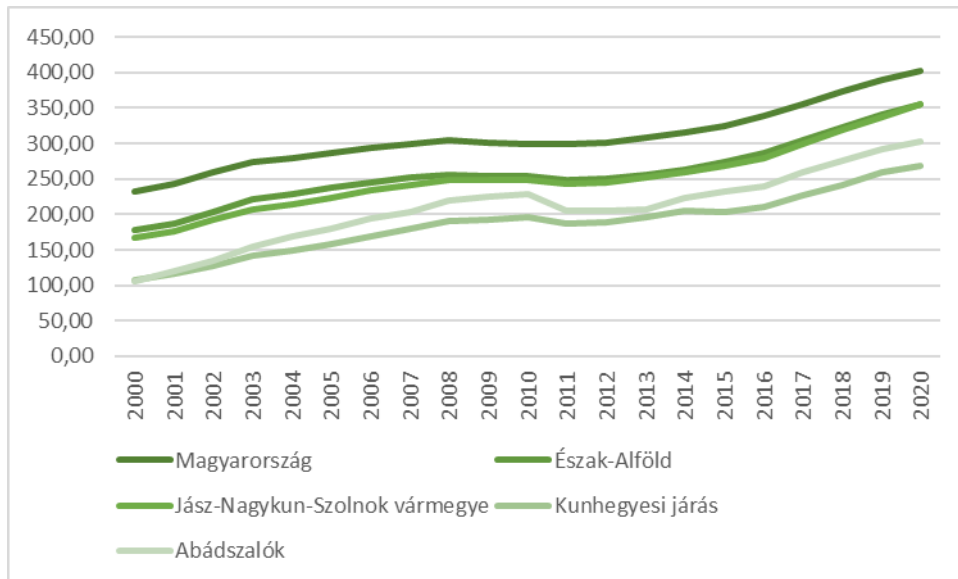

Forrás: KSH

Az Abádszalókon nyilvántartott személygépkocsik száma a vizsgált időszakban a 2000 és 2012 között történt visszaesés ellenére jelentős emelkedést mutat. 20 év alatt több mint duplájára nőtt a számuk.

Az ezer főre vetített személygépkocsi állomány alakulása még dinamikusabb emelkedést mutat, hiszen 2020-ra közel háromszorosára nőtt. Térségi összehasonlításban az abádszalóki értékek kedvezőbbek a Törökszentmiklósi járás értékeitől, de elmaradnak nemcsak az országos, de a régiós és vármegyei értéktől is.

15. ábra: Ezer főre jutó gépkocsialomány alakulása (db/ezzer fő, 2000-2020)

Forrás: KSH

Abádszalókon az adózók átlagos aránya mellett a szociális támogatásra szoruló réteg a város népességének több mint 15%-át érinti. Különösen a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek és a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma mutatja meg a nagyon alacsony jövedelmű réteg terjedelmét.

10. táblázat: Az alacsony jövedelműek támogatásának terjedelme Abádszalókon (fő, 2008-2020)

Támogatási jogcím	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rendszeres szociális segélyben részesítettek havi átlagos száma (fő)	287,3	69,24	27,74	53	28,17	31,13	36,25	31	-	-	-	-	-
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek havi átlagos száma (fő)	-	241,37	197,08	214	227,64	91,98	104,1	239,69	103,96	135,12	84,37	89,09	118,74
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek havi átlagos száma (fő)	604,5	566	556	579	574,5	580	550	483	452	403	377	329,5	304
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (fő)	192	87	176	193	233	230	152	216	111	219	215	206	191
Lakáscélú helyi támogatásban részesítettek száma (fő)	11	6	2	-	2	4	2	7	11	-	-	-	-

Forrás: KSH

1.7.1.6 Életminőség

A lakások komfortfokozata kedvezőtlenebb a vármegyei átlagnál, ami a közüzemekkel való ellátottság adataiban mutatkozik meg. 2011-ben a városban a lakásoknak mintegy 21,46%-a számított alacsony komfortfokozatúnak.

11. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei Abádszalókon (2001, 2011)

Mutató	Abádszalók 2001	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 2001	Abádszalók 2011	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 2011
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) (%)	39,44	29,50	21,46	14,96
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	71,48	81,46	89,51	92,06
Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (m ³ /fő/év)	65,25	73,50	61,78	66,44
Közcatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában	28,61	37,15	46,36	69,04
Száz lakásra jutó háztartási gázfogyasztók száma	21,43	27,28	33,83	33,98
Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége (1000 kWh)	1,08	0,93	1,01	1,01

Forrás: KSH

A Kormány 1162/2014. (III. 25.) a Digitális Nemzet Fejlesztési Programról szóló Korm. határozata alapján 2018-ra Magyarország teljes területén biztosítani kellett a 30 Mbps sávszélességű internetelérést. Ennek közvetett eredményeként Abádszalókon az internet előfizetések száma 2013 és 2020 között folyamatosan emelkedik, míg 2013-ban 638 előfizetést regisztráltak, addig 2020-ban 1105db-t.

A szolgáltatott víz és villamos energia mennyisége növekedett a vizsgált időszakban, amely egyrészt a fogyasztó eszközök számának növekedését vagy korszerűtlen berendezések használatát sejteti, másrészt a könnyebb hozzáféréssel járó pazarlóbb felhasználást.

A településen lévő ingatlanok döntő része 1991 előtt épült, mely megfelel a vármegyei trendeknek. A városban döntően a családi házas (1 lakásos) építkezés a jellemző.

12. táblázat: Lakások és lakott üdülők építési év szerinti megoszlása Abádszalókon (%)

Terület	1946 előtt	1946–1960	1961–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2005	2006–2011
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	21,1%	20,9%	13,3%	18,9%	15,5%	4,9%	3,4%	1,8%
Abádszalók	18,6%	13,6%	17,2%	23,2%	16,7%	5,0%	3,3%	2,5%

Forrás: KSH

A lakások száma 2012 óta stagnál, 2020-ban számuk 2038 db, melynek több mint fele (1043 db) kétszobás lakás, míg további 28%-a háromszobás lakás.

A bűncselekmények száma és jellege sok esetben összefüggést mutat a lakosság szociális helyzetével, amely alapvetően befolyásolja az életminőséget. A város bűnözési fertőzöttsége Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében átlagosnak tekinthető. A vagyon elleni bűncselekmények teszik ki a bűnügyi eljárások jelentős részét Abádszalókon.

1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok témakörére vonatkozóan objektív, tudományos jellegű kutatások, szociológiai felmérések nem állnak rendelkezésre.

Térbeli társadalmi rétegződés, elkülönülés nem érezhető a városban, kivéve a jól beazonosítható szegregátumokat. Alapvetően konfliktusmentesek a mindennapok az egyes városrészek lakói között. Mivel a városra nem jellemző a betelepülés, így nem is alakult ki a más településeken jól érezhető betelepülők kontra őslakos ellentét.

A kijelölt szegregátumok fejlesztése (anti-szegregációs terv, szociális célú fejlesztések), az integrációs folyamat felgyorsítása a társadalmi elkülönülés lassítását, megakadályozását segítheti. A leghátrányosabb helyzetben lévő réteg esetében a szegénység és mélyszegénység kezelésének egyik módja az önellátás elősegítése, a megkopott vagy el sem sajátított gazdálkodási ismeretek átadása. Az önellátó gazdálkodás továbbá, a közhasznú foglalkoztatás rendszerének alkalmazása elősegíti a munkavállaláshoz kapcsolódó magatartásformák megtartását, továbbá a tartósan, akár több éve munka nélkül lévők visszavezetését a foglalkoztatás rendszerébe.

1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők

1.7.3.1 Történeti és kulturális adottságok

A mindig is mezőgazdasági termelésből élő falu két községnek, Tiszaabádnak és Tizszalóknak az egyesüléséből jött létre történelmünk során.

Abádot Anonymus említi először, mint a XIII. században fontos tiszai révhelyet, s mint Thonuzoba besenyővezér birtokát. Szalók, mint török eredetű név - a Szalók nemzetség szállásterülete - a honfoglaló magyarság törökös elemeire utal, mely településrész 1697-ig folyamatosan lakott hely, majd elpusztulhatott, mert 1717-től tudunk arról, hogy megindult a községi élet. 1849-től a két településrész több alkalommal egyesült és vált szét, majd végleges egyesülésére - közakaratra - 1896-ban került sor. Ezen esemény centenáriumát 1996-ban ünnepsorozattal köszöntöttük.

Településünk életét és lehetőségeit alapjaiban változtatta meg a kiskörei duzzasztómű elkészülte után a Tisza-tó, melynek szigetekkel tarkított duzzasztással létrehozott mesterséges, 127km² nagyságú árterületéből 14km² egybefüggő, szabad vízfelülete Abádszalóknál található, ezért is válhatott a csendet, nyugalmat szerető, a vízi sportoknak hódoló, a horgászatot, vadászatot kedvelő bel- és külföldi turisták paradicsomává.

Lakosságunk és vendégeink szabadidejének tartalmas eltöltését, kikapcsolódását szolgálja évek óta a keleti régió egyik leggazdagabb nyári programját kínáló "Abádszalóki Nyár" kulturális képzőművészeti és sportrendezvényeket felölelő sorozata, mely közel húsz éve nemzetközi méreteket öltött.

Településünk nem csak büszke értékeire, de óvja is azokat. Az 1996-ban az egyesülés 100. évfordulójára kiadott és a település történetét hét évszázadra visszamenően felidéző, igényesen összeállított könyv, a szintén 96-os születésű községi címer és zászló, a műemlék római katolikus templomunk - melynek oltárképeit falunk szülötte Kovács Mihály festőművész készítette - egyediségével nemzetközi hírű babamúzeum mind-mind jelzi, hogy Abádszalók épít hagyományaira, azokra az értékeire, amely a víz mellett még tartalmasabbá tehetik mind az itt élő, mind a vendégek hétköznapjait.

1.7.3.2 Civil szerveződések

Helyi szervezetek:

- Abádszalók Idegenforgalmáért és Falusi Turizmusáért Egyesület
- Abádszalók Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány
- Abádszalóki Gyermekekért Közalapítvány
- Abádszalóki Ifjúságért és Fejlődésért Egyesület
- Abádszalóki Óvodásokért Alapítvány
- Abádszalóki Polgárőr Egyesület
- Egészségünk Megőrzéséért, Betegségünk Megelőzéséért Alapítvány
- Észak Alföldi Régió-Magyarország Roma Nővédelmi Közhasznú Szervezet
- Fogas Horgász Egyesület Abádszalók
- Helltuning Motorsport Egyesület
- HUBERTUS Vadásztársaság
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság
- Összefogás Abádszalókért Egyesület
- Tisza-tó Régió Ifjúságáért Egyesület
- Tiszai Sporthajózási Egyesület
- Tiszai Vitorlás Egyesület
- Tűzvirág Egyesület
- Vízitúra Sportegyesület
- Petőfi Horgász Egyesület
- Sportegyesület Abádszalók

A város ennek megfelelően nagy számban és lehetőségeihez mérten támogatja a civil szervezeteket. A civil szféra fontos szerepet tölt be a közigazgatási feladatok ellátásának tervezésében, a fejlesztési irányok és a szükséges beavatkozások meghatározásában, mivel az önkormányzat partnerségi együttműködés keretében folyamatosan egyeztet az érintett szervezetekkel, kikéri véleményüket és javaslataikat.

1.8 A település humán infrastruktúrája

Abádszalók város az önkormányzat tevékenységének finanszírozhatósága érdekében az utóbbi évtizedben több érdemi változtatást, átszervezést valósított meg a kezelésében lévő intézmények működésében, amellyel számottevő, százmillió forintokban mérhető megtakarítást ért el a település működtetésében. A közszolgáltatások átszervezése, az önkormányzati szektor átalakulása a városban lényegi változásokat okozott.

1.8.1 Humán közszolgáltatások

1.8.1.1 Oktatás

Abádszalókon működő köznevelési intézmények közül egyik sincs önkormányzati fenntartásban. Az intézményeket a Református Egyház, a KLIK vagy alapítványok működtetik.

A Karcaji Tankerületi Központ (KLIK) fenntartásában:

- Kovács Mihály Általános Iskola

Színkép Alapítvány:

- Harmónia Alapfokú Művészeti Iskola

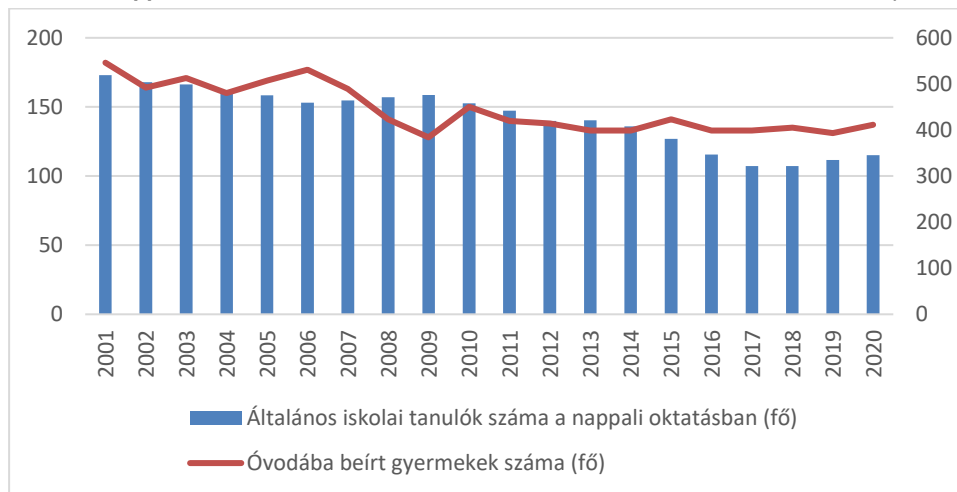
Tiszafüredi Népművészeti Alapítvány:

- Tisza-tavi Alapfokú Művészeti Iskola

Református egyház fenntartásban:

- Tiszavirág Református Óvoda

16. ábra: Nappali oktatásban résztvevő általános iskolai tanulók és óvodások száma (fő, 2001-2020)

Forrás: KSH

2021. szeptember 1-ével az Abádszalókon működő óvoda fenntartását és működtetését átvette az Abádszalóki Református Egyházközség. Az egy székhellyel és egy telephellyel működő intézménybe az alapító okirat szerint a maximálisan felvehető gyermeklétszám 150fő.

A férőhelyek kihasználtsága összességében nem 100%-os, de nincs sok szabad kapacitás. 2020-ban 137 óvodás gyermek volt a városban, ebből 26-an hátrányos helyzetűek.

13. táblázat: Óvodák alapadatai (2020)

Mutató	Érték
Óvodai feladatellátási helyek száma (db)	2
Óvodai férőhelyek száma (fő)	150
Óvodába beírt gyermekek száma (fő)	137
Óvodai gyermekcsoportok száma (db)	6
Óvodapedagógusok száma (fő)	13
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (fő)	26

Forrás: KSH

Az általános iskolai tanulók száma Abádszalókon az évezred elején még megközelítette az 520 főt, ezt követően számuk csökkent. 2020-ban 345 gyerek járt iskolába. A tanulók közel negyede hátrányos helyzetűnek minősül.

Az első osztályos gyerekek száma 40 fő körül alakul évente (kivéve 2019-ben 58 fő). A tanulók egy része a tanórák után napköziben az iskolában marad, 91 gyermek felügyeletéről kellett gondoskodni a délutáni órákban is 2020-ban. Az abádszalóki iskola népszerű a környező településeken is, 2020-ban naponta 62 gyermek járt be a város iskolájába. 2018-ig az alsó és felső tagozatos gyerekek száma között átlagosan 28 fő a különbség a felsősök javára. Ez 2019-ben megfordult, azóta az alsó tagozatos gyermekek száma közel 10 fővel meghaladja a felső tagozatos gyermekek számát.

1.8.1.2 Egészségügy

Abádszalókon orvosi rendelő (orvosi ügyelettel) és gyermekorvosi rendelő is található, külön helyszínen. Két védőnői körzet található a városban. Fogorvosi rendelés is elérhető a településen.

1.8.1.3 Szociális közszolgáltatások

Abádszalókon vannak gyermekjóléti és a szociális ellátások.

2020-ban a bölcsődei férőhelyek száma 23, a beiratott gyermekek száma 23 fő, azaz 100%-os kapacitáskihasználtsággal működik az intézmény.

A településen az Abádszalók és Térsége Szociális Önkormányzati Társulás által fenntartott az alábbi személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások formái érhetők el:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- nappali ellátás.

Szakosított ellátás formájában Bentlakásos Idősek Otthon működik.

14. táblázat: A szociális szolgáltatások igénybevétele Abádszalókon (fő, 2009-2020)

Időszak	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Idősek nappali ellátásában részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma	Időskorúak otthonaiban ellátottak száma
2009	40	18	127	16
2010	33	18	113	15
2011	37	19	132	16
2012	39	18	120	16
2013	39	15	122	15
2014	40	13	129	16
2015	35	13	114	16
2016	30	11	110	14
2017	32	9	102	16
2018	34	9	111	15
2019	35	11	103	17
2020	32	10	116	14

Forrás: KSH

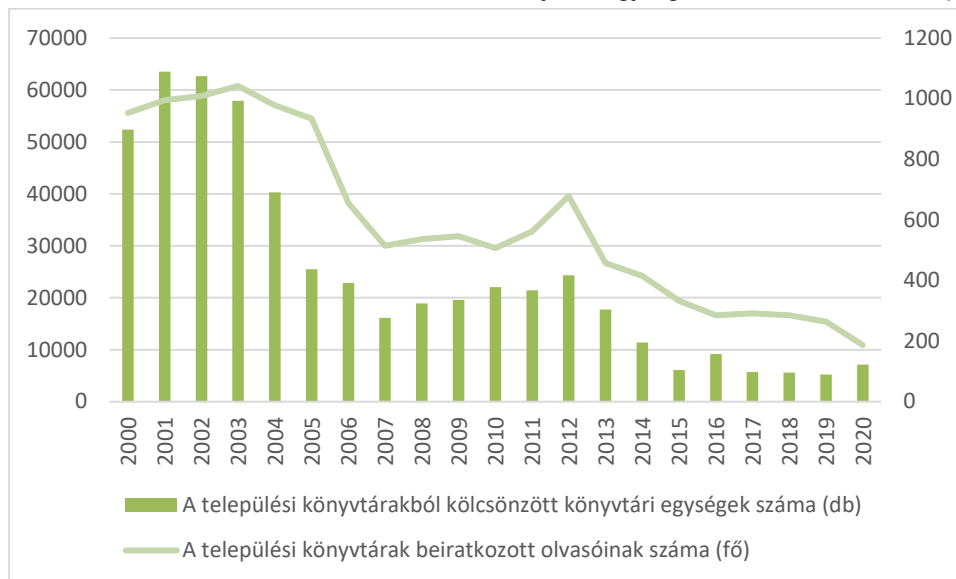
1.8.1.4 Közösségi művelődés, kultúra

Ember Mária Városi Könyvtár

A könyvtár alapításának ideje 1959.

2003. szeptember 27-én a könyvtár felvette a neves író, az abádszalóki születésű Ember Mária nevét. Könyvtárunk gyűjteménye közel 28 ezer dokumentumból áll, benne könyv, kötetbe kötött folyóirat és hírlap, 500 db-nál is több CD és hanglemez, valamint közel 400 db videokazetta és DVD szolgáltatásaink között megemlítenénk az internethasználatot, melyet 8 db számítógépen érhetnek el az érdeklődők, továbbá lehetőség van nyomtatásra, faxolásra és fénymásolásra is.

17. ábra: Beiratkozott olvasók és kölcsönzött könyvtári egységek számának a változása (fő, db, 2000-2020)

Forrás: KSH

Az elmúlt 20 évben jelentősen visszaesett a könyvtárba beiratkozott olvasók száma, és ezzel párhuzamosan a kölcsönzött könyvtári egységek száma is. 2020-ban 187 fő beiratkozott olvasó összesen 7134 db könyvtári egységet kölcsönzött.

Faluház – Népviseletbe Öltöztetett Babák Múzeuma

Szinterei:

Helytörténeti gyűjtemény:

A mindennapi használati eszközök a Tisza-mentén élő emberek tárgyi kultúráját tárják a látogató elé a XIX-XX. század elejéről.

Parasztszoba:

Bútorzata az 1900-as évek első évtizedéből származik. Megtekintésével képet kap a vendég az abádszalóki emberek 100 évvel ezelőtti életformájáról.

Falvédő gyűjtemény:

Több száz darabból áll. Valamennyi fajtájából látható kiállított darab is. Rendeltetésükön túl népi bölcsességeket is megfogalmaztak vele.

Vert csipke:

Készítése még 40-50 évvel ezelőtt is fontos megélhetési lehetőséget biztosított az itt élő embereknek. Sajnos ma már csak kevesen ismerik ennek a gyönyörű kézimunkának a készítését.

Érdeklődés esetén lehetőség van a kézimunka készítésének bemutatására.

Népviseletbe öltöztetett babák:

- a., A Kárpát-medence népviseletét bemutató babák: A Kárpát-medence különböző tájain élő emberek sokféle öltözködési módot alakítottak ki. Itt a magyarok ruházatán túl megtalálhatók a sváb, román, német, délszláv, bunyevác, cigány, ruszin, stb. nemzetiségek viseleti szerinti. Ezek a viseletek általában mentesek a divat változásától, de ennek az ellenkezőjére is látunk példát. A népviseleteket a múzeum kitalálója, Steigauf Józsefné készítette.
- b., A Föld országainak népviseletei babákon. Az intézmény két alkalommal kapta meg a Jász-Nagykunszolnok Vármegye Közművelődési Díját.
- A Gyűjtemény a mai napig gyarapodik, bővül, szépül.

Abádi Benedek Művelődési Ház

A városban működő művelődési ház különböző rendezvények és kiállítások helyszínéként szolgál. Emiatt fontos közösségi és művelődési feladatot lát el a város életében.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Helyi Esélyegyenlőségi Programját Abádszalók 2018-ban készítette el. Az alábbiakban a dokumentumban beazonosított legfontosabb problémákat mutatjuk be:

A mélyszegénységben élő és romák helyzete kapcsán két problémát azonosított be a program:

- Ingyenes és helyben rendszeresen elérhető pszichológusi és jogi segítségnyújtás hiánya.
- Tanulási képességet vizsgáló bizottság helyben történő segítségnyújtásának hiánya.

Lehetőségek:

- Pszichológusi és jogi szolgáltatások otthon-közelbe hozása.
- A szűrési vizsgálatok meghatározott időközönkénti elérhetősége a településen.

A gyerekek esélyegyenlőségének vizsgálata során azonosított problémák:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma magas.
- A gyermekek veszélyeztetettsége.

Fejlesztési lehetőségek:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jövedelemhez jutásának elősegítése.
- A gyermekek veszélyeztettségének csökkentése.

A nők helyzetének és esélyegyenlőségének vizsgálata során felmerült problémák:

- A munkanélküliség aránya a nők esetében magas.
- Szűrővizsgálatok hiánya.

Fejlesztési lehetőségek:

- Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú nők által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzési programok szervezése.
- Szűrővizsgálatok helyben történő szervezése.

Idősek helyzetének, esélyegyenlőségének problémái:

- Alacsony a bentlakásos idősek otthona kapacitása az igényekhez képest.
- Egészségügyi állapot és közbiztonság romlása, elmagányosodás.

Fejlesztési lehetőségek:

- Bentlakásos idősek otthona fejlesztése, férőhelyeinek bővítése.
- Házi segítségnyújtás fejlesztése.

A fogyatékkal élők helyzetének, esélyegyenlőségének problémái:

- Szűrővizsgálatok helyben történő szervezésének hiánya fogyatékkal élők részére.
- Fogyatékkal élők kulturális és sport programjainak hiánya.
- Nem minden közszolgáltatást ellátó épület akadálymentesített.

Fejlesztési lehetőségek:

- Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése. Speciális segítség otthon-közelbe juttatása.
- Kulturális és sport rendezvények szervezése a településen, melyek vonzerőt jelenthetnének a környező és a távolabbi települések célcsoportjai számára is.
- A középületek akadálymentesítésének folytatása.

Abádszalók Város Önkormányzata rendszerszinten érvényesíti az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés, valamint a diszkrimináció- és szegregációmentesség elvét.

Az esélyegyenlőség biztosítása az épített környezetre vonatkozóan is megjelenik. Az épített környezetet érintő fejlesztések – a jogszabályi elvárásokat figyelembe véve – a szükséges mértékben érvényesítik az eredmények egyenlő esélyű elérését és használatát a mozgásukban korlátozottak és fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek stb.) és egyéb rászoruló csoportok érdekeinek szem előtt tartása érdekében. Az akadálymentesítést biztosító fejlesztési megfontolások és konkrét megoldások (pl. rámpák, emelőszerkezetek, Braille-írással történő tájékoztató feliratozás stb.) különösen hangsúlyosak a kifejezetten vagy nagyobb részben e célcsoport számára létrehozott és/vagy fejlesztett objektumok esetében (pl. szociális és egészségügyi létesítmények). Emellett a minden lakossági csoport által igénybe vett, közterületeket érintő műszaki fejlesztések esetében is érvényesítésre kerülnek az akadálymentesítés szempontjai (szintben való megközelíthetőség, rámpák stb.). Ebben az esetben a fogyatékkal élők mellett a mozgásukban korlátozott idősek és a babakocsit toló kismamák a leginkább érintettek.

Az EU Strukturális Alapokból biztosított fejlesztési források felhasználása esetében az ellenőrzések egyik kiemelt fókuszja az esélyegyenlőségi/akadálymentesítési elemek megfelelőségére irányul. Abádszalók a jogszabályi megfelelőségen túl is figyelmet kíván fordítani az esélyegyenlőség érvényesítésére az épített környezet fejlesztése során.

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

Abádszalók gazdaságát 177db működő vállalkozás alkotta a KSH 2019. évi vállalatdemográfiai adatai szerint.

A városban mindössze mikro- és kis vállalkozások tevékenykednek.

A vállalkozások 78,19%-a a tercier szektorban jelölte meg fő tevékenységét 2019-ben, az ipari és az építőipari vállalkozások aránya 13,3%, míg a mezőgazdaságé 8,51%. A városban mindössze 6db, 10 főnél több főt foglalkoztató vállalkozás van.

A KSH 2020. évi lakónépesség adata szerint Abádszalók a 23. legnépesebb város Jász-Nagykun-Szolnok megyében. A város a vármegye területének 2,37%-án terül el, a vármegye lakosságának 1,12%-a él a településen.²

15. táblázat: Abádszalók vállalkozásainak részesedése Jász-Nagykun-Szolnok megyében (db, %, 2019)

Területi egység	működő vállalkozások száma (db)– alkalmazotti létszám alapján			
	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	249- X fő
	mikro	kis	közép	nagy
Abádszalók város	171	6	0	0
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	20 105	805	144	16
Abádszalók város részesedése a vármegyei szummából (%)	0,85%	0,75%	0%	0%

Forrás: KSH

Az adatokból jól látható, hogy a város vállalkozásainak részesedését a vármegyei szummából legnagyobb részben az 1-9 fős mikro vállalatok képviselik.

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A városban egyre jobban áttevéődik a hangsúly a tercier szektorra, a foglalkoztatottak száma és aránya folyamatosan nő ebben a nemzetgazdasági ágazatban.

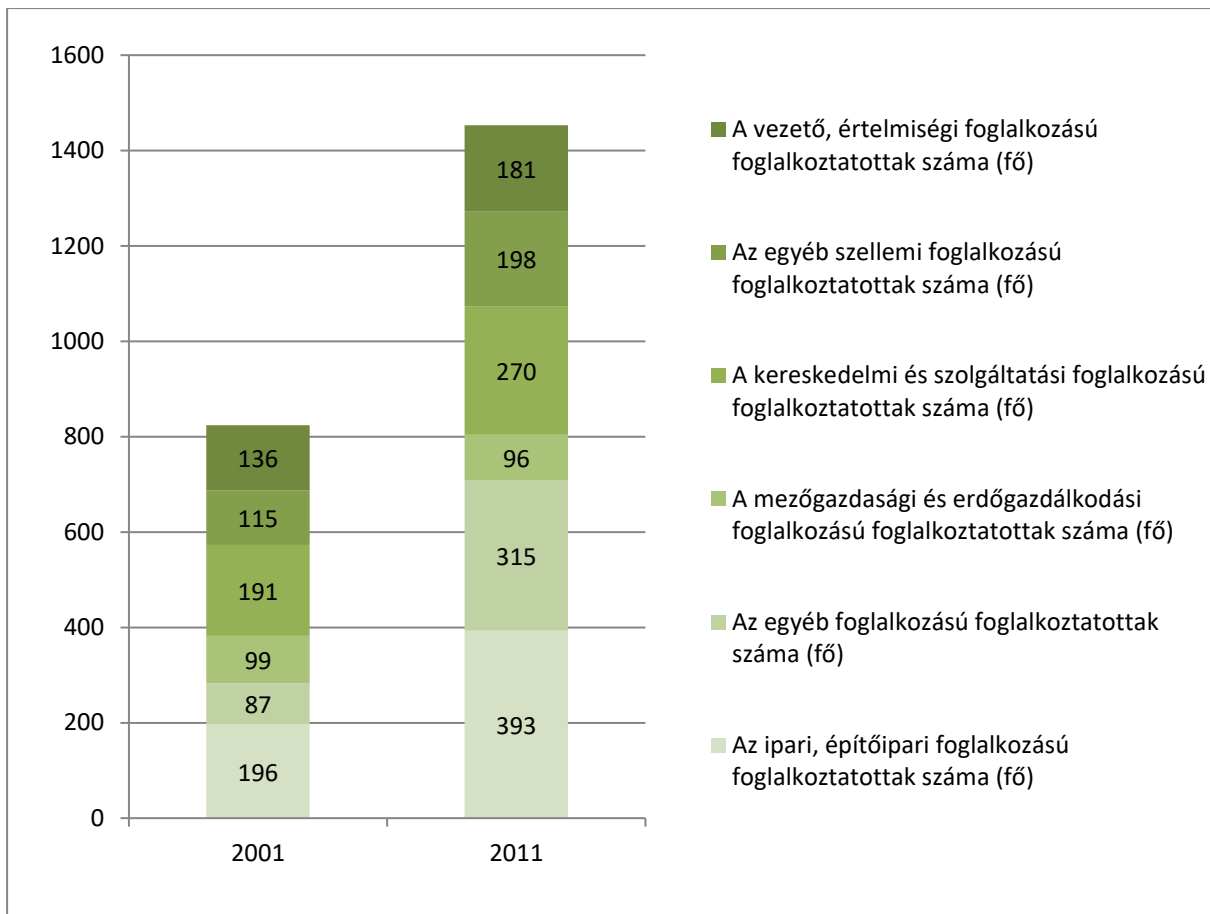
² KSH Tájékoztatói adatbázis

16. táblázat: Működő vállalkozások megoszlása gazdasági ágazatok szerint (db, 2019)

Gazdasági ág	Abádszalók	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye
Mezőgazdaság	16	1352
Ipar	25	4458
Szolgáltatások	147	16212

Forrás: KSH

18. ábra: Összehasonlító táblázat a foglalkoztatottak számáról szektoronként Abádszalókon (fő, 2001, 2011)

Forrás: KSH

2001-ben még 99 fő foglalkozott mezőgazdasággal, 2011-re ez a szám 96 főre csökkent. Az ipar foglalkoztató készsége ez idő alatt közel duplájára nőtt (196-ról 393-ra).

1.9.2.1 Mezőgazdaság

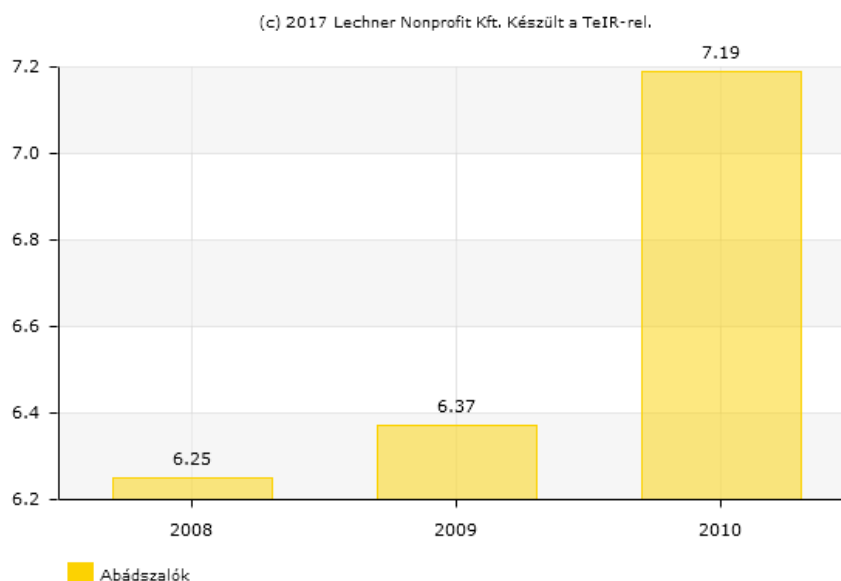
A KSH adatai szerint a városban 16 vállalkozás működött a mezőgazdaságban 2019-ben.

A 2010. évi Általános Mezőgazdasági Összeírás³ publikált adatai szerint Abádszalókon 5030 hektárnyi területen 406 gazdaság található, ebből 401 db egyéni gazdaság. Az egyéni gazdaságokról a rapporter.net oldalon elérhető adatok szerint a városban az egyéni gazdaságok összesen 1605 hektár területen gazdálkodnak, amelyből 955,7

³ Adatok forrása: Általános Mezőgazdasági Összeírás 2010, foldhaszn1011.xls, foldhaszn1012.xls, foldhaszn1021.xls, foldhaszn1022.xls, foldhaszn1023.xls, KSH

hektár saját tulajdonukban áll, 625 hektárt pedig bérelnek.⁴ Az egyéni gazdaságok a terület 32%-án gazdálkodnak, vagyis nagyüzemi túlsúly tapasztalható a városban.

19. ábra: Mezőgazdasági vállalkozások aránya Abádszalókon (% , 2008-2010)

Forrás: TEIR-KSH

Abádszalókon az állattartás nem annyira intenzív, mint régebben. 2000-ben még jelentős sertésállománnyal rendelkeztek az egyéni gazdaságok. 2010-re ez az állomány 37%-ára csökkent (608 db). Hasonló tendenciát mutat a többi állatállomány is a juhokon, libákon és a kacsákon kívül. Utóbbi kettőnél jelentős volt 2010-re a növekedés.

A vizsgált időszakokban látható, hogy az utóbbi évtizedben visszaszorultak az egyéni gazdaságok, közel 60%-ára csökkent le a számuk a 2000-2010-es időszak alatt a KSH-s adatok szerint. Saját használatú földterületeik száma 66%-kal csökkent, miközben a bérelt földterületek aránya 2,42-szeresére nőtt. Ugyanakkor nőtt az egyéni gazdaságoknál állandó alkalmazásban állók száma.

17. táblázat: Éves település statisztikai adatok az Abádszalóki gazdaságokról (2000, 2010)

Mutatók	Időszak	
	2000	2010
Egyéni gazdaságok használatában lévő saját tulajdonú földterület (m ²)	28 644 969	9 557 876
Egyéni gazdaságok használatában lévő bérelt földterület (m ²)	2 614 754	6 250 856
Egyéni gazdaságoknál állandó alkalmazásban állók száma (db)	7	
Egyéni gazdaságoknál munkát végző családtagok száma (db)	774	652
Egyéni gazdaságok száma (db)	655	401

Forrás: TEIR-KSH

A városban a legjelentősebb mezőgazdasági vállalkozás az Abádszalóki META Kft.

1.9.2.2 Ipar

A KSH adatai szerint 2019-ben Abádszalókon összesen 25 vállalkozás működött az iparban, melyből 4 a feldolgozóiparban és 21 az építőiparban végzi tevékenységét.

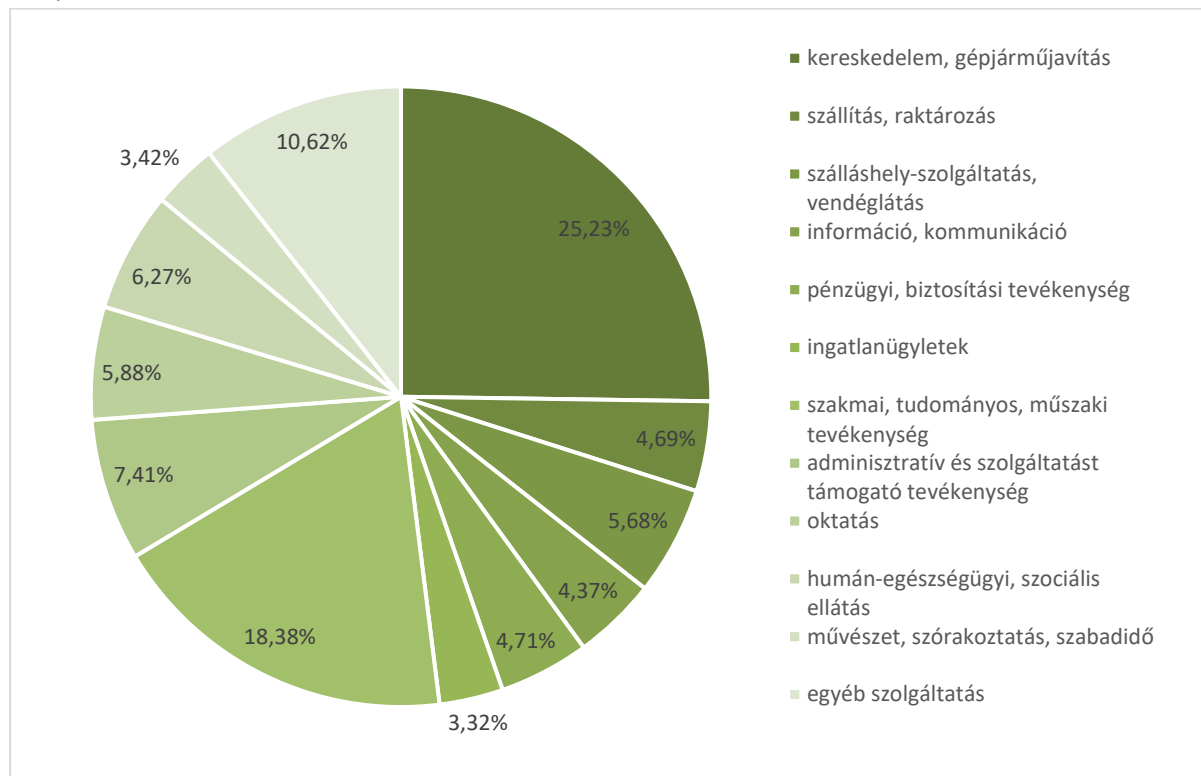
⁴ <http://blog.rapporter.net>

1.9.2.3 Szolgáltatások

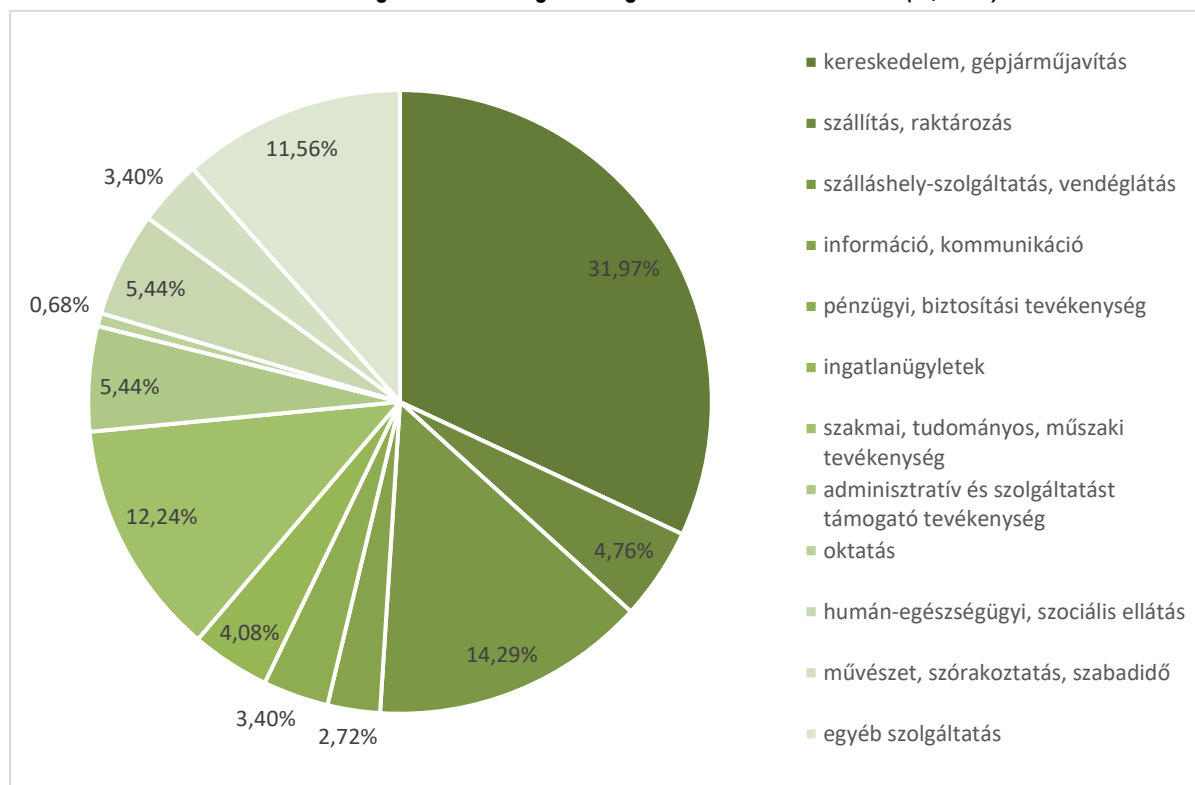
A KSH 2019-es adatai szerint Abádszalókon a működő vállalkozások 78% a szolgáltatásban keresi a megélhetését. A szektoron belül legnagyobb arányban a kereskedelem, gépjárműjavítás területén, illetve a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás területén tevékenykednek. A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei megoszlással összehasonlítva megállapítható, hogy Abádszalókon a vármegyeihez képest magasabb – közel háromszorosa - a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás területén működő vállalkozások aránya.

20. ábra: Működő vállalkozások megoszlása a szolgáltató ágazatokban Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében (% , 2019)

Forrás: KSH

21. ábra: Működő vállalkozások megoszlása a szolgáltató ágazatokban Abádszalókon (% , 2019)

Forrás: KSH

A városban mikro- és kisvállalkozások vannak többségében, azonban több, százmilliós forgalmú cég is van helyileg bejegyezve. Az egyik legnagyobb vállalkozás a szektorban a Szalóki Szolgáltató Kft., amely fő tevékenységének a gabonafélék, hüvelyes növények, és olajos magvak termesztését jelölte meg.

18. táblázat: Legjelentősebb forgalom bevételű Abádszalóki székhelyű szolgáltató vállalkozások (2020)

Név	Bejegyzés éve	Létszám (fő)	Utolsó éves nettó árbevétel (Ft)
Abádszalóki Hubertus Kft.	2013	16	75 963 000
GÁBRIEL ARKANGYAL Bt.	1996	6	267 371 008
FEHÉRSZEKÉR Kft.	2000	8	250 432 992
NAVAD Kft.	1999	6	454 633 984
SZALÓKI SZOLGÁLTATÓ KFT.	1992	46	774 808 000
Abádszalóki META Mezőgazdasági Korlátolt Felelősségű Társaság	1999	35	28 914 000

Forrás: www.ceginfo.hu adatbázisa

Idegenforgalom – vendéglátás

Abádszalók nagy hangsúlyt fektet a turizmus fejlesztésébe. Mára már a Tisza-tó legkiépítettebb idegenforgalmi központja. Az "Abádszalóki Nyár" rendezvénysorozat kulturális, képzőművészeti, és sportprogramjai évek óta biztosítják a vendégek számára a szabadidő tartalmas eltöltését. Éttermek, büfék, vendéglátóegységek, vidámpark, meleg vízű strandfürdő, campingek, panziók, csónakkikötők szolgálják a vendégek ellátását, kikapcsolódását. Az Abádszalóki Attila-öbölben kijelölésre került a motoros vízi sporteszközök üzemeltetésére szolgáló terület. Az enyehe lejtésű homokos vízpartot napozók és fürdőzők tarka hada lepi el, akik épp a környéken tett kirándulások, evezős- és csónaktúrák, kerékpártúrák fáradalmait pihenik ki, vagy jólesően mártóznak meg a hűvös habokban.

19. táblázat: Az idegenforgalom mérőszámai (db, %, 2017-2020)

Mutatók	2017	2018	2019	2020
Összes szálláshely férőhelyeinek száma (db)	2144	1913	318	779
Vendégforgalom (db)	3521	7614	1166	2354
Vendégéjszakák száma (db)	9626	21949	3021	7320
Külföldiek aránya a vendégéjszakákból (%)	7%	2%	1%	3%

Forrás: TEIR-KSH

Kiugró év volt idegenforgalmi szempontból a 2018-as év a város történetében, ekkor majdnem 22 ezer vendégéjszakát tölthettek el valamilyen Abádszalóki szálláshelyen.

1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

A vállalkozások számainak vizsgálatakor látható, hogy a nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlásuk kisebb eltérésekkel hasonló a regionálishoz. A regisztrált gazdasági társaságok mutatói nem alakulnak kedvezően, az utóbbi években egyre növekszik az egy gazdasági társaságra jutó emberek száma a városban. A városban a regisztrált vállalkozások aránya elmarad az országos átlagtól. Jellemző a mikrovállalkozások és egyéni vállalkozók túlsúlya. A regisztrált gazdasági szervezetek száma ezer lakosra vetített száma évről évre emelkedik, és meghaladja a vármegyei értékeket.

20. táblázat: Regisztrált gazdasági szervezetek száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Abádszalók	143	146	147	152	154	158	160
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	136	137	139	140	144	147	151

Forrás: KSH

Az eltérő tendencia ellenére – Abádszalókon nő, a megyében csökken – a regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 1 000 lakosra nem éri el a vármegyei átlagot.

21. táblázat: Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Abádszalók	15	14	15	16	17	18	18
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	28	27	26	25	25	25	25

Forrás: KSH

Abádszalókon az utóbbi években nőtt az 1 000 lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozások száma, hasonló tendencia volt megfigyelhető a megyében is.

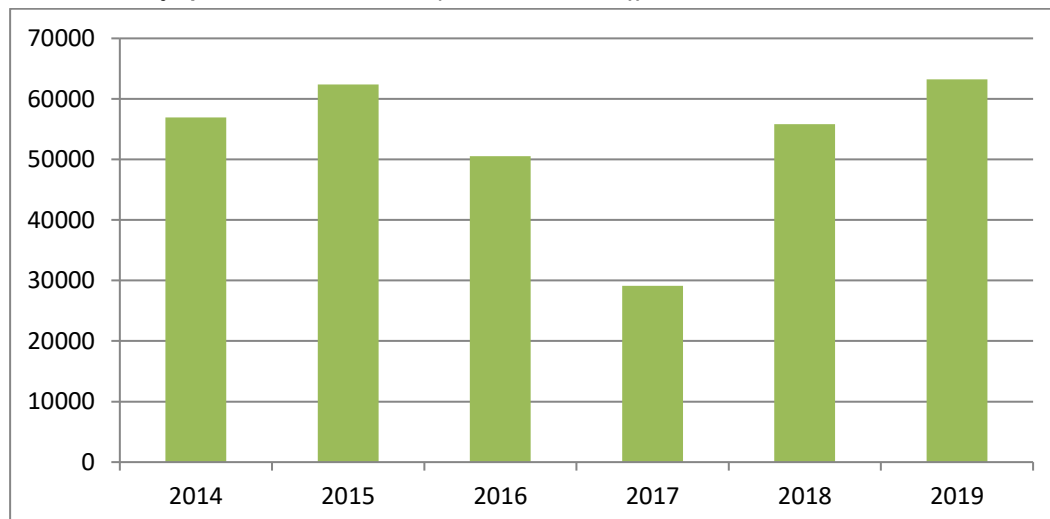
22. táblázat: Regisztrált egyéni vállalkozások száma 1000 lakosra Abádszalókon (2014-2020)

Időszak	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Abádszalók	26	26	27	28	29	35	38
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	35	35	36	38	40	43	45

Forrás: KSH

Az önkormányzati költségvetés egyik bevételi forrását a helyi adó bevételek jelentik. A helyi adók fajtáját és mértékét Abádszalók Város Önkormányzata a helyi adókról szóló 10/2015 (IV.24) számú önkormányzati rendeletében rögzítette. Az iparüzési adó mértéke állandó jelleggel folytatott iparüzési tevékenység esetén az adóalap 2%-a, míg ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén naptári naponként 4000 Ft. Ebből az adófajtából befolyó bevétel összege évről évre változik, nagyobb visszaesés 2017-ben volt tapasztalható. 2019-ben 63,227 millió Ft bevétele származott ebből a helyi adóból az önkormányzatnak.

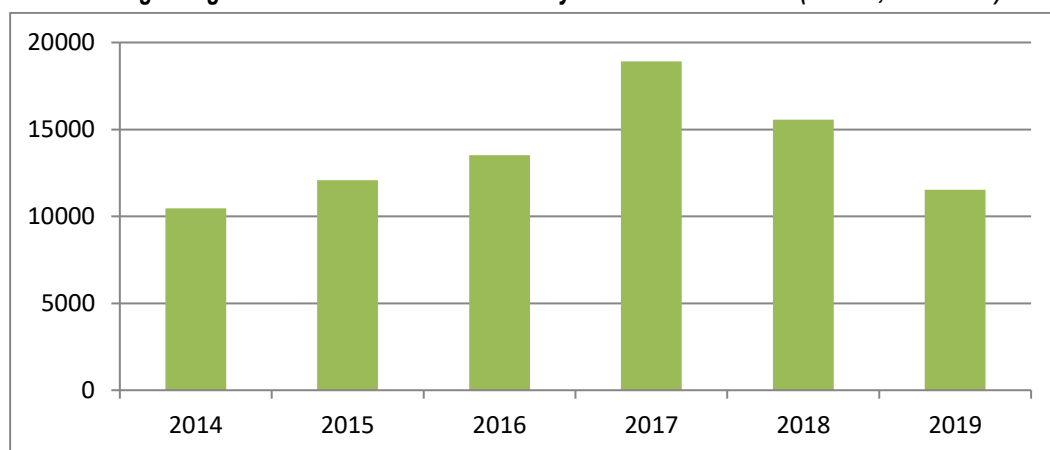
22. ábra: A helyi iparüzési adó alakulása (ezer Ft, 2014-2019))

Forrás: KSH

Az idegenforgalmi adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként kereskedelmi- és magán szálláshelyeken 450 Ft-ról 2023. január 1-től 550 Ft-ra emelkedett. Az idegenforgalmi adóból származó bevételek összege 2014 és 2017 között nőtt, majd ezt követően csökkent. 2019-ben 11,532 millió forint bevétel származott az önkormányzatnak ebből az adófajtából.

23. ábra: Idegenforgalmi adóból származó önkormányzati bevétel alakulása (ezer Ft, 2014-2019)

Forrás: KSH

1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A város helye a közlekedési hálózatban

Közúton a 34-es főútvonal szerepe kiemelkedő Abádszalók életében. A településen halad keresztül a MÁV Kál-Kápolna-Kisújszállás és Kisköre-Kisújszállás vasútvonala. A vasútállomáson jegykiadás nincs, de autóbusz csatlakozás elérhető.

A kerékpárút-építések az elmúlt időszak támogatásainak köszönhetően jelentősen erőre kaptak. 2020. júniusára elkészült a 6,5km hosszú kerékpáros híd Poroszló és Tiszafüred között, melynek köszönhetően a Tisza-tó több útvonalon is részben vagy egészben körbetekkerhető. A Nagy kör 95km, míg a Kis kör 70km hosszú.

Az úthálózat fenntartása, javítása, bővítése folyamatosan jelentkező feladat egy önkormányzat életében.

Utak fejlesztésének lehetőségei

A KSH adatai szerint Abádszalókon az önkormányzati kiépített út és köztér hossza 45,3km, míg a kiépítetlené 150,3km. Belterületi földutakon útalap kiépítése, valamint útalapos utak szilárd burkolattal történő ellátása szükséges a Csokonai (250fm), Hajnal (230fm), Petőfi Sándor (400fm), Mikszáth Kálmán (620fm), Ifjúság (270m), Katona (270fm), Rozmaring (200fm), Galamb (180fm), Akácfa köz (180fm), Virág (170fm), Móra Ferenc (160fm), Kölcsey (200fm), Thököly (130fm), Szikra köz (130fm), Vásártéraj (380fm) utcáknál.

Munkahelyteremtő beruházások

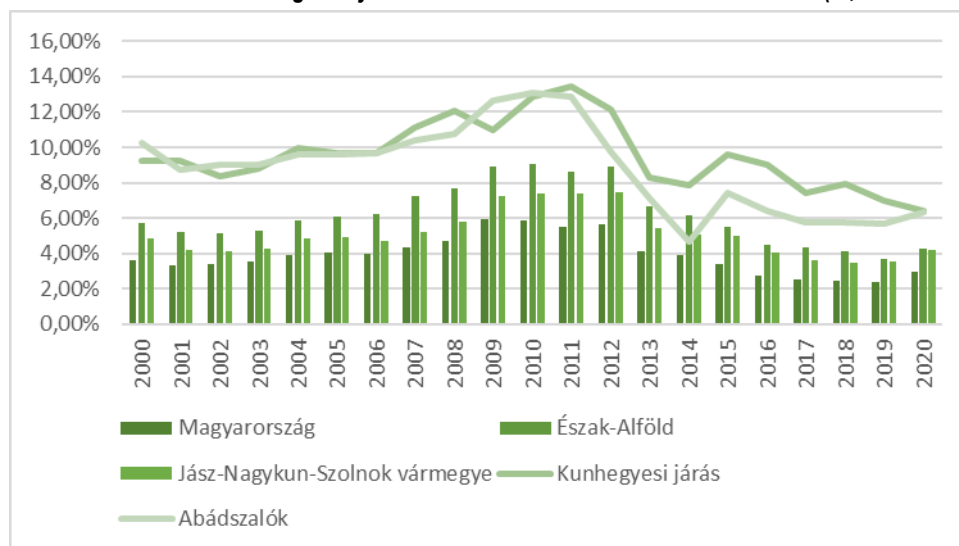
A város térbeli elhelyezkedési potenciálját – hogy Tisza-tó partján fekszik – kihasználva még kiaknázatlan lehetőségei vannak a gazdaság élénkítése terén: mezőgazdasági fejlesztések, klaszterek kialakítása, egészségre épülő turisztikai fejlesztések, a logisztikai szolgáltatások és vállalkozások fejlődése is előre vetíthető.

Munkaerő piac

A település vonatkozásában megállapítható, hogy míg 2000-ben a lakosság 10,24%-a volt nyilvántartott álláskereső, 2010-re elérte a 13,04%-ot, 2020-ban ez az érték 6,37%.

Ahogy az alábbi diagram is szemlélteti, a munkanélküliség arányának változása Magyarországon, az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében, a Kunhegyesi járásban, illetve Abádszalókon is hasonló tendenciát mutat. Azonban összességében Abádszalókon az országos, a régiós és a vármegyei értékeknél nagyobb mértékű a munkanélküliek aránya az állandó népességhez viszonyítva, de kedvezőbb a járásénál.

24. ábra: A munkanélküliség arányának változása területi összehasonlításban (% , 2000-2020)

Forrás: KSH

A pályakezdők munkanélkülisége további problémát vet fel, hiszen szakmai tapasztalatszerzés hiányában nehezebben tudnak elhelyezkedni, munkakapcsolatokat kialakítani, mely helyzetet gyakorlati programok, mentorhálózatok kialakításával lehetne orvosolni.

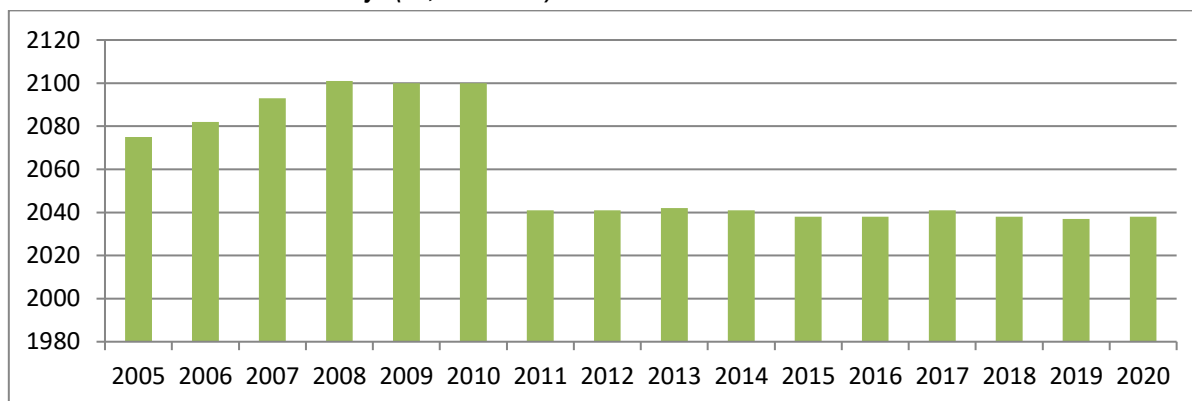
Szükséges megemlíteni azt is, hogy a foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák, általános iskolát el nem végzett felnőttek, stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Az ő elhelyezkedési lehetőségeik javítása érdekében szükséges integráló képzések, tananyagok kidolgozása, tanácsadások, foglalkozások tartása.

A munkaerő elvándorlásának megakadályozása, annak helyben tartása és a térségbe vándorlása érdekében a gazdaság élénkítésére, munkahelyek teremtésére, szociális háló kialakítására, egészségturisztikai fejlesztésekre van szükség.

1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A lakóingatlanok száma Abádszalók településen 2009-ben 2 100 darab volt, mely 2014-re 2 041 darabra csökkent. Ez azt jelenti, hogy Abádszalók településen a lakóingatlanok száma 5 év alatt 2,89%-kal, azaz 59 darabbal lett kevesebb. Ez alatt az időszak alatt a lakóingatlanok száma átlagosan egy évben 12 darabbal lett kevesebb.

25. ábra: Abádszalók lakásállománya (db, 2005-2020)

Forrás: KSH

A város lakásállománya 2001-hez képest 11-gyel csökkent, ami 0,54%-os csökkenést jelent.

A XXI. század eleje Abádszalókon az ingatlanpiac virágzását hozta el. 2002 és 2009 között 82 lakást/családi házat építettek fel, összesen majdnem 8 ezer négyzetméter alapterülettel. 2003-ban 986 nm lakás épült, a következő évben még több mint 1800 nm, 2008-ban még több mint 800m² lakóingatlant építettek a városban. Ezt követően gyorsan csökkent az építkezések volumene. A folyamat a mélypontját 2012-ben érte el. Azóta évente átlagosan 1 lakás épül.

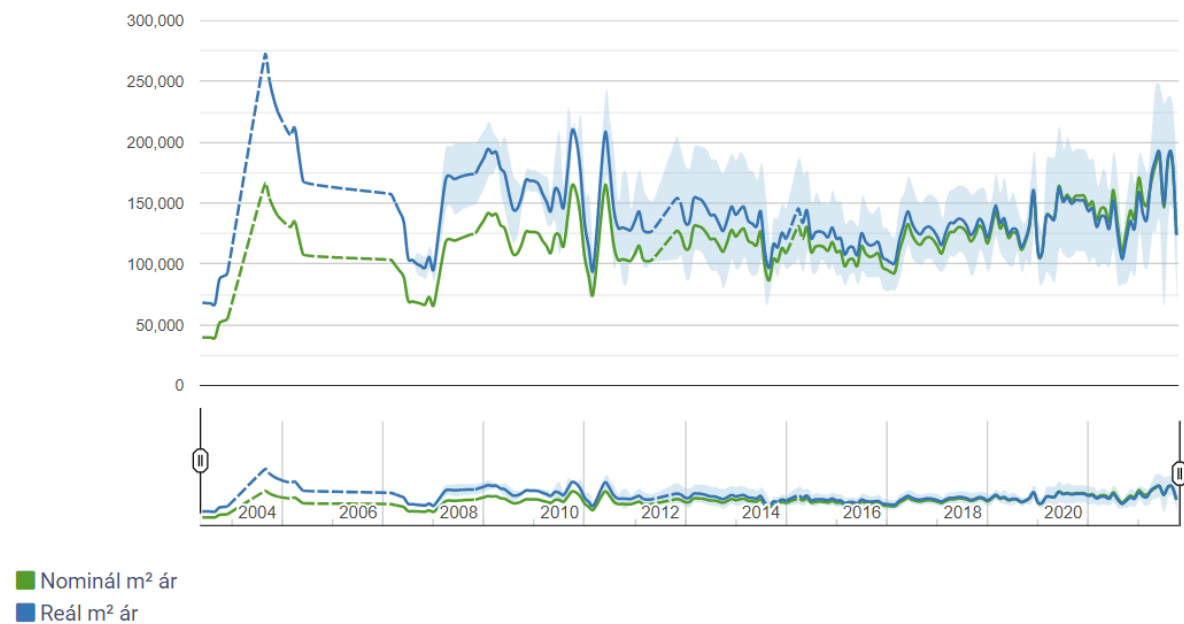
23. táblázat: Abádszalók lakásállománya (2000-2020)

Időszak	Épített lakások száma (db)	Az év folyamán épített lakások összes alapterülete (m ²)	Az év folyamán megszűnt lakások száma (db)
2000	17	1824	14
2001	14	1198	2
2002	6	649	12
2003	12	986	10
2004	17	1840	2
2005	16	1581	1
2006	9	809	2
2007	13	1092	2
2008	8	825	
2009	1	121	2
2010	1	141	1
2011	1	151	2
2012			
2013	1	126	
2014			1
2015	1	64	4
2016	1	63	1
2017	3	256	
2018			3
2019			1
2020	1	116	

Forrás: KSH

26. ábra: Lakóingatlanok négyzetméter árának alakulása Abádszalókon (Ft/m², 2002. június – 2021. október⁵)

Forrás: <https://www.ingatlanet.hu/statisztika/Ab%C3%A1dszal%C3%B3k>

Az ingatlanárak az országos trendeknek megfelelően emelkedő tendenciát mutatnak. Az átlagos négyzetméter áráktól jóval olcsóbb és drágább négyzetméter áron is keltek el lakóingatlanok. Míg 2010. márciusában átlagosan 93 ezer Ft/m² volt a reál átlagár, addig 2021. októberében 123 ezer Ft/m².

1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Abádszalók város intézményeinek fenntartásában, a város fejlesztésében a legfontosabb tényező a város költségvetése, annak stabilitása. Az önkormányzat éves költségvetésének készítésekor a város stabil pénzügyi pozícióinak megőrzésére, a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítésére, a város gazdasági potenciáljának növelését segítő fejlesztések megvalósítására és megfelelő tartalék képzésére törekszik.

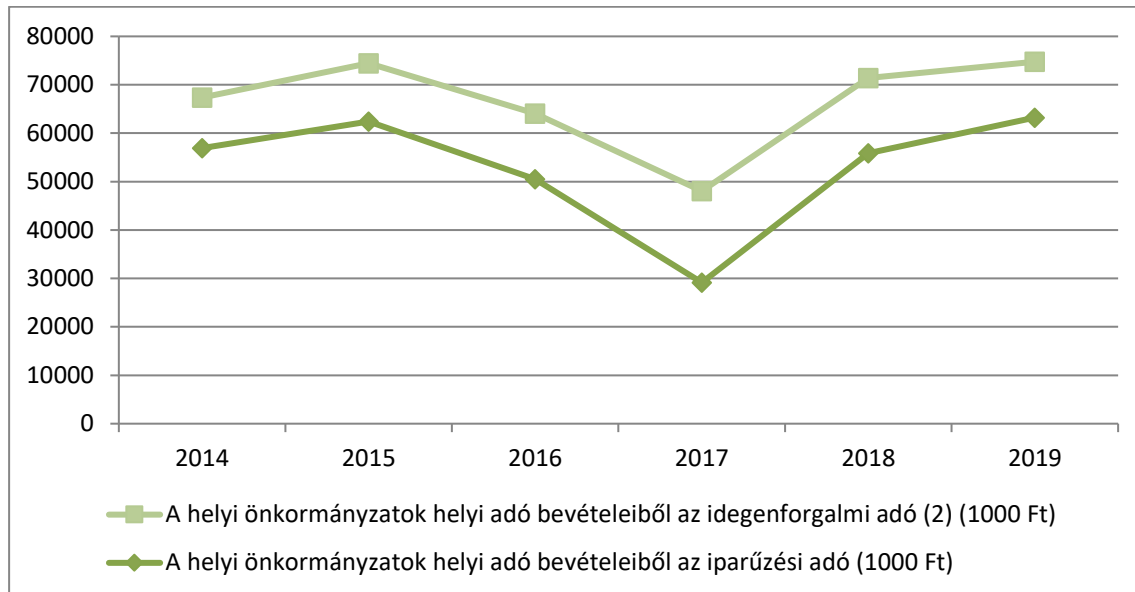
Az önkormányzat és az állam közötti feladatmegosztás változása miatt 2013-tól jelentős változások történtek a város költségvetésében. A bevételi oldal változásai közé tartozik, hogy a feladat-átstrukturálás miatt megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városon.

Az önkormányzat saját bevételei közül a legnagyobb volument a helyi adó bevételek képviselik, amelyeket három jogcímen állapít meg: magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó, helyi iparűzési adó. Gazdaságfejlesztési szempontból a közhatalmi bevételek közül a helyi iparűzési adó jelentősége kiemelkedik.

A szabálysértési pénz és helyszíni bírságok további bevételi elemeknek tekinthetők.

⁵ A nominál ár a mindenkori, forintban értendő árakat jeleníti meg egy négyzetméterre vetítve, míg a reál ár a nominál ár inflációval korrigált értéke. A szórás megmutatja, hogy az adott időszakban az átlagos négyzetméter áráktól átlagosan mennyivel tértek el az ingatlanok négyzetméterre vetített árai.

27. ábra: Helyi iparüzési adó és idegenforgalmi adóbevételek alakulása (ezer Ft, 2014-2019)

Forrás: KSH

A legnagyobb iparüzési adót fizető vállalkozások: Szalóki Szolgáltató Kft., Penny Market Kft., INTAZI Kft., Szalóki Agrár Kft., Magyar Telekom Nyrt., Réti Agro MG Kft., Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt., Tisza-tó Strand Nonprofit Kft., Takarékbank Zrt., OPUS Titász Áramhálózati Zrt.

Az idegenforgalmi adó fontos bevételi forrást jelent az önkormányzatnak. A 2017-ben tapasztalható visszaesést követően növekedett az ebből az adófajtából befolyó pénzüsség. 2020-ban a zárszámadás alapján a Koronavírus miatt⁶ mindössze 531 ezer Ft idegenforgalmi adó bevétele volt az önkormányzatnak.

A 2011. évi CLXXXIX. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény alapján, annak keretei között a települési önkormányzat helyi rendeletben szabályozhatja a vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlását. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény értelmében az önkormányzati vagyon felosztása az alábbiak szerint alakul: a jogszabály két nagy vagyoni csoportot különböztet meg: üzleti vagyont és törzsvagyont. A törzsvagyon körébe tartozó tárgyak forgalomképtelenek, illetve korlátozottan forgalomképesek. Az önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyonra a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonból és nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonból áll. Abádszalók rendeletileg is szabályozott vagyongazdálkodásának célja, hogy megteremtse a biztonságos feladatellátás feltételeit, a kiszámítható és átlátható gazdálkodást, biztosítsa a pénzügyi egyensúlyt, megőrizze és növelje a vagyon értékét, valamint biztosítsa a vagyon piaci értéken történő bérbeadását.

Az önkormányzat vagyona (eszközök összesen) a 2020. évi záró mérleg alapján 6.427.159 ezer Ft.

Abádszalók önkormányzata a 2020-2024. időszakra vonatkozóan rendelkezik elfogadott Gazdasági programmal, amely helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A Gazdasági program tartalmazza a városfejlesztés, vagyongazdálkodás, városüzemeltetés, humán és szociális szolgáltatások, kultúra és sport terén a település rövid és középtávú elképzeléseit, terveit.

A program megfogalmazza a város jövőképét: „Abádszalók a természetközeli és modern kisváros”.

A gazdaságfejlesztési programban is nevesített fejlesztési elképzelések (nem prioritási sorrendben) a jövőkép elérését célozzák meg, melyek a következők:

- Abádszalók turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése

⁶ A járvány gazdasági hatásainak enyhítése érdekében 2020. április 26-tól 2020. év végéig az eltöltött éjszakák után az adófizetőnek ugyan be kellett vallania az idegenforgalmi adót (IFA), de nem kellett megfizetnie az önkormányzatnak (140/2020. IV.21.) Korm. rend.).

- Füzes Panzió fejlesztése
- Strand Panzió fejlesztése
- Füzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése
- Füzes Kemping és szabadvízű strand fejlesztése
- Tisza-tavi templomok útján II – kulturális turisztikai desztináció
- Fejlődés a Tisza-tó mentén
- Helyi értékeket képviselő térségi programok támogatása
- Helyi értékeket képviselő programok támogatása
- Helyi értékeket képviselő nagyrendezvények támogatása
- Abádszalók Város zöldfelületeinek rekonstrukciója
- Településkép javítása, zöldterületek növelése
- Műfüves kis sportpálya építése
- Orvosi eszközök beszerzése
- Közösségi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás
- Bölcsődei férőhely kapacitás bővítése Abádszalókon
- Vidéki Piacter létrehozása Abádszalókon
- Idősek Otthona kapacitás bővítése
- Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásnak minőségi fejlesztése
- Szociális bérlet állomány felújítása, bővítése
- Közművelődési érdekeltségnövelő támogatás
- Infokommunikációs elérhetőség feltételeinek javítása
- Belterületi térfigyelő rendszer bővítése
- Energianyár feldolgozó üzem létesítése
- Mezőgazdasági kisüzem létrehozása
- Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése
- Fűrészüzem létesítése
- Iparterület kialakítása
- Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés
- Zártkerti Program
- Abádszalók belterületi csapadékvíz elvezető rendszerének rekonstrukciója II. ütem
- Víziközművek energiahatékonyságának fejlesztése
- Ivóvízhálózat rekonstrukciója
- Szennyvíz hálózat felújítása, fejlesztése
- Rekultivált hulladéklerakó végleges bezárása
- Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése
- Önkormányzati tulajdonú utak felújítása
- Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése
- Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására
- Kerékpárút építése elkerülő út mellett
- István utcai kerékpárút építése
- Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A városban a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselőtestület rendelkezik. A **képviselőtestület** az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre a célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a Bizottságok. Abádszalókon a képviselőtestület munkáját a **Pénzügyi bizottság** segíti.

A Pénzügyi Bizottság feladat- és hatáskörét a 9/2019. (X.28.) A helyi önkormányzat és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet tartalmazza.

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az elmúlt években az önkormányzat számos gazdaságfejlesztést célzó tevékenységeket hajtott végre. A gazdaságot is érintő fontosabb beruházások a következők voltak az elmúlt időszakban:

- Bölcsődei férőhely kapacitás bővítése Abádszalókon
- Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója
- Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon
- Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése
- Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központozóhoz való csatlakozása

A közvetlen gazdaságfejlesztő hatással bíró eszközök között szerepel új, jó infrastruktúrával ellátott gazdasági, ipari és turisztikai területek kijelölése.

Közvetett eszközök közül a kapcsolatépítés jelent meg az országos szervezetekkel, mint például a Széchenyi Programirodával, a Kereskedelmi és Iparkamarával és egyéb vármegyei, országos gazdaságfejlesztésben érdekelt szervezetekkel.

A gazdaságfejlesztés adminisztratív eszközei többnyire a helyi rendeleteken keresztül érvényesülnek. Ezek egyrészt a vállalkozások működését is befolyásoló szabályozások, a városrendezési terv és egyéb dokumentumok, melyek meghatározzák a működéshez kapcsolódó, köztük az infrastruktúra feltételeit.

Az önkormányzat e mellett fontosnak tarja, hogy jó partneri kapcsolatot alakítson ki a helyi gazdasági szereplőkkel annak érdekében, hogy a város gazdasága fejlődjön, erősödjön.

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Az új önkormányzati törvény hatályba lépésével a közalkalmazottak és köztisztviselők (általános és középiskolai tanárok, önkormányzati munkatársak egy része) jelentős száma azok a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és a Járási Hivatal részére történő átadásával szignifikánsan csökkent, ezzel együtt az önkormányzat dolgozóinak száma is.

Az önkormányzat legfőbb gondjainak egyike a város nagyon alacsony foglalkoztató képessége. A közfoglalkoztatás rendszerén keresztül befolyással bír a munkanélküliek ellátására, és közvetlen szolgáltatáskínálattal jelenik meg a város gazdaságában. A településen 2017-ben még 317 fő vett részt közfoglalkoztatásban, 2020-ban már csak 148 fő. A csökkenés háttérben a közfoglalkoztatási rendszer átalakítása áll (1139/2017. (III.20.) Korm. határozat az egyes munkaerőpiaci intézkedésekről).

A jogszabály értelmében a 25 év alatti személyeket csak abban az esetben vonhatnak be a közfoglalkoztatási programokba, ha az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló munkaerő-piaci program nem kínál számukra reális egyéb lehetőséget.

A szakképzettséggel rendelkezők és azok, akik várhatóan önállóan is képesek elhelyezkedni, csak abban az esetben kerülhetnek közfoglalkoztatásba, ha

- a járási (fővárosi kerületi) hivatal közvetítési kísérlete három alkalommal – a munkáltató oldalán felmerülő okból – sikertelen volt vagy
- 3 hónapig nem tudott a járási (fővárosi kerületi) hivatal az álláskereső számára megfelelő állást felajánlani, 2018. június 1-jétől kezdődően hároméves időszakon belül a közfoglalkoztatási jogviszonyban eltölthető maximális időtartam egy év lesz, kivéve, ha a versenyszféra nem kínál reális munkalehetőséget az egyénnek, tehát önhibáján kívül nem tud elhelyezkedni.

A város **Esélyegyenlőségi Programjában** több tervezett beavatkozás is a foglalkoztatás elősegítését szolgálja. A megvalósult közmunka programok is ezt a célt szolgálták.

A gazdaságfejlesztési tevékenységeknek köszönhetően lehetővé válik, hogy az ide látogató turisták, az itt letelepedni vágyók egy élénk, gazdaságilag és szociálisan prosperáló településre érkezzenek, amely biztosítani tudja a megfelelő szintű gazdasági, kulturális, közösségi, turisztikai szolgáltatásokat, melyek hozzájárulnak a munkahelyek bővítéséhez, ösztönzik a magántőke bevonását, civil szerveződések.

1.10.5 Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat 2020-2029. időszakra szóló vagyongazdálkodási terve a 59/2020. (IV.09) határozattal került elfogadásra.

A lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről az 5/2019. (IV.26.) önkormányzati rendelet rendelkezik. A rendelet szerint az önkormányzat tulajdonában 10db szolgálati jellegű bérlakás (1db összkomfortos, 9db komfortos), 7db költség alapú bérlakás (mind összkomfortos), és 4db szociális jellegű bérlakással (mind komfort

A bérlakások elszórtan helyezkednek el a városban.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív vagy méltányossági alapon állapítható meg.

24. táblázat: A lakásfenntartási támogatás alakulása (ezer Ft, 2013-2020)

Időszak	Összeg (ezer Ft)
2013	29 587
2014	28 659
2015	20 831
2016	10 826
2017	22 381
2018	27 492
2019	12 921
2020	9 335

Forrás: Önkormányzati költségvetési zárszámadások

1.10.6 Intézményfenntartás

Önkormányzat által fenntartott intézmények (polgármesteri hivatal, bölcsőde, szociális és egészségügyi intézmények, kulturális intézmények) működtetése, karbantartása az intézményfenntartás legnagyobb kihívása. A szakmai színvonal fenntartása, fejlesztése mellett a gazdaságos működtetés biztosítása a cél.

Az elmúlt időszakban az önkormányzati fenntartású intézményekben már történtek olyan fejlesztések, amelyek a fenntartás segítését célozták. Ezek a következők voltak:

- Energetikai fejlesztések (bölcsőde, és korábban önkormányzati fenntartás alá tartozó iskola és óvoda)
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon
- Az Abádszalóki bölcsőde komplex akadálymentesítése

- Abádszalókon a Tisza-tó szabadvízi strand infrastrukturális fejlesztése

A jövőt érintő legfontosabb beavatkozási szükségletek a következők szerint azonosíthatóak:

- Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, kiépítése
- Belterületi zöld infrastruktúra fejlesztése
- Integrált kiállító tér, könyvtár, oktató- és turisztikai bemutató központ
- Díjfenntartás parkolórendszer kialakítása
- Belterületi kerékpárút építése és közlekedésbiztonsági fejlesztések, gyalogátkelő építése
- Óvodai eszközfejlesztés
- Idősek Otthona kapacitásbővítése
- Önkormányzati épületek (szolgálati lakások) energetikai fejlesztése
- Strandparkoló napelemmel történő ellátása
- Önkormányzati közintézmények fűtés korszerűsítése, hőszivattyúval történő ellátása
- Ravatalozó és Művelődési Ház felújítása
- Szociális bérlakások kialakítása

Az intézmények harmadik csoportját azon „A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény”, valamint „A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény” szerinti **önkormányzati köznevelési intézmények** alkotják, amelyek 2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek. Ennek keretében az érintett intézmények szakmai munkájának irányítása az állam feladata a Klebelsberg Központon keresztül, míg a működtetés feltételeit az önkormányzat biztosítja.

Abádszalókon az oktatási-nevelési intézmények állami (általános iskola) vagy egyházi (óvoda) fenntartásban vannak.

1.10.7 Energiagazdálkodás

A város energiaellátásának helyzetét az [1.16](#) fejezet mutatja be.

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik, ugyanakkor több olyan lépését is meg lehet említeni, amelyek a hatékonyabb energiafelhasználást támogatják. A város az elmúlt időszakban számos energetikai hatékonyságnövelő beruházást valósított meg, illetve készített elő intézményeiben, és a jövőbeni fejlesztések fókuszában is a megújuló energiahordozók hasznosításával történő épületgépészeti korszerűsítések állnak.

25. táblázat: Abádszalók város energiahatékonysági fejlesztései

A projekt címe	A projekt költségvetése (Ft)	Megvalósítás ideje
Orvosi rendelő energiaellátása fotovoltaikus rendszerrel	22 059 900 Ft	2015
Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója	134 900 000 Ft	2017-2020
Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése	48 502 617	2017-2018

Forrás: www.palyazat.gov.hu

A jövőbeni intézmények fejlesztésekor a megújuló energiahasznosítás kiemelt szerepet tölt be.

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások

A **2001. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól** a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosság mentesítési feladatok,

szűnyogygyérítés, köztisztaság, hulladékelszállítás biztosítása, kutak üzemeltetése, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.).

Az önkormányzat ezen feladatokat összetettségük miatt több, az önkormányzat többségi tulajdonában álló/közszolgáltatóként megbízott cégeken keresztül látja el.

A városüzemeltetési feladatokat a Városüzemeltetési csoport látja el.

A városban az E-ON biztosítja az áram-, a TIGÁZ. Zrt. a gáz-, a Tisza-Víz Kft. az ivóvíz és közműves szennyvízelvezetés és -tisztítási, a NHSZ Tisza Nonprofit Kft. pedig a hulladékgazdálkodási szolgáltatásokat.

A kötelező egészségügyi, szociális, oktatási, nevelési és közművelődési szolgáltatások teljeskörűen biztosítva vannak a városban, melyeket önként vállalt szolgáltatások is kiegészítenek. Az önkormányzat elsősorban a Polgármesteri Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el ezen feladatait.

Az 56/2017. (III. 20.) Korm. rendelet alapján okos város "olyan település, amelyik az integrált településfejlesztési stratégiáját okos város módszertan alapján készíti és végzi", míg az okos város módszertan „települések vagy települések csoportjának olyan településfejlesztési módszertana, amely a természeti és épített környezetét, digitális infrastruktúráját, valamint a települési szolgáltatások minőségét és gazdasági hatékonyságát korszerű és innovatív információtechnológiák alkalmazásával, fenntartható módon, a lakosság fokozott bevonásával fejleszti”.

Egyre nagyobb és kikerülhetetlen szerephez jutnak a településfejlesztésben és a településen élők jólétének javításában a digitális megoldások.

Az okos város megoldások azonban csak akkor hasznosak, ha valós problémára nyújtanak megoldást. A felmerült problémák között érdemes mérlegelni, hogy milyen működési területen tudunk megfelelő digitális megoldást találni.

Abádszalók Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala bevezette az ASP rendszert. Az átállási folyamathoz szakmai segítséget a KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2016-00556 Abádszalók Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása című projekt biztosította. A támogatási kérelem keretében Abádszalók Város Önkormányzatának és Tomajmonostora Község Önkormányzatának ASP csatlakozási folyamata zajlott le. A két település az Abádszalóki Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. A település lakosai számára egyszerűsödtek az ügyintézési folyamatok, rövidebbé váltak az ügyek végrehajtási ideje. Az önkormányzati dolgozók számára jobb munkakörülmények valósultak meg, a fejlettebb technológián alapuló rendszer bevezetése eredményesebbé tette az ügyintézőket, csökkent az adminisztrációs terhelésük.

Az E-ügyintézés keretében Abádszalók esetében az alábbi szolgáltatások érhetőek el:

- ügyindítás
- adóegyenleg lekérdezés
- adóbevallási információk
- adók, díjak, illetékek befizetése
- számlák befizetése
- ügykövetés

Az elektronikus ügyintézés helyett az ügyfelek sokszor szívesebben élnek a hagyományos, személyes ügyintézési módhoz.

Digitális Jólét Pont Abádszalókon az Ember Mária Városi Könyvtárban található.

Abádszalókon nincs működő városi applikáció, és a nyílt wifi hálózati elérés sem biztosított.

A városban közszolgáltatást nyújtó intézmények informatikai eszközállománya ugyan kielégítő, de egy esetben előregedő géppark jellemző. Néhány humán közszolgáltatás több országos adminisztratív rendszerhez is kapcsolódik, melyek többlet terhet jelentenek a napi feladatok ellátásban. A digitális fejlesztések elmaradásának hátterében többségében a forráshiány jelenik meg. A digitális megoldások többségében nem épülnek be a mindennapi feladatellátásba, jellemzően csak az adminisztrációban van jelentőségük.

Az okos megoldások probléma orientáltsága miatt eltérő mértékben alkalmazhatóak a települések különböző jellemzőkkel bíró településrészein. Ugyanakkor vonalas infrastruktúra vagy köztéri fejlesztések esetén az egész városban kínálnak okos megoldásokat pl. közvilágítás digitalizációja, okos zebra, közmű monitoring rendszerek, okos játszótérek).

1.12 Táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

Abádszalók a Tiszántúlon, a Tisza-tó partján, a Nagykunság északi részén fekszik. Természetföldrajzi szempontból közigazgatási területe az Alföld északi részén, ezen belül a Közép-Tiszavidék középtáján található. Kistája a Tiszafüred-Kunhegyesi-sík, területe 919 km².

19. térkép: Részlet Magyarország térképéről, Abádszalók megjelölésével

Forrás: terkepek.net

Domborzat

A kistáj 87-98,1 tszf-i magasságú, fluviálisan átmozgatott lösziszapos üledékekkel fedett egykori hordalékkúpsíkság. Az átlagos relatív relief értéke 1 m/km², homokbuckás területeken 3-4 m/km². A felszín legnagyobb része alacsony ártéri és ármentes síkság, felszínbe némi változatosságot az É ÉNy-D DK-i csapású, löszös homokkal fedett buckák visznek. Ezek Tiszafüred-Kunmadaras, Tiszaszentimre-Abádszalók-Kunhegyes között fordulnak elő. A garmadák magassága 2-5m. A Tisza holocén kori többszöri meder változásának emlékei különböző feltöltődöttségi állapotban levő morotvák (Üllő lapos, Oktalan-lapos legépebb a Kakat-ér)

Geológia (földtan)

A felszín alatt kb. 2 km-rel közéj-kréta kori flis vastag sorozata. Erre késő miocén és főleg késő pannon üledékek települtek. D-i részén a mélyben miocén riolitos dácitos sorozat. A kistájon csak pleisztocén végi és holocén üledékek vannak felszínen. A legidősebb képződmény a felső pleisztocén (késő-glacialis) futóhomok, amelyet 0,5-2 m vastag homokos lösz fed, ÉNy-on az újholocén öntésképződmények (iszap, iszapos homok, agyag) jellemzőek, a buckaközi mélyedéseket lápi agyagok töltik ki. A legnagyobb területet az egykori hordalékkúpra (ezt az Északi-középhegységéből érkező patakok építették) települt lösziszapos képződmények foglalják el. A holocén folyamán a Tisza jórészt az egész kistájt bekalandozta, a homokbuckákat letarolta, s a löszös képződményeket sok helyen áttelepítette.

20. térkép: Tiszafüred-Kunhegyesi sík kistáj

Forrás: Magyarország kistájainak katasztere

Éghajlat

Mérsékelt meleg-száraz éghajlatú terület. Az évi napfénytartam 1950 óra körül alakul. A nyári időszakban 770-790, télen 180-190 órán át süt a Nap. Az évi középhőmérséklet 10,1-10,3 °C. A vegetációs időszak átlagos hőmérséklete 17,3 °C. Ápr. 1-2. után már 10 °C fölött van a napi közép-hőmérséklet, és 198-200 napon keresztül felette is marad ennek az értéknek; az időszak okt. 19. 20-ig tart. A fagymentes időszak ápr. 6-10. körül kezdődik. Az első őszi fagyokra okt. 22. és 24. között lehet számítani, s így a fagymentes időszak kb. 194-198 nap. A legmelegebb nyári napok hőmérsékleteinek átlaga 34,0-34,5 °C, a téli leghidegebb minimumok átlaga pedig -16,5 és -17,0 °C. A csapadék évi összege 500 és 530 mm közötti, de a középső területen (Kunmadaras térsége és attól D-re) kevéssel meghaladja az 530 mm-t. A vegetációs időszak csapadéka 300-310 mm. Az egy nap alatt lehullott legtöbb csapadék 97 mm (Kunmadaras). A hótakarós napok száma 32-34, az átlagos maximális hó vastagság 15-16 cm. Az ariditási index 1,33-1,38, a középső vidéken 1,30 alatt alakul. A leggyakoribb szélirány az ÉK-i, utána a Ny-i és a DNy-i következik, az átlagos szélesebesség 2,5 m/s körüli. Kevés a csapadék, különösen indokolt az öntözéses növénytermesztés.

Vízrajz

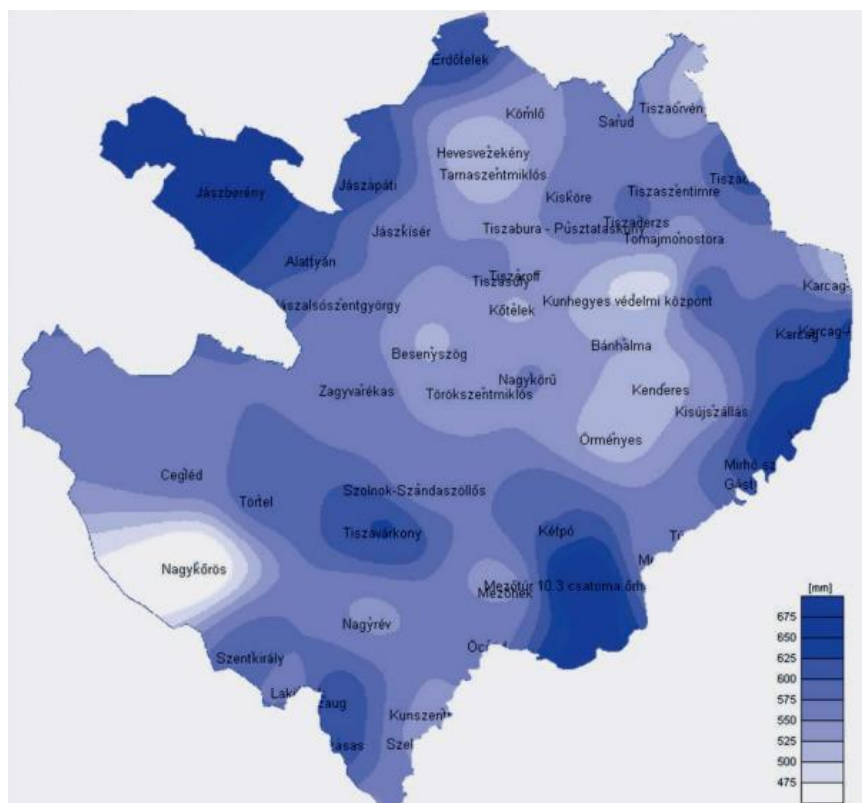
Önálló vízfolyás nélküli terület, csak belvízcsatornái vannak, amelyek részben a Tisza, részben a Hortobágy-Berettyó felé vezetnek. Az egész területet harántolja a Kiskörösi víztározóból induló Nagykunsági-főcsatorna. Szélsőségesen száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület.

A csatornák vízjárásáról nincsenek mértékadó adatok: ezek vízvezetését mesterségesen irányítják, a befogadók vízállása szerint. Vízbő időszak a hóolvadáson túl igen kevésszer adódik, kivéve a csapadékos éveket. Vízük általában 2. osztályú. A Nagykunsági-főcsatornával kapcsolatban a belvízrendszer egyes csatornáit öntözésre is átalakították. A belvízi csatornahálózat hossza meghaladja a 300 km-t. Számos (22) tavának nagyobb része mesterséges halastó és tározó (15), 1015 ha összfelülettel. Közöttük a Telekhalmi tározó a legnagyobb (188 ha). A 7 természetes tó (73 ha) közül az egyeki Pincelapos a legterjedelmesebb (35 ha).

A 2009 nyarán elkészült 23 km² területű tiszaroffi tározó árvíz idején 16 cm-rel képes csökkenteni a Tisza vízszintjét.

A "talajvíz" Kunhegyestől Ny-ra 4-6 m között, K-re 2 m felett, máshol 2-4 m között található. Mennyisége nem számottevő. Kémiai típusa Kunhegyestől D-re kifejezetten nátrium-hidrogénkarbonátos, ami máshol is előfordul kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos foltokkal keverve. A keménysége is csak a D-i tájrészen nagyobb, ahol gyakran a 45 nk^o-ot is meghaladja, míg É-on csak 25-35 nk^o között van. A szulfáttartalom É-on 60 mg/l-rel kezdődik, majd D-en 300 mg/l fölé emelkedik. A település aljzatának jégkorszaki képződményeiben több vízadásra alkalmas réteg van, de ezekből a vízkitermelés nem jelentős. A településen 7 db vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező közkút (köznyelven artézi kút) van, melyek talpmélysége 65-125 m közötti. Vízhozamuk mérsékelt, 100 l/p alatti, de a nagyobb mélységekből jelentős vízhozamok is nyerhetők. Valamennyi településnek közüzemi vízellátása van, a csatornahálózat azonban csak részlegesen épült ki, így a közcsatornával ellátott lakások aránya kistáji szinten 2008-ben mindössze 35,8% volt. Ez a szituáció tartósan veszélyezteti a fel szín közeli vizek minőségét.

21. térkép: 2020. január 1. – december 31. közötti csapadékeloszlás az OMSZ csapadékmérő állomásai alapján

Forrás: Vízgazdálkodási Évkönyv 2020 www.kotivizig.hu

Abádszalók a Tisza tó partján

A Tisza-tó (régí nevén Kiskörei víztározó) Magyarország második legnagyobb tava, és a legnagyobb mesterséges tó a Tiszán, az Alföld északi részén, mely a Tisza folyó felduzzasztásával létrehozott mesterséges tározó. Területe 127km², melyen mozaikosan váltakoznak a nyílt vízfelületek, szigetek, holtágak, sekély csatornák. Hossza 27km, átlagos mélysége 1,3m, legmélyebb pontja 17m. Benne 43km²-nyi sziget található.

1973-ban építették fel a Kiskörei Erőművet a duzzasztógáttal a tiszai áradások szabályozása és az Alföld jobb vízellátása végett. Feltöltése az 1990-es években fejeződött be. 1999 óta a Hortobágyi Nemzeti Park bemutató területként az UNESCO Világörökség része.

A tó feltöltése után megjelentek a magyar turisták, annak környékén megkezdődött a falusi turizmus, kempingek, strandok és szállodák épültek. Jelentős a tó halállománya, így horgászok által közkedvelt horgászhely. Mára már számos szabadidő- és látogatóközpont alakult ki a tó környékén (pl. Poroszlón a Tisza-tavi Ökocentrum), valamint számos vízi sétány megléte is segíti a látogatókat, hogy nagyobb betekintést kapjanak a tó élővilágáról, ökoszisztémájáról.

22. térkép: Abádszalók és környékének vízrajza

Forrás: Magyarország felszíni vizeinek áttekintő térképe (2004. június 22.) - https://info.hu/sites/default/files/Magyarorsz%C3%A1g%20felsz%C3%ADni%20vizeinek%20%C3%A1ttekint%C5%91%20t%C3%A9rk%C3%A9pe%20KVVM_0.pdf

A település és környékének felszíni és felszín alatti vizeinek részletes bemutatása az [1.17.2](#) fejezetben történik.

Növényzet

Mint a legtöbb hordalékkúptáj, ez is legnagyobb részt agrársivatag. A terület potenciális növényzetének legnagyobb része mocsarakkal mozaikos lösnövényzet volt, főleg lősz pusztagyepekkel és lőszcserjésekkel. Jelenleg nádasok, szolonyec sziki rétek, fajszegény magassásrétek, ültetvény jellegű erdők jellemzők. Flórájának középhegységi kapcsolatai gyengék. A szikesedés kisebb mértékű, csak szolonyeces típusok fordulnak elő, a padkásodás igen ritka. Több a cickórós, mint az ürmös gyepek (bárányparj - *Camphorosma annua*, heverő seprűfű - *Bassia prostrata*, seprűparj - *Bassia sedoides*). Sziki tölgyesek maradványaira (pl. Körtvélyes Tiszaigar-Tiszaörs között) inkább csak lágyszárú fajok utalnak (sziki kocsord - *Peucedanum officinale*, réti őszirózsa - *Aster sedifolius*, bárányüröm - *Artemisia pontica*, fátyolos nőszirm - *Iris spuria*). Homoki legelő (kunkorgó árvalányhaj - *Stipa capillata*, szártalan és kisvirágú csüdfű - *Astragalus exscapus*, *A. austriacus*) és lösnövényzet (pusztai gyűjtővirág - *Linaria biebersteinii*, macskahere - *Phlomis tuberosa*, kecskebúza - *Aegilops cylindrica*, taréjos búzafű - *Agropyron pectiniforme*) kevés, degradált, maradványaik inkább mezsgyéken, kunhalmokon, gátakon, felhagyott vagy extenzív gyümölcsösökben maradtak meg. A rétek főként ecsetpázsitosak. A mocsárréteken és mocsarakban mocsári, parti, bókoló és csátés sás (*Carex acutiformis*, *C. riparia*, *C. melanostachya*, *C. dioisa*), kifestő aszat (*Cirsium brachycephalum*), keserű édesgyökér (*Glycyrrhiza echinata*) jellemző. A terület belvizes szántóinak iszapnövényzete gazdag (pocsolya-, háromporzós, magyar és csigás magvú látonya - *Elatine atsinastrum*, *E. triandra*, *E. hungarica*, *E. hydropiper*, iszaprojt - *Limosella aquatica*, iszapfű - *Lindernia procumbens*, henye káka - *Schoenoplectus supinus*). A ligeterdő-maradványok szórványos előfordulásúak (kunsági bükköny - *Vicia biennis*, télizöld meténg - *Vinca minor*, gyöngyvirág - *Convallaria majalis*, nyári tőzike - *Leucojum aestivum*, széles levelű és Tallós nőszőfű - *Epipactis helleborine*, *E. tallosii*, fehér és kardos madársisak - *Cephalanthera damasonium*, *C. longifolia*). Kipusztult fajok: tátorján (*Crambe tataria*), piros kígyószisz (*Echium maculatum*), pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*).

Élőhelyi adatok: gyakori élőhelyek: F1b, F2, D34, BA; közepesen gyakori élőhelyek: B1a, F1a R3, B2, B5, H5a; ritka élőhelyek: D6, J4, A1, F5, P2a, FA, J6, B3, M6, B4, A23. A besorolás a www.novenyzetiterkep.hu adatai szerint történt.

Kódmagyarázat:

F1b – Cickórós puszták
F2 – Szikes rétek

D34 – Mocsárrétek

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál
B1a – Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
F1a – Ürmöspuszták
F3 – Kocsordos-őszirózás sziki magaskórósok, rétsztyepek
B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet
B5 – Nem zsombékoló magassárrétek
H5a – Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek
I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete
D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet
J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete
F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete
P2a – Úde és nedves cserjések
F4 – Úde mézpzásitos szikfokok
J6 – Keményfás ártéri erdők
B3 – Vízperti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, metyelykórós mocsarak
M6 – Sztyepecserjések
B4 – Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek
A24 – Lápi hínár
P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
I2 – Löszfalak és szakadópartok növényzete

Fajsza: 400-600, védett fajok száma: 20-40; özőnfajok: zöld juhar (*Acer negundo*) 2, bálvány-fa (*Ailanthus altissima*) 2, gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) 3, selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 1, amerikai kőrís (*Fraxinus pennsylvanica*) 2, akác (*Robinia pseudoacacia*) 4, aranyvessző fajok (*Solidago spp.*) 1, amerikai alkörömös (*Phytolacca americana*) kései meggy ina) 1. (Forrás: Molnár Attila, Tóth Tamás, Nagy János).

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján a természetesen előforduló, illetve természetvédelmi szempontból a védett természeti területen történő erdőtelepítésben, erdőfelújításban elfogadható fafajok, továbbá fontosabb őshonos erdei cserjefajok a következők:

KST - kocsányos tölgy - *Quercus robur*
MOT – molyhos tölgy – *Quercus pubescens*
GY - gyertyán - *Carpinus betulus*
MJ - mezei juhar - *Acer campestre*
EJ - egyéb juhar (tatárjuhar) - *Acer tataricum* faszorokban)
MSZ - mezei szil - *Ulmus minor*
VSZ – vénic-szil - *Ulmus laevis*
MK - magas kőrís - *Fraxinus excelsior*
MAK - magyar kőrís - *Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*
CSNY - madárcseresznye - *Cerasus avium*
ZSM - zselnicemeggy - *Padus avium*
AL - vadalma - *Malus sylvestris*
KT - vadkörte - *Pyrus pyraeaster*
KBO – közönséges boróka – *Juniperus communis*

FRNY - fehér nyár - *Populus alba*
SZNY - szürke nyár - *Populus canescens*
RNY - rezgő nyár - *Populus tremula*
FTNY - fekete nyár - *Populus nigra*
TNY - tiszaháti nyár - *Populus nigra* v. *thevestina* (csak FFÜ - fehér fűz - *Salix alba*
TFÜ - törékeny fűz - *Salix fragilis*
KFÜ - kecskefűz - *Salix caprea*
EFÜ - egyéb füzek
MÉ - mézgás éger - *Alnus glutinosa*
HÉ - hamvas éger - *Alnus incana*
KH - kislevelű hárs - *Tilia cordata*
NYI - közönséges nyír - *Betula pendula*
SZNYI - szőrös nyír - *Betula pubescens*

Berberis vulgaris - sóskaorbolya
Cerasus fruticosa - csepleszmeggy
Clematis vitalba - erdei iszalag
Columba arborescens – pukkanó dudafűt
Cornus mas – húsos som
Cornus sanguinea - veresgyűrű som
Corylus avellana - mogyoró
Crataegus laevigata – cseregalagonya
Crataegus monogyna - egybibés galagonya
Crataegus nigra – fekete galagonya
Euonymus europaeus - csíkos kecskerágó
Euonymus verrucosus – bibircses kecskerágó
Frangula alnus - kutyabenge
Hedera helix - borostyán

Prunus spinosa – kökény
Rhamnus catharticus – varjútövis
Ribes rubrum – piros ribiszke
Rubus caesius - hamvas szeder
Salix caprea – kecskefűz
Salix cinerea – reketyefűz
Salix rosmarinifolia – serevényfűz
Salix triandra – mandulalevelű fűz
Salix viminalis – kosárkötő fűz
Sambucus nigra - fekete bodza
Staphylea pinnata - hólyagfa
Viburnum lantana - ostorménfa
Viburnum opulus - kányabangita

Ligustrum vulgare - fagyal

Vitis sylvestris – ligeti szőlő

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületeket a következő táblázat mutatja be.

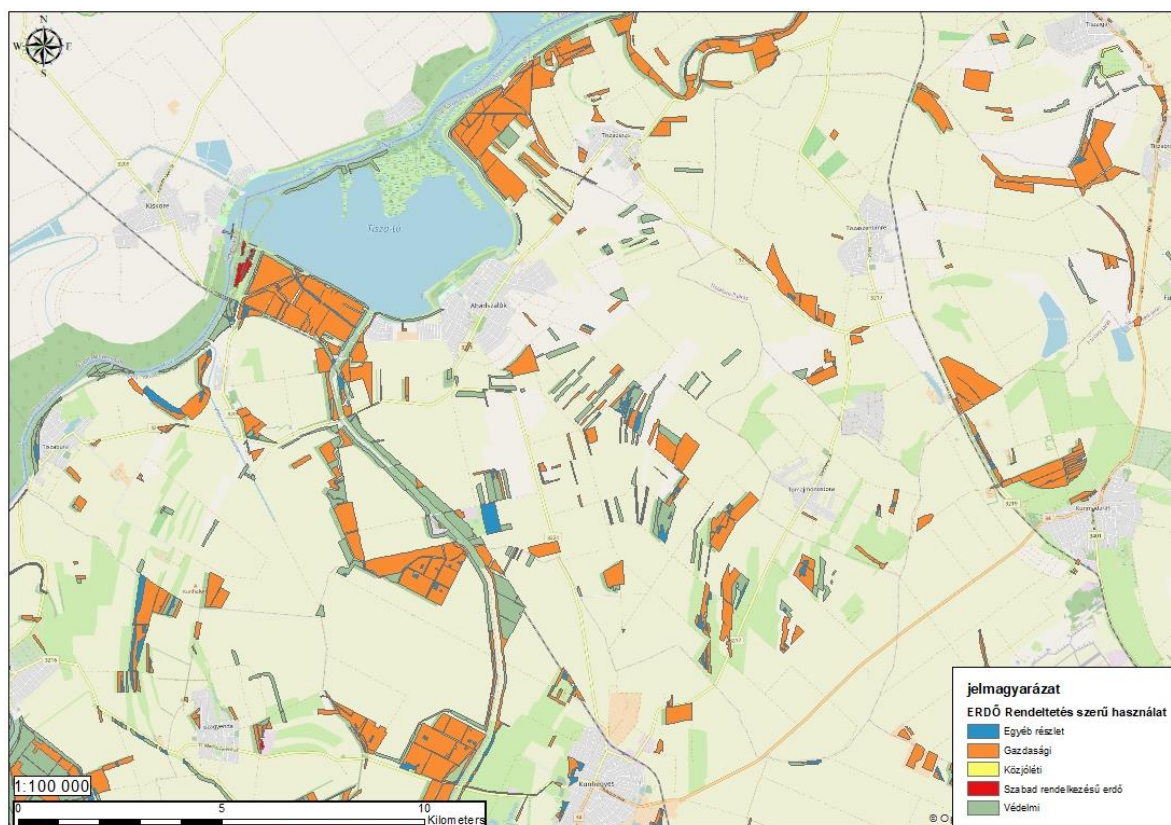
26. táblázat: Erdőterületek Abádszalókon

Földrészlet	Erdőrészlet azonosítója (Tag, részlet)
0877	13 B
	13 C
6705	31 B
6706/1	
6707	
0731/39c	37 H
0731/43b	37 D
0731/43c	

Forrás: Országos Erdőállomány Adattár alapján Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály

Abádszalók közigazgatási területén található erők gazdasági, szabad rendelkezésű vagy védelmi rendeltetésűek.

23. térkép: Erdők rendeltetészerű használata

Forrás: Országos Erdőállomány Adattár alapján Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály

Állatvilág

A változatos élőhelyek következtében az állatvilág is igen sokszínű. A Tisza-tó közelsége jelentős hatással van a város, a kistáj és a kistájcsoport állatvilágára (is). A gerinctelenek köréből vízi élőlénycsoportokról /keresésergék

(Rotatoria), 106 faj) a kevéssertéjűek (Oligochaeta) (19 faj), az ágascsapú rákokról (Cladocera) 24 faj, az evezőlábú rákok (Copepoda) 14 faj, árvaszúnyogok (Chironomida), 31 faj), szitakötők (Odonata) 33 faj/ vannak felmérések, hiszen a szárazföldi gerinctelen fauna szegényes, köszönhetően annak, hogy a tározó jelentős része hosszabb-rövidebb időszakra víz alá kerül. A gerincesek közül elsősorban a halakról (Pisces), másodsorban a madarokról (Aves) áll rendelkezésre kiemelkedően sok információ. Más gerinces csoportok, kétélűek (Amphibia) hüllők (Reptilia), emlősök (Mammalia) alig ismertek, illetve csak alkalmasszerű vizsgálatokból származó adatok állnak rendelkezésre. A gerincesek közül 169 faj védett, melyekből 21 faj fokozott védettséget is élvez. A korábban folyóvízre jellemző halfauna összetétele a víz tározása nyomán átrendeződött és jelenleg az állóvízi fajok dominálnak. A tó halállománya gazdag, sok fajnak jelent változatos élőhelyet. A jelenleg ismert, közel ötven halfajból több védett faj is megtalálható, stabil életteret találva magának a tóban. A környezeti adottságoknak megfelelően a folyómeder, a tározótér, valamint a tározótérben található holtmedrek halfaunája eltér egymástól. A duzzasztott folyómederben leggyakoribb fajok a karika keszeg, dévérkeszeg, ezüstkárász (*Carassius auratus*), a gazdasági szempontból fontosabb fajok közül gyakori a ponty (*Cyprinus carpio*), a süllő (*Stizostedion lucioperca*), a harcsa (*Silurus glanis*) és a csuka (*Esox lucius*). A gazdag halfauna mellett a tó változatos és fajgazdag madárvilága a leglátványosabb. Ez idáig 157 madárfaj előfordulását regisztrálták, melyek közül 129 védett, 20 fokozottan védett és 73 fészkel a területen. A legritkább és legvédettebb fajok a területen költő kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), fekete gólya (*Ciconia nigra*) és barnakánya (*Milvus migrans*). A Valki és Poroszlói medencében a kiszáradt facsoportok, illetve magányosan álló kiszáradt fák – bár többségük már a vízbe dőlt vagy tönkrement - kitűnő fészkelő helyek. Különösen jelentős a valamikori poroszlói madárerdő maradványa, ill. a Csapói- és Óhalászi- morotvák közötti terület maradvány fái, ahol gyakran lehet szárítkozó, területet kémlelő kárókatonákat (*Phalacrocorax carbo*), réti sasokat (*Haliaeetus albicilla*) és halászsasokat (*Pandion haliaetus*) látni. A nagyobb összefüggő, szinte járhatatlan és szövevényes nádas-gyékényesekben kialakult gémtelpek tipikus képviseli a szürkegém (*Ardea cinerea*), üstökögém (*Ardeola ralloides*), kanalasgém (*Platalea leucorodia*), nagykócsag (*Egretta alba*), kiskócsag (*Egretta garzetta*) és a bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), de a parti nádszegélyekben még a törpegém (*Ixobrychus minutus*) is megtelepszik. Rendszeres fészkelő mellettük az igen ritka batla (*Plegadis falcinellus*) és a kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*) is. A sekély vízborítású gyékényesekben, mint igazi érdekesség, a cigányréce (*Aythya nyroca*) is költ. A mocsárrétek és magas kórós társulások madárvilágának bemutatásakor feltétlenül meg kell említeni a nagyon megritkult harist (*Crex crex*), valamint a guvat (*Rallus aquaticus*) és pettyes vízicsibe (Porzana porzana) jelentős állományait. De fészkel itt a foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), a sárga billegető (*Motacilla flava*), a piroszlábú cankó (*Tringa totanus*), a bibic (*Vanellus vanellus*) és a nagy goda (*Limosa limosa*) is. A hínármezők fontos fészkelő madarai a vöcskök, a récék, a szárcsák, a szerkók és a sirályok. A hatalmas területeket borító sulyom homogén állományai alacsony faj- és egyedszámmal jellemezhetőek, tehát ornitológiai szempontból nem olyan kívánatosak, mint a tündérfátyol- és tündérrózsamezők foltjai. A Tisza-tó szerepe a madárvonulásban jelentős, ami valószínűleg Hortobágy közelségének is köszönhető. A két terület nem különül el egymástól, jelentős madármozgások figyelhetők meg közöttük. A szakemberek szerint az átvonuló madarak közül mintegy 80-100 000 tartózkodik egyszerre a tározón a tavaszi vonulás idején és ebben az időszakban a teljes mennyiségük valószínűleg meghaladja a milliós nagyságot. A terület faunisztikai szenzációja a hód (*Castor fiber*) megtelepedése volt, a Tisza magasabb fekvésű partjait borító erdőkben az őzek (*Capreolus capreolus*) és vaddisznók (*Sus scrofa*) mellett viszonylag gyakori a vadmacska (*Felis silvestris*) is. (Forrás: Dövényi Zoltán: Magyarország kistájainak katasztere)

1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet

Abádszalók jellemzően síkvidéken található, alapvetően mezőgazdasági művelés alatt álló területekkel, valamint a Tisza-tó által meghatározott környezetben helyezkedik el. Abádszalók természetföldrajzi helyzete, a város és környezetének domborzata, az éghajlat, a környező talajok termőképessége, a felszíni vizek bősége meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását.

A településhez tartozó külterületi szántóföldek elsősorban magántulajdonban vannak, de több éves bérleti szerződéssel a kisszövetkezetekből átalakult kft-k művelik. A nagy, régi tsz-es táblák (100 ha) osztatlan közös tulajdonban vannak, melyen az egyes kft-k búzát, őszi vagy tavaszi árpát, kukoricát, napraforgót termelnek. Kiemelendő továbbá az újbungonya és hagymatermelés. A környékbeli városok (Kunhegyes, Karcag, Tiszafüred) piacainak újbungonya- és hagymaellátását Abádszalók biztosítja. A földeken az elszikesedés veszélye fennáll.

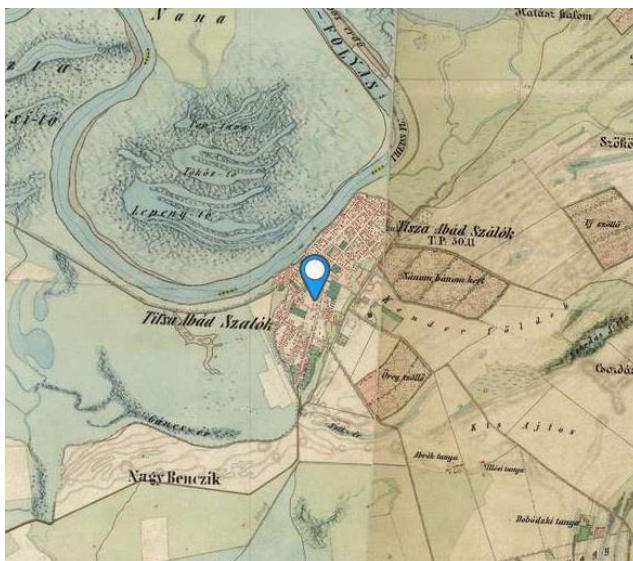
A város tágabb környezetében a folyószabályozások és lecsapolások előtt (a XIX. század közepéig) kiterjedt lápvidék volt erdőkkel, tavakkal, rétekkel, lápokkal, kanyargózó vizekkel. Az enyhén hullámos felszínű területeken

a folyó vize több kisebb, hálózatba rendeződő mederrel rendelkező ágakon át érkezett a környékre, egyben fokozatosan feltöltve a tavakat, lápokot, réteket, közben szárazon hagyva a kisebb kiemelkedéseket. Apadáskor aztán ugyanezek a medrek vezették vissza a fölös vizeket a Tiszába. A tájegység peremén, illetve a belső szigeteken, homokháton megtelepült falvak lakói ezekhez a körülményekhez alakították megélhetésüket.

Az itt lakók rendkívül tudatos tájhasználattal termékeny és lakhatóvá tették a folyók árterét. Az úgynevezett ártéri- vagy fokgazdálkodás a Kárpát-medence nagy síksági folyói mentén általánosan elterjedt volt a középkorban. A fokok működtetésével és az alkalmazkodó tájgazdálkodás révén biztosították, hogy a vizek egy-egy területen csak a szükséges időszakban és mennyiségben legyenek jelen.

Jellemző a környező területekre a sok és nagy kiterjedésű erdő (XVIII. századi leírások szerint ezek magas törzsű gyertyános-sziles-tölgyesek voltak), valamint az apró homokszigetek.

24. térkép: Abádszalók és környékének térképe 1806-1869 között

Forrás: Habsburg birodalom második katonai felmérésének térképe

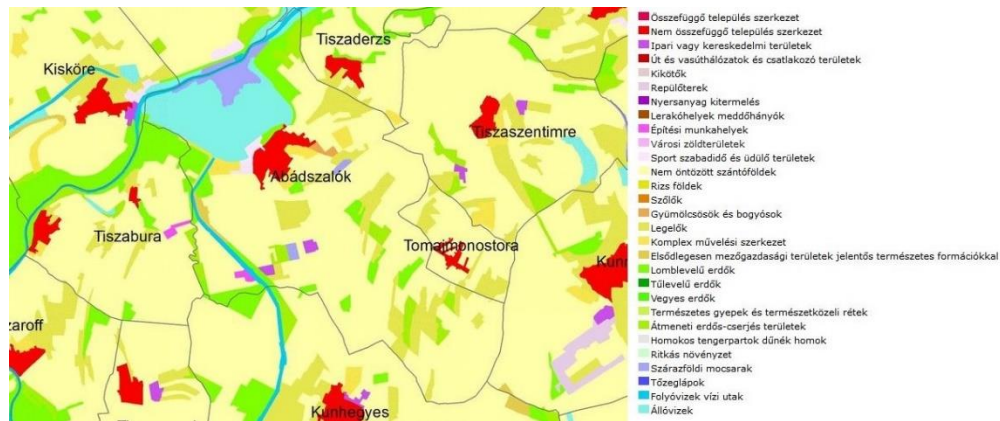
Abádszalók és környezetére nagy hatással volt a Tisza szabályozása. A Tisza szabályozása előtt – az 1800-as évek első felében - még igazi vadvíz ország volt ezen a területen. A XIX. század második felében megkezdődött a Tisza folyó szabályozása, amit gróf Széchenyi István kezdeményezett és Vásárhelyi Pál, a reformkor legkiválóbb vízmérnöke tervezett. Második vagy verítékes honfoglalásnak is nevezik a több mint száz évig tartó gátépítési munkákat, melyben kiváló mérnök elődeink és a kubikusok névtelen ezrei, vagy ahogyan Jókai Mór nevezte őket, „az Isten munkásai” vettek részt.

Tehát a mai Tisza-tó területét az elődeink által az 1800-as évek közepétől fokozatosan erősített árvízvédelmi töltések határolják. A töltések közötti, úgynevezett hullámtéren terül el, a mesterségesen létrehozott síkvidéki víztározó, mely magába foglalja a Tisza folyó medrét is. A víztározó az 1978. év óta különleges természeti értékévé vált, mert a természet fokozatosan visszafoglalta, birtokba vette e területet, és a Tisza szabályozása előtti tájhoz hasonló állapotok alakultak ki. A Tisza-tó háborítatlan részein régóta nem látott élővilág – flóra és fauna - telepedett meg, és valamikor őshonos, egész Európában védettséget élvező növények szaporodtak el ismét.

Abádszalók külterületén és annak környezetében a tájhasználat a CORINE adatbázisa szerint a következőképpen jellemezhető. A terület túlnyomó többségét legelők, nem öntözött legelők, valamint mezőgazdasági területek alkotják. A város DK-i részén ipari vagy kereskedelmi terület, valamint kikötő található, a Tisza mentén vegyes erdősáv húzódik. Mozaikosan komplex művelési szerkezet, lomblevelű erdő, valamint átmeneti erdős-cserjés területek is találhatóak a város körül.

25. térkép: Abádszalók és környékének tájhasználati térképe

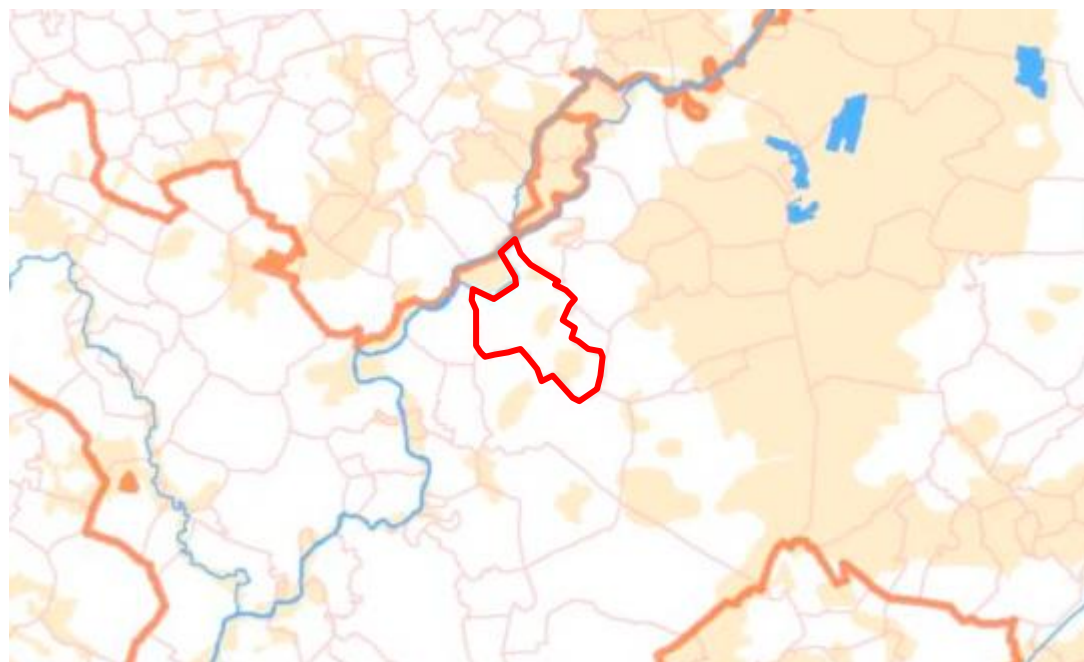
Forrás: CORINE Land Cover felszínborítási adatbázis

1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A tájvédelem célja és feladata a tájkarakter (tájjelleg) és az azt alakító jellemző, értékes tájlemek megőrzése elsősorban a természeti adottságokkal összhangban lévő (hagyományos) tájhasználat fenntartásával.

26. térkép: Tájképvédelmi terület övezetei Abádszalókon és környékén

Jelmagyarázat

- Tájképvédelmi terület övezete
- Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
- Nemzeti park igazgatóság működési területe
- Település közigazgatási határa

Forrás: <https://termeszetvedelem.hu/tajkepvedelmi-terulet-ovezetei/>

27. térkép: Tájképvédelmi terület övezetének részei⁷

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

1.12.3.1.1 Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Abádszalók területén és környékén „országos jelentőségű tájképvédelmi terület” övezet lett kijelölve az Országos Területrendezési Terv alapján. Az övezet részét képezi a Tisza-tó, az Úrbéri-legelő, a Szalóki Nagy-fertő és az Aranyosi-legelő.

1.12.3.1.2 Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület

Abádszalók közigazgatási területén a Jász-Nagykun-Szolnok megye Területrendezési Tervében (3/2020. (V.13.) kijelölésre került térségi jelentőségű tájképvédelmi területek megegyeznek az országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezettel.

A nagy kiterjedésű kultúrtájak, egybefüggő mezőgazdasági művelés alatt álló táblák abszolút jellegzetes tájképi elemei a térségnek. A természeti védelem alatt álló területeken túl jelentős tájképi értéket képviselnek a természetes, vagy természet-közeli megjelenésű tavak, kisvízfolyások, holtágak és közvetlen környezetük, a nem ültetvény-szerű megjelenésű erdők, fásítások, fasorok, ligeterdők, melyekből sajnálatos módon az optimális aránynál jelentősen kevesebb van a mezőgazdasági művelés dominálta alföldi tájaink területén.

Abádszalók területén több **kunhalom** is található. A tájképvédelemmel érintett övezetekben lévő kunhalmok: Paphalom I.-II.-III., Gulyás-halom, Harangi-halom. A kunhalmok eredetileg az Alföld nyílt területeinek különböző rendeltetésű kiemelkedései voltak, melyek az alapfunkcióik mellett kiváló tájékozódási és kilátó pontok lehettek, azaz az adott táj képéhez szervesen hozzátartoztak. Az utóbbi évszázadok jelentős környezet átalakítása miatt azonban a kunhalmok nagy részének tájképi értéke, a tájban való markáns megjelenése sérült, egyrészt a forma lealacsonyodása, szétszántása és elhordása miatt, másrészt a társadalom zavaró objektumai. Azok a halmok számítanak tájképileg értékesnek, melyek elérték egy bizonyos magasságot és a környezetük zavarásmentes, jó rálátást biztosít számukra. A térségben viszonylag kevés s háborítatlan, ép, jellegét jól őrző kunhalom. Többnyire jellegét még felismerhetően őrző, de jelenleg is szántott, vagy korábban már megművelt halmokkal találkozhatunk.

⁷ 2018. évi CXXXIX. törvény, 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

A **Tisza-tó** területe 127km², melyen mozaikosan váltakoznak a nyílt vízfelületek, szigetek, holtágak, sekély csatornák. Területe kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN20003).

Kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelyek:

- jelölő élőhelyek:
  - 3150 - Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel
  - 91E0⁸ - Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőrös (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*AlnoPadion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- jelölő fajok:
  - Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
  - Magyar bucó (*Zingel zingel*)
  - Vágó csik (*Cobitis taenia*)
  - Széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*)
  - Selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*)
  - Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
  - Garda (*Pelecus cultratus*)
  - Balin (*Aspius aspius*)
  - Lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)
  - Nagy szikibagoly (*Gortyna borellii lunata*)
  - Tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
  - Kis lemezcsiga (*Anisus vorticulus*)
  - Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
  - Vidra (*Lutra lutra*)
  - Tavi denevér (*Myotis dasycneme*)
  - Hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
  - Csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)

A terület nagy jelentőségű veszélyeztető tényezői:

- egyéb emberi hatásra változó áramlásviszonyok;
- természetes élőhely átalakulások, szukcessziós folyamatok;
- eutrofizáció (természetes).

A terület természetvédelmi célkitűzése a jelölő élőhelyek területcsökkenésének megállítása és állapotuk javítása az erdőgazdálkodáshoz és vízgazdálkodáshoz köthető intézkedések révén.

Az erdőgazdálkodás tekintetében a természetközeli állapotú erdők fenntartása és a tájidegen erdők lecserélése, míg a vízgazdálkodás tekintetében a célok elérését a Tisza-meder és az árasztott területek jelenlegi állapotának megőrzése, esetleges javítása, a holtmedrek, vizes élőhelyek természetközeli hasznosítása szolgálja.

Az **Aranyosi-legelő** (HUHN20138) a Tiszaigar-Tiszaörs Körtvélyes kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részét képezi, Abádszalók közigazgatási területének délkeleti részén található.

Kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelyek:

- jelölő élőhelyek:
  - 1530 - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak
  - 6250 - Síksági pannon löszgyepek
- jelölő fajok:
  - vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

⁸ kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus

A terület nagy jelentőségű veszélyeztető tényezői:

- gyepterület átalakítása szántóvá;
- biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata;
- kiszáradás.

A terület kiemelt természetvédelmi célkitűzése a jelölő élőhelyek és fajok védelme, természeti állapotuk megőrzése, mely leginkább a megfelelő legeltetési/kaszálási rendszer alkalmazásával, illetve a terület vízállapotának megőrzésével érhető el.

A terület nagyszikibagoly-állományának megőrzése érdekében a jelenlegi, extenzív legeltetési állattartás fenntartása szükséges.

A Szalóki Nagy-Fertő (HUHN20139) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelyek:

- jelölő élőhelyek:
  - 1530⁹ - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak
  - 6250⁹ - Síksági pannon löszgyepek
- a kijelölés alapjául szolgáló fajok:
  - molnár görény (*Mustela eversmannii*)
- jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű fajok
  - vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

A terület nagy jelentőségű veszélyeztető tényezői:

- gyepterület átalakítása szántóvá;
- biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata;
- kiszáradás.

A terület kiemelt természetvédelmi célkitűzése a pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530*) és síksági pannon löszgyepek (6250*) védelme, természeti állapotuk megőrzése, mely leginkább a megfelelő legeltetési/kaszálási rendszer alkalmazásával, illetve a terület vízállapotának megőrzésével érhető el.

A gyepgazdálkodás tekintetében ezt a legeltetés intenzitásának és a kaszálás módjának optimalizálása és ellenőrzése, illetve az elszántások megakadályozása tudja biztosítani. Az erdőgazdálkodás tekintetében a természetközeli állapotú erdők fenntartása és a tájidegen erdők lecserélése, míg a vízgazdálkodás tekintetében a célok elérését a lecsapoló hatás csökkentése szolgálja. Ezek az intézkedések a közösségi jelentőségű értékek megőrzését, hosszabb távon pedig állományaik megerősítését segítik.

Az Úrbéri-legelő (HUHN20140) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelyek:

- jelölő élőhelyek:
  - 1530 - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak
  - 6250 - Síksági pannon löszgyepek
- a kijelölés alapjául szolgáló fajok:
  - nem található jelölő faj a területen

A terület nagy jelentőségű veszélyeztető tényezői:

- kiszáradás.

A terület kiemelt természetvédelmi célkitűzése a jelölő élőhelyek és fajok védelme, természeti állapotuk megőrzése, mely leginkább a megfelelő legeltetési/kaszálási rendszer alkalmazásával, illetve a terület vízállapotának megőrzésével érhető el. A bolygatott részek gyepeinek rekonstrukciója javasolt gyommentesítő kaszálással, szükség esetén megfelelő időpontban végzett égetéses kezeléssel.

---

⁹ kiemelt jelentőségű élőhelytípus

A térségben egyedi tájértéket képviselnek a löszös homokkal fedett buckák, morotvák, füves puszták, a Tisza-part. A települések és a táj harmonikus egységének megőrzése, a tájképi értékek halmozott jelenléte, a természeti értékekben való gazdagság és természetvédelmi érzékenység figyelembevételével tájképi szempontból kiemelten érzékenynek a Tisza menti települések folyó menti térsége, a Tisza-tó Üdülőkörzet Tisza-tóval közvetlenül érintkező térsége. Az országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi övezetek nem foglalják magukba a települési térségek területét, fontos azonban a települések táji környezetében, a hagyományos tájkarakter megőrzése, a települések és az ártéri többszörösen védett táj közötti térségek összehangolt tájképvédelme.

A település táji-természeti adottságainak legmeghatározóbb eleme ma már a Tisza-tó. A település fejlődésére, természeti és művi arculatának alakulását alapvetően a tó, illetve az tó által generált idegenforgalom határozza meg. A tavon kívül a település adottságai tipikusan alföldinek mondhatók: a tökéleteshez közeli sík vidék, talán a megyei átlagnál is kevesebb (és javarészt már elbontott állagú) halommal. Abádszalók a településhálózatban sem töltött be kitüntetett szerepet egészen a legutóbbi időkig (ez a település megközelítésének lehetőségeiből világosan kitűnik), amikor is a tó révén a környék egyik legvonzóbb településévé vált. A település lakói az alapfokú ellátáson túl a környékbeli városokra vannak utalva, a nyaralók azonban sok mindent megtalálnak itt, amit a közeli települések nem tudnak kínálni. A településszerkezetben is visszaköszön az idegenforgalom hatása. A térképen jól láthatóan elkülönülnek a régi, nőtt jellegű belső településrész, és a szabályos, új osztású újabb részek tömbjei.

A településkép és az utcakép a település (megyei mércével mérve gyors) fejlődésével párhuzamosan változik. A régi településrészek még őriznek valamit a hajdani falu hangulatából, ám az új részek inkább már kertvárosi jellegűek. A régi településrészekre is rányomja bélyegét az idegenforgalom: ahogy a tulajdonosváltással az egykor itt élők elköltöznek, és helyüket a csak időszakonként itt tartózkodó, távolról érkező új tulajdonosok veszik át, úgy változik a településkép, az utcakép.

A telekszerkezet a régi településrészekben nőtt jellegű: szabálytalan utcavezetés, helyenként végletesen elaprózódott, szabálytalan formájú és különböző méretű telkek. Az újabb településrészek derékszögű utcahálózatokkal, egyen-méretűekkel inkább már korunk műszaki racionalitásának szülöttei. A beépítési módban és a telekhasználatban már nincs ilyen ellentét: mindkét esetben az oldalhatáron álló, fésűs beépítés (az utcai oldalon a lakóház, majd az egyre csökkenő méretű gazdasági épületek) a jellemző mindkét esetben. A lakóterületeken ma is gyakori a haszonállat-tartás.

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

1.12.3.2.1 Nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen és környezetében

Natura 2000-es terület több is található Abádszalók közelében, ezek mindegyike külterületen helyezkedik el.

A település közigazgatási területén Natura 2000 – SCI és Natura 2000 – SPA is található.

Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek:

Az **Úrbéri-legelő (HUHN20140)** kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, kiterjedése 280,27ha. Jelölő faj a kispészkü aszat (*Cirsium brachycephalum*). A terület 100%-ban az országos ökológiai hálózat magterület övezetének része.

Kiemelt fontosságú cél a jelölő élőhelyek, a pannon szikes sztyeppék és mocsarak és a síksági pannon löszgyepek területcsökkenésének megállítása és állapotuk javítása, valamint a jelölő faj, a kispészkü aszat (*Cirsium brachycephalum*) állományának védelme a gyepgazdálkodáshoz, erdőgazdálkodáshoz és vízgazdálkodáshoz köthető intézkedések révén.

A **Szalóki Nagy-fertő (HUHN20139)** kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kiterjedése 217,54ha, jelölő faj a molnár görény (*Mustela eversmannii*), e mellett jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű faj a vöröshasú unka (*Bombina bombina*). A terület 100%-ban az országos ökológiai hálózat magterület övezetének része.

A terület kiemelt természetvédelmi célkitűzése a pannon szikes sztyeppék és mocsarak és síksági pannon löszgyepek védelme, természeti állapotuk megőrzése, mely leginkább a megfelelő legeltetési/kaszálási rendszer alkalmazásával, illetve a terület vízállapotának megőrzésével érhető el. A gyepgazdálkodás tekintetében ezt a legeltetés intenzitásának és a kaszálás módjának optimalizálása és ellenőrzése, illetve az elszántások megakadályozása tudja biztosítani. Az erdőgazdálkodás tekintetében a természetközeli állapotú erdők fenntartása és a tájidegen erdők lecserélése, míg a vízgazdálkodás tekintetében a célok elérését a lecsapoló hatás

csökkentése szolgálja. Ezek az intézkedések a közösségi jelentőségű értékek megőrzését, hosszabb távon pedig állományaik megerősítését segítik.

Az **Aranyosi-legelő (HUHN20138)** kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kiterjedése 179,01ha, jelölő faja a vöröshasú unka (*Bombina bombina*). A terület 100%-ban az országos ökológiai hálózat magterület övezetének része, valamint a tervezési területből az Abádszalók 0374/1 és 0376 helyrajzi számú rész Aranyosi kosboros rét néven helyi védeltséget élvez.

28. térkép: Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek¹⁰

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

Kiemelt fontosságú cél a jelölő élőhelyek, a pannon szikes sztyeppék és mocsarak és a síksági pannon löszgyepek területcsökkenésének megállítása és állapotuk javítása a gyepgazdálkodáshoz, erdőgazdálkodáshoz és vízgazdálkodáshoz köthető intézkedések révén. A gyepgazdálkodás tekintetében ezt a legeltetés intenzitásának és a kaszálás módjának optimalizálása és ellenőrzése, illetve az elszántások megakadályozása tudják biztosítani. Az erdőgazdálkodás tekintetében a természetközeli állapotú erdők fenntartása és a tájidegen erdők lecserélése, míg a vízgazdálkodás tekintetében a célok elérését a csapoló hatás csökkentése szolgálja. Ezek az intézkedések a közösségi jelentőségű értékek megőrzését, hosszabb távon pedig állományaik megerősítését segítik.

A **Tisza-tó (HUHN20003)** területe 17 830,37ha. Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, lehetőség szerinti fejlesztése. Élőhelyek: természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Fajok: szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), vidra (*Lutra lutra*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*).

¹⁰ Az „európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet alapján meghatározott különleges természetmegőrzési területek és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek (Natura 2000)

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Különleges madárvédelmi terület:

A **Hortobágy (HUHN10002)**: A Hortobágy a folyószabályozások előtt hatalmas árterület volt. Ma vizes- és száraz szikes társulások, löszgyepek, természetes mocsarak, halastavak és a közékük ékelődő szántók jellemzik. Legeltetési állattartás, kaszálás, nádgazdálkodás, halastavi gazdálkodás, szántóföldi művelés folyik a területen. A Tisza-tó (Kiskörei víztározó) a kiskörei duzzasztómű által létrehozott víztározó, mely Tiszadorogma és Kisköre között 35km hosszúságban és átlagosan 6km szélességben terül el, 125km²-en. Területének nagy részét nyílt vízfelületek alkotják, a partszakaszokon nád és gyékényes szegélyekkel. Helyenként puhafás ligeterdők, úszóhináros társulások is megtalálhatók. Földhasználat: mezőgazdaság (szántóművelés, gyeper nádgazdálkodás), erdőgazdálkodás, haltenyésztés, vízgazdálkodás, turizmus, kivett terület. A Hortobágy és Tisza-tó IBA területe együtt 150,072ha. Egyéb védettség: különleges természetmegőrzési terület (Natura 2000), országos jelentőségű védett terület, helyi jelentőségű védett terület, Hortobágy Ramsari terület; 23,121ha.

29. térkép: Fontos madárélőhelyek Abádszalókon¹¹

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

30. térkép: Különleges madárvédelmi területek¹²

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

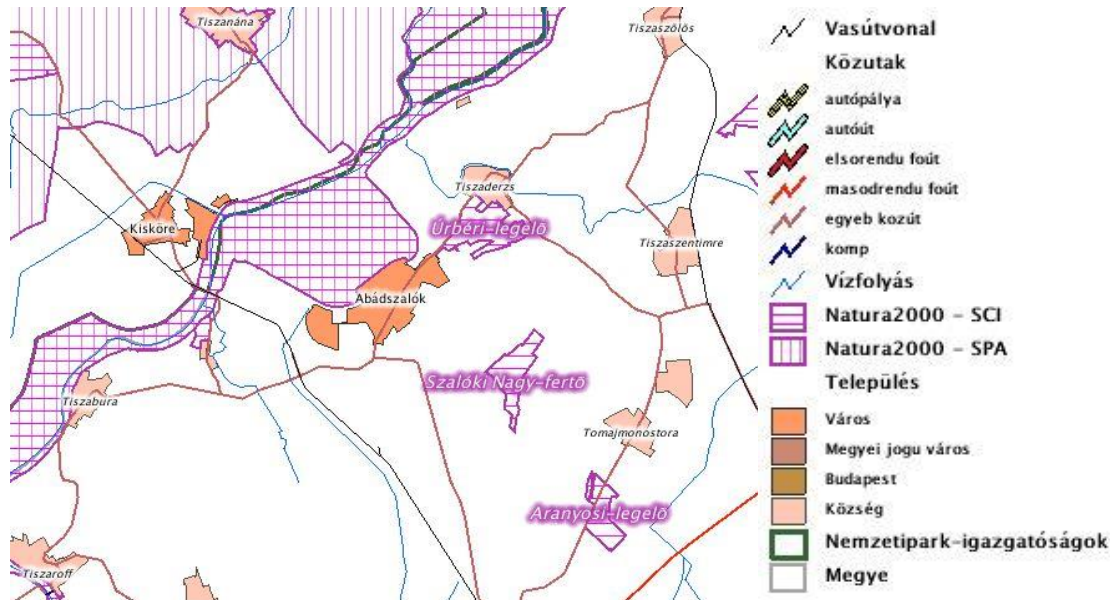
A Hortobágy Magyarország legfontosabb madárélőhelye, amelyet a legnagyobb számú kritériumfaj jelenléte is bizonyít. Egaránt fontos fészkelőhelye a pusztai- és vízimadaraknak, gémféléknek, de kiemelt vonulóhely is. Az északi területeken található gyepszántó mozaikok fontos fészkelőhelyek a szalakóta, a kis örgébcics és a parlagi pityer számára, egyben kiemelt táplálkozóterületek az átvonuló libák és darvak csapatainak (utóbbi faj legnagyobb

¹¹ BirdLife International nemzetközi természetvédelmi szervezet kritériumai alapján kijelölt fontos madárélőhelyek (Important Bird Areas) minősülő területek.

¹² Az „európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet alapján meghatározott különleges madárvédelmi területek (Natura 2000)

európai csoportosuló helye a terület). A Tisza-tavon – a védett természeti területein található jelentős gémállományok mellett – a nyílt vízfelületek és csendes öblök a vonuló madárcsapatok fontos pihenőhelyei. A területen és határain található falvakban 310–400 pár fehér gólya költ (1999-ben 372 pár). Összesen 37 faj fészkelő, teelő, táplálkozó vagy vonuló állománya éri el a kritériumszintet. A vonuló és teelő ragadozó madarak számára is fontos terület.

31. térkép: Abádszalók és környékének Natura 2000-es területei

Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer

A Hortobágyi Nemzeti Park mintegy 81 ezer hektáros területe nagy kiterjedésű síkságon terül el, ebből közel 75 ezer hektár minősül **világörökségi helyszínnek**. A terület kiemelkedő példáját nyújtja ember és természet harmonikus kölcsönhatásának, amely a természetes körülményekhez (szikes legelők, sztyeppék, rétek, vizes területek) szoktatott állatállományt is magában foglaló állattartásban nyilvánul meg. A kultúrtáj végtelen látóhatárát megszakító kurgánok, gémeskutak, valamint a 18. és 19. században épült csárdák és hidak szintén hozzájárulnak sajátos arculatához, harmonikusan illeszkedve a tájba. A Puszta nagyrészt ma is lakatlan, de őrizve a pásztorszokásokat és társadalmi hagyományokat, az áprilistól októberig tartó időszakban több száz állattartó legelteti szürkemarha gulyáit, rackajuh nyájait, méneseit. A szikes talajok uralta füves síkság jelenlegi arculatát a jégkor végére nyerte el, amikor – a Tisza mai medrében történő megjelenése következtében – a terület elvesztette kapcsolatát az Észak-magyarországi középhegységéből érkező vízfolyásokkal. Az ember jelenléte e térségben már a korai kőkorszakban is bizonyítható. Főleg a réz- és bronzkor emlékeit őrzik a köznyelv által kunhalmoknak is nevezett 1–9 méter magas temetkezési halmok, a kurgánok. A középkorban ritkán lakott Puszta, melyet vélhetőleg külterjes legelőként használtak a 16. század végére kiterjedő történelmi és társadalmi folyamatok eredményeként nagyrészt lakatlanná vált, az egykori települések létéről ma már csak néhány templomrom tanúskodik. Főként a 18–19. század során, a néptelenné váló síkon keresztülvezető kereskedelmi útvonalak mentén, 10–12 kilométerenként – úgymond járóföldnyire – épültek az erre a kultúrtájra oly jellemző csárdák, valamint a szórványosan előforduló hidak, melyek közül a leghíresebb az 1833-ban elkészült Kilenclyukú híd, a Hortobágy egyik szimbóluma. A mai Hortobágy legjellemzőbb élőhelyei a szikes legelők, a rétek és a mocsarak, melyek – a változatos mikrodomborzati, talajtani és hidrológiai viszonyoknak megfelelően – mozaikosan fordulnak elő egymás mellett, helyenként löszpusztákkal tarkítva. A Puszta nyújtotta különleges élőhely tavasszal és ősszel a vízimadarak költésének és vonulásának európai jelentőségű helyszíne. Az országon átvonuló darvak százezres tömege és a vadludak – mielőtt tovább repülnének – itt pihennek meg évente kétszer, nemzetközi hírű látványosságot nyújtva a madárlésre érkezőknek.

1.12.3.2.2 Nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen és környezetében

Nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen és közvetlen környezetében az alábbiak.

A **Hortobágyi Nemzeti Park** 1973 óta országos jelentőségű, egyedi védett természeti terület, törzskönyvi száma 97/NP/73. Területe az alábbi vármegyéket érinti: Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Heves. Védelmi kategóriája Nemzeti park, kiterjedése 80 957,17ha, ebből fokozottan védett 8669ha.

A településhez védett és védelemre tervezett területek tartoznak, amelyek védelme leginkább a Tisza-tó értékeinek megőrzése miatt indokolt.

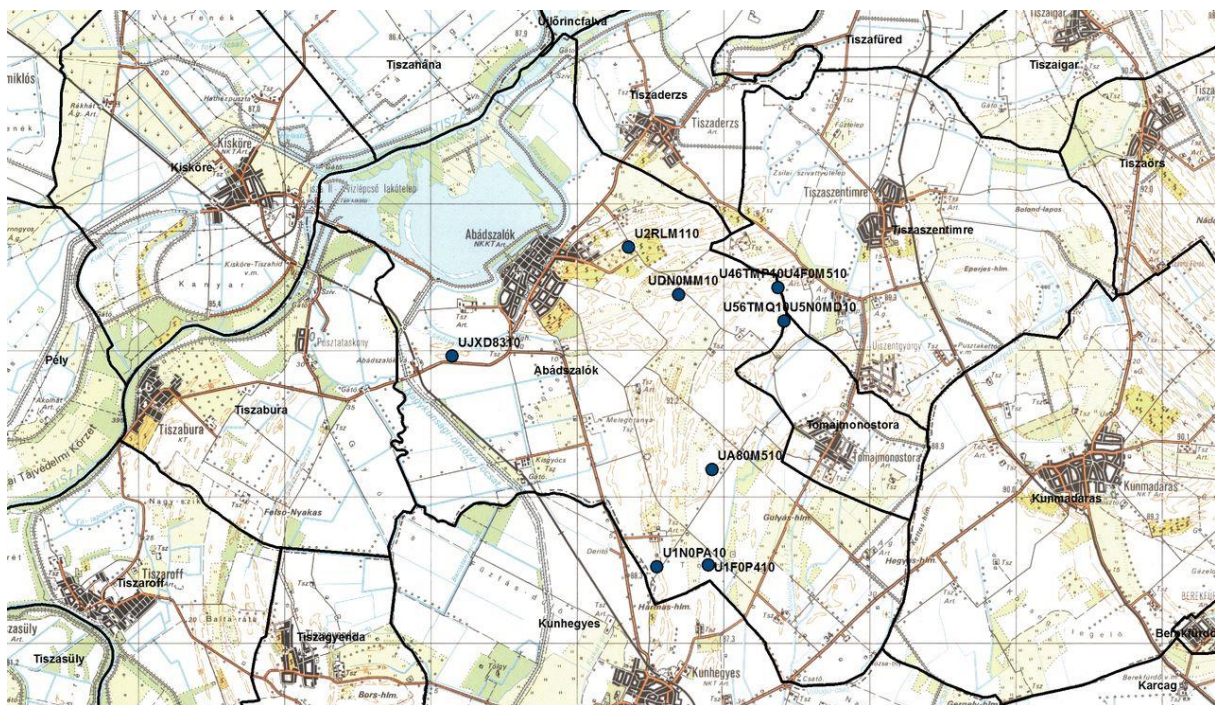
Kunhalmok:

A térségben viszonylag kevés a háborítatlan, ép, jellegét még jól őrző kunhalom. Többnyire jellegét még felismerhetően őrző, de jelenleg is szántott, vagy korábban már megművelt halmokkal találkozhatunk. Tóth Albert leírása és egyéb nyilvántartások alapján az alábbi halmokat említhetjük meg:

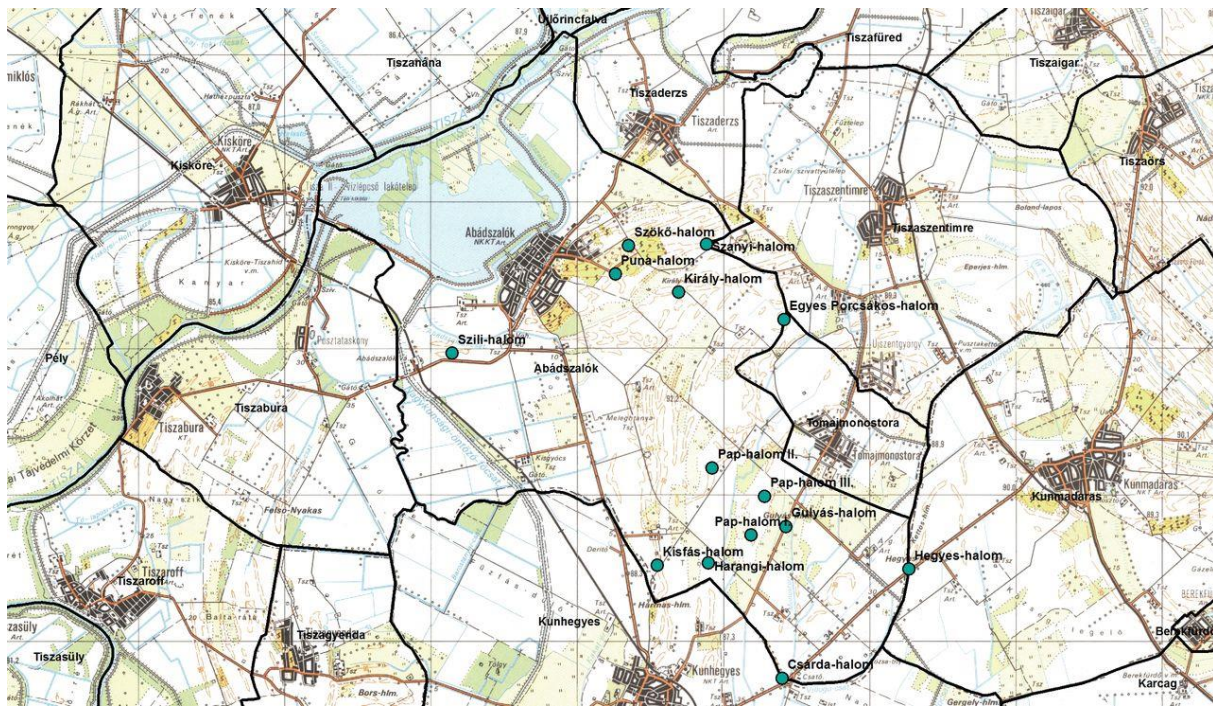
- Szili-halom,
- Puna-halom,
- Szanyi-halom (-dűlő),
- Király-halom,
- Sas-halom,
- Kis és Nagyajtósi halom,
- Csordás-halom,
- Porcsákos-halom,
- Tanya-dűlői-halom,
- Pap-halom,
- Kisfás-halom,
- Aranyos-halom.

Abádszalók közigazgatási területén az alábbi helyrajzi számú ingatlanokon található „ex lege” védett kunhalmok: 0129, 0145/19, 0145/20, 0145/21, 0145/22, 0145/23a, 0145/23b, 0224/13, 023/1a, 0237/1b, 0237/4f, 0237/4a, 0287/29, 0582/25a, 0614/10a, 0614/10b, 0614/8, 0614/9a, 0614/9b, 0618, 0842/21, 0842//, 0842/23, 0842/24, 0842/25, 0842/26a, 0842/27a.

32. térkép: Kunhalmok Abádszalókon és közvetlen környezetében

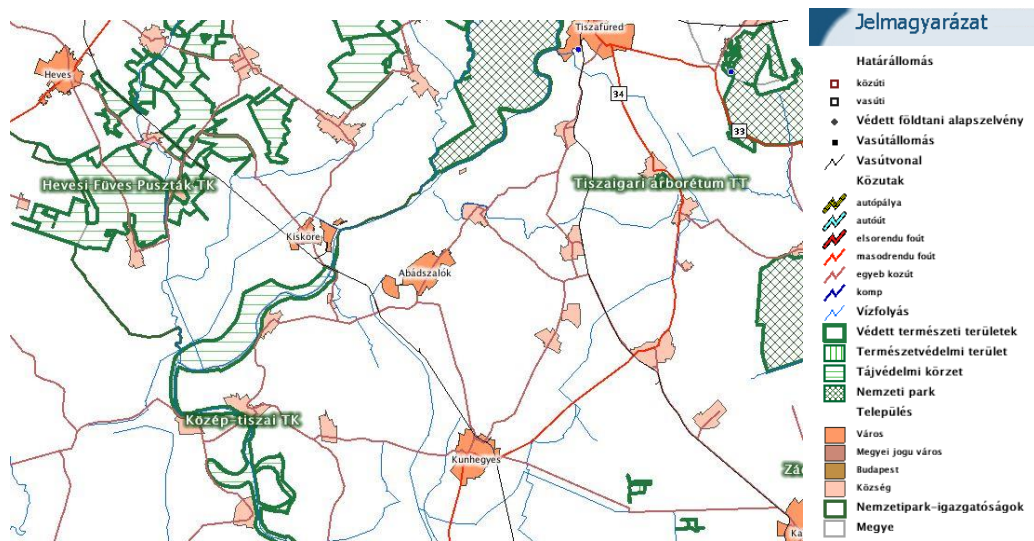

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

Egyedi tájértéket képviselnek a löszös homokkal fedett buckák, morotvák, füves puszták, a Tisza-part és az Aranyosi kosboros rét.

33. térkép: Abádszalók és környékének nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló területei

Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer

34. térkép: A „természet védelméről” szóló 1996. évi LIII. törvény által meghatározott természeti területek

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

1.12.3.3 Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei az alábbiak, melyek megtalálhatók a település területén és a környező területeken.

Magterületek: Magterületnek nevezzük a hálózat folszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.

Ökológiai folyosók: A magterületek közötti kapcsolatot a sávos, folytonos élőhelyek vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhelykomplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

Puffer területek: A magterületek és a folyosók körül védőzónát (puffer zóna) kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya lehetőség szerint magas, feladatuk a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

35. térkép: Az Országos Ökológiai Hálózat részei Abádszalókon¹³

Forrás: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

1.12.4 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

Abádszalókon talajhasználatból adódó konfliktusok és problémák nincsenek.

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

A települések zöldfelületi rendszerét, illetve annak bővítési lehetőségét a település szerkezete határozza meg, az alkalmazandó növények listáját a természetföldrajzi adottságok jelentősen befolyásolják.

A település erdőszültsége 10% (1381,4ha), ami országos viszonylatban (19,1%) közepesnek, a megyében (5,8%) viszont jónak mondható. A vármegyei területrendezési terv az erdőterületek jelentős bővítését irányozza elő. A belterületi terek, árokpartok, kertek, szőlők mesterséges társulások. Kultúrtörténeti és építészeti örökségünknek tekintendő a kiemelkedő értéket képviselő szalóki szőlő. Jelentős genetikai tartalékokat jelent ősi gyümölcs és szőlő állománya. A belterületi zöld foltokon megtalálhatók a virágoskertek, a zöltség- és gyümölcs kultúra növényei és a szőlő. Tarkaságuk miatt így e területek nem különülnek el élesen a szomszédos nagyüzemi táblák élővilágától. Az utcatorfák közül az akác a leggyakoribb, de megtalálható még köztük a kislevelű hárs, a japán akác, a nyár és a vadgesztenye is. A város 1995-ben nagyszabású községépítő munkába fogott, mely keretén belül megvalósult a bányagödörök részleges feltöltése, füvesítése és e területre 12 745db facsemete és cserje telepítése, amelyeket

¹³ 2018. évi CXXXIX. törvény

azóta is folyamatosan gondoznak (pl.: Füredi út mentén). A falu központja, a Kovács Mihály Általános Iskola és környéke parkosítva lett, és további intézmények környezetét igyekeznek virágossá, ápolttá tenni.

A város belterületének zöldfelületi rendszerének jelenlegi szerkezetét az évszázadok során lezajlott építkezési folyamatok alakították ki. A lakóterület zöldfelületi rendszere leginkább a szigetes (szórványosan megjelenő elemeket tartalmazó) zöldfelületi rendszerre hasonlít.

Abádszalók zöldfelületi rendszerének kiemelkedő elemeként a Tisza-tó vízfelületeit, azok jellegzetes vízparti növényvilágát, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park jellegzetes puszta tájkarakterét lehet említeni. Ezen két fő kategória zöldfelületi egységeit képezik a mezőgazdasági területek (szántók, rétek, legelők), a kisebb-nagyobb vízfolyások és vizenyős területek. Erdők, erdőségek csak szórtan, leginkább egyéb zöldfelületi vagy épített elemhez kapcsolódóan vannak jelen a település közigazgatási területén. A külterület zöldfelületi rendszerét erősen determinálják a táji adottságok.

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

A település belterületén a zöldfelületi rendszer fő elemei a városi és városrész szintű közparkok, a közkertek, a lakóterületi közkertek, a közlekedési területek zöld sávjai, fasorai, valamint a jelentősebb intézménykertek és a zöldfelületi jellegű közintézmények.

1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Az elsődlegesen kondicionáló célú, közhasználatú zöldfelületek: az intenzíven fenntartott közparkok, közkertek területe, további közhasználatú zöldfelületi elemek játszóterek, sport- és tornapályák, pihenőhelyek és a vásártér.

Korlátozottan közhasználatú zöldfelületi elemek az intézmények zöldfelületei (iskolakertek, óvodakertek, orvosi rendelő kertje és az egyházi épületeket körbe ölelő növényzet és a temetők).

A zöldfelületi rendszer eleme a belterületi utakat kísérő zöldsáv, a nagy telekméretű ingatlanok kertjei. Sajátos eleme a városi zöldfelületi rendszernek a Tisza-tó, a strand és a környezete.

A település központjában lévő területek funkciója a lakónépesség igényeinek megfelelő. A városi zöldterületeken többnyire idősebb lombos állomány található, megjelennek az örökzöld cserjék, talajtakarók is. A sövények megfelelően nyírottak. A növényállomány jó állapotúnak mondható.

Abádszalók esetében jelentősebb fás terület a Tisza-tó mentén található.

A Tisza-tó környékén ligetes facsoportok találhatók, azok között döntően gyepes felületekkel.

Azok a közparkokként nyilvántartott területek, melyek a központtól távolabb esnek, jellemzően semmilyen funkcióval nem rendelkeznek. A növényállomány telepítésére sem helyeztek eddig hangsúlyt, gyepborítás a jellemző.

Viszonylag jelentős a zöldfelületi ellátottsága a Kölcsey utcának és a sportpályának van. A lakótelepi zöldfelületek jelentős középkorú lombos állománnyal rendelkeznek. A tuják egy része előregedett, felkopaszodott.

A település központi részére jellemző, hogy az út menti zöldsávok többnyire keskenyek, esetleg csak egy oldalon találhatóak. Igazán szép állapotú egységes fasorok nem jellemzőek.

A strand területén idősebb ligetes állomány található. Az épített elemek rendezettek. A terület rekreációs szempontból kiemelt jelentőségű, azonban az ott található növényállomány nagyon gyér.

A jelenleg használatban lévő temető épített elemeinek állapota megfelelő, azonban a növényállomány igen gyér. Inkább a tuják, fenyők és kúszó örökzöldek jellemzőek.

Az oktatási intézmények közül az óvoda rendelkezik nagyobb zöldfelülettel. A gazdasági területekre a gyér fásítás a jellemző. Magas a burkolt felületek aránya. Állapotuk ökológiai és településképi szempontból is kedvezőtlen.

A kertvárosias falusias lakóterületek állapota zöldfelületi szempontból kedvező. Jelentős az ökológiai és szűrő hatásuk.

Az újonnan beépítésre kijelölt területek korábban zártkerti besorolású területek voltak. Ezekre a területekre jellemző a keskeny úthálózat és az út menti zöldsávok hiánya. Fontos a közforgalmi utak olyan módon történő kijelölése,

hogy az út menti zöldfelületek és járda kialakítására lehetőség nyíljon, és az utcák egy részén kettős fasorok telepítése is biztosítható legyen.

1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

Abádszalók zöldfelületi mérete önkormányzati adatok szerint 250ha. Ebből 1,5ha erdő és 90ha a parkok területe. A teljes lakónépség 2020-ban 4 058fő.

A fakivágást az önkormányzatnál engedélyeztetni kell, azonban a pótlandó fák értékének meghatározására még nincs helyi rendeletben meghatározott módszer a településen, aminek köszönhetően a biológiai aktivitási index jelentősen csökkenhet. Így javasolt a Radó-féle számítás bevezetése, mely szerint a kivágott fák és ez által a pótlandó fák értékét az eredeti állomány fajtája, kora és egészségi állapota határozza meg, szükséges a módszer rendeletben történő rögzítése is.

A belterület zöldfelületi rendszere **jelenleg** nem megfelelő. A zöldfelületek megújítása és rendszerbe szervezése által a zöldfelületi hálózat elemei nemcsak a környezeti állapot javításához és a város ökológiai stabilitásához járulnak hozzá, hanem fontos közösségi térként is funkcionálnak. Nyitott zöldfelületek kialakításával javul a településközpont környezeti állapota. Zöldfelületek növelésével, parkok, játszóterek kialakításával javítani kell a városképet. Ezen túlmenően a közterületi és zöldfelület rendszer fejlesztésével csökken a por-és zajterhelés, kiegyenlítődik a levegő hőmérséklete, páratartalma. Úgy nevezett „zöld folyosók” jönnek létre, amelyek segítik a populációk fennmaradását és megakadályozzák a települési élőhelyek feldarabolódását.

1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

Általánosan tapasztalható probléma, hogy a zöldfelületek jellemzően gondozott, de leromlott állapotban vannak. A növényzet elöregedett.

Konfliktusként jelölhető meg, hogy a Tisza-tó és árterülete, vízgazdálkodási terület, ahol beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. Szintén zöldfelületi konfliktus forrásként azonosítható, hogy a meglévő és tervezett országos természeti értékek (régészeti lelőhelyek, régészeti érdekű terület, kunhalmok, Natura 2000 területek) törvényerejű védeltségénél fogva országos rendelkezés hatálya alá esnek, ezért bármilyen tevékenység vagy beruházás ezen a területen fokozottabb körültekintést és előkészítést igényel.

Kevés a városképi jelentőségű fasor, a kettős fasorok szinte teljesen hiányoznak a településen. Ezeknek a telepítése a belterület egy részén a beépítés miatt lehetetlen, azonban az újonnan beépítésre szánt területeken telepítésük a későbbiekben megoldható.

A közparkok a külterületi részen nem rendelkeznek funkcióval, értékelhető növényállomány nem található rajtuk, ez szintén a kertvárosias és falusias településrészekben élők rekreációját hátráltatja.

A közparkokban, a korlátozott használatú zöldfelületek egy részén a növényzet elöregedett, felkopaszodott.

A zöldfelületek kiterjedése, minősége és elérhetősége a város teljes lakossága számára nem megfelelő. Azok minőségi és mennyiségi fejlesztése a településközpontban és a lakóövezetekben a meglévő zöldfelületek bevonásával valósítható meg.

1.14 Az épített környezet vizsgálata

Abádszalók az Alföldön, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye északi részén, a Tisza-tó mellett helyezkedik el. Budapesttől kb. 150km-re, keletre fekvő kisváros. Budapest felől az M3-as autópályán elindulva, Gyöngyös vagy Füzesabony felől alsóbbrendű utakon érhető el a város. A vármegyeszékhelytől, Szolnoktól 60 km-re található. Vasúton a 102. számú Kál-Kápolna–Kisújszállás mellékvonalon érhető el. Abádszalók a Kunhegyesi járáshoz tartozó település, a vármegye huszonegyedik legnépesebb városa.

Térszerkezeti funkcióit megalapozza a Tisza-tó közelsége.

A település igazgatási rangja város. Vármegyei szerepköre nem tekinthető számottevőnek, továbbá nem rendelkezik sem jelentős regionális, sem pedig országos szerepkörrel.

1.14.1 A terület-felhasználás vizsgálata

A település közigazgatási szempontból belterületre és külterületre tagolódik.

A településépítési szempontból beépítésre szánt – általában belterület – és beépítésre nem szánt – jellemzően külterület, belterületi zöldterületek, közlekedési területek, vízgazdálkodási területek – területek, mely tagozódás a közigazgatási besorolástól esetenként eltérő.

Általában belterületen helyezkednek el a város beépítésre szánt területei, de külterületen is jelöl ki a rendezési terv beépítésre szánt területeket.

27. táblázat: Törökszentmiklós Járási Hivatal adatai - Abádszalók

Közigazgatási terület 13222,55 ha				
Megnevezés		terület (ha)	Eloszlás (%)	
Földrészlet statisztikai fekvésenként	belterület	639	4,83%	
	külterület	12418,31	93,92%	
	zártkert	165,24	1,25%	
Földrészlet statisztikai áganként	művelési	erdő	1612,09	12,19%
		gyep (legelő)	938,49	7,10%
		gyep (rét)	56,05	0,42%
		gyümölcsös	108,57	0,82%
		kert	29,98	0,23%
		kivett	3608,57	27,29%
		szántó	6833,00	51,68%
		szőlő	35,80	0,27%

Forrás: Törökszentmiklói Járási Hivatal Földhivatali Osztály – www.takarnet.hu

Külterületi beépítésre nem szánt terület felhasználása általános és kertes mezőgazdasági, közjóléti erdő, vízgazdálkodási, honvédelmi, közlekedési területek, beépítésre szánt területei elsősorban különleges területek (hulladéklerakó, bánya, ipar, temető, sport).

Belterület beépíthető területei a lakó- és üdülőterületek, vegyes, gazdasági és különleges területek, beépítésre nem szánt területek az erdő- és zöldterületek, valamint a vízgazdálkodási és a mezőgazdasági területek.

1.14.1.1 Településszerkezet történeti kialakulása, a településszerkezet vizsgálata és helyi sajátosságok vizsgálata

A város igazgatási területe több mint 13 222ha, ebből belterület jelenleg 639ha. A település dinamikus fejlődése a belterület növelését igényli. A település szerkezetén belül jól láthatóan elkülönülnek a történelmi („nőtt” jellegű) és újabb, tervezett térszerkezetű részek. Külterületén alföldi viszonylatban kevés tanya, major alakult ki. A régebbi településrészek sajátosságai a törtvonalú, zezugos, zsákutcás utcaszerkezet és elaprózódott, szabálytalan alakú telkek. Az épületek többsége egyszintes, jobbra a településközpontban található nagyobb épületek. A település belterületének felhasználási módját illetően érdekes tendencia az, hogy a tó melletti területek egyre inkább az idegenforgalmat szolgálják, az állandó lakásra szolgáló ingatlanok a víztől egyre távolabb kerülnek kialakításra.

A mindig is mezőgazdasági termelésből élő falu két községnek, Tiszaabádnak és Tiszaszalóknak az egyesüléséből jött létre történelmünk során.

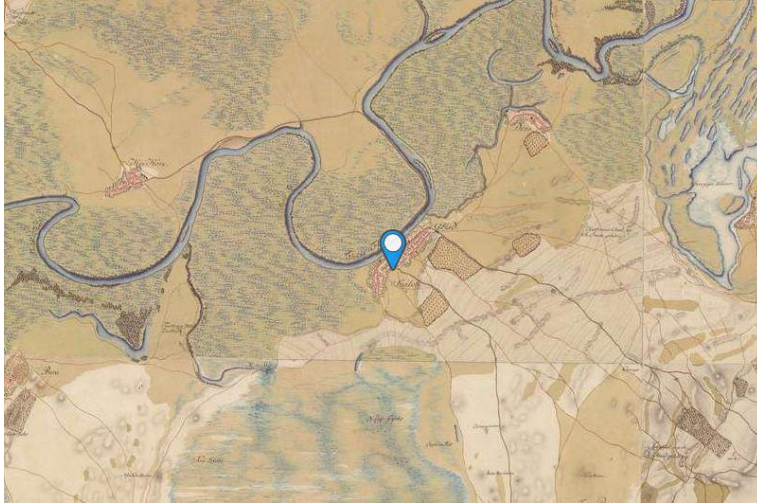
Abádot Anonymus említi először, mint a XIII. században fontos tiszai révhelyet, s mint Thonuzoba besenyővezér birtokát.

Szalók, mint török eredetű név - a Szalók nemzetség szállásterülete - a honfoglaló magyarság törökös elemeire utal, mely településrész 1697-ig folyamatosan lakott hely, majd elpusztulhatott, mert 1717-től tudunk arról, hogy megindult a községi élet. 1849-től a két településrész több alkalommal egyesült és vált szét, majd végleges egyesülésére - közakaratra - 1896-ban került sor. Ezen esemény centenáriumát 1996-ban ünnepsorozattal köszöntöttük.

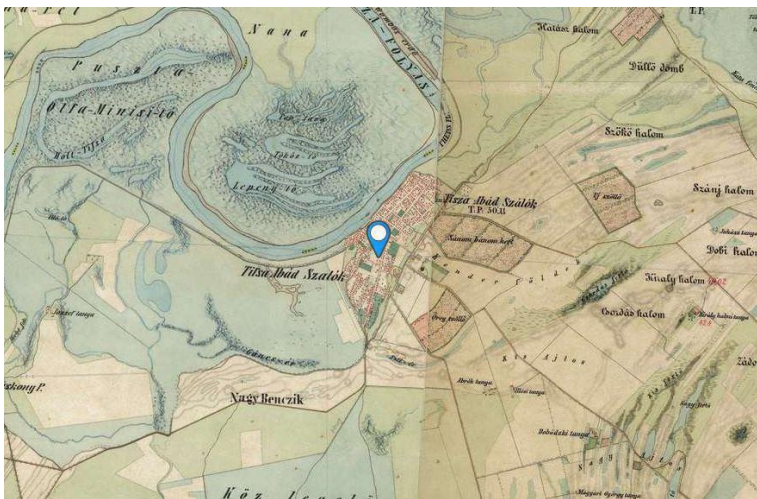
Településünk életét és lehetőségeit alapjaiban változtatta meg a kiskörei duzzasztómű elkészülte után a Tisza-tó, melynek szigetekkel tarkított duzzasztással létrehozott mesterséges, 127km² nagyságú árterületéből a 14km² egybefüggő, szabad vízfelülete Abádszalóknál található, ezért is válhatott a csendet, nyugalmat szerető, a vízisportoknak hódoló, a horgászatot, vadászatot kedvelő bel- és külföldi turisták paradicsomává.

36. térkép: Habsburg Birodalom korabeli térkép (1763-1787)

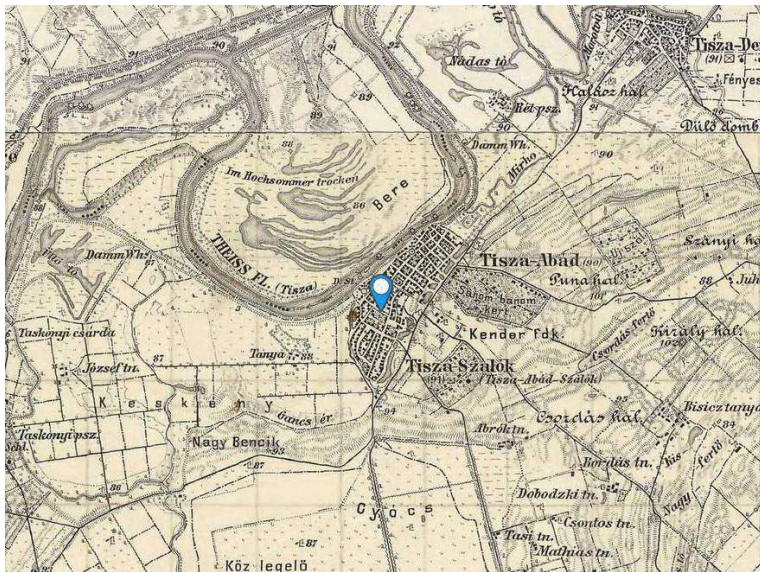
Forrás: Első katonai felmérés

37. térkép: Habsburg Birodalom korabeli térkép (1806-1869)

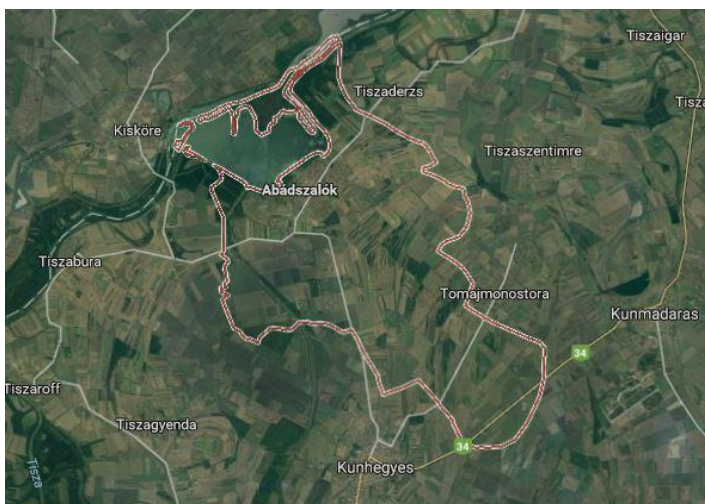
Forrás: Második katonai felmérés

38. térkép: Magyar Királyság korabeli térkép (1869-1887)

Forrás: Harmadik katonai felmérés

39. térkép: A település napjainkban

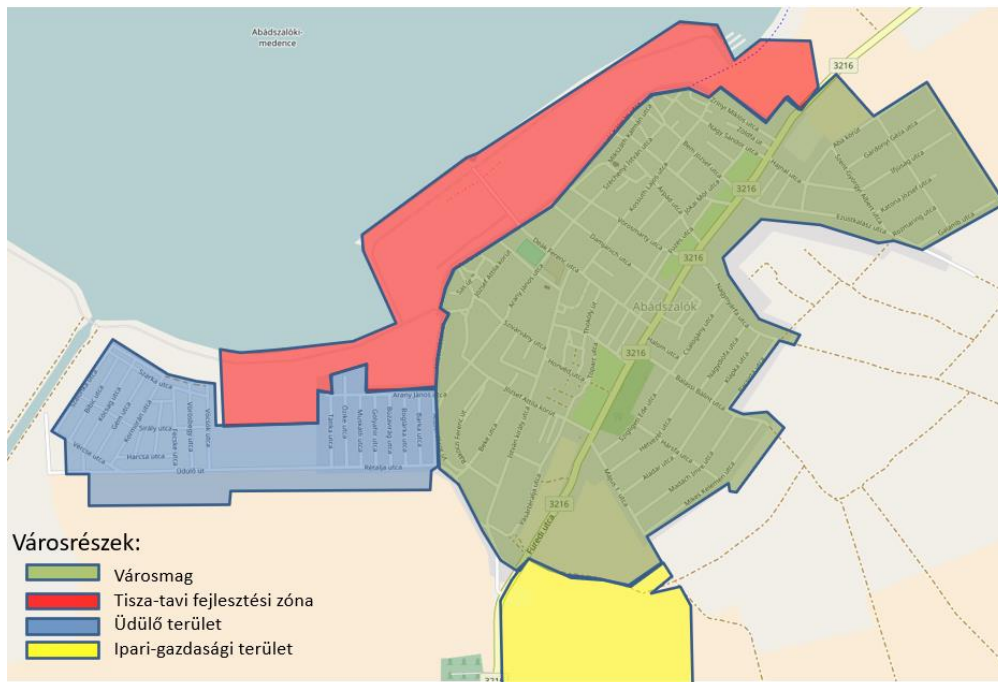
Forrás: Google Térkép

Előkészítő elemzések alapján az alábbi területileg összetartozó, nagyobb, funkciókban gazdagabb, komplex települési jegyeket magán hordozó közös élettér jellegű egységek, városrészek kerültek kijelölésre. Abádszalók szerkezetileg négy jól elkülönített részre tagolódik.

- **1. Városmag:** Attila utca – Mikszáth Kálmán utca - Laki Kálmán utca - Zrínyi utca – Füredi út – Keleti belterületi határ - Galamb utca – Ezüstkalász utca – Füredi út – Nagynyárfa utca – Pacsirta utca – Balassi utca – Mikes utca – Alsóerdősor utca – Attila utca (zöld)
- **2. Üdülőterület:** Érfüi-főcsatorna – Alsóerdősor utca – Dél-nyugati belterületi határ - Érfüi-főcsatorna (kék)
- **3. Tisza-tavi fejlesztési zóna:** Északi belterületi határ – Füredi út - Zrínyi utca – Laki Kálmán utca – Mikszáth Kálmán utca - Attila utca – Alsóerdősor utca – belterületi határ (piros)
- **4. Ipari- Gazdasági terület:** Füredi út - Déli belterületi határ - 0733/1 út - Füredi út (sárga)

40. térkép: Abádszalók városrészei

Forrás: saját szerkesztés

1.14.1.2 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

28. táblázat: Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Területfelhasználási kategóriák	TSZT jelkulcs
Kisvárosias lakóterület	Lk-1
Az építési övezetben legfeljebb 2 egységes lakóépület, a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület, a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró kézműipari építmény, továbbá szálláshely szolgáltató épület, igazgatási épület, termelő kertészeti építmény és a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású egyéb gazdasági tevékenység céljára szolgáló épület helyezhető el. Számosálat-tartó épület az építési övezetben nem helyezhető el.	
Kisvárosias lakóterület	Lk-2
Az építési övezetben legfeljebb 2 egységes lakóépület, a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület, a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró kézműipari építmény, továbbá szálláshely szolgáltató épület, igazgatási épület, termelő kertészeti építmény és a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású egyéb gazdasági tevékenység céljára szolgáló épület helyezhető el. Az övezetben nem helyezhető el üzemanyagtöltő állomás.	
Falusias lakóterület	Lf-1, Lf-2, Lf-3,
Az építési övezetben legfeljebb 2 egységes lakóépület, mező- és erdőgazdasági üzemi építmény, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület, szálláshely szolgáltató épület, kézműipari építmény helyezhető el.	
Falusias lakóterület	Lf-4
Az építési övezetben lakóépület, mező- és erdőgazdasági üzemi építmény helyezhető el.	
Ipari gazdasági terület	Gip-1
Az építési övezet ipari, energiaszolgáltatói és településgazdálkodási létesítmény, ezeken belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás, továbbá egyházi, oktatási, egészségügyi és szociális épület helyezhető el.	
Ipari gazdasági terület	Gip-2
Az építési övezet ipari, energiaszolgáltatói és településgazdálkodási létesítmény, ezeken belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás, továbbá egyházi, oktatási, egészségügyi és szociális épület helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el jelentős mértékben zavaró hatású létesítmény.	
Különleges kereskedelmi terület	Kke-1

Területfelhasználási kategóriák		TSZT jelkulcs
Az építési övezetben nagy területi igényű kereskedelmi szolgáltató létesítmény helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el állattartó létesítmény.		
Hulladék elhelyezésére szolgáló terület		Khu-1
Az építési övezetben hulladék elhelyezését, kezelését szolgáló létesítmény helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el veszélyes hulladék tárolását, kezelését szolgáló építmény.		
Zöldterület		Z-1
Az övezetben a pihenést és a testedzést szolgáló építmény, vendéglátó épület és a terület fenntartásához szükséges épület helyezhető el.		
Erdőterület		Ee-1
Az erdő rendeltetése: egészségügyi-szociális, turisztikai. Az övezetben az erdő rendeltetésnek megfelelő építmény helyezhető el.		
Erdőterület		Ee-2
Az erdő rendeltetése: egészségügyi-szociális, turisztikai. Az övezetben építési engedélyköteles tevékenység nem folytatható.		
Erdőterület		Ev-1
Az erdő rendeltetése: védelmi. Az övezetben az erdő rendeltetésének megfelelő építmény helyezhető el épület kivételével.		
Vízgazdálkodási terület		V-1
Az övezetben épület nem helyezhető el.		
Vízgazdálkodási terület		V-2
Az övezetben közösségi, vízi sport, sporthorgászati és egyéb, a terület használatával összefüggő rendeltetésű építmény helyezhető el.		
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület		Gksz-1
Az építési övezetben nem jelentős zavaró hatású gazdasági létesítmény, ezen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás, igazgatási és irodaépület, parkolóház, üzemanyagtöltő állomás, sportépítmény, továbbá egyházi, oktatási, egészségügyi és szociális épület helyezhető el.		
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület		Gksz-2, Gksz-3, Gksz-4
Az építési övezetben nem jelentős zavaró hatású gazdasági létesítmény, ezen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás, igazgatási és irodaépület, parkolóház, üzemanyagtöltő állomás, sportépítmény, továbbá egyházi, oktatási, egészségügyi és szociális épület helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el állattartó létesítmény.		
Különleges sportolási terület		Ksp-1, Ksp-2, Ksp-3
Az építési övezetben nagy területi igényű sportolási-rekreációs létesítmény és kiszolgáló építménye (vendéglátó, illetve üzemi-technológiai építmény, szolgálati lakás, kereskedelmi szálláshely, állattartó építmény, stb.) helyezhető el.		
Temető terület		Kte-1
Az építési övezetben temető és kiszolgáló létesítménye, valamint kegyeleti építmény helyezhető el.		
Üdülőtábor üdülőterület		Üü-1, Üü-2
Az építési övezetben üdülőépület, üdültábor és kemping, a terület igénye szerinti és a 3,5 tonna önsúlyt meg nem haladó gépjármű számára szolgáló garázs, továbbá ömlesztett anyag-, folyadék- és gáztároló melléképítmény helyezhető el.		
Hétfelház üdülőterület		Üh-1, Üh-2, Üh-3, Üh-4, Üh-5
Az építési övezetben legfeljebb két üdülőegységes üdülőépület, a terület rendeltetésével összhangban lévő és azt szolgáló egyéb építmény helyezhető el.		
Hétfelház üdülőterület		Üh-6
Az építési övezetben legfeljebb két üdülőegységes üdülőépület, a terület rendeltetésével összhangban lévő és azt szolgáló egyéb épület (pl. garázs), építmény (pl. kosárpalánk) helyezhető el. Az építési övezetben az e rendelkezés hatálya lépése időpontjában már meglévő lakóépületek felújíthatóak, átalakíthatóak, bővíthetőek, új lakásegység azonban nem alakítható ki.		
Hétfelház üdülőterület		Üh-7
Az építési övezetben legfeljebb két üdülőegységes üdülőépület, a terület rendeltetésével összhangban lévő és azt szolgáló egyéb építmény (pl. kosárpalánk) helyezhető el.		
Központi vegyes terület		Vk-1, Vk-2, Vk-3

Területfelhasználási kategóriák	TSZT jelkulcs
Az építési övezetben igazgatási épület, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület, közösségi szórakoztató, kulturális épület, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület, sportépítmény, nem zavaró hatású egyéb gazdasági építmény, lakás, továbbá önálló lakóépület helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el: üzemanyagtöltő állomás, parkolóház.	
Településközpont vegyes terület	Vt-1, Vt-2, Vt-3
Az építési övezetben lakóépület, igazgatási épület, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület, közösségi szórakoztató épület, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület, sportépítmény helyezhető el. Az építési övezetben nem helyezhető el: üzemanyagtöltő állomás, parkolóház.	
Kötőtpályás közlekedési terület	Kök-1
Az övezetben közlekedési építmény, továbbá a közlekedést kiszolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület, igazgatási épület, gazdasági célú épületen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás helyezhető el.	
Közúti közlekedési terület	KÖu-1
Az övezetben közlekedési építmény, továbbá a közlekedést kiszolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület, igazgatási épület, gazdasági célú épületen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára kialakított lakás, valamint az OTÉK 32. §-ában megjelölt építmények helyezhetők el.	
Közúti közlekedési terület	KÖu-2
Az övezetben közlekedési építmény helyezhető el. Az övezetben építési engedélyköteles tevékenység nem folytatható.	
Általános mezőgazdasági terület	Má-1
Az övezetben a növénytermesztés, az állattenyésztés és a halászat, az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és -tárolás építménye, továbbá lakás helyezhető el.	
Általános mezőgazdasági terület	Má-2
Az övezetben a növénytermesztés, az állattenyésztés és a halászat, az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és -tárolás építményei helyezhetők el. Az övezetben építési engedélyköteles tevékenység nem folytatható.	
Kertes mezőgazdasági terület	Mk-1
Az övezetben a növénytermesztés és a mezőgazdasági célú termékfeldolgozás és -tárolás építménye helyezhető el. Telkenként legfeljebb egy darab, 30 m ² alapterületű épület létesíthető.	
Különleges idegenforgalmi célú terület	Kif-1
A területen szálloda, idegenforgalmi rendeltetésnek megfelelő, üzemeltetéshez szükséges épületek és kiszolgáló létesítmények helyezhetők el.	

Forrás: Abádszalók Helyi Építési Szabályzatáról szóló 17/2005. (XI.24.) számú rendelet

1.14.1.3 Funkció vizsgálata

29. táblázat: Abádszalók funkcióvizsgálata

funkció	alfunkció	intézmények megnevezése	darabszám
Humán funkciók	bölcsőde, óvoda	Tiszavirág Óvoda	1
		Abádszalók Városi Önkormányzati Bölcsőde és Főzőkonyha	1
	alapfokú iskola és szakoktatás	Kovács Mihály Általános Iskola	1
		Fekete László Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola	1
		Harmónia Alapfokú Művészeti Iskola	1
		Tisza-tavi Alapfokú Művészeti Iskola	1
	egészségügyi ellátás	házi orvosi rendelő	1
		fogászati szakrendelés	1
		gyógyszertár - Gabriel Arkangyal Gyógyszertár	1
		védőnő	2
	szociális szakosított ellátás, szolgáltatások	Abádszalóki Református Szociális Szolgáltató központ	1

funkció	alfunkció	intézmények megnevezése	darabszám
		Családsegítő és Gyermekejóléti Szolgálat – Családsegítő központ	1
Közösségi funkciók	könyvtár	Városi Könyvtár	1
	múzeum	Faluház és népviseletbe öltöztetett babák múzeuma	1
	egyházak	Szent Kereszt felmagasztalása-templom	1
		Református Egyházközség Abádszalók	1
	temetők	temető	2
	sport	Tisza II. sporttelep Vásárhelyi Pál Általános Iskola	2
	uszoda, strand	Szabadvizű strand és Kemping	1
	posta		1
	állatorvos	állatorvos	2
Igazgatási funkciók	rendőrség	Abádszalóki Rendőrőrs	1
	polgárőrség	Abádszalóki Polgárőr Egyesület	1
	tűzoltóság	Önkormányzati Önkéntes Tűzoltóság	1
	önkormányzati hivatal	Abádszalók Polgármesteri Hivatal	1
Közlekedési funkciók	autóbusz állomás	Abádszalók Autóbusz állomás	1
	vasútállomás	Abádszalók vasútállomás	1
	kikötő	Szalók Yacht klub	1
		Tisza-tó Abádi kikötő	1
	benzinkút	Mol	1
Gazdasági funkciók	ipartelep		1
	piac		1
	kiskereskedelmi üzletek		41
	pénzügyi szolgáltatók és bankok	Takarékbank Zrt Abádszalóki Kirendeltsége	1
	szálláshely		199
	vendéglátó egységek		57

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.14.1.4 Alulhasznosított barnamezős területek

Alulhasznosított barnamezős területek jelenleg nem kerültek azonosításra a településen.

1.14.1.5 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)

Az alábbi kartogram jelzi, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak (vagyis ahol a szegregációs mutató 35%, illetve a fölötti értéket vesz fel). A térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30% feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számít. A kartogram olyan területeket is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

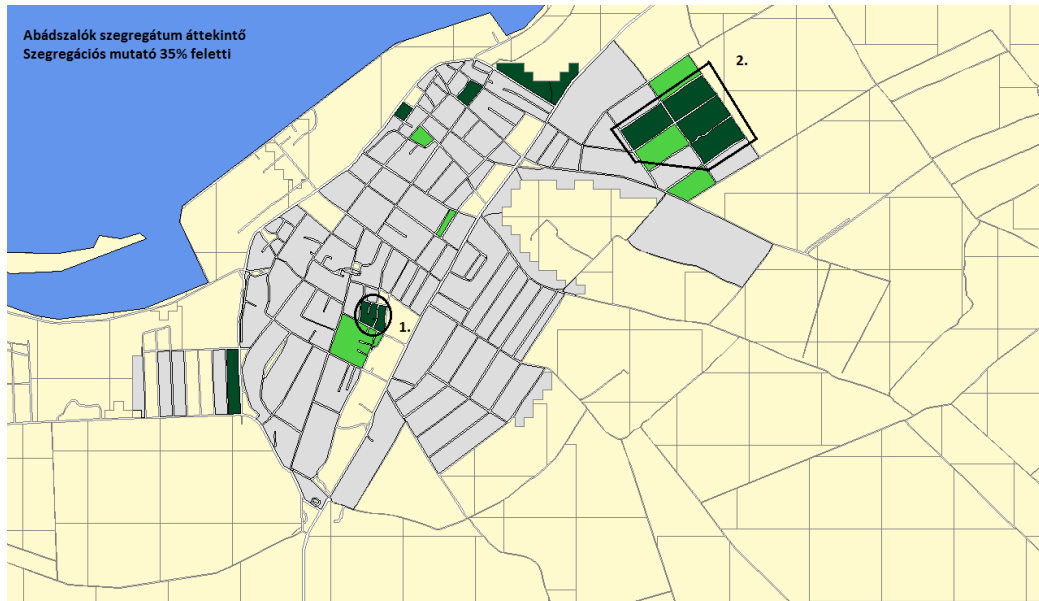
Az ITS készítéséhez szükséges KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján a településen lakóövezetekbe ágyazódva két rosszabb státuszú, konfliktusokkal rendelkező terület, „szegregátum” vagy „szegregációval veszélyeztetett” terület található, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek.

Az alábbi áttekintő kartogramon a szegregációs mutató 35%, illetve afeletti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30-34%, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak.

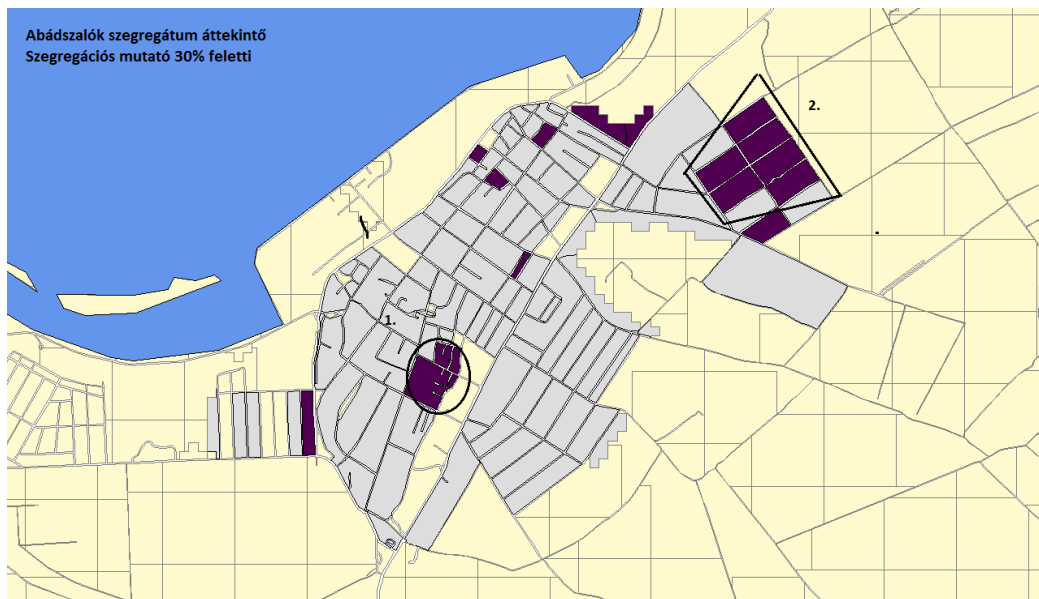
A térképek olyan területeket is megjeleníthetnek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámum vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalanszálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

41. térkép: Abádszalók szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 35% felett)

Forrás: KSH

42. térkép: Abádszalók szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 30% felett)

Forrás: KSH

1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata

A város igazgatási területe több mint 13 221ha, ebből belterület jelenleg mintegy 637,5ha. A település dinamikus fejlődése a belterület növelését igényli. A település szerkezetén belül jól láthatóan elkülönülnek a történelmi („nőtt” jellegű) és újabb, tervezett térszerkezetű részek. Külterületén alföldi viszonylatban kevés tanya, major alakult ki. A régebbi településrészek sajátosságai a törtvonalú, zezugos, zsákutcás utcaszerkezet és elaprózódott, szabálytalan alakú telkek. Az épületek többsége egyszintes, jobbra a településközpontban található nagyobb épületek. A település belterületének felhasználási módját illetően érdekes tendencia az, hogy a tó melletti területek

egyre inkább az idegenforgalmat szolgálják, az állandó lakásra szolgáló ingatlanok a víztől egyre távolabb kerülnek kialakításra.

Részletes tulajdonjogi vizsgálat jelen munka keretében nem készült.

1.14.3 Önkormányzati tulajdonkataszter

Abádszalók Város Önkormányzata megalkotta a 2020-2029 időszakra vonatkozó Közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét, melyet a 59/2020. (IV.9.) számú határozattal fogadtak el.

A vagyongazdálkodási terv feladata, hogy kijelölje a vagyongazdálkodás különböző területein szükséges intézkedések irányvonalát, valamint a jövőre vonatkozóan megfogalmazza a hatékony, felelős vagyongazdálkodás legfontosabb célkitűzéseit.

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű forgalomképtelen törzsvagyonnak minősül az önkormányzat összes forgalomképtelen vagyona.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartoznak (54db):

- középületek, intézmények
- közművek
- egyéb vagyontárgyak
- ingó vagyontárgyak

A tulajdonkataszterben az önkormányzat tulajdonában lévő földrészletek, valamint az egyéb önálló ingatlanok is nyilván vannak tartva.

1.14.4 Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város épületállománya és a környezetet tartalmazó részletes térkép az ITS készítését megalapozó vizsgálati munkarészben nem kerül kidolgozásra. Annak elkészítése településrendezési eszközök megalapozása során történik.

1.14.5 Az építmények vizsgálata

A belváros, ipari területek és egyéb rendeltetésű területek egyedi építményein kívül a lakóterület általános jellemzője az oldalhatáron álló, földszintes oromfalas nyeregvetésű beépítés, a telek mélységében csökkenő épületszélességgel, majd az épületek az igényeket követve az utcafronton szélesebb kontyolt vagy sátozott épületrészekkel bővültek. A kockaházak, az utcával párhuzamos gerincű házak száma csekély, az újabb építésű lakóépületek a nagyobb épületszélesség miatt bonyolultabb tetőformával, kontyolással rendelkeznek. Az épületek utcai elhelyezkedése változó, a szabályozási vonalon vagy előkerttel.

1.14.6 Az épített környezet értékei

1.14.6.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Régészeti területen olyan lelőhelyeket értünk, ahol nagyobb mennyiségben 1711 előttről származó kulturális javak körébe tartozó tárgyak maradtak meg, kerülnek elő. A régészeti örökség védelmével „A kulturális örökség védelméről szóló” 2001. évi LXIV. törvény II. része foglalkozik.

Abádszalók város régészeti szempontból kiemelkedően értékes, ahol a kulturális örökség sérülékeny, meg nem újuló erőforrás, melynek minden egyes eleme feltétlenül megóvandó. Abádszalók közigazgatási határán belül 25+1 régészeti lelőhely található, melyek mindegyike szakmai védelem alatt áll.

30. táblázat: Abádszalók régészeti lelőhelyei

Azono-sító	Lelőhely-szám	Név	Védelem	HRSZ
25485	1	Homokbánya I.	szakmai	0833/5, 0842/72, 0842/71, 0842/47
25486	2	Homokbánya II.	szakmai	1139/1, 1139/2, 1547/3, 1547/4, 1547/1, 1133/4, 1547/5, 409/2, 1609

Azono- sító	Lelőhely- szám	Név	Védelem	HRSZ
32854	3	Kettős-halom	szakmai	0451/31, 0450, 0451/19, 0451/18, 0451/17, 0451/16, 0451/15, 0451/14, 0451/13, 0451/12, 0451/11, 0135/2, 0122/3, 0122/5, 0135/29, 0135/30, 0147/52, 0147/65
32855	4	Király-halom	szakmai	0224/13
32856	5	Csordás-halom	szakmai	0218/28, 0218/29, 0218/30, 0218/31, 0218/32, 0218/33, 0218/34, 0218/35, 0218/36, 0218/37
32857	6	Sas-halom	szakmai	0224/24, 0224/22
32858	7	Kis-Fás-halom	szakmai	0614/6, 0614/7, 0614/8, 0614/9, 0614/10, 0618
32859	8	Pap-halom	szakmai	0367/10, 0562/1, 0564/21, 0564/20
32860	9	Pap-halom	szakmai	0287/29
32861	10	Porcsakos-halom	szakmai	09/5, 09/9, 09/8, 0237/5
32863	11	Szanyi-halom	szakmai	0135/19, 0135/18
32865	12	Szőlő-halom	szakmai	0107/2, 0106, 0105/2
32866	13	Harangi-halom	szakmai	0582/25
32867	14	Gulyás-halom	szakmai	0373
25465	15	Vasútállomás	szakmai	0831/2, 0831/4, 0842/2, 0832
36035	16	Homokbánya	szakmai	2907, 2908, 2909, 2910, 2882
32862	17	Puna-halom	szakmai	0142/4
36038	18	Bere	szakmai	0878/30
36040	19	Zrínyi u.	szakmai	3010/1, 67/2, 67/1, 237/2, 35, 36, 37, 3009/3
65164	20	Szil-dűlő, Szili-halom	szakmai	0842/70, 0842/36, 0842/35, 0842/34, 0842/76, 0842/77, 0842/78
65166	21	Nagy és Kisajtósi-halom	szakmai	0213/4
72141	22	Szil-ér	szakmai	1609, 0731/26, 0731/37, 0731/36, 0731/43, 0731/32, 0731/25, 0835/1, 0731/2, 0731/7, 0731/8, 0731/3, 0731/4, 0731/5, 0731/6, 0731/20, 0731/21, 0731/19, 0731/18, 0731/23, 0731/22, 0731/42, 0731/41, 0731/34, 0731/33, 0731/17, 0731/35, 0731/16, 0731/15, 0731/14, 0731/13, 0731/12, 0731/11, 0731/10, 0731/9, 0731/38
77645	23	Szil-éri-halom	szakmai	0731/43, 0731/39
78303	24	Pusztatomaj, Angol-kert	szakmai	0614/26, 0614/27, 0624, 0614/15, 0614/28, 0614/29, 0614/31, 0614/30, 0614/32
94849	25	Szanyi-halom-dűlő	nyilvántartott	
65252	5	Telek-halom (Szilvás, abádszalóki határon)	szakmai	0417/1, 0417/2, 0417/3, 0135/4

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály adatszolgáltatása

28. ábra: Régészeti lelőhelyek elhelyezkedése Abádszalók közigazgatási területén

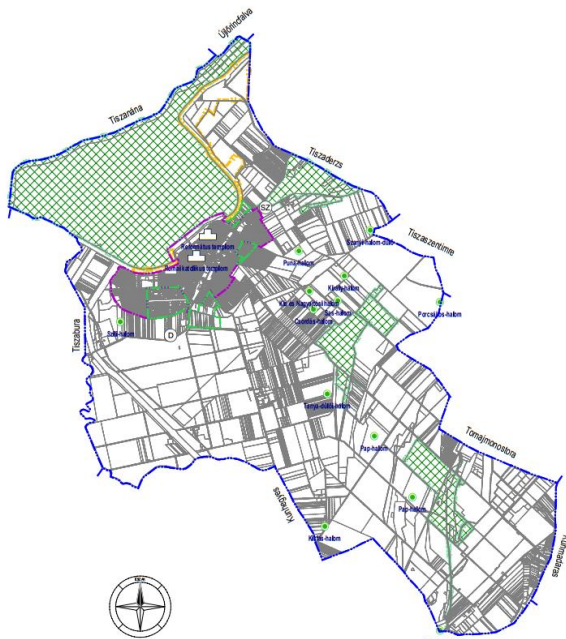

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály adatszolgáltatása

1.14.6.2 Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Abádszalók Településrendezési Terve részletesen ismerteti a településszerkezetnek, a kulturális örökségnek azon karakterjegyeit, melyek megtartása és illeszkedő módon történő folytatása a város egyediségének fenntartását, a városépítés kontinuitását szolgálják.

43. térkép: Abádszalók táji és művi értékei

Abádszalók Településrendezési Terve	Tájrendezés, környezetlakítás – táji és művi értékek, hulladékkezelés M = 1 : 60 000	R13
--	---	-----

Forrás: Abádszalók Településrendezési Terv

A HESZ Épített környezet védelméről szóló 35. §. szerint a helyi építészeti örökség védelmét az Önkormányzatnak külön rendeletben kell szabályoznia. A helyi védelemnek ki kell terjednie a település részleteire, melyek a helyi egyedi védelem körét alkotják.

Abádszalók Város Településképi Arculati Kézikönyvét a 178/2017. (XII.29.) számú KGY határozattal fogadták el. A város címere egy álló, háromszögű pajzs, zölddel és kékkel vágott felső mezejében kiterjesztett szárnyú, fejével jobbra fordult arany sas, csőrében arany koszorút tart; az alsó mezőben középen két függőlegesen lebegő, kifelé ívelt helyzetű ezüst csuka.

A három eltérő megjelenésű településrészre fogalmaz meg építészeti iránymutatásokat: pl. telepítésre, épületmagasságra, tetőformára, színekre, kerítésre típusára.

Abádszalók Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a településképpel kapcsolatos előírásokat és szabályokat a 7/2018. (IV.21.) számú rendeletével fogadta. Abádszalókon településképi szempontból három eltérő karakterű területet határoltak le:

1. városközpont;
2. kertvárosias lakóövezet;
3. falusias lakóövezet.

A település műemlékei:

- Református templom (Abádi)
- Római katolikus templom
- Református templom (Szalóki, Belsőfalusi)

Helyi egyedi értékek:

- Kőkereszt
- Régi katolikus iskola
- Szovjet temetkezési hely
- „Szegényház”
- „Lakóház”

1.14.6.3 Világörökség és világörökségi várományos terület

Abádszalók területét a területrendezési tervek alapján világörökség és világörökségi várományos területi kategóriák nem érintik.

1.14.6.4 Műemlék, műemléki együttes

Kapcsolódó jogszabályok:

- a 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről,
- a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról,

Országos műemléki védelem alatt állnak a településen az alábbi létesítmények:

- Római katolikus templom: István király út 9. hrsz. 703/3

Az épület 1774-ben épült barokk stílusban, a homlokzat síkjából előugró hegyes sisakos toronnyal, félköríves szentélyel és síkmennyezetes hajóval. Jellegzetessége az 1790-es években készült berendezése: „copf” stílusú szószéke, keresztelőkútja, valamint az abádszalóki születésű Kovács Mihály festőművész által készített oltárképek.

A templom környezete ex-lege műemléki környezet. Érintett hrsz-ek: 702/2, 690/1, 690/2, 693, 703/4, 706, 707/7, 707/3, 703/2, 702/1, 760/1, 760/2

29. ábra: Római katolikus templom

Forrás: Abádszalók Város Önkormányzata

- Református templom (Abádi): Iskola u.1.) hrsz. 1

1789-ben épült, késő barokk stílusban, szögletes, vaskos toronnyal. Egyhajós, a szentélyt a nyolcszög három oldala határolja. Keleten poligonális záródású templom, Ny-i homlokzata előtt álló toronnyal, a hajó a D-i oldalán előcsarnokkal. A kazettás famennyezetes hajó két végén, öntöttvas oszlopokon nyugvó karzat (1887). Korábbi, 18. század elején emelt fatemplom helyére épült, 1887-ben megújították.

A templom környezete ex-lege műemléki környezet. Érintett hrsz-ek: 2, 68, 79, 81, 80, 78, 55/3, 58/1, 58/4, 196, 203, 201, 202

30. ábra: Református templom (Abádi)

Forrás: Abádszalók Város Önkormányzata

- Református templom (Szalóki, Belsőfalusi): Kísfaludy u., hrsz 802

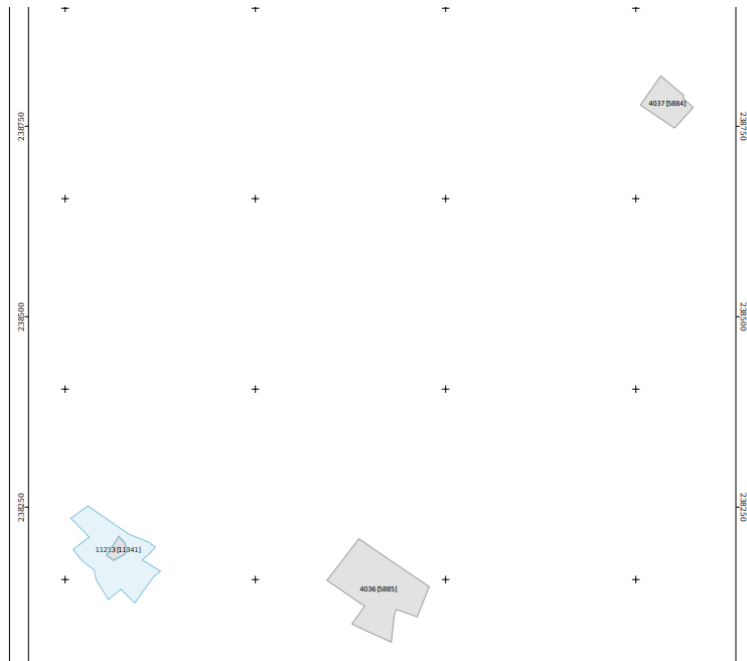
1802 és 1811 között épült késő barokk stílusban. Tornytól hegyes sisak díszíti. Előtornyos, egyhajós templom. A háromszintes torony övpárkányokkal tagolt, teljes órapárkány zárja. Hajója 2 tengelyes, apszisa kosárívben záródik. Déli oldalához oromzatos lezárású, négyszög alaprajzú oldalbejárati előcsarnok kapcsolódik. A belsőben egységesen fehérre festett korabeli berendezés található.

A templom környezete műemléki környezet. Érintett hrsz-ek: 789, 801/1, 801/2, 822, 823, 793, 803

31. ábra: Református templom (Szalóki, Belsőfalusi)

32. ábra: Műemlékek térinformatikai adatszolgáltatása

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály adatszolgáltatása

Az Abádszalókon található műemlékek áttekintő térképét és részletes adatait a Településrendezési terv melléklete tartalmazza.

1.14.6.5 Nemzeti emlékhely

A településen nincs nemzeti emlékhely, ezáltal a fejezet kidolgozása nem releváns.

1.14.6.6 Helyi védelem

Országos vagy helyi művi védelem alá eső terület a településen nincsen.

Abádszalók Város Önkormányzatának képviselő testülete a 7/2018. (IV.21.) számmal fogadta el a Településképi rendeletét.

Településképi szempontból három eltérő karakterű területet határol le a rendelet:

- városközpont
- kertvárosias lakóövezet
- falusias lakóövezet

A rendelet 2. melléklete sorolja fel a helyi egyedi értékeket, melyek a következők:

- Kőkereszt - Abádszalók, Füredi út (hrsz.:1609)
- Régi katolikus iskola, István király u. 11. (hrsz.: 706)
- Szovjet temetkezési hely - Abádszalók, István Király utca (hrsz.: 703/4)
- „Szegényház”, Vásártéralja u. 17/7. (hrsz.: 1193)
- Lakóház, József A. krt. 16. (hrsz.: 745)

A Településképi arculati kézikönyv további elemekkel bővíti a helyi védelemre javasolt értékek körét:

- Iskola (lelkészlakás, gyülekezeti terem, ifjúsági ház), Széchenyi út 38. (hrsz.: 2)
- Lakóépület, Damjanich u. 3. (hrsz.: 132)
- Iskola (egykori lakóépület), Széchenyi u. 20. (hrsz.: 81)
- Lakóépület, Kossuth L. út 52. (hrsz.: 233)
- Lakóépület, Tömörkény u. 5. (hrsz.: 283)
- Lakóépület, Vörösmarty u. 11. (hrsz.: 153)
- Lakóépület, Kossuth L. út 16. (hrsz.: 145)
- Lakóépület, Nagy Sándor u. 20. (hrsz.: 316)
- Lakóépület, Nagy Sándor u. 11. (hrsz.: 244)
- Lakóépület, Kígyó köz 6. (hrsz.: 247)
- Lakóépület, Lehel köz 8. (hrsz.: 467)
- Lakóépület, Blaha I. tér 1. (hrsz.: 761)
- Lakóépület, István király u. 2/1. (hrsz.: 1426)
- Fogadó (egykori malom), Deák Ferenc út 2. (hrsz.: 107)
- Szent Móric Kápolna, külterület Tornapuszta,

1.14.7 Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épített környezet legfőbb konfliktusforrása a közlekedésből, ezen belül is növekvő gépjárműhasználat és a környezettudatosabb közlekedési módok (gyalogos, kerékpáros, közösségi közlekedés) együttes kiszolgáltatásának való megfelelési elvárásokból adódnak jelenleg. Ilyen konfliktusforrás, hogy Önkormányzat által épített közterületi parkolók vannak, de nem elégségesek. A szabálytalanul parkolók viszont akadályozzák a kerékpáros vagy a közösségi közlekedést. A probléma főként a közintézmények, iskola, óvoda, gondozási központ, piac környezetében érzékelhető fokozottan.

Az új építkezések, felújítások következtében sajnos egymás után tűntek és tűnnek el a településképi szempontjából meghatározó lakóházak és egyéb építmények. Az új épületeken pedig a városra jellemző motívumok már nem kerülnek alkalmazásra.

1.15 Közlekedés

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

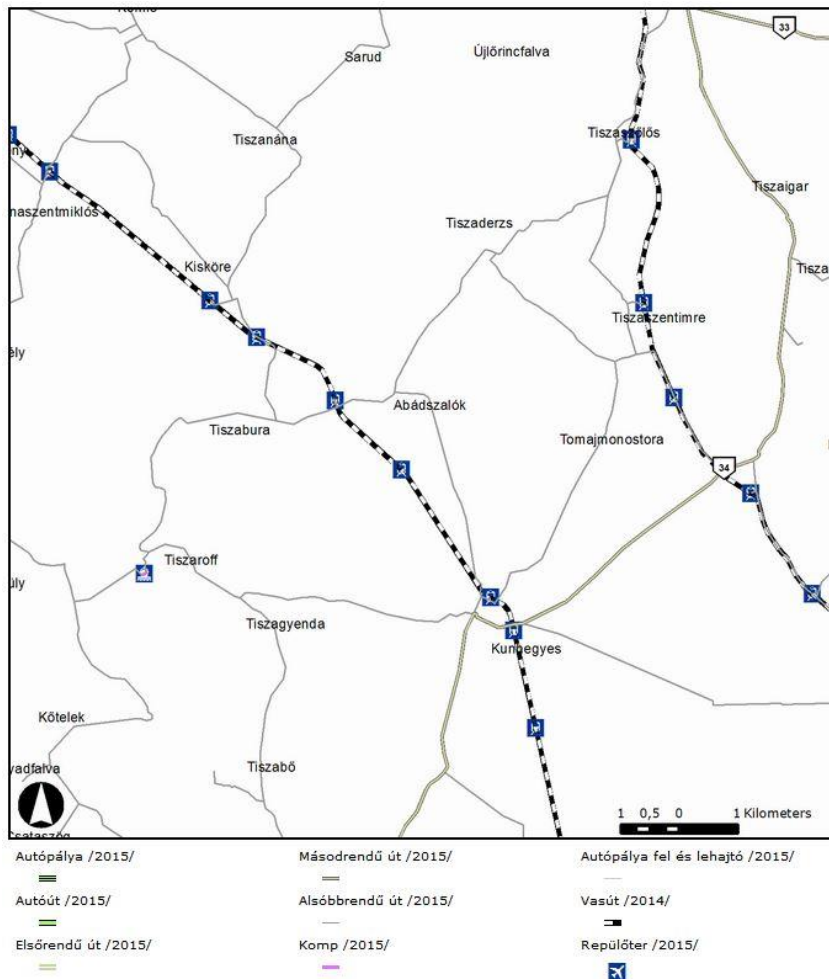
Abádszalók közúti elérhetőség szempontjából perifériás helyzetet foglal el. A település a 4-es számú főút, illetve az M3 autópálya között félúton helyezkedik el. A legközelebbi fő közlekedési út is 15 km-re helyezkedik el (a Szolnok-Tiszafüred közötti 34-es út). A Tisza-híd közös vasúti átkelőhely, többször 15-20 percet is várakozni kell az átkeléshez. Közútja a 3216. jelű összekötő út.

Abádszalók városa a Kunhegyesi járás második legnépesebb városa. Fekvése a vármegyében északi, a vármegyeszékhelytől, Szolnoktól mintegy 60 km-re, északkeletre található.

A helyben közlekedők közel 70%-a kerékpárral, személygépkocsival közel 40% és gyalogosan közel 65% jár.

A várost országos főút, illetve magasabb rendű közutak nem érintik. A városon áthalad a 3216. jelű (Szolnok-Tiszafüred) összekötő út.

44. térkép: Abádszalók és környezetének közlekedési hálózata

Forrás: Térkép kivágot – Magyarország közlekedési hálózata (www.teir.hu)

Közúti kapcsolatok tekintetében az M3 autópálya északi irányban főúton 40km távolságban érhető el. A főváros közúton – útvonalválasztástól függően – kb. 150km autózással érhető el. A jelentős 3 sz. főút kb. 40km-re, északra, míg a 4-es számú főút ugyan ilyen távolságra délre található a településtől. A legközelebbi fő közlekedési út is 15 km-re helyezkedik el (a Szolnok-Tiszafüred közötti 34-es út).

A település belterületén a 2019. évi KSH adatok szerint 2,056km állami út és 45,3km önkormányzati út található. Abádszalókon 150,3km az önkormányzati kiépítetlen út hossza.

Helyi autóbuzsos közlekedés nincs a városban, az itt élők a helyközi járatokat vehetik igénybe.

Abádszalók a 102-es számú, Kál-Kápolna–Kisújszállás vasútvonalon helyezkedik el, mely egyvágányú, nem villamosított mellékvonal. Ezen vonalon fekszik a várost megközelítő egyik megállóhely, az Abádszalók vasútállomás, mely a város szélétől kevesebb, mint 4 km-re található.

Repülőtéri kapcsolat szempontjából a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér – útvonalválasztástól függően – 120-150km, míg az Airport Debrecen 110-160km távolságra érhető el.

1.15.2 Közúti közlekedés

A várost csupán a már korábban megjelölt 3216. jelű (Szolnok-Tiszafüred) összekötő úton keresztül, illetve vízen a városi kikötőn keresztül lehet megközelíteni. A 3216. jelű összekötő úton északnyugati irányba Tiszaderzs, Tiszaszőlős és Tiszafüred települések, míg déli irányba Kunhegyes érhető el a 3221-es útra csatlakozva. Az út útburkolati jelekkel ellátott, aszfaltozott, ám minősége a forgalomnak és az időjárási viszonyoknak köszönhetően megromlott, állapota nem megfelelő.

45. térkép: Abádszalók és közvetlen környékének városi közúthálózata

Forrás: Openstreetmap

Jelentős átmenő forgalom jelenleg nincs a városban. A város tervezi ipari üzemek telepítését a városba, melynek forgalmonnövelő hatása várható a jövőben. Ennek megvalósításához az iparterület előírásoknak megfelelő megközelíthetőségét, a teherforgalom könnyebbé tételét, a közlekedési infrastruktúra javítását szükséges végrehajtani.

A városban a legnagyobb forgalom a már említett országos mellékúton (3216), valamint a Deák Ferenc utcán van.

A település belterületi úthálózata 71,86%-ban aszfaltozott és 17%-ban útalappal rendelkezik, azonban az utak rossz állapotban vannak a térség többi településéhez hasonlóan Abádszalókon is. Befektetési alaptétel, hogy munkahelyteremtő beruházások (ipar, szolgáltatás, turizmus) csak akkor érkezhetnek területünkre, ha a közutak állapota közlekedésre alkalmas lesz és a település megközelíthetővé válik. A járdahálózatban szintén nagyfokú hiányosságok tapasztalhatók.

31. táblázat: Abádszalók legfontosabb adatai (2019)

Mutató	Érték
Önkormányzati kiépített út és közterület hossza (km)	45,3
Önkormányzati kiépítetlen út és közterület hossza (km)	150,3

Mutató	Érték
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	n.a.
Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km)	8,1
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	31,6
Állami közutak hossza (km)	2,056

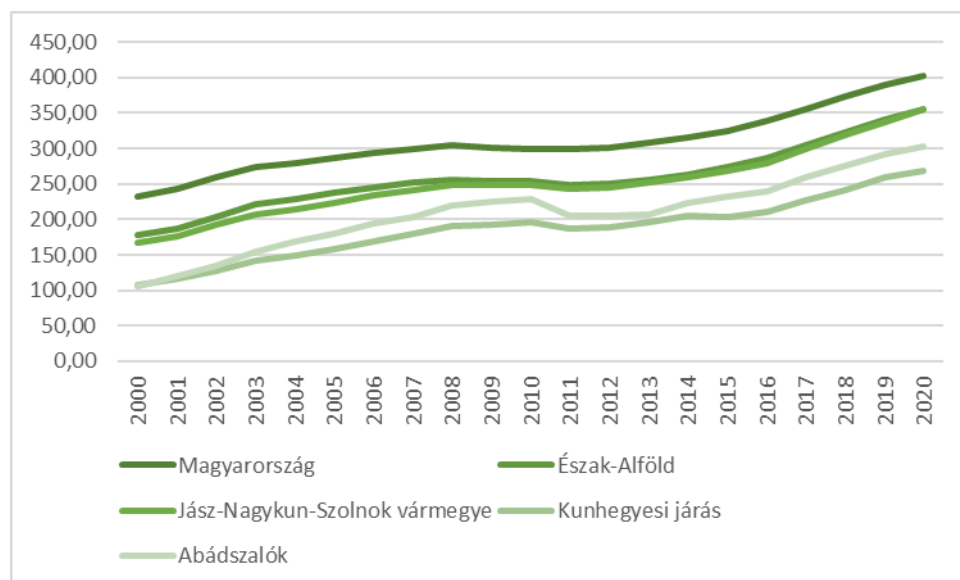
Forrás: KSH

A város területén jelzőlámpás csomópont nem található, azok jelzőtáblás forgalomszabályozásúak.

A város külterületén található a vasúti átkelőhely. Ezen a helyen szintbeli vasúti kereszteződés található, a biztonságos közlekedés sorompóval és jelzőlámpával biztosított.

Abádszalókon a kerékpáros közlekedés nagyon elterjedt, ez azonban nem okoz jelentős eltérést az ország hasonló fejlettségi szintű városaihoz képest a motorizációban. A járműállomány 2009-ig lassú növekedést mutatott, mely azután csökkent, majd 2013-tól újra lassan növekszik. Az 1000 főre jutó személygépkocsi száma 2020-ban mutatta a legmagasabb értéket (303,60). E mutató alapján a motorizáció magasabb mértékű Abádszalókon, mint a Kunhegyesi járásban, de a vármegyei, a régiós és az országos szinttől elmarad. 2020-ban az 1000 főre jutó személygépkocsi száma Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében 354,97, míg az ország egészét tekintve 402,93, melynek csupán $\frac{3}{4}$ -e a városi mutató értéke.

33. ábra: A lakossági motorizáció alakulása Abádszalókon [szgk/ezer fő, 2000-2020]

Forrás: KSH

2020-ban az Abádszalóki személygépkocsi állomány 1232db, a motorkerékpár állomány 67db, az autóbusz állomány pedig 1db volt.

Az elmúlt években (2010-2019) a KSH adatai szerint összesen 53 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt Abádszalók területén, melyek közül 4 volt halálos végkimenetelű. A belesetekben összesen 5 eset súlyos sérüléssel, 44 könnyű sérüléssel. A balesetek többsége lakott területen belül történt (34), 19 eset külterületen következett be. Az esetek többségét járművek okozták (50 eset), 3 baleset történt motorkerékpár és segédmotoros kerékpár által, 26 személygépkocsi által, 5 tehergépkocsi, 15 kerékpár és 2 eset gyalogos által. 4 esetben ittas állapotban okozott közúti közlekedési baleset történt.

32. táblázat: Közlekedési balesetek Abádszalók területén (eset, 2010-2019)

Időszak	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	összesen
Halálos közúti közlekedési baleset (eset)	1				1	1				1	4
Súlyos sérüléssel járó közúti közlekedési baleset (eset)		1		2			1		1		5
Könnyű sérüléssel járó közúti közlekedési baleset (eset)	6	2	2	3	4	7	10	1	5	4	44
Összes személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset (eset)	7	3	2	5	5	8	11	1	6	5	53
Lakott területen történt összes közúti közlekedési baleset (eset)	6	2	2	4	4	5	5		3	3	34
Lakott területen kívül történt összes közúti közlekedési baleset (eset)	1	1		1	1	3	6	1	3	2	19
Ittas állapotban okozott összes közúti közlekedési baleset (eset)	2			1	1	1	1			1	7
Járművek okozta összes baleset száma (eset)	7	3	2	4	5	8	9	1	6	5	50
Gyalogos okozta balesetek száma (eset)				1			1				2

Forrás: KSH

A városi közúti közlekedés problémái a következők:

- Szabálytalan, nem megoldott parkolás a városban.
- Nem megfelelő minőségű közutak.
- Kerékpárutak hiánya.
- Közös használatú kerékpár- és gyalogút.

1.15.3 Parkolás

Abádszalókon a parkolás szabályait az Abádszalók Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2005. (XI.24.) önkormányzati rendelete határozza meg.

A fenti rendelet meghatározza, hogy:

- Az építmény rendeltetészerű használatához szükséges járművek típusát, számát és azok elhelyezését a forgalom és a parkolás rendjéről szóló helyi rendelet, ennek hiányában az OTÉK előírásai alapján kell meghatározni.
- Közterületen parkolóhely kialakítása a forgalom és a parkolás rendjéről szóló helyi rendelet alapján, ilyen rendelet, illetve előírás hiányában az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén engedélyezhető:
  - a parkolóhely létesítése önkormányzati érdeket nem sért,
  - a parkolóhely létesítéséhez az érintett közterület kezelője hozzájárul,
  - a parkolóhely létesítésére, fenntartására és üzemeltetésére vonatkozóan a létesítő az önkormányzattal vagy a közút kezelőjével szerződést kötött.

A városban található gépjárművek számának növekedése, valamint a parkolási morál be nem tartása a parkolási problémák fokozódását mutathatják.

A turisztikai idényben a strand bejáratánál tapasztalt parkolási problémák kezelésére a Strand utcáról nyíló Füzes Kemping előtti parkolókat, illetve a Szabadvíz Strand előtti parkolókat díjkötelessé nyilvánította a (10/2020. (VII.16.) számú Abádszalók Város közigazgatási területén járművel történő díjköteles várakozás szabályairól szóló önkormányzati rendeletében. Az 1. zónában megjelölt fizető parkolóhelyeken június 1-jétől augusztus 31-ig naponta 9 és 24 óra között bruttó 250 Ft/óra parkolási díjat határoztak meg (4 óra parkolási díj kifizetése egész napi parkolásra jogosít).

1.15.4 Áruszállítás

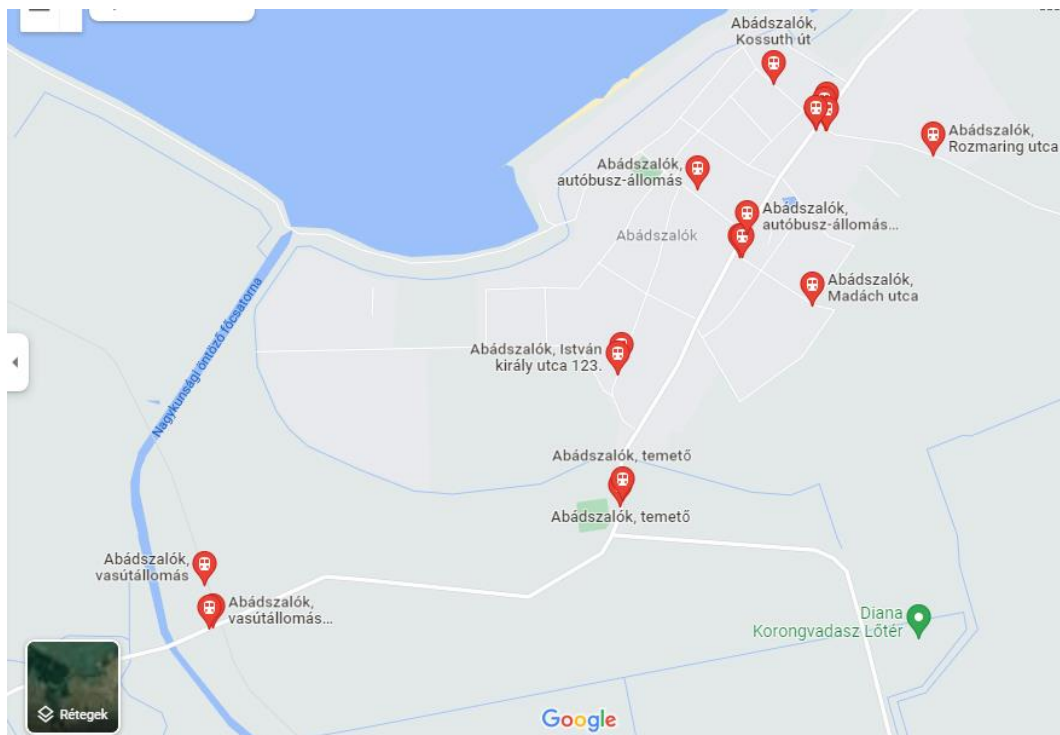
Jelenleg iparterület a város déli részén található. Jelentősebb teherforgalommal a város ezen része érintett, mely Abádszalók irányából a város érintése nélkül megközelíthető, ellenben északi irányból csupán a városon át való közlekedéssel érhető el.

Nincs az egész területre vonatkozó egységes teherforgalmi korlátozás, és az egyes utcákra vonatkozó vonali korlátozások is különbözőek. A tehergépjárművek részére a behajtás tiltása bizonyos helyeken teljes körű, más esetekben a célforgalom számára megengedett, míg máshol súly- és időkorlátozással van kiegészítve.

1.15.5 Közösségi közlekedés

A település legfontosabb autóbusz megállóhelyeit, az autóbusz állomás és a vasútállomás elhelyezkedését az alábbi térkép mutatja.

46. térkép: Abádszalók legfontosabb autóbusz megállóhelyei és vasútállomása

Forrás: Google Maps

1.15.5.1 Autóbuszos közösségi közlekedés

Az autóbusz állomást a település központjában 2002-ben építették ki a Deák Ferenc úton, a városi orvosi rendelővel szemben, ahol fedett épület várja az utazni kívánókat. Az állomás környezetében vegyesen található intézményi, kereskedelmi és lakó funkciójú épületek. Az utasváró szerepét betöltő állomásépület elfogadható állapotú.

Helyi közösségi közlekedéssel a város nem rendelkezik.

Az autóbuszos közlekedés az alábbi útvonalakon történik:

- 1069 járat: Budapest – Gyöngyös – Heves – Abádszalók – Tiszafüred
- 1075 járat: Budapest – Jászberény – Heves – Abádszalók – Tiszafüred
- 1346 járat: Eger - Békéscsaba
- 1443 járat: Debrecen - Heves - Jászberény
- 1444 járat: Debrecen - Karcag - Heves – Gyöngyös
- 1516 járat: Szeged - Szarvas - Kisújszállás - Tiszafüred
- 3433 járat: Eger- Maklár/Kömlő – Tizsanána – Abádszalók
- 3561 járat: Heves – Kömlő – Abádszalók
- 4609 járat: [Szolnok -] Törökszentmiklós - Kunhegyes - Tiszafüred
- 4613 járat: [Szolnok -] Törökszentmiklós - Abádszalók - Tiszafüred
- 4730 járat: Karcag - Berekfürdő - Kunhegyes - Tiszaderzs
- 4731 járat: Abádszalók, autóbusz állomás - Abádszalók, vasútállomás
- 4760 járat: Tiszafüred - Tiszaroff – Kunhegyes

A városban 10 autóbusz megállóhely található.

A megállóhelyek – az állomás kivételével - jelzőtáblával ellátottak, ám beálló, fedett utasváró nem minden megállóhelyen kiépített. Az utastájékoztatás a megállóhelyeken hagyományos táblás rendszerű.

A várost érintő helyközi autóbusz szolgáltatást a Volánbusz Zrt működteti.

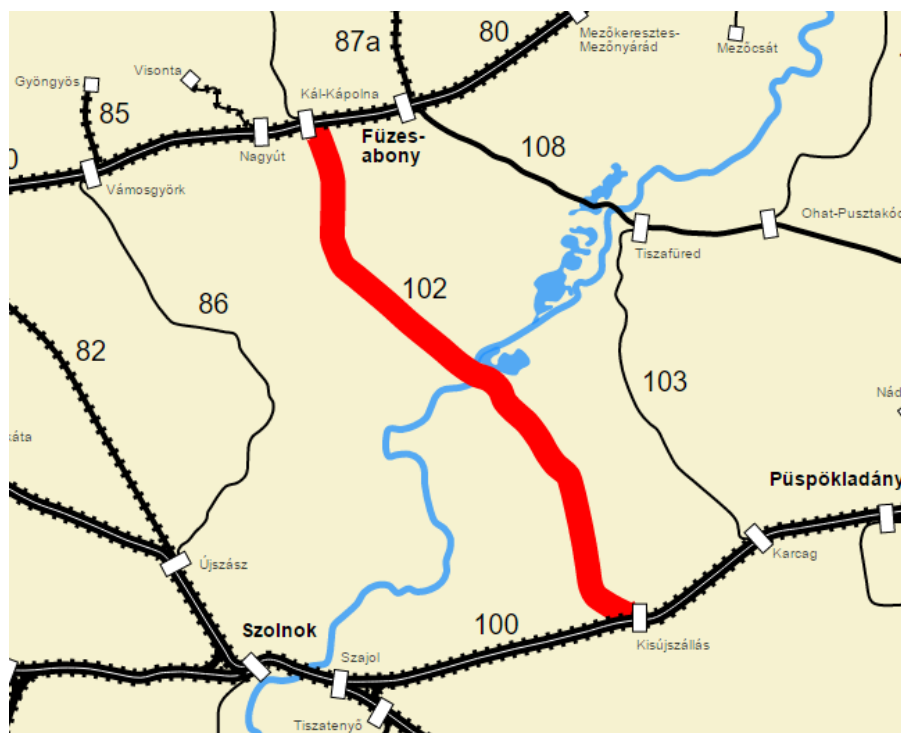
A város rendelkezik közvetlen járatokkal a vármegyeszékhely és járásszékhely (napi kb. 9 induló járat) felé. A környező központi települések közül Eger, Szolnok és Debrecen közvetlen járatokkal elérhető, míg Miskolc és Nyíregyháza minimum 1 átszállással érhető csak el. Budapestre is közlekednek közvetlen járatok, napi 1 alkalommal, amely 3 és fél óra alatt éri el a fővárost. Ezen kívül több, 1-2 átszállási lehetőség is van Abádszalókról a fővárosba.

Abádszalók elérhetősége nem ideális, számos kisebb-nagyobb, akár viszonylag közel található település is nehezen érhető el annak perifériás elhelyezkedése és nehéz megközelíthetősége miatt.

1.15.5.2 Vasúti közlekedés

A település vasútállomással rendelkezik, mely a mellékvonalnak számító 102. számú Kál-Kápolna-Kisújszállás vonalon fekszik, mely az Alföldet átszelő, a MÁV egyvágányú, nem villamosított mellékvonala. A mai pálya hagyományos, hevederes illesztésű, 48 kg/fm sínrendszerű, geós sínleerítésű, talpfás alátámasztású és zúzottkő ágyazatban fekszik. A vonalon fekszik a kiskörei Tisza-híd, az ország utolsó közös használatú közúti-vasúti hídja. A hídon 180 kN-ban korlátozott tengelyterhelés és 20 km/h-s lassújel van érvényben. A vasútvonal 75km hosszú, 1435mm nyomtávolságú, melyen a maximális sebesség 60km/h. A híd felújítása – a MÁV Zrt. által – jelenleg folyamatban van.

47. térkép: Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal

Forrás: Magyarország vasúti térképe Kál-Kápolna- Kisújszállás-vasútvonal - kivonat

A szolgálati helyet egy átlagos hétköznapi nap összesen 12 személyszállító vonat érinti. A személyvonatokról kedvezőnek mondható átszállás biztosított a 100-as fővonalon közlekedő vonatokra mind Budapest, mind Debrecen felé, továbbá a 80-as vonalra Miskolc és Budapest felé.

A menetidő Kisújszállás és Kál-Kápolna között 40 perc. Az eljutás Budapestre átszállás nélkül nem megoldott, egy átszállással 02:47-02:58 óra körüli, míg Debrecen szintén 1 átszállással 01:44-01:52 óra közötti.

Az egy vágánnyal rendelkező szolgálati hely a város közigazgatási határánál, a Nagykunsági öntöző főcsatorna mellett található. Településföldrajzi elhelyezkedése periférikus, a központtól kb. 5km-re található. Megközelíteni 3216. jelű összekötő úton lehet.

Az állomás megállóhelyként funkcionál, jegypénztár nélküli és a jegykiadás sem megoldott.

Az épület város felőli kapcsolata megfelelő. Mind a hozzájáró út, mind az állomási előtér burkolattal rendelkezik, a kapcsolatok rendezettek. Az előtéren kijelölt parkolók és autóbuszmegálló is van.

Továbbá a városvezetés 2012. év eleje óta egyeztetéseket folytat az illetékesekkel annak érdekében, hogy lakosságbarát menetrend alakuljon ki.

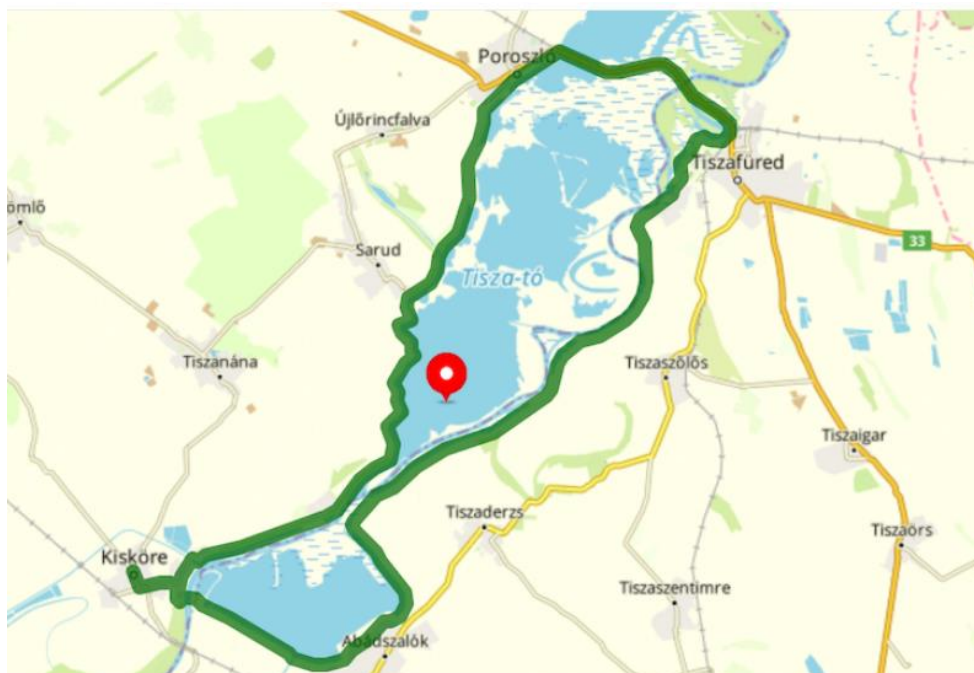
A kiskörei kettős funkciójú Tisza-híd legszükségesebb felújítása 2018-2019-ben megtörtént.

1.15.6 Kerékpáros közlekedés

A városban a mezővárosi hagyományok és a kerékpározás szempontjából kedvező síkvidéki terepadottságoknak köszönhetően számottevő kerékpáros forgalom tapasztalható. A városközpontban található forgalomvonzó létesítményeket sokan kerékpárral közelítik meg.

A térségben a kerékpáros turizmus fellendülőben van. A kerékpárút-építések az elmúlt időszak támogatásainak köszönhetően jelentősen erőre kaptak. 2020. júniusára elkészült a 6,5km hosszú kerékpáros híd Poroszló és Tiszafüred között, melynek köszönhetően a Tisza-tó több útvonalon is részben vagy egészben körbetekérhető. A Nagy kör 95km, míg a Kis kör 70km hosszú.

48. térkép: Tisza-tó kerékpárút térkép - kis kör

Forrás: <https://www.trekhunt.com/blog/hu/tisza-to-kerekparut/>

Ettől eltekintve egyéb kerékpárút a település területén nincsen, a kerékpáros közlekedés javarészt a közúti infrastruktúra igénybevételével történik.

Bár a kerékpáros célpontok többsége ellátott kerékpárparkolókkal, ezek zömmel korlátozott befogadóképességű, korszerűtlen támaszok, amelyek csak az első kereket rögzítik.

Abádszalókon Kerékpárforgalmi Hálózati Terv nem készült, javasoljuk ennek kidolgozását. Egyéb, kerékpárforgalmi hálózatot megalapozó dokumentum meglétéről nincs tudomásunk.

A kerékpárosok gyalogosoktól való elkülönítése nem megoldott, ami balesetveszélyt jelent. A kerékpáros közlekedés nem mindenhol részesül előnyben a gépjárműforgalomhoz képest, és a kerékpártárolók tekintetében is mutatkoznak hiányosságok. Abádszalók jelenlegi formájában még nem teljes mértékben tekinthető kerékpáros-barát településnek.

1.15.7 Gyalogos közlekedés

Abádszalókon a kiépített belterületi járdák hossza kb. 31,6km, a lakott területek utcáinak nagy része rendelkezik szilárd burkolattal és legalább egyoldali járdával.

Ugyanakkor a belvárosi, folyamatosan fejlődő területek és a külsőbb városrészek kiépítettség szempontjából eltérők, utóbbiakon a járdák kiépítettsége és színvonala (műszaki jellemzői, állapota vagy éppen megléte) vegyes képet mutat. Járdszigetek, jelzőlámpás átkelőhelyek nincsenek a településen.

A belváros területén csak gyalogos, illetve kerékpáros forgalom számára kijelölt utca nem található.

A jelentősebb, gyalogosforgalmat vonzó létesítmények a következők:

- Deák Ferenc utca (általános iskola, posta, polgármesteri hivatal, autóbusz állomás, gyógyszerár)
- Blaha Lujza tér (Szent Kereszt felmagasztalása templom)
- Strand út (Tisza-tó Strand)
- Mikszáth Kálmán út (református templom)
- Béka utca (óvoda)

A legjelentősebb városi sűrűsödési hely a városközpontban az általános iskola és a polgármesteri hivatal közelében helyezkedik el, itt található az üzletek jelentős része, az autóbusz állomás, az orvosi rendelők, közelben a művelődési ház, óvoda és a templom. Leginkább nyáron jelentős sűrűsödési hely a strand és kemping területe és azok környéke.

A városban problémát jelent egyes helyeken a járdák hiánya, elsősorban a külvárosi területeken, illetve számos helyen a járdák minősége.

1.15.8 Összegzés

Összességében elmondható, hogy Abádszalók perifériás helyzetéből (is) adódóan az átmenő forgalom csekély az év jelentős szakaszában. A nyári időszakban a turisták jelenléte megsokszorozza a forgalmat.

A településre jellemző – méretéből is adódóan – a gyalogos, illetve kerékpáros közlekedés, melyhez a szükséges és megfelelő minőségű infrastruktúra fejlesztése, a meglévők rekonstrukciója folyamatos és a jövőben is tervezett.

A város vasúton közvetlenül a regionális 102. vasútvonalon közelíthető meg, autóbuszsal több irányból is viszonylag jól elérhető (pl. Budapest, Debrecen, Heves). A közutak állapota kielégítő.

1.16 Közművek állapota és energiahatékonyság

1.16.1 Víz közművek

A település vízellátását a **Tiszamenti Regionális Vízművek Rt.** Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Üzemigazgatósága, Tiszafüredi Üzemegység biztosítja. A vízbázist 4 db kút alkotja, melyek talpmélysége 320m. A településen 5db vízműkút van, ebből 3db termelőkút és 2db nem üzemelő, selejt kút, úgy a település vízellátását 3db kút biztosítja.

Az Ivóvízminőség-javító Program során kiépült víztisztítási technológia képes biztosítani a vas, mangán, ammónia és arzén eltávolítását, illetve a fertőtlenítést. A technológia maximális kapacitása: 2000m³/nap. A kezelt víz hálózati szivattyúk segítségével a 100m³ térfogatú víztoronyba, illetve a települési elosztóhálózatra kerül. A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2019. évi adatszolgáltatása szerint a bekötés révén ellátott lakások száma 1898db, a belterületi ivóvíz hálózat hossza 74,9km.

A településen összegyűlt szennyvíz az Abádszalók-Kunhegyes közös szennyvíztisztító telepre kerül, melynek hidraulikai kapacitása 1650m³/nap, biológiai kapacitása 16 085 lakosegyenérték. A tisztított szennyvíz befogadója a Mirhó-Kisgyócsi ök. csatorna 2+360km szelvénye. Abádszalók csatornahálózata a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2019. évi adatszolgáltatása szerint 100%-ban kiépült, a gyűjtőhálózat hossza 70,43km.

A hazai víziközmű ellátás, szolgáltatás aktuális és jövőbeni feladatokat jelentő súlypontjai az üzemelő és távlati vízbázisok biztonságba helyezése, az ivóvízellátás vízminőségi problémáinak rendezése, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás fejlett európai országokhoz viszonyított elmaradásának megfelelő ütemben történő felszámolása a vízbázisvédelem szempontjaira is figyelemmel és a megújult szabályozásoknak megfelelő víziközmű szolgáltatási struktúra, díjrendszer kialakulása.

1.16.1.1 Vizgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termásvíz hasznosítás)

A település kiépített ivóvízhálózattal rendelkezik. Az ivóvíz ellátása a helyi vízműutakról történik. Hálózata körvezeték-rendszerű, bővíthető, új fogyasztók beköthetők.

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet értelmében az ivóvíz minőségű, az ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló igénybe vett vagy távlati hasznosítást szolgáló közcélú vízbázisok esetén, ahol a védőidomnak van felszíni metszete, akkor védőidomot, védőövezetet kell kijelölni. Minden más esetben a védőidom, védőterület kijelölhető.

Abádszalók városban 1db vízmű létesült a Drágafi közben.

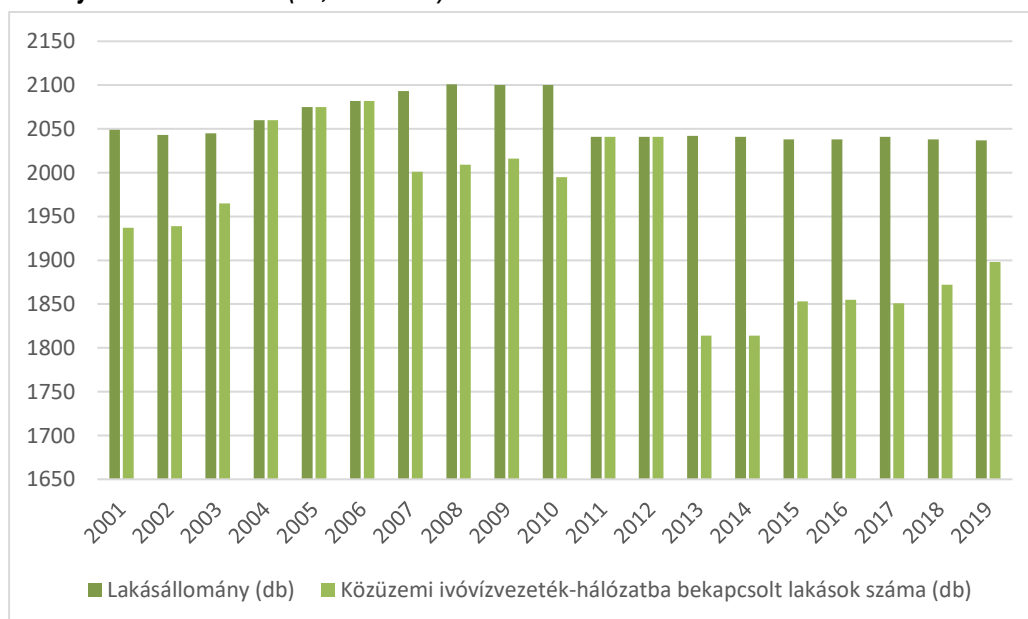
Vízbázis Abádszalók közigazgatási területén belül a településtől É-i irányban került kijelölésre.

49. térkép: Abádszalók közigazgatási határán belül található vízbázis védőterületek felszíni vetülete

Forrás: OKIR

34. ábra: A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások számának változása a teljes lakásállományhoz viszonyítva Abádszalókon (db, 2001-2019)

Forrás: KSH

Abádszalókon az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma folyamatosan változott az évek során, 2004 és 2006 között, valamint 2011 és 2012 között közel 100%-os volt az ellátás, míg ez 2013. évre kevesebb, mint a felére esett vissza, és azóta lassú növekedésnek indult.

A belterületi ivóvízhálózat hossza 51,4km.

A településen kedvező a termálvíz beszerzési lehetőség, a termál kutak viszont jelenleg nem kerülnek hasznosításra. A város tervei között szerepel a kiváló termálvíz hasznosítása.

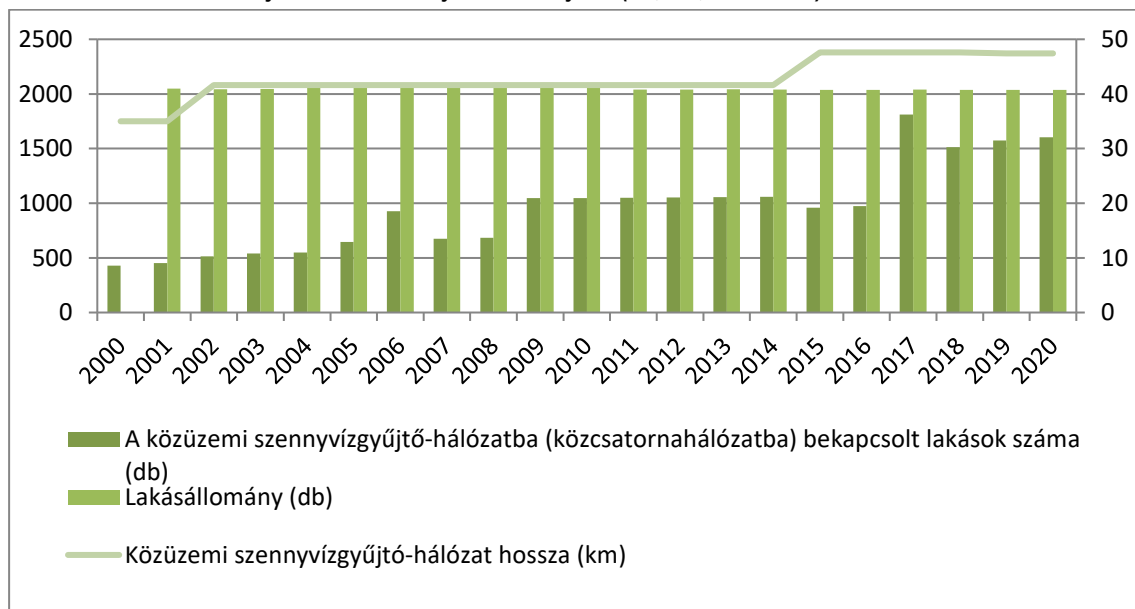
1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés

A település belterülete teljes egészében csatornázottnak mondható.

Abádszalók az Abádszalók-Szennyvízelvezetési Agglomeráció tagja, ami a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet 1. mellékletében foglaltak szerint megfelelő szennyvízelvezető- és tisztító rendszerrel ellátott agglomeráció.

Abádszalók városban amíg 2000-ben mindössze 35km hosszban volt kiépítve a szennyvízelvezető hálózat, 2020-ban már 47,4km hosszú volt. A hálózatbővítések 2002-ben és 2015-ben valósultak meg. A szennyvízgyűjtő hálózatba kapcsolt lakások számának változása időben követte a hálózatbővítéseket. 2020-ban a lakásállomány közel 80%-a csatlakozott a szennyvízhálózatra.

35. ábra: A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatorna-hálózat) hossza, a hálózatba bekapcsolt lakások számának változása a teljes lakásállományhoz viszonyítva (db, km, 2000-2020)

Forrás: KSH

A településen a szennyvízszolgáltatást a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Üzemigazgatósága, Karcagi Üzemegység kezelésében álló Abádszalók Szennyvíztisztító telep végzi, mely a település D-i csücskében helyezkedik el. A telep a KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0076 azonosító számú, „Abádszalók – Kunhegyes közös Szennyvízelvezetési és tisztítási projektje” című projektje 2015-ben fejeződött be.

A szennyvíztelep 1000 m³/nap kapacitású bővítése 1650m³/napra, valamint a telep intenzifikálása valósult meg a beruházás következtében. A telep fogadja Kunhegyes szennyvizét is.

A telep bővítésével együtt új telepi út és térburkolatok kerültek megépítésre, valamint megvalósult a telep energiaellátásának teljes felújítása is. A telepet érintő beruházás a térség egyik legfontosabb környezetvédelmi beruházása volt.

Ipari szennyvizek kibocsátása nem történik a városban.

A belterületi vízrendezés kifejezetten önkormányzati feladat és a települések felszíni vizeinek az elvezetésével foglalkozik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése

tartalmazza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, melynek 11. pontja szerint az önkormányzat feladata a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

A települések belterületén elvégzendő vízrendezési munkákat befolyásolják a települést jellemző körülmények, mint például a település szerkezete, vízhálózata, hidrológiai jellemzők, lejtési viszonyok, talajtani adottságok, stb. A település szerkezete, beépítettsége nagyban meghatározza a vízrendezési művek vonalvezetését, a nyílt vagy zárt rendszerű árkok, csatornák kialakítását. A sűrűn lakott, burkolattal ellátott helyeken a zárt rendszerek szükségesek (bár számos hátrányt hordoznak), míg a laza, falusias vagy zöldövezetes településeken a nyílt, tájba illő vízvezető árkok kialakítása javasolt.

Abádszalók a Pálfai-féle belvízveszélyeztetettség mutató alapján II. kategóriájú, mérsékelten belvízveszélyeztetett besorolású. A település teljes területére 2009-ben készítette el a Keviterv Akva Kft. a csapadékvíz elvezetési terveket, mely alapján folyamatosan került kiépítésre a hálózat. A kül- és belterületi vízvezető rendszerek folyamatos karbantartásáról és tisztításáról gondoskodni kell annak érdekében, hogy belvíz általi kártétel ne történhessen.

A zárt csapadékvíz elvezető csatornák üzemeltetését a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. végzi.

Zárt csapadékvíz elvezető csatornák az alábbi közterületeken találhatók: Széchenyi, Arany, Bem, Nagynyárfa, István király és a Kölcsey utcákban, illetve a Deák F., Ezüstkalász, Hársfa, Aba Krt., Tátika, Szivárvány egyes szakaszain.

A hálózaton legalább évente egyszer generális, csőgörényes átmosást végeznek, illetve a kritikus működésű helyeket fokozottan ellenőrzik.

1.16.2 Energia

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

Abádszalók város közigazgatási területén az E-ON TITÁSZ Zrt. biztosítja a villamos energiaellátást.

Távhőszolgáltatás Abádszalókon nem történik.

Energiaellátás két módon történik:

- Földgáz: A földgáz elosztását a TIGÁZ Zrt. végzi Abádszalók közigazgatási területén belül.

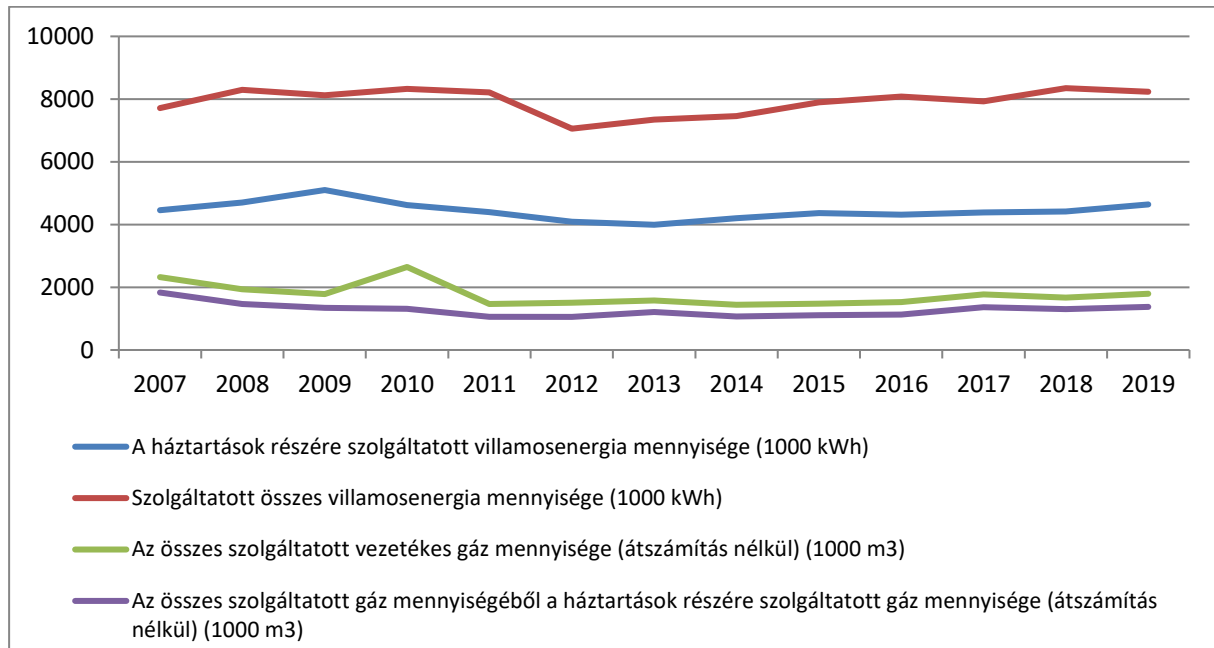
A fejlesztési területek földgáz igényeinek kielégítése a korábban kiépült községi hálózatról történhet. Az egyes területi igények kapcsán számítani kell a terhelési súlypont eltolódásokra és ennek következtében új körzeti gáznyomás-szabályozók telepítésére. Innen építhetők tovább a tervezett új létesítmények földgáz ellátását szolgáló gerincezeték hálózatok.

- Elektromos energia: A városi elektromos légvezeték hálózatról történik a lecsatlakozás. Az elektromos energia szolgáltatója az E-ON Zrt.

A háztartások által használt villamos energia mennyisége 2009. évtől csökkenni kezdett 2013-ig, majd akkor újra lassú emelkedés indult meg. 2009-ben ez az érték 5100 ezer kWh volt, amely 2013-ban 3993 ezer kWh-ra csökkent, 2019-ben az értéke pedig 4643 ezer kWh volt. Az összes szolgáltatott villamos energia mennyisége 2011-ben csökkent le 8216 kWh-ról a következő évre 7057 ezer kWh-ra, majd szintén emelkedés látszik a fogyasztásban, 2019-re ennek az értéke 8238 kWh-ra emelkedett.

36. ábra: Elektromos és gáz szolgáltatás alakulása (2007-2019)

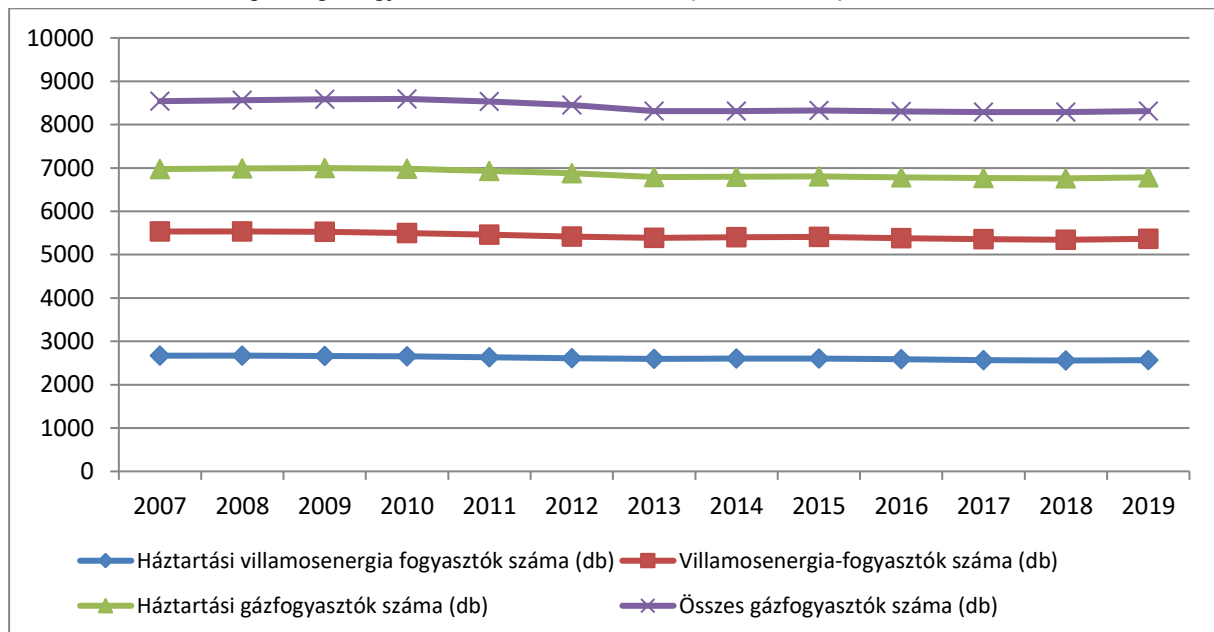

Forrás: KSH, tájékoztatási adatbázis

A gázfogyasztás tekintetében 2009-ről (1785,9 ezer m³-ról) 2010-re (2647,4 ezer m³-ra) történt növekedés, amely a következő évre visszaugrott (1467,9 ezer m³-ra), és stagnálás figyelhető meg a fogyasztásában. 2019-ben 1790,2 ezer m³ volt a fogyasztás, melyből 1370 ezer m³-t (77%) a lakosság használt el.

Mind a villamosenergia, mind a gázfogyasztók számában egy lassú csökkenés figyelhető meg. Míg 2007-ben 1442db lakossági gázfogyasztó, és 2666db háztartási villamosenergia fogyasztó volt, addig 2019-ben 1416db gázfogyasztó és 2568db villamosenergia fogyasztót regisztráltak.

37. ábra: Villamos energia és gázfogyasztók számának alakulása (db, 2007-2019)

Forrás: KSH, tájékoztatási adatbázis

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A megújuló energiák alkalmazása lakossági szinten még nem elterjedt a városban – elsősorban a lakók anyagi helyzete a legnagyobb akadály -, viszont az igény egyre inkább megjelenik a város hétköznapjaiban a megújuló energiaforrásokkal történő működési hatékonyság és gazdaságos létesítmény üzemeltetés vonatkozásában.

Abádszalókon az uralkodó szélirány az ÉK-i. Nagyobb volumenű szélenergia-hasznosítás jelenleg nem történik.

Magyarországon a napsugárzás légkör feletti 1352W/m^2 intenzitásából – a felhőzet következtében beálló veszteségeket követően – 137W/m^2 fajlagos teljesítménnyel lehet számolni. Az éves átlaghoz képest igen nagy az évszakonkénti ingadozás: decemberben 32W/m^2 , júliusban 238W/m^2 , ami több mint hétszeres különbséget jelent. Abádszalók nem rendelkezik jelentős szoláris energiatermelésre képes erőművel.

Napkollektoros rendszerrel a családsegítő központ és a melegített vízű strandfürdő, illetve a Füzes Panzió rendelkezik.

Napelemes rendszerrel az orvosi rendelő, a polgármesteri hivatal, az óvoda, a bentlakásos idősok otthona, az általános iskola és a Strand Panzió rendelkezik.

A város rövidtávú tervei között szerepel minél több közintézmény fotovoltaikus fejlesztése, napkollektorok elhelyezése is, melyek finanszírozását Európai Unió támogatásból kívánja megvalósítani.

Vízenergia hasznosítás Abádszalókon nem történik.

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az Európai Unió fejlesztéseinek köszönhetően több önkormányzati és közintézményen valósul(t) meg energetikai beruházás. Az elmúlt években energiahatékonysági fejlesztések az óvoda, a bentlakásos idősok otthona, az általános iskola, az orvosi rendelő, a polgármesteri hivatal és a családsegítő központ épületén hajtottak végre.

A város az energiakorszerűsítésen alapuló beruházásokat folyamatosan célul tűzi ki, így a jövőben is várhatóak ilyen jellegű fejlesztések. Ilyen fejlesztés tervezett pl. a Közösségi Ház esetében is, melyek finanszírozását Európai Unió támogatásból kívánja megvalósítani.

A fejlesztések fontos környezetvédelmi beruházások, valamint jelentős költségcsökkenést jelentenek az önkormányzatnak.

1.16.3 Elektronikus hírközlés

Az elektronikus hírközlési szolgáltatás olyan szolgáltatás, amely jeleknek (bármely értelmezhető formában előállított jel, jelzés, írás, kép, hang) elektronikus hírközlő hálózaton történő átvitelét, továbbítását biztosítja. A szolgáltatást, az elektronikus hálózatok üzemeltetését végző, azt létrehozó vagy arra szervezett, vagy arra létrehozott szolgáltatók biztosítják. Az elektronikus hírközlés szolgáltatása alanyi jogú.

Az elektronikus hírközlési infrastruktúra lehet:

- távközlési ellátás
- műsorszórás, kábel tv ellátás

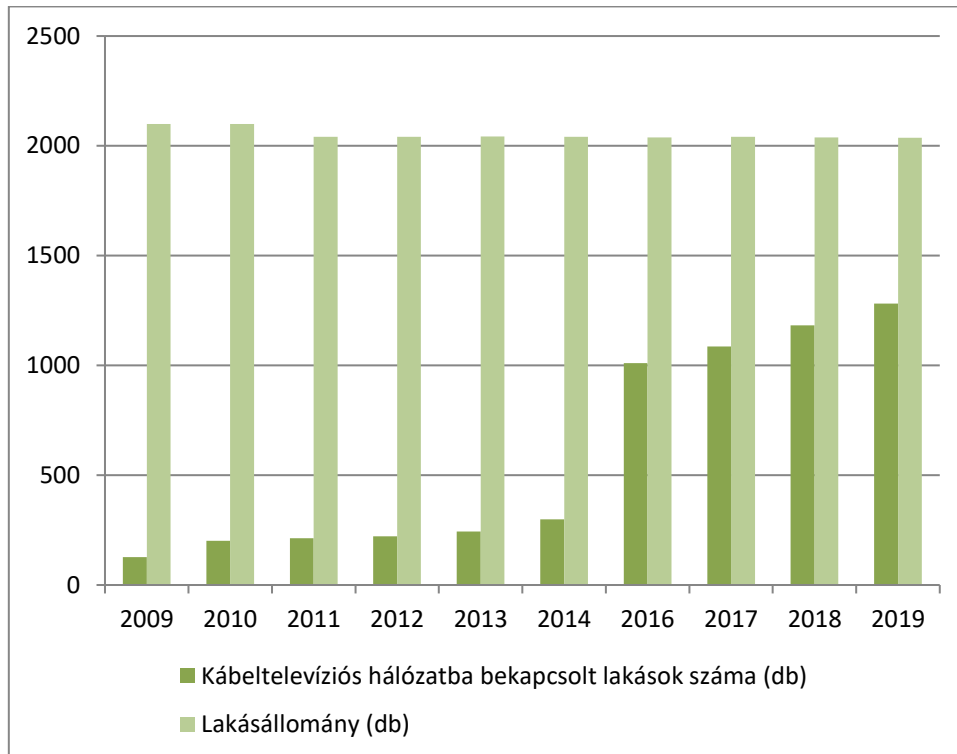
A szolgáltatás felügyelője a Nemzeti Média Hírközlési Hatóság (NMHH), melynek területi igazgatóságai:

- Budapesti Igazgatóság
- Debreceni Igazgatóság
- Miskolci Igazgatóság
- Pécsi Igazgatóság
- Soproni Igazgatóság
- Szegedi Igazgatóság

A távközlési igények kielégítésének érdekében a meglévő abádszalóki gócközpont, valamint a községi távközlési alépítményi és légkábteles hálózat fejlesztésre szorul. A tervezett közintézmények ellátására új alépítményi, a tervezett lakó- és üdülőterületek ellátására pedig új légkábteles távközlési hálózatokat kell kiépíteni a meglévő távközlési alépítményi hálózati táppontoktól kiindulón.

A városban a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma folyamatosan változik, az utóbbi években növekvő tendenciát mutat. Adatok legkorábban 2009-ből vannak, akkor a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma csupán 127 volt, mely 2014-ben 299-re változott. Ezután hatalmas növekedés következett be, ugyanis 2015-re a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolódott lakások száma megháromszorozódott, számuk 947-re nőtt. 2019-re ez a szám tovább nőtt 1281-re.

38. ábra: Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számának változása Abádszalókon a teljes lakásállományhoz viszonyítva (db, 2009-2019)

Forrás: KSH

A városban az internet előfizetések számára vonatkozóan 2013-tól kezdve vannak adatok, azóta folyamatos a növekedés. 2013-ban 638db előfizetés volt a városban, 2020-ban már 1105. Ez utóbbi a lakásállomány 54%-át jelenti. A jövőben ennek a mutatóknak a további növekedése várható az internet elterjedése, megfizethetősége és a mindennapi életben való, lassan elengedhetetlen használatának köszönhetően.

Abádszalók területén a nyilvános távbeszélő állomások száma az elmúlt években jelentősen csökkent. A készülékek számának csökkenése a mobilhálózat és a mobiltelefonok használatának elterjedésével fordítottan arányos. Hasonlóképpen az egyéni analóg távbeszélő fővonalak számának változásával. Egyéb információk az elektronikus hírközlési szolgáltatóktól kérhető.

Jelenleg nincs tudomásunk a területet érintő kormányzati célú, illetve jelentős elhelyezési igénnyel bíró külön célú elektronikus hírközlési hálózatfejlesztésről.

Folyamatban van a „**Digitális Nemzet Fejlesztési Program**” megvalósítása a 1631/2014. (XI.6.) Korm. határozat szerint. Főbb céljai: szupergyors internet elérhetővé tétele; a helyi közösségek, valamint a teljes magyar közösség összetartozásának erősítése a digitális technológia révén; az állam által nyújtott szolgáltatások fejlődése; az ország versenyképességének növelése a digitális szolgáltatások, valamint a digitális készségek terjedésének elősegítése által; digitális infokommunikációs alkalmazások, szolgáltatások elterjesztésének támogatásán keresztül az életminőség javítása minden élethelyzetben.

1.17 Térségi és települési környezetvédelem

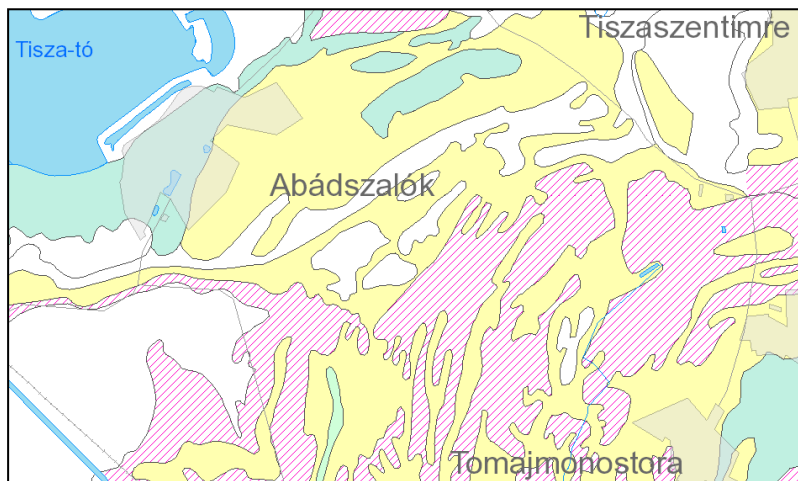
Mivel Abádszalók a **Tisza-tó Kiemelt Üdülőkörzet** területéhez tartozó település, ahol a turizmus a helyi gazdaság meghatározó része, ezért a környezetminőség védelme meghatározóan fontos feladat. Fontos továbbá a Tisza-tó és a Tisza ökológiai rendszere védelme érdekében is a „tisztta” környezet biztosítása. A település környezetvédelmi szempontból jelenleg kedvező helyzetben van, mert sem a területén, sem tágabb környezetében nem találhatók olyan létesítmények, amelyek a környezet minőségét jelentős mértékben elrontanák. Alapvető cél tehát ennek a kedvező helyzetnek a megtartása és a környezetminőség további javítása.

1.17.1 Talaj

A talajadottságok az ártéri területeken a térség vízellátottságához igazodnak. A belvízveszélyes területek általában nem, vagy csak korlátozottan alkalmasak szántóművelésre, míg a hátaik talajai, melyek kialakulásában a víz nem, vagy csak kismértékben játszott szerepet, általában szántóként jól hasznosíthatók.

A felszint többnyire löszös homok, infúziós lösz, folyóvízi agyag, folyóvízi aleurit fedli le.

50. térkép: Abádszalók felszíni földtana

Forrás: map.mfgi.hu

A térség növényföldrajzi vonatkozásban az Alföld flóraidék Tiszántúli flórajárásnak része. A jellegzetesebb potenciális erdőtársulások a fűz ligeterdők, a tölgy-köris-szil ligeterdők, a sziki tölgyesek és a tatárjuharos lösztölgyesek. A sziki rétek számos helyen fellelhetők. Felbukkan a sziki saláta, a réti őszirózsa, a villás boglárka, stb. Az erdészetileg hasznosított területeken elsődlegesen fiatalokú, lág- és keménylombos erdők találhatók. A mezőgazdasági területhasznosítás főnövényei a búza, az őszi árpa, a kukorica, a cukorrépa és a rizs.

A termőföld védelme szempontjából a racionális földhasználat elvének érvényesítésével, a rossz termőhelyi adottságú szikes területeken az ökológiai, természetvédelmi érdekeket is szolgáló extenzív, természet közeli gazdálkodás bevezetése lenne célszerű. A gyengébb minőségű – gazdaságosan nem művelhető – területek erdősítése is a térségfejlesztés fontos eszköze lehet. Településrendezési szempontból a lakóterületek és üdülőterületek környezetében, továbbá a holtág mentén indokolt erdőterületek fenntartása, kialakítása.

A termőföld védelme érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 36.§-a szerint „a termőföld használó – választása szerint – köteles a termőföldet a művelési ágának megfelelő termeléssel hasznosítani, vagy termelés folytatása nélkül a talajvédelmi előírásokat betartani.”

Fontos feladat az állattartás helyi szabályozása is, amelyet külön önkormányzati rendelet – a 2/2015. (I.30) - tartalmaz. A rendeletet a helyi építési szabályzattal össze kell hangolni. Az állattartási rendeletnek tartalmaznia kell az állatok tartására, a trágyakezelésre, az állattartó építmények elhelyezésére, a védőtávolságokra vonatkozó szabályokat, továbbá az állattartással összefüggő környezetvédelmi, közegészségügyi, állategészségügyi szabályokat is.

A talajvédelem és a vízvédelem szempontjából egyaránt szorgalmazható a sertéstelep technológiájának megszüntetése.

A mezőgazdasági termelés szempontjából a termőföld művelhetőségének biztosítása érdekében a belvízelvezető és öntöző csatornák rendszeres karbantartása, tisztítása elengedhetetlen. Ezzel megelőzhető a település területén a belvízveszély is.

Abádszalók településen található átlagosnál jobb minőségű termőföldek kategorizálását az alábbi táblázat mutatja be.

33. táblázat: Átlagosnál jobb minőségű termőföldek Abádszalók területén

Művelési ág	Minőségi osztály
szántó	1., 2., 3., 4.,
legelő	1., 2.,
rét	1., 2.,
fásított terület	2.,
gyümölcsös	1.,
kert	2.,
szőlő	1.,

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek

A térség vízellátottságára a télvégi, kora tavaszi, illetve a nyárvégi, őszi vízbőségek mellett a tavaszi, kora nyári vízhiányok jellemzők. A lehetséges párolgás sok év átlagában jellemzően meghaladja a tényleges párolgás mértékét. Ez alól csak a Tisza-tó, illetve a Tisza hullámtere képez kivételt.

Az évek közti megoszlás alapvető jellegzetessége a Közép-Tiszán a száraz és nedves periódusok váltakozása. A XX. században az éghajlat túlnyomó részben (51%) száraz, illetve nedves (32%), s csak a fennmaradó időszak (17%) volt kedvező. A nedves periódusra jellemző a mély fekvésű területek belvizesedése, ugyanakkor belvíz száraz években is jelentkezhet a csapadék éven belüli szélsőségeinek következtében. Ilyenkor ugyanabban az évben egymást rövid időn belül követheti a belvíz és az aszály.

A kistérség nagy része száraz, gyér lefolyású vízhiányos terület, de előfordul fokozottan vízhiányos terület is. A térség vízrajzára összességében elmondható, hogy egy korábban vízjárta, de a szabályozások után többnyire vízhiányos terület, belvízcsatornákkal sűrűn behálózva. A térség vízrendszerének alapját a Tisza alkotja.

A térség vízellátottságát vizsgálva arra kell felhívni a figyelmet, hogy a szárazabb időszakok vízhiánya részben a tavaszi vizek visszatartásával, részben jó vízgazdálkodású természetes rendszerek telepítésével és fenntartásával oldható meg. Itt egyfelől a Tisza-tó vízmérlegére, másfelől a felszínt borító növénytakarásokra kell odafigyelni.

A kistérségben a Tisza-tó részben lehetővé teszi a vízben gazdag időszakok vízfeleslegének felhasználását. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a Tisza kisvízi hozama száraz időszakokban alig valamivel haladja meg a párolgási veszteségek pótlásához szükséges mennyiséget, így e módszer szerint a visszatartott vizet csak korlátozott mértékben lehet felhasználni.

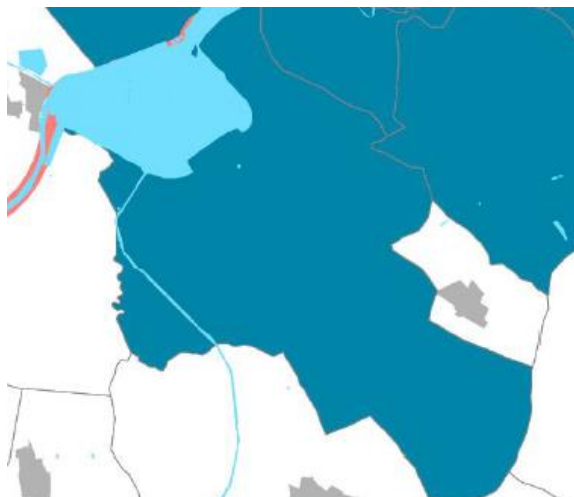
A térség belvíz-veszélyeztetettsége az ártereken elsősorban a mély fekvésű területekhez köthető. Egy-egy csapadékosabb évben a viszonylag magasabb fekvésű belső medencékben is kialakulhatnak vizes területek, de ezek kis területet érintenek és rövid ideig tartanak.

Felszíni vizek

Az Országos Területrendezési terv (OTrT) 2008. évi módosítása alapján az Ország Szerkezeti terve a tervezési területet 500-1000ha közötti terepülési térség kategóriába, illetve - felszíni vizek vízminőség- védelmi vízgyűjtő területeinek övezetébe sorolt.

51. térkép: Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezetének elhelyezkedése Abádszalókon

Forrás: Abádszalók Város Településrendezési eszközeinek módosítása (2012. évi III. módosítás), Alátámasztó munkarész

Abádszalók és környékének területe a Tisza részvízgyűjtőjéhez és a Nagykunsági tervezési alegységhez tartozik.

52. térkép: A Nagykunsági tervezési alegység

Forrás: Nagykunság alegység VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV, Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság és Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

A tervezési alegységet nyugatról a Tisza, délről és délkeletről a Hármaskörös, északról a Tisza-tó természetes vízgyűjtői határolják, 3300km² kiterjedésű terület. A felszínét elsősorban a vizek alakították ki. Az ármentesítések előtti időszakban a terület jelentősen kitett volt a környező folyók árvizeinek. A területet északon a kissé magasabb fekvésű. A terület lejtéséből adódóan északon a gyorsabb lefolyású, míg délen a hosszabb idejű és a tartósabb árvizek jellemezték. A települések kialakulásának helyét az árvizek gyakorisága és ezek káros hatásaitól való védelem határozta meg, így elsősorban a magasabb vonulatokon és a védettebb területeken telepedtek le.

Az alegység közigazgatásilag Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéhez tartozik. A települések között alig van városi rangú, leginkább községek, falvak jellemzik. Gazdasági jellegét tekintve mezőgazdasági, melynek szintje a

szántóföld minőségének függvényében változik. Magasabb értékű földterületek a középső és déli részeken találhatóak, ezért itt a mezőgazdasági szántó művelés a jellemző. Az északi területeken a szántóföldi és legelő művelés folyik.

Idegenforgalom tekintetében új fejlődési irányt jelenthet a Tisza, illetve Tisza-tó közelsége, leginkább Tiszafüred és Abádszalók vonatkozásában. A Tisza-tó fejlesztése a térségben stratégiai kérdés, hiszen az a vonzáskörzetének fejlődését is meghatározza. A biológiai sokféleség fennmaradása, a természet és a turizmus, a társadalom kapcsolatának egészséges fennmaradása érdekében növelni kell a védettség alatt álló területek nagyságát. Jelentős nagyságú területek hasznosítását szolgálhatja a gyepek és legelőterületek növelése, a vizes élőhelyek, halastavak és kisvíztározók létesítése, a védett növények és állatok élőhelyeiként szolgáló ösziegések megőrzése, védelme, valamint a pihenőparkok rekreációs célú kialakítása is. A holtágak hasznosítása települési érdekeket is szolgál.

Abádszalókot érintő állóvíztestek és vízfolyások az alábbiak:

Nagykunsági öntöző főcsatorna:

A Nagykunsági-főcsatorna alakja kissé kanyargós, mély vonulatban halad. A terepszint alatt kotort csésze szelvényű, a terepszint fölött töltésezett. A mesterséges víztest teljes hossza 74,330km, vízgyűjtőterületének nagysága 6,457km², befogadja a Hármaskörös 35,900fkm szelvénye. A Nagykunsági öntözőrendszert a Tisza-tó bal part 144+642fkm szelvényében lévő gravitációs fővíz-kivételi beeresztő zsilipen keresztül látja el öntözővízzel. Az öntöző rendszer területe 1224,35km².

Villogó-csatorna:

Villogó-csatorna vízgyűjtő területén főleg mesterséges, egyenes nyomvonalú csatornák találhatóak. A vízgyűjtő terület domborzata uralkodóan sík, É-D-i lejtésű. A vízgyűjtő terület lefolyási viszonyait elsősorban a mezőgazdasági táblák művelési ága és az alkalmazott agrotechnikai eszközök határozzák meg. A Villogó-csatorna időszakos vízfolyás, vízjárását a mindenkori hidrometeorológiai viszonyok határozzák meg, tenyészidőszakban elsősorban a mesterséges üzemeltetés befolyásolja a kialakuló vízszinteket. Az üzemeltetésben elsődleges funkció a belvízelvezetés, majd az öntözővíz biztosítása. A víztest a vizsgált kémiai paraméterek alapján – az esetenként magas sótartalma ellenére – jó ökológiai potenciálúnak tekinthető.

Tisza-tó:

A **Tisza-tó** hazánk második legnagyobb, de egyben legfiatalabb - 32 éves - tava, eredeti nevén a Kiskörei-víztározó, amely a Kiskörei vízlépcső által biztosított duzzasztás hatására jött létre. A tó Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye határán folyó Tiszát öleli, markáns kontúrját az árvízvédelmi töltések adják. A Tisza szabályozása előtt - az 1800-as évek első felében még igazi vadvíz ország volt ezen a területen. A XIX. század második felében megkezdődött a Tisza folyó szabályozása, amit gróf Széchenyi István kezdeményezett és Vásárhelyi Pál, a reformkor legkiválóbb vízmérnöke tervezett. Második vagy veritékes honfoglalásnak is nevezik a több mint száz évig tartó gátépítési munkákat, melyben kiváló mérnökök elődeink és a kubikusok névtelen ezrei, vagy ahogyan Jókai Mór nevezte őket, "az Isten munkásai" vettek részt (Vizeink Krónikája, 2001). Tehát a mai Tisza-tó területét az elődeink által az 1800-as évek közepétől fokozatosan erősített árvízvédelmi töltések határolják. A töltések közötti, úgynevezett hullámtéren terül el, a mesterségesen létrehozott síkvidéki víztározó, mely magába foglalja a Tisza folyó medrét is. A víztározó az 1978. év óta különleges természeti értékévé vált, mert a természet fokozatosan visszafoglalta, birtokba vette e területet, és a Tisza szabályozása előtti tájhoz hasonló állapotok alakultak ki. A Tisza-tó háborítatlan részein régóta nem látott élővilág - flóra és fauna - telepedett meg, és valamikor őshonos, egész Európában védettséget élvező növények szaporodtak el ismét.

Az 1978. évben - 39 éve - történt II. ütemű duzzasztás hatására alakult ki a nyári időszaknak megfelelő vízborítottság, azaz a Kiskörei-tározó, földrajzi nevén a Tisza-tó, a természet és az ember csodálatos alkotása. A tározótérben fokozatosan fejlődött ki egy változatos, az őszi ártéri Tisza tájhoz hasonló környezeti adottságokkal rendelkező, páratlanul gazdag élővilág. Napjainkban nagy kiterjedésű nyílt vízfelületek, mocsári és hínári növényzetekkel benőtt vizes területek, holtágak, morotvák, természetes vízfolyások, fokok, öblítő csatornák, szigetek és félszigetek tarkítják, teszik változatosá és egyedülivé a 127km² nagyságú mesterséges tavat.

A Kiskörei-vízlépcső feletti hullámtéren helyezkedik el a Tisza-tó, a Tisza folyó 404-440 folyamkilométer közötti szakaszán, Kisköre és Tiszabábolna között. A tó középvonal menti hossza 33km, legnagyobb szélessége 6,6km -

Poroszló és Tiszafüred között -, míg a legkeskenyebb Tiszaderzs térségében, ahol 0,6km. A két oldali tározó (árvízvédelmi) töltés hossza közel 80 km. A tározó teljes felülete 127km², melyből 104km² a vízfelület (62km² nyíltvíz, 42km² vízi növényzettel benőtt), a szigetek és félszigetek területe pedig 23km².

A medencék és öblözetek vízmélysége igen változatos. A nagy kiterjedésű, a tó születése előtt gazdálkodásra használt közel sík területeken (rét, legelő, szántó, erdő) 0,8m-2,0m között változik. A természetes vízfolyások, holtágak és öblítő csatornák vízmélysége 2,0-5,0m közötti. A legnagyobb mélységek a főmederben mérhetők, mely 10-20m között változik.

Az átlagos vízmélységek az egyes medencékben a következők:

- Abádszalóki-öböl 2,5m
- Sarudi-medence 1,5m
- Poroszlói-medence 1,3m
- Tiszavalki-medence 0,7m

A tározó jelenlegi térfogata 253 millió m³, melyből 132 millió m³ hasznosítható.

A vízkészlet vízelosztó hálózatának legfontosabb létesítményei a Jászsági (kapacitása: 48m³/sec) és a Nagykunsági (kapacitása: 80m³/sec) öntöző főcsatornák, amelyek biztosítják a térségek öntöző vízellátását és halastavi vízpótlását. A Nagykunsági főcsatorna a mezőgazdasági vízigények kielégítése mellett gravitációs átvezetéssel nagy szerepet játszik a Körös-völgy vízhiányának enyhítésében és ökológiai vízpótlásában.

A Tisza-tó mesterséges létesítmény, lényegében átfolyásos tározó, szintjének helyzete a folyó mindenkori vízjárásának is függvénye. A duzzasztómű csak a kiskörei szelvényben tartja a vízszintet egy adott intervallumon belül, a tározó felszínének esése az érkező vízhozamtól függ

A Tisza-tó sajátossága, hogy vízjárása szabályozható. A Tisza folyó önálló mederben (főmeder vagy anyameder) folyik át a tározótéren. A főmederrel párhuzamosan, annak jobb és bal oldalán található az övzátonyok vonulata - ezek alkotják a szigetek és félszigetek rendszerét -, amely elválasztja a folyó medrét a tározó medencéitől.

A Tisza-tó legfontosabb jellemzője és megkülönböztető jegye a magyarországi tavaktól a mozaikosság, vagyis a változatos és gazdag életterek sokasága. Egy-egy élettér az érintetlen természetet tárja fel a látogató előtt.

A folyó és a medencék, azaz a tó közötti vízforgalmat, vízcserét és a vízi közlekedést az öblítő csatornák és a természetes vízfolyások, fokok biztosítják. Az öblítő csatornák (12db) az övzátonyok átvágásával készültek az 1970-es évek végétől kezdődően.

Az öblítő csatornák hossza 1-4km közötti, víztükörszélessége 10-60m között változik, kivétel az I. számú öblítő csatorna, melynek szélessége a torkolatnál 150m.

A Tisza felőli kitorkolásnál szabályozó műtárgyak (9db) épültek az 1980-as évek elejétől kezdődően, melyek nyitott vagy zárt üzemmódban lehetnek. Feladatuk, az öblítő csatornák által szállított víz áramlási viszonyainak szabályozásával biztosítani a megfelelő vízcserét, ugyanakkor az árhullámokkal érkező nagy mennyiségű hordalék, uszadék bejutási lehetőségét csökkenteni, mérsékelni, ezáltal a medencék feliszapolódását, valamint a főmederben levonuló esetleges szennyeződések kirekesztését a tározó belső vizeitől.

A Tisza-tó átfolyásos rendszerű síkvidéki tározó. Kialakításából, valamint az üzemeltetése során lejátszódó belső folyamatokból adódóan szükséges a medencék és egyéb szelvények megfelelő vízforgalmának biztosítása. Tekintettel arra, hogy ez egy mesterséges létesítmény, így természetes módon a belső áramlási rendszerei sem alakulhattak ki. Ezeket a folyamatokat meg kellett teremteni, műszaki beavatkozásokkal. Ezt a szerepet az öblítő csatornák töltik be, melyek megteremtik a kapcsolatot a Tisza folyó, mint főmeder és hullámtere, mint tározótér (tó) között. A medret övező parti sáv (övzátony) természetes állapotában folyamatosan töltődik, kiemelkedik és nem teszi lehetővé a folyón érkező frissítő víz szétterülését. Az öblítő csatornák a frissítő víz bejuttatását, szétosztását, ill. elvezetését biztosítják az övzátonyokkal kirekesztett medencékbe.

Az előzőekhez hasonlóan fontos a feladatuk a vízszint csökkentéskor, például téli üzemre történő átálláskor, a vizek visszavezetésével elősegíteni a medencék leürülését, megszüntetve ezzel a sekély, úgynevezett pangóvízes helyeket. A leürítés folyamatában, mint belső lecsapoló csatornák funkcionálnak.

Tehát a Tisza-tó szervezetében a természetes vízfolyások és az öblítő csatornák rendszere az az érrendszer, amely biztosítja a fennmaradásához, megújulásához szükséges folyamatok lejátszódását, vagyis a vízcserét

(vízforgalmat). Lényeges ezen létesítmények fenntartása és fejlesztése, mivel a tározó fennmaradása, használhatósága érdekében jelentős szerepet töltenek be.

A tó ötféle arcát mutatja egy év leforgása alatt, melyből négy az embertől függ, míg az ötödik tőlünk független. Az arculatot jelentősen meghatározza az évszakok változása és befolyásolja az üzemrend szerinti szabályozás, vagyis a vízszinttartás, illetve a vízszintváltozás. A négy - ember által szabályozott - arculat a következő: téli időszak, tavaszi feltöltés időszaka, nyári időszak, őszi leürítés időszaka. Az ötödik pedig a természet által "megrajzolt" arculat, az árvízi időszak.

Magyarország közel 45 000km²-es síkvidéki területének igen jelentős részét, becslés szerint 60%-át veszélyezteteti számottevő mértékben a belvíz. Ilyenformán - a meteorológiai és hidrológiai tényezők kedvezőtlen alakulása esetén – hatalmas terület kerülhet víz alá.

Abádszalók a belvíz által közepesen veszélyeztetett települések közé tartozik.

A város belterületének széle a Tisza-tó gátszakaszának töltéslábjáig ér, a lakóházakkal beépített rész ÉNY-i szélétől 200-350 m-re húzódik. A védőtöltés és a város széle között elterülő terület átlagos szintje 87mBf. A város közigazgatási területén, illetve annak ÉNY-i és NY-i határán húzódó védőtöltés hossza 6 942m, a védőtöltés teljes egészében töltött agyagos föld. A mértékadó árvízszint az Érfüi gátórtelepnél: 90,71mBf. Az eddig előfordult legnagyobb vízállás ugyanitt: 91,75mBf. Az árvízvédelmi töltés mentén a vízoldalon 60m, a mentett oldalon 110m-es sávon belül anyaggödört nyitni nem szabad.

Abádszalók belvízzel közepesen veszélyeztetett térség, a közepesen veszélyeztetett területek környékére terjed ki, összesen 11 800km²-t érint, ami a teljes síkvidéki területnek a 26%-a. Az ide sorolható térségek az Alföldön: mindenekelőtt a Felső-Tisza környéki tájak (Bereg, Tisza-Szamos köz, Szamos-Kraszna köz, Rétköz, Bodrogköz, Taktaköz), továbbá a Hortobágy melléke, a Jászság és a Nagykunság tekintélyes része, a Körösök vidéke, az Alsó-Tisza völgye, valamint a Duna-völgyi főcsatorna menti sáv. A Kisalföldön a Fertő-Hansági táj tartozik ide, míg a Dunántúl többi részén csak egészen kis területek, pl. a Sárvíz mentén.

Az OTRT szerint Abádszalók és környezete **rendszeresen belvízjárta** terület.

Abádszalók a Nagykunsági Ártér övezet, tiszai védvonalhoz tartozik, mely közepesen belvív-veszélyeztetett.

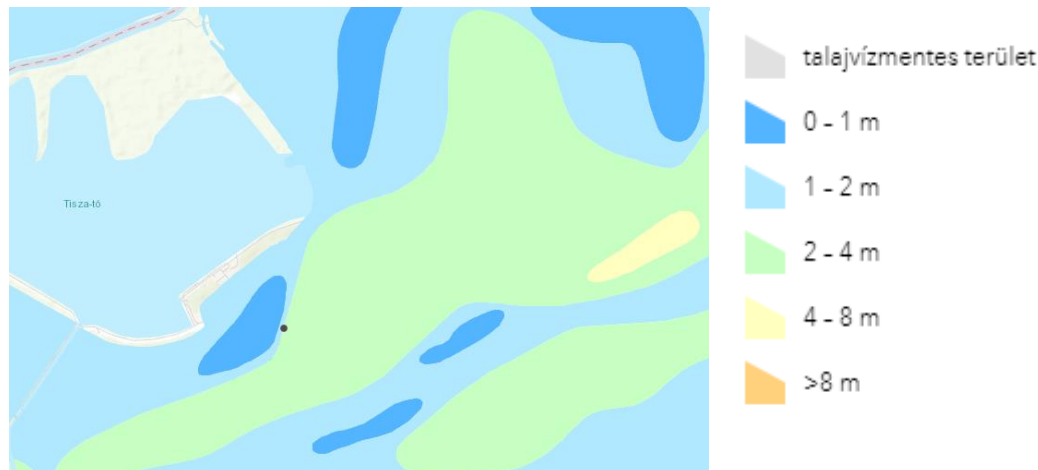
Felszín alatti vizek

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Abádszalók érzékeny területen lévő település. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklet d) pontja alapján Abádszalók a felszín alatti víz állapota szempontjából „II” érzékeny terület. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. Rendelet melléklet B) része szerint Abádszalók nitrátérzékeny besorolású.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében Abádszalók az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, kivéve a vízbázisok védőterülete, amik kiemelt érzékenységgű területek.

A talajvíz szintje eltérő mélységben található, Abádszalók belterületi határán belül, a Tisza-tó környékén 2-4m, külterületi részein 2m körül van. Az alegységet porózus, sekély porózus és porózus termál felszín alatti víztestek érintik.

53. térkép: Abádszalók és környékének felszín alatti vízszint térképe

Forrás: Magyarország talajvízszint mélység térképe (0-8m)

A Vízugyjtő-gazdálkodási tervek (VGT) tartalmazzák a felmért vízgazdálkodási problémák, a környezeti célkitűzések és ezen célkitűzések megvalósítására szolgáló intézkedések összefoglalását. Abádszalók a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén található, ennek megfelelően az országos VGT érvényes rá.

Abádszalók területén található vízbázisokat az [1.16.1](#) fejezet mutatja be a kitermelt víz minőségi jellemzésével. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről szóló 123/1997, (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a vonatkozó területhasználati korlátozásokat.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

Országos viszonylatban elmondható, hogy Abádszalók levegője tiszta, a település nem sorolt a légszennyezettségi zónák és agglomerációk által kijelölt települések közé.

A helyi lakosok a levegő szennyeződéséhez mezőgazdasági tevékenység során járulhatnak hozzá, amely portterheléssel jár együtt. Ezt a folyamatot megfelelő fásítási és egyéb védőmechanizmusok alkalmazásával a város vezetése ki tudta védeni, a szennyezés mértékét minimálisra csökkenteni.

A nyári időszakban a főbb utak mentén a portterhelést nem csupán a mezőgazdasági tevékenység, hanem a megnövekedett járműforgalom fokozza.

Levegőtisztaság-védelem szempontjából a tervezési folyamat megindításakor a két tájvédelmi körzet területe még kiemelten védett, a település egyéb területei Védett I. kategóriába voltak besorolva. A Tisza-tó Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve pedig az üdülőkörzet teljes területét kiemelten védett kategóriába sorolta, ami azt jelenti, hogy Abádszalók teljes igazgatási területén a legszigorúbb levegővédelmi előírásokat kell alkalmazni.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet szerint Magyarország területén a levegőterheltségi szint mértéke szerint, a vizsgálati küszöbérték alapján, légszennyezettségi agglomerációk vagy zónák kerülnek kijelölésre. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelölésének felülvizsgálatára a levegőterheltségi szintet befolyásoló körülmények jelentős változása esetén, de legalább öt évenként kerül sor.

A kommunális eredetű levegőszennyezés nem számottevő, mivel a gázhálózat kiépített. A közlekedési eredetű levegőszennyezés csak az országos közutak mentén számottevő, ami a közutak menti intenzívebb növénytelepítéssel mérsékelhető. A levegőminőség javításának közvetett eszköze a kondicionáló zöldfelületek kialakítása. Az intenzív parkosítás a település közparkjaiban, közterületein, illetve a település körül tervezett erdők kialakítása az üdülőkörzethez méltó települési környezetet teremt és a levegő minőségét is javítja.

A mezőgazdaság főleg porral, az energiaellátó rendszerek üzemeltetéséből származó anyagokkal, valamint a parlagon hagyott területeken a gyomnövények pollenjeivel, illetve alkalomszerűen a repülőgépes permetezések által növényvédő-szerekkel szennyezi a levegőt.

A közlekedés főleg a településeken áthaladó főközlekedési utak, csomópontok mentén járul hozzá a kén-dioxid, a nitrogén-oxidok, a szén-monoxid, a szén-dioxid és különböző aromás szénhidrogének szintjének növekedéséhez.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002 (X.7.) KvVM rendeletben Abádszalók nem szerepel a kiemelt települések között, a 10. légszennyezettségi zónába tartozik (csakúgy, mint a jogszabályban nevesített területek kivételével az ország nagyobb része). A 10. légszennyezettségi zónába tartozó településeken a rendeletben vizsgált 11 légszennyezőanyag jellemző értékei alapján a szennyező anyagokénti kategóriákat az alábbi táblázat mutatja.

34. táblázat: A 10. légszennyezettségi zóna szennyezőanyagok szerinti koncentrációja

Zónacsoportok a szennyező anyagok szerint						
Légszennyező anyag	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	benzol	Talajközei ózon
Levegőminőségi zóna	F	F	F	E	F	O-I
Koncentráció (µg/m ³)	< 50	< 26	< 2500	10-14	< 2	> 18 000
Légszennyező anyag	PM₁₀ Arzén (As)	PM₁₀ Kadmium (Cd)	PM₁₀ Nikkel (Ni)	PM₁₀ Ólom (Pb)	PM₁₀ benz(a)-pirén (BaP)	
Levegőminőségi zóna	F	F	F	F	D	
Koncentráció (ng/m ³)	< 2,4	< 2	< 10	<0,15 µg/m ³	0,6-	

Forrás: 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak Abádszalókon, illetve annak környezetében sem manuális, sem automata mintavevő helye nincsen.

A település környezetében elhanyagolható légszennyező forrásként a környék alacsony forgalmú közútjai tekinthetők. Ezen kívül a vizsgált környezetben az uralkodó szélirányból érkező, a mezőgazdasági területekről származó portterhelés jelentkezik.

1.17.4 Zaj- és rezgésterhelés

A zajvédelem szempontjából is kedvező a település helyzete. Ipari létesítmények által okozott zajterhelés nem számottevő Abádszalókon. Hosszabb távon a települést elkerülő út megépítésével kell számolni a közlekedésből eredő zajcsökkentés érdekében.

A nyári időszakban a vendéglátóegységeket látogató vendégek száma növekszik, amely együtt jár hangosabb zenével is, így a zajterhelés ezen hónapokban magasabb.

A tervezési területen a megengedett határértéket meghaladó zajt, rezgést eredményező tevékenység nem folyik.

A zajvédelem szempontjából is kedvező a település helyzete. Üzemi eredetű zajterhelés lakóterületet nem érint. A vasút mentén, illetve a településtől délre kijelölt kereskedelmi, szolgáltató területek a lakóterületektől elválasztottan kerültek kialakításra, így biztosítható azok zaj elleni védelme.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken.

35. táblázat: Zajterhelési határértékek

Sorszám	Zajtól védendő terület	Határértékek (LTH) az LAM megítélési szintre* (dB)	
		NAPPAL 06-22 ÓRA	ÉJJEL 22-06 ÓRA
1.	ÜDÜLŐTERÜLET, KÜLÖNLEGES TERÜLETEK KÖZÜL AZ EGÉSZSÉGÜGYI TERÜLETEK	45	35
2.	LAKÓTERÜLET (KISVÁROSAS, KERTVÁROSAS, FALUSIAS, TELEPSZERŰ BEÉPÍTÉSŰ), KÜLÖNLEGES TERÜLETEK KÖZÜL AZ OKTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK TERÜLETE, A TEMETŐK, A ZÖLDTERÜLET	50	40
3.	LAKÓTERÜLET (NAGYVÁROSAS BEÉPÍTÉSŰ), A VEGYES TERÜLET	55	45
4.	GAZDASÁGI TERÜLET	60	50

Forrás: 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról

A település lakóterületei laza beépítésű kertvárosias és falusias területek, így a településközpont vegyes területtel együtt területükön a zajterhelési határérték nappal 50 LAeq,dB, éjszaka pedig 40 LAeq,dB. Zajvédelmi szempontból javasoljuk csendes övezet kialakítását a temetők 100 m-es környezetében. A zajra érzékeny területeken – az üdülőterületeken, közparkokban, temetők és csendes övezetük területén – a zajterhelési határérték nappal 45 LAeq,dB, éjszaka 35 LAeq,dB.

A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területeken, ahol intézményi jellegű létesítmény és lakóépület is kialakítható, a zajterhelési határérték nappal 60 LAeq,dB, éjszaka 50 LAeq,dB.

A közlekedési eredetű zajterhelést a közúti és a vasúti közlekedés egyaránt okoz. A vasút mentén levő lakóterületeken zajmérésekkel kell meghatározni, hogy a zaj mértéke meghaladja-e a határértékeket. Amennyiben határérték-túllépés tapasztalható, a lakóépületek védelmére a vasút mentén zajgátló fal alakítandó ki. A közúti közlekedés zajhatásának mérséklésére sok lehetőség nincs. A rendezési terv a településközpontban az országos közutak mentén településközpont vegyes területet jelölt ki, ami lehetőséget ad a közút mentén zajra kevésbé érzékeny kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató funkciók kialakítására. A település közúthálózatának megtervezése során szempont volt a forgalom elosztása a gazdasági területek, üdülőterület közvetlen – lakóterületet nem érintő – megközelítésének biztosítása. Ezzel a központi lakóterületek mérsékelt tehermentesíthetők.

1.17.5 Sugárzás védelem

A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50-180 nSv/óra körül ingadozik. Ez az érték függ a magasságtól és a talaj típusától. Az ingadozást természeti hatások, időjárási körülmények (légnyomás, csapadékmennyiség) változásai befolyásolják.

Mesterséges eredetű sugárzások tekintetében élettani hatás szempontjából a távvezetékeknek két jellemzőjét kell figyelembe venni: a kibocsátott villamos és a mágneses terét. A villamos vezetékek által kibocsátott télerősség nagyságát a feszültségszinten kívül befolyásolja a vezetékek föld feletti magassága, a fázisvezetők és védővezető geometriai elrendezése, magas objektumok, épületek (a villamos teret 85-90%-ban leárnyékolják).

A Magyarországon érvényben lévő védőtávolság különböző feszültségszintű távvezetésektől:

- 750 kV esetén 40 m
- 400 kV esetén 20 m
- 220 kV esetén 10 m
- 120 kV esetén 5 m

Ezen védőtávolságok betartását a településrendezési eszközök és az építéshatósági engedélyezési eljárások során figyelembe kell venni.

Napjainkban a különböző sugárzások ipari alkalmazása (orvosi diagnosztika, ipari szerkezetvizsgálatok, élelmiszeripari tartósítások) is egyre inkább elterjedt, ezek esetleges káros hatása azonban lokális.

Nagyfeszültségű távvezeték áthalad a településen.

Atomerőmű működésével kapcsolatos többletsugárzás havária esetén fordulhat elő. A hazai települések esetén Paks, Mochovce vagy Bohunice atomerőművek tekinthetők vizsgálandónak, a település ezektől való távolsága. Amennyiben a település 300km-es távolságon belül van, akkor az Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ) területére esik, amennyiben 30km-es távolságon belül, akkor a Sürgős Óvintézkedési Zónába tartozik.

Abádszalók Paks atomerőművek 300km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ) területére esik.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban országos sugárzásfigyelő rendszer épült ki. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabadtereen álló állomások mérik az óránkénti sugárzási dózist, azaz a dózisteljesítmény értékét. A figyelmeztető szint 250 nSv/óra, ami a valós veszélyt jelentő szint töredéke és a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. Abádszalókon nem található mérőállomás.

1.17.6 Hulladékkezelés

Abádszalók hulladékgazdálkodásra vonatkozó helyi önkormányzati rendelettel rendelkezik (12/2015. (VI.27.).

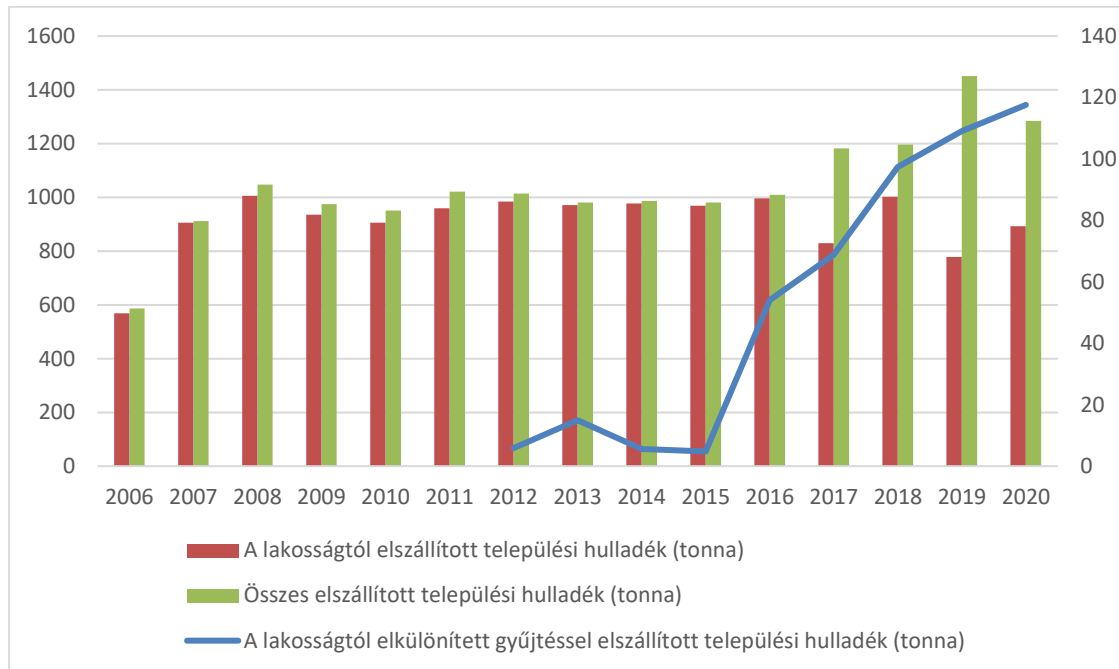
Abádszalókon a hulladékgazdálkodás körébe a települési szilárd kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása tartozik. Az NHSZ Tisza Kft. végzi a településen ezen hulladék gyűjtését és elszállítását, amelyet kötelező igénybe venni. A begyűjtött szemetet a Tiszafüredi térségi hulladéklerakóba (Tisza-tavi Regionális Hulladékkezelő Központ) szállítják. Illegális hulladéklerakás a településen ritkán fordul elő, kis mennyiségben, amelyet az ellátó szervezet rövid időn belül felszámol.

Abádszalók szennyvíztisztítása megoldott. A szennyvíztisztító telep fogadni fogja a település fölötti üdülőkörzeti települések szennyvizeit is. Ezt olyan technológiával kell megoldani, hogy legfeljebb 500 m védőtávolság igénye legyen. Hasonlóan fontos szempont továbbá, hogy a tisztított szennyvíz a Tisza vízminőségére káros hatással ne legyen. A szennyvíziszap elhelyezésének a legkedvezőbb módja, ha mezőgazdasági területre kerül kihelyezésre. A kihelyezés azonban csak úgy történhet, hogy a felszíni és a felszín alatti vizeket káros hatással ne legyen, és a település környezet minőségét ne károsítsa (bűzhatás).

A csatornahálózat kiépítettsége mellett vízvédelmi és talajvédelmi szempontból egyaránt fontos, hogy a rákötések is közelítsenek a 100%-hoz. Külterületen a szennyvíz szivárgásmentes zárt tárolóban helyezhető el, de ha a szennyvíz éves mennyisége meghaladja az 500m³-t, akkor egyedi szennyvíztisztító berendezés létesítését kell előírni.

A szennyvíztisztító telep lakóterülettől 500m távolságban található. Olyan zárt technológiát kell alkalmazni, amely Abádszalók levegőminőségét nem veszélyezteti és az 500m védőtávolságnak is megfelel.

39. ábra: Elszállított települési hulladék mennyiségének alakulása (tonna, 2006-2020)

Forrás: KSH

Az Abádszalókról elszállított összes települési hulladék mennyisége folyamatos emelkedést mutat, melyet 2016-ig szinte kizárólag a lakossági hulladék tett ki. 2016 évet követően megemelkedett az összes hulladék mennyisége, ezzel párhuzamosan csökkent a lakossági hulladék mennyisége. 2020-ban összesen 1284,4 tonna szemetet szállítottak el, melynek közel 70%-a (893 tonna) volt lakossági hulladék. A lakosságtól elkülönített gyűjtésben történő hulladékelszállítás 2012 óta van jelen Abádszalókon. A kezdeti években alacsony mennyiségű elszállított hulladék volt jellemző, majd 2015-től erőteljes növekedés indult meg. 2020-ban elkülönített gyűjtéssel 117,6 tonna szemetet szállítottak el.

Abádszalókon korábban 5 szelektív hulladékgyűjtő sziget került kialakításra, melyek megszüntetésre kerültek. A szigetek léte okafogyottá vált, mivel az NHSZ Tisza Nonprofit Kft. közszolgáltató bevezette a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést. A hulladék gyűjtése, elszállítása három merev falu hulladékgyűjtő edényzetben történik, a zöld színűben az üveg hulladék, a sárga színűben a papír, műanyag, fém hulladék, a feketében pedig az egyéb háztartási kommunális hulladék helyezhető el. Emellett szintén házhoz menő jelleggel biztosított a zöld hulladék elszállítása is.

A sertéstelep állati hulladék gyűjtése a hulladékkezelése szolgáltató által biztosított konténerekben történik, melynek elszállítása, annak megszervezése az ATEV Kft. feladata.

A település szennyvízelvezetésével kapcsolatos információkat az [1.16.1.2](#) fejezet tartalmazza.

A szennyvíztisztító telepen keletkező szennyvíziszap elhelyezési módja és helye: lerakás kommunális hulladéklerakó telepen és mezőgazdasági hasznosítás.

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

■ ipari területek

Abádszalókon ipari park nem található, a már meglévő ipari területek a város déli határán helyezkednek el. Az ipari üzemek betelepítésével a város célja, hogy biztos munkahelyeket teremtsen, valamint a gazdasági fejlődést fellendítse. Ennek alapfeltétele, hogy a megfelelő megközelíthetőséget, a teherforgalom könnyebbé tételét, a közlekedési infrastruktúra javítását biztosítani kell.

■ illegális hulladéklerakások

Abádszalókon előfordul az illegálisan lerakott hulladék, amely vizuális és szennyező környezetterhelést jelent.

1.17.8 Árvízvédelem

Abádszalók a belvíz által közepesen veszélyeztetett települések közé tartozik. 1998-ban létrehozták a településen egy vízkár elhárítási tervet, amelynek célja a lakosság és az anyagi javak védelme.

A Tisza árvízvédelmi töltését, annak védősávjait (a töltéslábtól számított 10-10m szélességben) szabadon kell hagyni, azok igénybevétele csak a KÖTIVIZIG engedélyével, egyedi elbírálás alapján történhet. A mentett oldali töltéslábtól számított 110, a vízoldali töltéslábtól számított 60m-en belül anyagödrot nyitni csak a KÖTIVIZIG előzetes engedélyével lehet. A Tisza folyót, annak töltéseit, valamint a védősávokat érintő építési munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályával a munkálatok megkezdése előtt előzetes egyeztetési eljárást szükséges lefolytatni, majd az elkészült terveket meg kell küldeni az Igazgatóság részére kérve a szakhatósági hozzájárulás kiadását. A KÖTIVIZIG kezelésében lévő területeken a vízgazdálkodási célok elsődleges ellátását kell biztosítani, ezért a területeket érintő munkák során az Igazgatósággal egyeztetni szükséges.

A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján az Abádszalókat érintő mértékadó árvízszintek az alábbiak:

- Tisza balpart 144,670 tkm: 92,06 m Bf. (Nagykunsági-főcsatorna, zsilip)
- Tisza balpart 152,700 tkm: 92,10 m Bf.

Abádszalók árvízi szempontból közepesen veszélyeztetett.

1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A korábban leírtakat összefoglalva az alábbi környezeti problémákat lehet a városban elsősorban kiemelni. Egyrészt igen nagy problémát jelent a belvizes időszakban a mezőgazdasági területeken megálló víztestek kezelése. Másrészt a lakosságot érő környezeti terhelések közül elsősorban az illegális építési és háztartási hulladék elhelyezése említhető meg.

1.18 Katasztrófavédelem

Abádszalók földrajzi fekvéséből adódóan szerencsés helyzetben van a terület felhasználást korlátozó tényezők tekintetében, mivel az Alföld azon területén fekszik, amely kevésbé földrengésveszélyes, s barlangok, alábányászott területek sem fordulnak elő. Csúszás- és süllyedésveszélyes területek is elsősorban a vízrajzi viszonyokhoz igazodva jelennek meg kockázatként. Építésföldtani szempontból a talajmechanikai differenciák jelenthetnek problémát, főként a város azon területein, ahol figyelemmel kell lenni a talajvíz szintjére is.

A település közigazgatási területének északnyugati határvonala mentén található a Tisza-tó, ami okán a terület közepesen veszélyeztetett ár- és belvíz szempontjából. Mély fekvésű területek a város külső részein fordulnak elő, annak északi részén, ahol egyes morfológiai mélyedésekben időnként belvíz jelenhet meg, a település belvíz veszélyeztetettsége mérsékelt.

Az érintett területek a következők:

- Abádi és Szalóki keserű tó
- Füredi u.

A belvízveszély másik formája a csapadék-elvezetés hiányosságaiból, illetve hibáiból adódhat, hiszen az elmúlt években többször előfordult, hogy a hirtelen lezúduló csapadékot nem tudta elvezetni a csatornarendszer, illetve számos esetben a szennyvízelvezető rendszeren keresztül visszatört a csapadékvíz, ezért az elkülönített csapadékelvezető rendszer bővítése indokolt.

A település katasztrófavédelmi besorolása II. osztályú.

1.18.1 Építésföldtani korlátok

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Abádszalók területén alábányászott területek, barlangok és pincék nincsenek.

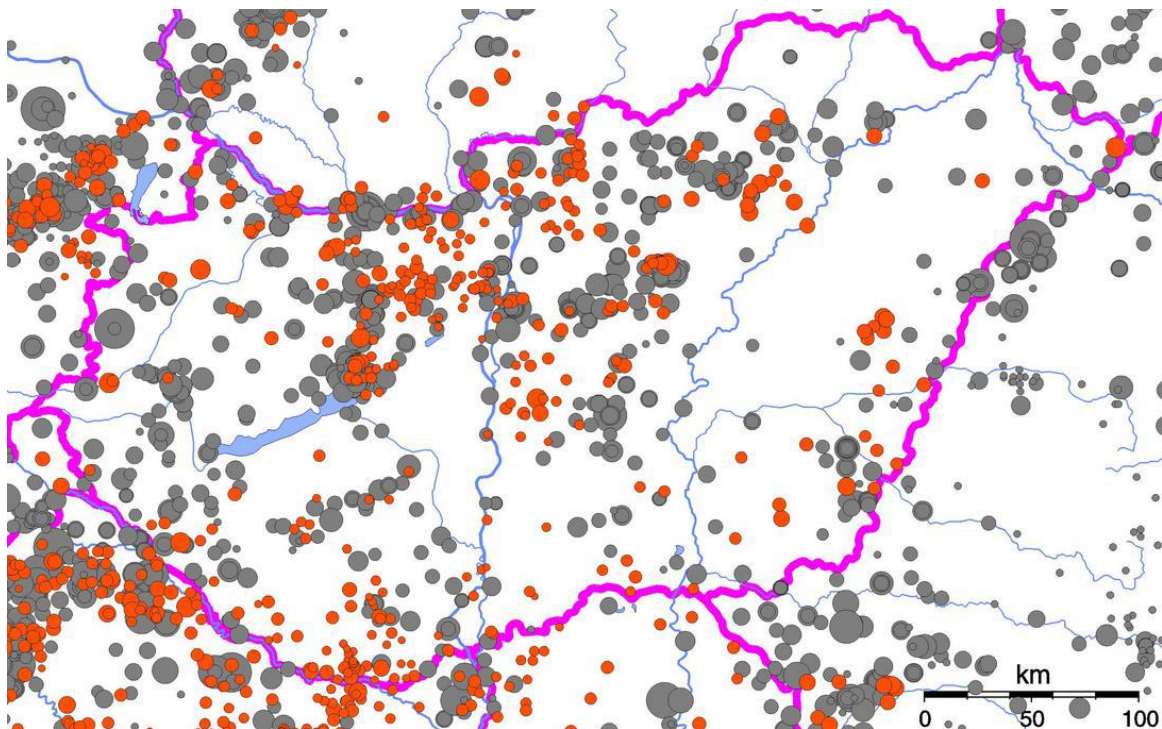
Csúszás, süllyedésveszélyes területek

A város területén a domborzati viszonyokból és a tájhasználatból adódóan csúszás- és süllyedésveszélyes terület nincs. A település határain belül földtani veszélyforrás nincsen.

Földrengés veszélyeztetett területek

Magyarországon évente átlagosan 100-120 kisebb földrengés van, mely a lakosság részéről nem érzékelhető. Kb. évente négy-öt olyan földrengés keletkezik, mely az epicentrum környékén már jól érzékelhető, de jelentős károkat nem okoz. Jelentős károkat okozó földrengés 15-20 évente keletkezhet.

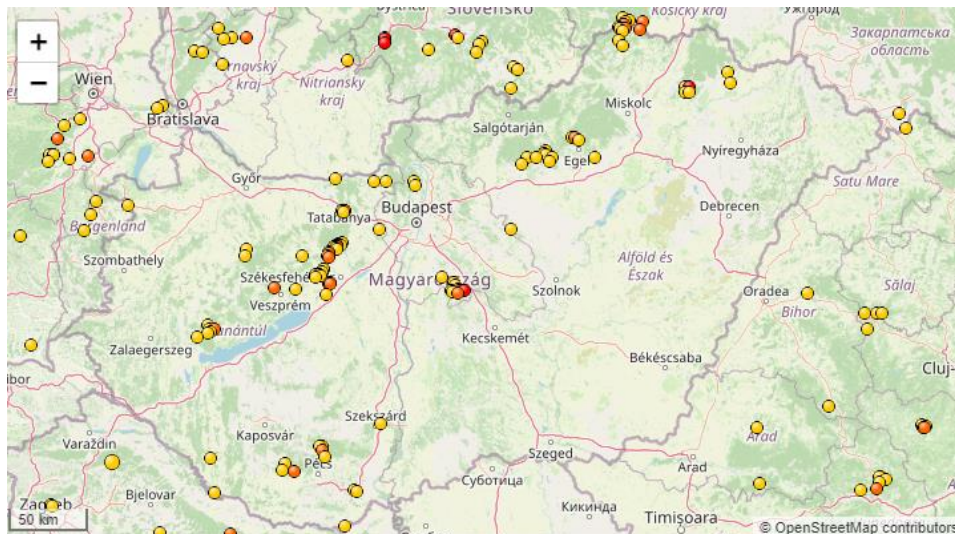
54. térkép: A földrengések területi eloszlása Magyarországon¹⁴

Forrás: foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=94:magyarorszag-foeldrenges-eszelyeztetettsege&catid=5:geofizika&Itemid=7

¹⁴ A szürke körök a historikus rengéseket (456-1994), a piros körök az utóbbi évek rengéseit (1995-2009) mutatják

55. térkép: Az elmúlt 30 nap földrengései (2021.12.10.)

Forrás: http://foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=209&Itemid=19

1.18.2 Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1 Árvízveszélyes területek

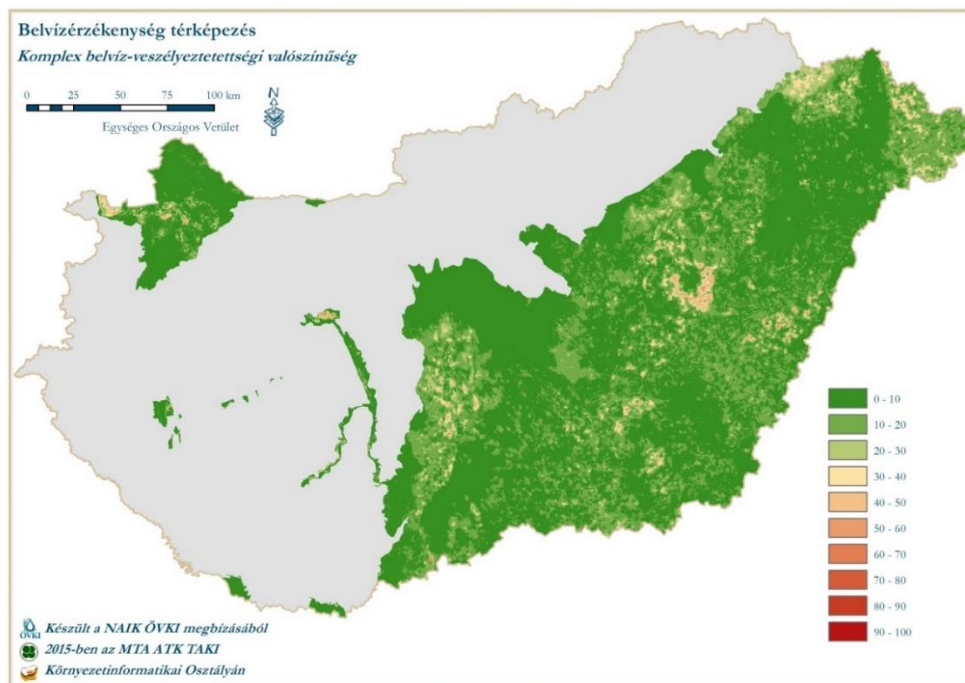
A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Abádszalók B- közepesen veszélyeztetett település.

1.18.2.2 Belvívveszélyes területek

A település belvízrendszerének bemutatását az [1.17.2](#) fejezet tartalmazza.

A települések ár- és belvív veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Abádszalók B közepesen veszélyeztetett település.

56. térkép: Magyarországi belvív veszélyeztetettségi térkép

Forrás: <http://www.ovf.hu/hu/hirek-ovf/belvizi-veszelyterkepezes>

Az [1.17.2](#) fejezetben foglaltaknak megfelelően Abádszalók mérsékelt belvív által veszélyeztetett terület.

Abádszalók és közvetlen külterülete a Dr. Pálfai-féle Magyarország zonális aszályossági térképe alapján a nagyon erősen aszályos kategóriába tartozik.

1.18.3 Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

1.18.3.1 Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Kedvezőtlen morfológiai adottság (pl. lejtés, falszakadás) Abádszalók területén nincs.

1.18.3.2 Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások

Abádszalókon mélységi, magassági, valamint tevékenységből eredő korlátozások nincsenek.

1.18.3.3 Ipari veszélyforrások

A városban nem működik olyan üzem, mely az általa folytatott tevékenység alapján veszélyes üzemnek minősülne.

1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely

Abádszalókon érvényes hatósági engedéllyel rendelkező bányászati terület a Bucsa-szénhidrogén koncessziós terület. A területen lévő bányászati létesítményről szükség esetén a jogosított cég tud tájékoztatást adni, mely jelen esetben a MOL Bucsa Koncessziós Kft.

Abádszalók város közigazgatási területén üzemelő földgáz elosztó vezetékről az elosztói engedélyes Tigáz-DSO Földgázelosztó Kft., a földgáz szállító vezetékről a szállítói engedélyes FGSZ Földgázszállító Zrt., a szénhidrogén szállító vezetékről és nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítményekről a bányavállalkozó MOL Nyrt., illetve az O&GD Centrál Kft. tud adatot szolgáltatni.

1.20 Városi klíma

Az általános éghajlati viszonyok leírását az [1.12.1](#) fejezet tartalmazza.

A városban sajátos klimatikus viszonyok alakulnak ki (városklíma), amelyek hőhullámok idején különösen megterhelőek lehetnek. Az egyes városok klímája között jelentős eltérés lehet, mely eredhet az épületek, építmények, burkolatok fizikai jelenlétéből, vagyis az összetett beépítési struktúrából, a burkolatokon használt vízzáró anyagok (aszfalt, beton) miatt megváltozott lefolyási viszonyokból, az alacsony növényborítottságból, a sokféle emberi tevékenység általi (közlekedés, fűtés, ipar) kibocsátásból (hő, vízgőz, szennyező anyagok, stb.).

Ezek a tényezők együttesen jelentősen módosítják a városok klimatikus viszonyait a szabad térszínéhez képest. Ennek legszembetűnőbb megnyilvánulásai például

- a város légtérében kialakult hőtöbbitet (ún. városi hősziget),
- a megváltozott átszellőzési viszonyok,
- a levegőminőségi problémák.

A fentieknek megfelelően szükségeszerű, hogy a településszerkezeti, a szabályozási és beépítési tervekben, a zöldterületi rendszer tervezésben és a közút- és közműtervezés során nagyobb hangsúlyt kapjanak a klimatikus szempontok.

A település nem tagja a Klímabarát Települések Szövetségének.

2. Helyzetelemző munkarész

2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Abádszalók népességszáma az utóbbi évtizedben folyamatosan csökken, – amely elsősorban az elvándorlásnak köszönhető és csak másodsorban a természetes fogyásnak – csak úgy, mint a népsűrűség, ami a vármegyei csökkenésnél jóval alacsonyabb. A városban a fiatalok száma csökkenő tendenciát mutat ellentétben az idősök arányával, amely viszont – az országos tendenciához hasonlóan – nő.

A lakosság elenyésző részét képező általános iskolai végzettséggel sem rendelkező felnőtt lakosainak száma az országos és vármegyei átlagnál nagyobb arányban csökkent 2011-re. Ennél nagyobb jelentőségű, hogy a magasabb képzettségi szintet jelentő középiskolai érettségivel vagy felsőfokú oklevéllel rendelkezők száma mind az országos, mind pedig a vármegyei átlaggal párhuzamosan, azokkal együtt növekedett. Az érettségizettek száma 46%-kal, az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők száma pedig 69%-kal nőtt a 2001-es szinthez képest.

A gazdasági aktivitás terén a népszámlálási adatok alapján az inaktív keresők, munkanélküliek és az eltartottak arányának csökkenése figyelhető meg, amely a foglalkoztatottak számának növekedését indukálta. A foglalkoztatás ágazati szerkezete Abádszalókon a gazdaságilag fejlett területekre jellemző arányokat mutat; a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya mindössze 13%, a szolgáltató szektorban talált munkát a városiak 35%-a, az ipar és az építőipar részesedése 52%.

A mindig is mezőgazdasági termelésből élő település, Abádszalók két községnek, Tiszaabádnak és Tiszaszalóknak az egyesüléséből jött létre történelmünk során. A városi rangot kapó település folyamatosan és stabilan fejlődik az utóbbi évtizedekben.

A belváros fejlettsége regionálisan jónak mondható, a településen minden egészségügyi és szociális ellátás biztosított. A fiatal generáció részéről elvándorlás tapasztalható, mely leginkább a közép- és felsőoktatás hiányának tudható be. A város rendelkezik strandfürdővel, mely jelentős turisztikai vonzerőt jelent.

A városban számos, túlnyomó részt önálló helyi civil szervezet működik az önkormányzattal egyetértésben. Ezen szervezetek tevékenységükkel az életminőség, a helyi identitás és a település hírnevének öregbítéséhez is aktívan hozzájárulnak.

Abádszalók Város Önkormányzata a település és a szolgáltatások infrastruktúrájának szinten tartása és javítása érdekében folyamatos fejlesztéseket hajt végre a városban, a pénzügyi finanszírozás korlátozottsága miatt jellemzően Európai Unió-s forrás segítségével. A városban egy bölcsőde, egy óvoda, egy általános iskola és két művészeti iskola működik, melyekben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma jelentős mértékű.

A helyi házi, fogorvosi és védőnői szolgálatot vehetik igénybe a lakosok. Fontos szerepe van a településen a szociális közszolgáltatásoknak (pl. házi segítségnyújtás, családsegítő szolgálat, bentlakásos idősök otthona).

A helyi kulturális élet „központja” az Ember Mária Városi Könyvtár, mely programkínálatot biztosít az érdeklődők részére. E mellett jelentős kulturális és turisztikai vonzást jelent a Faluház–Népviselőtér Öltöztetett Babák Múzeuma, valamint a Tisza-tó Strand. Abádszalók a várost és a közösséget megmozgató sport és kulturális rendezvények színtere.

A városban 177 db működő vállalkozás van, melyek 78,19%-a a terciér szektorban jelölte meg fő tevékenységét 2019-ben, az ipari és az építőipari vállalkozások aránya 13,3%, a mezőgazdaságé 8,51%. A városban mindössze 6db, 10 főnél több főt foglalkoztató vállalkozás van. Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték évtizedes távlatban növekvő ütemű javulást mutat, de az országos átlagtól még mindig messze elmarad. A mezőgazdasági szektorra jellemző az egyéni gazdaságok magas aránya, viszont az utóbbi években ezen gazdasági ág 60%-ára esett vissza (2000-2010).

Abádszalók nagy hangsúly fektet a turizmus fejlesztésébe, ennek (is) köszönhetően egyre nagyobb a külföldi vendégek aránya a szálláshelyeken. 2018-ban kiugróan magas, közel 22 ezer vendég fordult meg valamilyen szálláshelyen.

A gazdaság bármely ágazatának fejlesztése az önkormányzat adóbevételeit növeli, közvetetten pedig hat a helyi gazdaság más szektoraira (pl. kiskereskedelem), illetve a magasabb adóbevételekre. Az új munkahelyek megléte miatt nyújtandó kevesebb szociális segély miatt növekedhet az önkormányzat által biztosított közszolgáltatások színvonala.

Az önkormányzat egyik legfontosabb feladata a város stabil pénzügyi pozíciójának megőrzése, a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítése, fejlesztések megvalósítása és megfelelő tartalék képzése. A 2013-ban változott az állam és az önkormányzat közötti feladatmegosztás, mely révén az önkormányzat elesett a SZJA részesedéstől, az illetékbevételektől, továbbá a gépjárműadó csupán 40%-a maradt a város kasszájában. Az önkormányzat elfogadott gazdasági programmal rendelkezik 2020-2024-re vonatkozóan, mely program számos fejlesztést tartalmaz, mind a városfejlesztés, városüzemeltetés, humán és szociális szolgáltatások, mind pedig a kultúra és sport területén. A városfejlesztéssel kapcsolatos döntéseket – más településekhez hasonlóan – a képviselőtestület hozza meg, a fejlesztések végrehajtása a városfejlesztő társaság feladata.

A város egyik legnagyobb problémáján – a foglalkoztató képességen, foglalkoztatási helyzeten – közfoglalkoztatás keretében próbál segíteni. E mellett lakásfenntartási támogatás is igénybe vehető a városban.

Abádszalók területe talajtani szempontból meglehetősen változatos, zömmel alacsony ártéri és ármentes síkság. Mezőgazdasági szempontból a réti csernozjom és a mészlepedékes alföldi csernozjomok a meghatározóak. A tudatos tájhasználatnak köszönhetően a lakók termékeny és lakhatóvá tették a folyók árterét.

Abádszalók rendezettebb belterületi zöldfelületekkel a város központjában rendelkezik, még rendezésre váró köztertek a kertvárosias részeken található.

Abádszalók közigazgatási szempontból bel- és külterületre oszlik.

A lakóterületre általánosan jellemző az oldalhatáron álló, földszintes oromfalas nyeregvetős beépítés, a kockaházak és az utcával párhuzamos gerincű házak száma csekély. Az új építésű lakóépületek nagyobb épületszélességgel és bonyolultabb tetőformával, kontyolással rendelkeznek.

Régészeti szempontból fontos és védett területek találhatóak a településen és határán, valamint védeltséget élveznek a külterületen található kunhalmok is. A városon belüli védett épületek, műemlékek jellemzően – más településekhez hasonlóan - a városközpontban találhatóak, melyek őrzik a történelmi városképet. A településen nemzeti emlékhely nem található.

A helyi közlekedésben jelentős szerepe van a kerékpárral közlekedőknek, másik részük személygépkocsival és gyalogosan jár. A közösségi közlekedésnek a városban elhanyagolható a szerepe. Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség – néhány összekötő út kivételével – lényegében megegyezik a közúthálózattal. Az autóbuszos közlekedést kizárólag helyközi járatok látják el a környező nagyvárosok irányába, helyi autóbuszos közlekedés nincs. A vasúti közlekedést a 102-es számú vasútvonal biztosítja.

A városban található gépjárművek számának növekedése, valamint a parkolási morál be nem tartása a parkolási problémák fokozódását mutathatják.

Az abádszalóki ivóvíz ellátást 4db kútból (jelenleg 3 használható) biztosítja a szolgáltató. A településen kedvező a termálvíz beszerzési lehetőség. A szennyvízcsatornázottság 2020-ban 80%-os volt, a szennyvíztisztító telep a város déli részén, külterületen található. Ipari szennyvíz kibocsátás a városban nem történik.

Abádszalók villamos energia- és gázellátottsága biztosított. A megújuló energiák alkalmazása a városban még nem elterjedt, de az igény egyre inkább megjelenik rá. Pályázati forrásokból egyéb beruházásokkal együtt folyamatosan valósulnak meg.

A felszíni folyóvizek tekintetében a terület számos vízfolyással – legfőképpen csatornával – sűrűn behálózott. A felszín alatti vizek tekintetében az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik – kivéve a vízbázisok védőterülete, mert azok kiemelt érzékenységgel -, a rétegvíz mennyisége csekély. Az ártéri kutak száma nagy. A település belvízzel és árvízvédelmi szempontból közepesen veszélyeztetett.

A levegő minőségét leginkább befolyásoló szennyezők a közlekedésből, a mezőgazdasági tevékenységekből származnak, a zaj- és rezgésterhelést leginkább a közúti és vasúti közlekedés okoz.

A városban a közszolgáltató működtet szelektív hulladékgyűjtést.

3. Helyzetértékelő munkarész

3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

3.1.1 A folyamatok értékelése

A rendszerváltás óta eltelt időszakban a gazdasági és társadalmi környezet jelentősen átalakult Magyarországon. Számos kihívással szembesült az ország, mely minden városlakót érintette. Ilyen kihívások voltak piacgazdaságba való átmenet, a globalizáció, az európai integráció vagy gazdasági világválság.

Abádszalók településközi kapcsolatai erősödtek, elsősorban a közművek fejlesztése, működtetése és a turisztikai fejlődés tekintetében. A város jó színvonalú alapszolgáltatást nyújt a lakosainak. A város elkötelezett az energetikai fejlesztések iránt, számos középület fejlesztésre kerül(t) és megújuló energiát fog használni, mely hozzájárul az intézmények fenntartható működtetéséhez és egy kiegyensúlyozott önkormányzati gazdálkodáshoz.

Az elmúlt évtized legjelentősebb gazdasági és társadalmi nehézségét a gazdasági világválság által teremtett recesszió jelenti. A gazdasági társaságok száma stagnál, a foglalkoztatás szerkezete a nemzetgazdasági ágazatokon belül változást mutat a korábbi évekhez képest. Nő a terciér szektor és ezzel párhuzamosan csökken a mezőgazdasági vállalkozások száma, foglalkoztató képessége.

A korábbi időszak kedvezőtlen demográfiai trendje megállni látszik, mindamellett, hogy a korstruktúra az országos tendenciákhoz hasonlóan az öregedő társadalmat jelzi. Javuló tendenciát mutatnak a képzettségi adatok, de jellemző a városban a fiatalok elvándorlása is, akik munkalehetőség híján az egzisztenciájuk megteremtéséhez a környező nagyvárosokba vagy külföldre utazást választják. Ez a tendencia hozzájárulhat a tovább csökkenő népességszámhoz és a romló korstruktúrához.

Abádszalókon az utóbbi években a gazdasági, turisztikai és társadalmi megerősödés elkezdődése figyelhető meg. Csökkenő tendenciát mutat az inaktív keresők, az eltartottak és a munkanélküliek aránya és növekszik a foglalkoztatottak aránya. A lakásépítések száma ugyanakkor minimális volt.

A városban elaprózott a vállalkozási szerkezet, jellemző a mikro- és kisvállalkozások dominanciája. Az iparszerkezetből hiányoznak a magas technológiai színvonalat képviselő ágazatok és jellemzően alacsony a domináns ágazatban, a mezőgazdaságban a termékek feldolgozottsági foka is. A meglévő potenciál miatt térségi hatású turisztikai és rekreációs vonzerők jelennek meg a településen. A város jelentős szerepet vállal a helyi gazdaság és turisztikai fejlesztésben, segíti a helyi gazdasági szereplőket, igyekszik fenntartani a jó partneri kapcsolatokat a magánszférával és közös ügyé formálni a település fejlődése irányába teendő lépéseket.

Abádszalóknak kedvező a gazdaságföldrajzi fekvése a Tisza-tó közelségének köszönhetően, számos potenciál jelent meg mind a gazdaság, mind a turisztika fejlesztéséhez.

A városban aktív a lakosság, sok civil szervezet működik, akiknek partnerségi együttműködésük van a város vezetésével és aktívan részt vesznek a város közösségi, sport és szociális életében, a városfejlesztésben.

3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés

36. táblázat: Belső tényezők elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Legendás múlt: Már több évtizede szerveznek programokat, ezáltal közismert, több évtizedes múlttal turisztikai célpont, amely újra felfedezhető. ■ Kereskedelmi szállásférőhelyek nagy száma. ■ Szabad vízű strand felújított kiszolgáló infrastruktúrája. ■ Motoros sporteszközök számára engedélyezett vízfelület. ■ Helyi igény a fejlődésre. ■ A Tisza-tó vonzereje. ■ A kerékpáros turisták egyre növekvő számban fedezik fel a Tisza-tó körüli bringa utat és Abádszalókot, illetve a Hallépcsőt. ■ A mezőgazdaság mellett az ipar fejlődésének műszaki-fizikai feltételei terén jó adottságokkal és tartalékokkal is rendelkezik. ■ Jó adottságok a többszektörű gazdaság, a gazdasági több lábon állás (élelmiszeripar, feldolgozóipar, idegenforgalom) kialakítására. ■ Az intézményi ellátás többnyire kiépült, a szolgáltatások struktúrája és színvonala többnyire megfelelő. ■ A közigazgatási területén nagy kiterjedésű természeti területek vannak. ■ Erősödő idegenforgalom. ■ Kedvező környezeti állapot a nagyobb szennyező források hiánya, illetve a szelektív hulladékgyűjtés miatt. ■ A kommunális hulladék gyűjtése és kezelése megoldott. ■ Országos hírű turisztika. ■ Jelentős, települési szinten túlmutató események. ■ A városnak nagy építési tartalékjai vannak mind területileg, mind intenzitásnövelés alkalmazásával. ■ A települést az átmenő forgalom kivételével környezeti ártalmak nem terhelik. ■ Megfelelő autóbuzos ellátottság, korszerűsített buszvégállomás a városközpontban. ■ Magas a kerékpárosok részaránya a helyi forgalomban, közlekedési feltételeik jellemzően jók, ami segít a gépjárműforgalom mérsékelten tartásában is. ■ A regionális kerékpáros infrastruktúra fejlesztése megvalósult. ■ A Tisza tavi fejlesztési zóna idősebb lombos faállománnyal rendelkezik. ■ Sokféle rekreációs célú tevékenység lehetősége biztosított (horgászat, vízi sportok, strand, kikötő). ■ Szennyvízcsatorna hálózat kiépített. ■ Tisza-tavi kerékpárút. ■ Széleskörű civil szervezetek jelenléte a városban. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Erősen érvényesülő szezonitás: A legtöbb turisztikai szolgáltatás nem érhető el az év minden hónapjában, a turizmus elsősorban a nyári hónapokra koncentrálódik. ■ Megközelíthetőség: A Tisza-tó, különösen Abádszalók és Kisköre közötti megközelíthetősége a szomszédos régiókból és országokból még nem optimális. ■ Munkanélküliséggel sújtott terület. ■ Magas arányú elvándorlás (köztük a fiatal értelmiség száma magas). ■ Csökkenő lakónépesség. ■ Jelentős mértékű a természetes fogyás. ■ Magas az eltartottak aránya. ■ Kedvezőtlen korösszetétel, előregedő lakosság. ■ Gyenge közéleti lakossági aktivitás. ■ A várostest közlekedési kapcsolata egysíkú. ■ Kevés a magasabb hozzáadott értéket termelő vállalkozások száma. ■ Erdősültsége alacsony. ■ A belvíz mind a belterületen, mind a mezőgazdasági területen károkat okoz. ■ A belváros épületállománya előregedett. ■ Egyes belterületi közúti csomópontok, gyalogos vagy kerékpáros kereszteződések forgalmi, közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak, kiemelten a 3216. jelű út mentén. ■ A belterületi burkolt utak minősége sok helyen rossz, hasonlóan a városkörnyék országos útjainak állapota is kedvezőtlen, forráshiány miatt a főutak fejlesztésének folytatása is bizonytalan, a belterületen magas a kiépítetlen utak aránya. ■ A vasút menetideje a jelentősebb települések irányába viszonylag magas. ■ Funkció nélküli közterületek a kertvárosias, falusias lakóövezetekben. ■ Városképi jelentőségű zöldfelületek hiánya. ■ Funkcionális vonzáskörzete, valamint a városi funkciók korlátozottak. ■ Jelentős a szociális támogatásra szoruló réteg. ■ Közepes és nagyvállalatok hiánya a városban. ■ Csökkenő tendencia a kiskereskedelem területén. ■ A lakosság és a civil szervezetek nehezen mozgósíthatók. ■ Egyes belterületi közúti csomópontok, utak közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak. ■ A belterületi burkolt utak minősége sok helyen rossz.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Közoktatási és alap egészségügyi intézményekkel megfelelően ellátott. ■ Tisza-tó, mint gazdasági és turisztikai forrás. ■ Aktív civil szervezetek. ■ Kijelölt ipari zóna. ■ Természeti adottságokra épülő országos szinten jelentős turisztikai potenciál. ■ Társadalmi igény a turizmusra. ■ A Tisza és a Tisza-tó, mint potenciális turisztikai vízi-kerékpáros- és természetjáró útvonal. ■ Vadászatra, lovaglásra, horgászatra, gyalogtúrákra alkalmas területek. ■ Ismétlődő rendezvények viszonylag jelentős száma. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Az autóbusz megállók kiépítettsége, felszereltsége hiányos, a megállóhelyek fejlesztésre szorulnak. ■ Autópálya közelségének jelenlegi hiánya. ■ Piacképes képzettségű munkaerő hiánya. ■ Tőkeszegény vállalkozói réteg. ■ Közepes és nagy cégek hiánya. ■ Magasan képzett fiatal szakemberek elvándorlása. ■ Kereskedelmi és szolgáltató szektor részleges hiánya. ■ Alacsony színvonalú kereskedelmi, szolgáltató egységek.

37. táblázat: Külső tényezők elemzése

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Tovább nő a Tisza-tó vonzereje, a vendégéjszakák száma növekvő tendenciát mutat. ■ A kerékpáros turisták egyre növekvő számban fedezik fel a Tisza-tó körüli bringa utat és Abádszalókot, illetve a Hallépcsőt. ■ A Hallépcsőhöz kapcsolódó területeken további fejlesztések valósulnak meg (pl. rafting pálya), amely erősíti a meglévő attrakciók vonzerejét is. ■ A közúthálózat korszerűsítése: A főútvonalak és az autópályákról való könnyebb megközelíthetőség fokozhatja a látogatók érdeklődését, mivel akadályokat hárít el az eljutás elől. ■ Stratégiai helyen és időben: Jelentős források várhatóak a Tisza-tó fejlesztésére. ■ A szezonális csökkentése egész évben látogatható egyedülálló vonzerő kialakítása (pl. a Hallépcső látogatóközpontja). ■ Abádszalók és a Tisza-tó menti települések összefonódása: A fejlesztések különös erőssége lehet Abádszalók és a hallépcső által érintett Kisköre és partner településeik egységesen léphetnek fel a Tisza-tó térség fejlesztéséért. ■ Turisztikai célú beruházások megvalósítása. ■ Állami és EU-s támogatások, magántőke bevonása. ■ Alap-és középfokú oktatási-, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése. ■ Településkép javítása. ■ Települési infrastruktúra (kerékpárút, járdák) fejlesztése. ■ Civilszervezetek erősödése. ■ Tisza-tó közelsége. ■ Horgászturizmus fellendülése. ■ Betelepülő vállalkozások ösztönzése fejlett ipari zónával. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A vendégek elpártolnak az abádszalóki szabadvízi strandtól és a várostól a létesítmények leromlott állapota és a szolgáltatások csökkenő minősége miatt. A Tisza-tó más településein található strandok relatíve felértékelődnek. ■ Jövedelmek csökkenése: Az alapszükségletek kiegészítése nagyobb terhet ró az egyénekre, családokra, közösségekre, mint korábban. A turisztikai szolgáltatások igénybevétele nem alapszükséglet, kisebb erőforrás jut a bevételekből e területre, ez kihat az utazási hajlandóságra is. ■ A turizmus szezonális a keresleti oldalon: A kínálat bővülése ellenére az utazási hajlandóság továbbra is alacsonyabb a nyári hónapokon kívül. ■ Árvíz esetén a terület korlátozottan vagy nem látogatható. ■ A mezőgazdaságban szélsőséges időjárási viszonyok (aszály, belvíz, vihar stb.) megjelenése. ■ A támogatási források szűkülése. ■ Az önkormányzat és intézményei anyagi feltételeinek romlása. ■ Előregedés fokozódása. ■ Elvándorlás kialakulása. ■ Munkahelyteremtés elmaradása. ■ Turisztikai beruházások megghiúsulása. ■ Intézmény korszerűsítés elmaradása. ■ Tőkeerős cégek hiánya. ■ Társadalmi szolidaritás hiánya (egyének és gazdasági élet szereplői között). ■ A főúti utak fejlesztésének az elhúzódnása. ■ Termálkút hasznosítás elhúzódnása. ■ Szegregációs problémák további fokozódása.

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Aktív turizmus fellendülése. ■ Magas hozzáadott értékű termékek felértékelődése. ■ Hátrányos helyzetűek és tartós munkanélküliek foglalkoztatottságának javítása. ■ Megújuló energiaforrással a költségek csökkentése. ■ Az előirányzott főúti fejlesztések tovább javítják a város külső kapcsolatait és logisztikai lehetőségeit ■ Termálkincs hasznosítási lehetőség ■ A városi gyalogos közlekedés fejlesztése ■ Turisztikai és hagyományörzés szempontjából jelentős erősséggel bír a Tisza-tó és térsége. ■ Mezőgazdasági termeléshez meglévő adottságok. ■ Ipari területek fejlesztése. ■ EU pályázati források a fejlesztésekre. ■ Idegenforgalmi fejlesztési szempontból nagy jelentőségű a termálkincs. ■ A természeti adottságok idegenforgalmi gazdasági hasznosítása nagyobb térségi összefogással. ■ Természeti erőforrások hasznosítása alternatív energiaként. ■ A közlekedési hálózat fejlesztése a városrészek könnyebb elérhetőségét, egyszerűbb kapcsolatát eredményezi. ■ Regionális hivatásforgalmú és turisztikai kerékpárút kiépítése. ■ A kerékpáros turizmus erősödése a régióban. ■ A Tisza-tó menti területek rekreációs és oktatási célú hasznosítása. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Növekvő gépjárműszám miatt növekvő parkolási nehézségek, esetleg csökkenő kerékpározási kedv, romló forgalmi és környezeti állapot. ■ A zöldfelület állapotának minősége romolhat. ■ A lakosság egészségi állapotának romlása. ■ A gyorsforgalmi utak építésének elhúzódása. ■ A településeket összekötő útfejlesztések elmaradnak. ■ Gyógyvízkincs hasznosítása elhúzódik, más települések megelőzik. ■ A helyközi és távolsági közösségi közlekedés az állami szolgáltatóktól függ, a közlekedés finanszírozásának bizonytalanságai kihathatnak a tömegközlekedési szolgáltatásokra, illetve a forráshiány helyben a közlekedési infrastruktúra állapotmegővését, fejlesztési lehetőségeit is korlátozhatja. ■ A zöldfelület állapotának minősége romolhat a fenntartó munkások képzetlensége miatt.

3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

Az elmúlt időszakban történt módosítások annak érdekében történtek, hogy jelentősebb fejlesztési területek álljanak rendelkezésre, illetve azok megfeleljenek a városban működő beruházások megvalósítására (gazdasági hasznosításra vagy lakáscélú fejlesztésekre, turisztikai fejlesztésekre, ill. infrastruktúrák kiépítésére).

Fejlesztési elképzelések megvalósításának a településrendezési tervek állapota nem volt akadálya, az igénynek és jogszabályoknak megfelelő tervmódosításokat az önkormányzat elkészítette és elfogadta.

Az önkormányzati fejlesztések elmaradásának elsősorban forráshiány és az elhúzódó pályázati döntéshozatal volt az akadálya.

3.2 Problématérkép / Értéktérkép

A probléma- és értéktérkép elkészítése során felhasználásra kerültek a megalapozó vizsgálat helyzetfeltáró részének megállapításai, valamint a lakosságtól érkező vélemények. A fentiekre támaszkodva az ábrázolás során az áttekinthetőség biztosítása végett nem egyenként az összes probléma és értékek, hanem a földrajzilag ábrázolható problémák és értékek kerültek térképi formában kategorizálva bemutatásra.

A térkép alapján megállapítható, hogy a problémák elsősorban társadalmi és infrastrukturális jellegűek, míg az értékek érthető módon a közigazgatási, valamint a természeti és épített környezetre fókuszálnak.

38. táblázat: Abádszalók érték- és probléma tényezői területi elhelyezkedése

	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?
1. Városmag				
	Óvoda	Béke utca 2	Poros és burkolat nélküli utak	Csokonai u Hajnal u Petőfi S. u. Mikszáth K. u Ifjúság u Gárdonyi u Katona u Rozmaring u Galamb u Akácfa köz Virág u Rózsa köz Móra F. u Zalán u Kölcsey u Thököly u Szikra köz Vásártéraj u
	Szent Kereszt Felmagasztalása Templom	Blaha Lujza utca		
	Református templom	Mikszáth utca		
	Kovács Mihály Általános és Művészeti Iskola	István király utca 1		
	Posta	Deák Ferenc út 5		
	Polgármesteri Hivatal	Deák Ferenc út 12		
	Orvosi Rendelő	Kossuth Lajos utca 2		
	Kút	Iskola utca (hrsz.: 79)	Szegregálódó területek	1. veszélyeztetett terület: Tópart út- József Attila körút- István király út- Honvéd út- Kölcsey Ferenc út- Csikós köz
	Lakóépület	Damjanich utca 3		
	Laki Kálmán szobor	Deák Ferenc utca		
	Ember Mária szobor	István király út 13/1	Szegregálódó területek	2. veszélyeztetett terület: Szent-Györgyi Albert út- Gárdonyi Géza út- Petőfi Sándor út- Aba körút- belterületi határ- Rozmaring út- Petőfi Sándor út- Katona József út
	Ember Mária Könyvtár	István király út 13/1		
	1948-as emlékmű	István király út		
2. Üdülő terület				
3. Tisza-tavi fejlesztési zóna				
	Tisza-tó Tisza-tó Strand	Tisza-tó		
4. Ipari gazdasági terület				

57. térkép: Abádszalók város értéktérképe

Forrás: Saját szerkesztés

58. térkép: Abádszalók város problématerképe

Forrás: Saját szerkesztés

3.3 Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1 A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása

A településrészek (városrészek) kijelölésekor az irányelv az volt, hogy az hézag- és átfedés-mentesen fedje le a város belterületét, valamint, hogy igazodjanak a város speciális településszerkezeti elrendezéséhez, a térszerkezeti adottságokhoz, tradíciókhoz és jelenlegi funkciókhoz. Abádszalókon a Külterületi városrészt követően 4 belterületi településrész határolható le, úgymint:

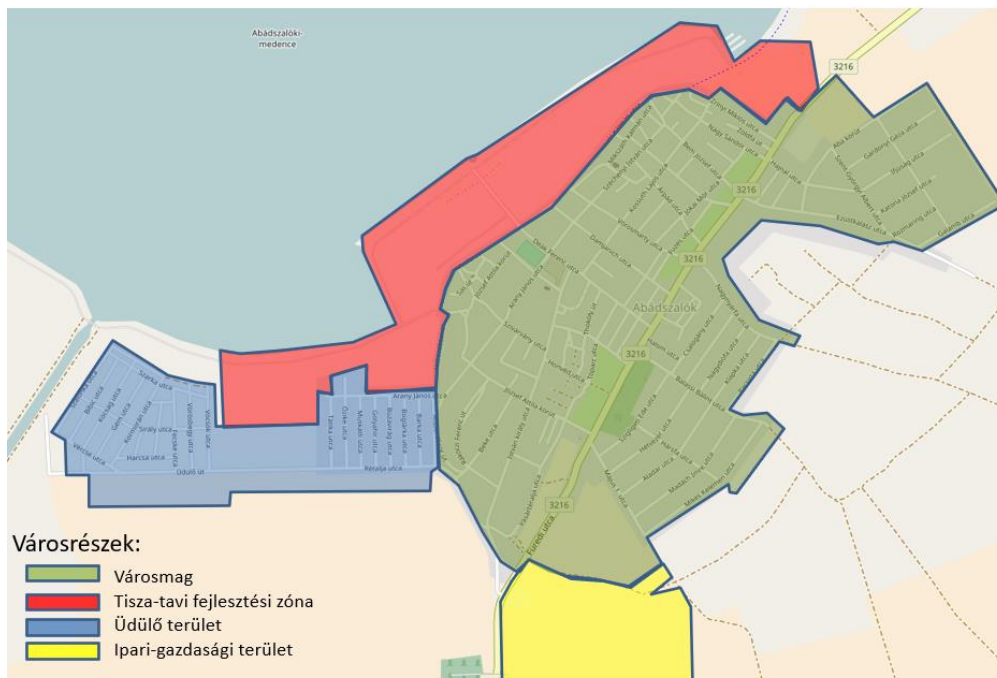
- Városmag
- Üdülőterület
- Tisza-tavi fejlesztési zóna
- Ipari- Gazdasági terület

A következő térkép bemutatja a városrészek elhelyezkedését Abádszalókon. A térképen az alábbi színekkel került alkalmazásra:

- **1. Városmag:** Attila utca – Mikszáth Kálmán utca - Laki Kálmán utca - Zrínyi utca – Füredi út – Keleti belterületi határ - Galamb utca – Ezüstkalász utca – Füredi út – Nagynyárfa utca – Pacsirta utca – Balassi utca – Mikes utca – Alsóerdősor utca – Attila utca (zöld)
- **2. Üdülőterület:** Érfüi-főcsatorna – Alsóerdősor utca – Dél-nyugati belterületi határ - Érfüi-főcsatorna (kék)
- **3. Tisza-tavi fejlesztési zóna:** Északi belterületi határ – Füredi út - Zrínyi utca – Laki Kálmán utca – Mikszáth Kálmán utca - Attila utca – Alsóerdősor utca – belterületi határ (piros)
- **4. Ipari- Gazdasági terület:** Füredi út - Déli belterületi határ - 0733/1 út - Füredi út (sárga)

A fejezetben használt adatsorokat a KSH a 2011. évi népszámlálási adatai képezik.

59. térkép: Abádszalók városrészei

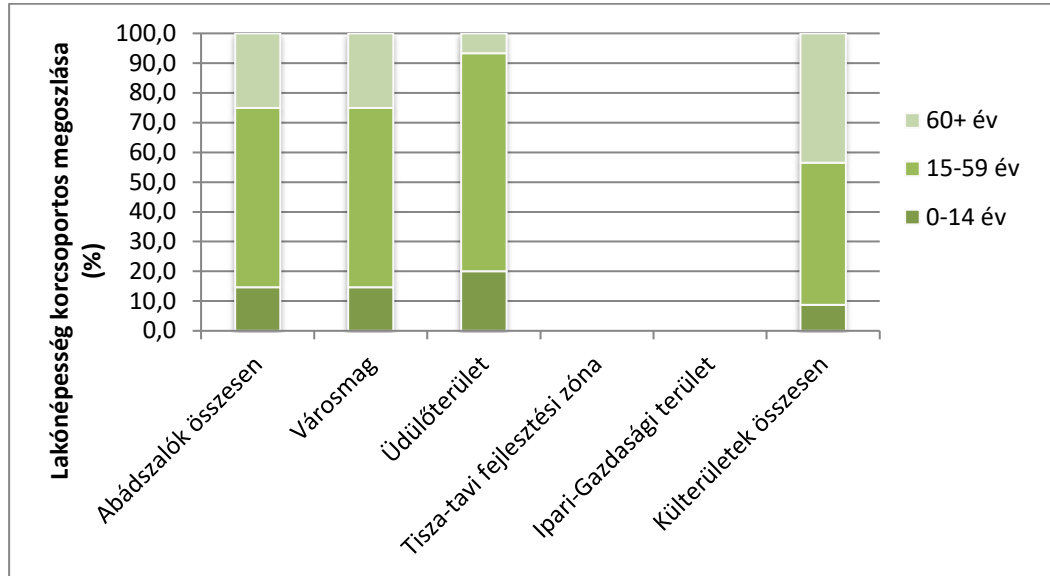

Forrás: saját szerkesztés

Abádszalók lakónépessége a 2011. évi népszámlálás idején 4180 fő volt. Az öt városrész közül kettőn nincs lakónépesség – a Tisza-tavi fejlesztési zónán, valamint az Ipari- Gazdasági területen sem. A Városmag nevű városrész a legnépesebb, 4142 fő lakott itt a 2011. évi népszámlálás idején, amely a teljes lakosságszám 99,09%-a. Az Üdülőterületen 15 fő, a Külterületen pedig 23 fő élt ugyanebben az időben.

A lakosság korosztályonkénti megoszlásának vizsgálat alapján megállapítható, hogy a Városmagban tapasztalt értékek nagyon hasonlóak az Abádszalók összes lakosságát figyelembe vevő mutatóéval – hiszen a teljes lakosság közel 99%-át ez a városrész teszi ki. Látható ezen felül, hogy a Külterületekben az átlagostól magasabb az időskorúak aránya, míg az Üdülőterületen átlag alatti ugyanezen mutató értéke. Az Üdülőterületen kiemelkedően magas az aktív korúak aránya (73,3% a városrészen belül), míg a Külterületeken 10 időskorú és 11 aktív korú lakos él. A Városmagban 609, az Üdülőterületen 3 és a Külterületeken 2 fiatalos lakik.

40. ábra: A lakónépesség korcsoportos megoszlása Abádszalók városrészeiben (% , 2011)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

39. táblázat: Gazdasági aktivitás Abádszalók egyes városrészeiben (% , 2011)

Mutató megnevezése	Abádszalók összesen	Városmag	Üdülő-terület	Tisza-tavi fejlesztési zóna	Ipari-Gazdasági terület	Külterületek összesen
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	26,2	26,2	18,2	0	0	45,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	51,6	51,6	50	0	0	50
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül (%)	57,2	57,2	53,3	0	0	60,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) (%)	18,8	18,8	14,3	0	0	22,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) (%)	7,4	7,4	0	0	0	22,2

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

3.3.2 A településrészek bemutatása

A városrészi szintű gazdasági, társadalmi és településszerkezeti helyzetelemzés egyrészt a KSH 2011. évi népszámlálási adataira adatbázisára épül. Ezeket egészítettük ki a jelenlegi folyamatokra épülő adatok, tendenciák átfogó bemutatásával annak érdekében, hogy a városrészek adottságait, problémáit, legfontosabb funkcióit, lehetséges kitérési pontjait, illetve felzárkóztatási esélyeit feltárjuk. Ez az alapja annak, hogy megalapozott, egységes településszerkezet kialakítására irányuló stratégiai célrendszert alakítsunk ki.

3.3.2.1 Városmag

Városrész lehatárolása: Attila utca – Mikszáth Kálmán utca - Laki Kálmán utca - Zrínyi utca – Füredi út – Keleti belterületi határ - Galamb utca – Ezüstkalász utca – Füredi út – Nagynyárfa utca – Pacsirta utca – Balassi utca – Mikes utca – Alsóerdősor utca – Attila utca által határolt terület.

A városmag, mint központi városrész lehatárolását az alábbi térképen a zöld szín jelzi.

60. térkép: Abádszalók – Városmag térképe

Forrás: Saját szerkesztés

A Városmag számít a város történelmi magjának, hiszen ez alakult ki a legkorábban, így a legtöbb történelmi jelentőségű épület, emlékmű itt található.

Vegyes épületállományú terület, melyen a felújítást igénylő XX. század eleji épületek, az egyre romló állagú lakótelepek, valamint a gazdasági szereplők által épített, új építésű kereskedelmi kisközpontok is megjelennek.

Vegyes funkciójú terület. A közintézmények (közoktatási, igazgatási) és a közszolgáltatók, valamint bankok, biztosító társaságok irodái is jellemzően itt találtak helyet.

Közfeladatokat ellátó intézményeinek túlnyomó része térségi hatókörrel bír.

Ezen városrészen megy keresztül a 3216. jelű összekötő út. Beépíthetőségét tekintve még rendelkezik kevés tartalékkal, elsősorban elbontott és elbontandó épületek helyén vagy a rossz állagú épületek átépítésével. Funkciómegtartási szempontok alapján fő területrendezési alapelveknek kell lenni: közlekedési területek fejlesztése, korszerűsítése, zöld felületek lehetőség szerinti fejlesztése, karbantartása, parkolási lehetőségek bővítése.

A városrészt – a lakótelepek jelenléte miatt— viszonylag sokan lakják, vegyes korösszetételben és társadalmi státuszban lévő csoportok.

A városrész városi és térségi igazgatási, szolgáltatási, kulturális, turisztikai és közösségi központi szerepének a megerősítése a cél. A terület környezetterhelésére a fejlesztési célok nem lesznek negatív hatással.

A Városmag **lakónépessége** 99,09%-a a teljes városénak. A lakók 60,2 százaléka aktív korú, 14,7 százaléka 14 év alatti, 25,1 százaléka pedig időskorú.

Az **iskolai végzettséget** megvizsgálva látható, hogy a „Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül” 26,2%. Ezen túlmenően a „Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában” a városrészen belül 8,1%.

A **lakásállomány** 2011-ben 2021 lakás volt, amelynek 21,4% alacsony komfortfokozatú lakás, 20,9%-a komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakás volt, az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül pedig 6,4% volt.

A **foglalkoztatottság** mutatóira következők jellemzőek: a foglalkoztatottak aránya az aktív korú népességen belül a Városmagban 51,6%, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a teljes korosztályban 46,2%, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban foglalkoztatottak aránya 49%. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 57,2%, a munkanélküliségi ráta pedig 18,8%, a legalább 360 napos munkanélküliek aránya

pedig 7,4%. A városmag aktív korú lakosainak 16,2%-ának jövedelme kizárólag központi vagy helyi önkormányzati támogatásból származik.

40. táblázat: Abádszalók – Városmag városrész főbb mutatói (2011)

Mutató megnevezése	Abádszalók összesen	Városmag
Lakónépesség száma, fő	4180	4142
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya, %	14,7	14,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya, %	60,2	60,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya, %	25,1	25,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	26,2	26,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában, %	8,1	8,1
Lakásállomány, db	2043	2021
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya, %	21,4	21,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, %	21	20,9
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, %	6,3	6,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	43,9	43,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, %	16,7	16,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül, %	51,6	51,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, %	46,2	46,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta), %	18,8	18,58
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya), %	7,4	7,4

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

A Városmagban megtalálható a vezetékes víz és szennyvízcsatorna kiépítettség, az áram és közvilágítás teljes mértékben lefedi, a gáz kiépített a vizsgált részben. A terület hiányosságai a pormentes utak és a járda kiépítettsége.

Az állami, igazgatási, hatósági, igazságszolgáltatási és rendészeti szolgáltatások a város méretének megfelelően koncentrálnak a belvárosban az alábbiak szerint:

- Városi Önkormányzat Abádszalók – Abádszalóki Közös Önkormányzati Hivatal
- Rendőrség
- Tűzoltóság
- Polgárőrség

A város nagyságához mérten itt koncentrálnak a humán közszolgáltatási rendszer is, ami megfelelően működik, adekvát kulturális, oktatási, hitéleti és egyéb társadalmi, közösségi szolgáltatási lehetőségekkel:

- Összevont orvosi ügyelet
- Orvosi rendelő (felnőtt háziorvosi rendelő)
- Gyermekorvosi rendelő (gyermek háziorvosi rendelő, egészségügyi tanácsadás)
- Védőnői szolgálat
- Fogorvosi rendelő
- Csecsemő és gyermek tanácsadás
- Várandós tanácsadás
- Ortopéd szakorvosi vizsgálat
- Gyógyszertár
- Idősek klubja (nappali ellátás)

- Időskorúak bentlakásos otthona
- Állatorvosi rendelő (2)
- Bölcsőde
- Óvoda: Tiszavirág Református Óvoda
- Általános iskola: Kovács Mihály Általános Iskola
- Egyéb oktatási intézmény
- Ember Mária Városi Könyvtár
- Művelődési Ház
- Múzeum: Faluház – Népviseletbe öltöztetett babák múzeuma
- Sportpálya, sporttelep
- Római katolikus templom
- Református templom

A városrész orvosi szolgáltatással való ellátása megfelelő, felnőtt és gyermek háziorvosi szolgálat, valamint összevont ügyelet is található itt.

A közlekedési funkciók megfelelőnek tekinthetők. A városrészben több távolsági buszmegálló is található, a vasútállomás távolabb helyezkedik el. A városközpontot jelentős átmenő személy- és teherforgalom nem terheli. A város központi része rendezett, kiépített járdával és kerékpárúttal is rendelkezik.

A szolgáltatásokat tekintve is elmondható, hogy a legtöbb közszolgáltatási és kereskedelmi kiszolgáló intézmény ebben a városrészben kereshető fel.

A legjellemzőbb gazdasági tevékenységek az alábbiak a Városmagban:

- Piac
- Kiskereskedelmi üzletek
- Bankok
- Pénzügyi szolgáltatók
- Panzió
- Vendéglátó egységek

41. táblázat: Városmag SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Külső megközelíthetősége jó. ■ Közszolgáltatók magas száma. ■ Kiterjedt intézményi területek. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Épületállomány elöregedése. ■ A turisztikai vonzerők kihasználatlanok. ■ Kevés zöld felület, növényállomány.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Európai Uniós és hazai források hatékony kihasználása. ■ Vonzó üzleti környezet kiépítése. ■ Képzettségi szint növelése. ■ Munkaerő-szakképző központ kialakítása. ■ Esélyegyenlőség megteremtése. ■ Versenyképesség növelése. ■ Életszínvonal növelése. ■ Testvérvárosi kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Szakképzett fiatalok elvándorlása. ■ Gyenge közéleti, lakossági aktivitás.

3.3.2.2 Üdülőterület városrész

Városrész lehatárolása: Érfüi-főcsatorna – Alsőerdősor utca – Dél-nyugati belterületi határ- Érfüi-főcsatorna által határolt terület közötti terület, melyet az alábbi térképen kék szín jelez.

61. térkép: Abádszalók – Üdülőterület városrész térképe

Forrás: Saját szerkesztés

A városrészben a legdominánsabb a lakóterületi funkció. Kertvárosi és falusi jelleg keveredik a jellemzően családi házas beépítettségű területen. A település növekedésével vendéglátóegységek is helyet kaptak. Térszerkezete a városfejlődés jövőbeli tervezetlenségéről árulkodik. Egyes részein a gazdálkodásra is alkalmas nagyobb kertek jellemzőek, máshol apró telkek és az egy nyomtávú keskeny utcák. A Tisza-tó közelsége és a turisztikai fejlesztések hatására egyre több vendégház, hétvégi ház és nyári lakások jelentek meg.

Abádszalók Üdülőterületének **lakónépessége** 0,36%-a teljes városának. A 15 ott élő lakos közül a legnépesebb tábor az aktív korú lakosoké, akik közül 11 fő él az Üdülőterületen, a 14 év alattiak közül hárman, az időskorúak közül pedig egy fő lakik itt.

Az **iskolai végzettség** vonatkozásában látható, hogy a városrészen élő aktív korúak közel 18%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a 25 év felettek 33,3%-ának felsőfokú végzettsége van.

A **lakásállomány** helyzete kiemelkedő az Abádszalók teljes lakásállományához viszonyítva, hiszen a városrészen a lakásállomány száma 6 darab ingatlan, amelyek között nem található alacsony komfort fokozatú lakás, komfort nélküli, félkomfortos, szükséglakás vagy egyszobás lakás sem.

A **foglalkoztatottság** mutatói a következőképpen alakulnak. Az aktív korúak 45,5%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, amely enyhén magasabb a városi átlagnál, ahol 43,9% ez az arány, az aktív korú foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves lakosságon belül 50%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 33,3%, amely kedvezőbb a települési átlagnál, ami 46,2%. Az Üdülőterületi városrészben a munkanélküliek aránya 14,3%, akik között nincs tartós munkanélküli.

42. táblázat: Abádszalók – Üdülőterület városrész főbb mutatói (2011)

Mutató megnevezése	Abádszalók összesen*	Üdülőterület
Lakónépesség száma, fő	4180	15
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya, %	14,7	20
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya, %	60,2	73,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya, %	25,1	6,7

Mutató megnevezése	Abádszalók összesen*	Üdülőterület
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	26,2	18,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában, %	8,1	33,3
Lakásállomány, db	2043	6
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya, %	21,4	0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, %	21	0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, %	6,3	0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	43,9	45,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, %	16,7	18,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül, %	51,6	50
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, %	46,2	33,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta), %	18,8	14,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya), %	7,4	0

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011

A városrészben jellegéből adódóan orvosi ellátás és szociális szolgáltatások nem érhetőek el, valamint közösségi terek és kulturális intézmények sincsenek jelen.

43. táblázat: Üdülőterület városrész SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Közművek kiépítettsége. ■ Tisza-tó közelsége. ■ Átmenő forgalommal, ipari tevékenységgel nem terhelt terület. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A belterületi zöldfelületek rossz állapotúak, funkciótlanak. ■ Alacsony az állandó lakosok száma.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Európai Uniós és hazai források hatékony kihasználása. ■ Gyógyturisztika fellendülése. ■ Turisztikai lehetőségek hatékonyabb kihasználása. ■ Versenyképesség növelése. ■ Életszínvonal növelése. ■ Vonzó lakókörnyezet kiépítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Szakképzett fiatalok elvándorlása. ■ Gyenge közéleti lakossági, aktivitás.

3.3.2.3 Tisza-tavi fejlesztési zóna

A városrész lehatárolása: Északi belterületi határ – Füredi út - Zrínyi utca – Laki Kálmán utca – Mikszáth Kálmán utca - Attila utca – Alsóerdősor utca – belterületi határ (a térképen piros szín jelzi).

62. térkép: Abádszalók – Tisza-tavi fejlesztési zóna térképe

Forrás: Saját szerkesztés

A Tisza-tavi fejlesztési zóna fő funkcióját tekintve lakóterület, illetve üdülőövezet.

A Tisza-tavi fejlesztési zóna terület nevű városrészen a 2011. évi népszámlálás ideje alatt nem volt lakónépeség, így elemzés sem végezhető el a városrész demográfiai, szociális jellemzői tekintetében.

A Tisza-tavi fejlesztési zónában jó a közműellátottság, megtalálható a vezetékes víz és szennyvízcsatorna kiépítettség, az áram és a közvilágítás, a gáz és a járda kiépítés.

A városrész funkcióellátottságát tekintve nagyon hiányos. Az állami, igazgatási, hatósági, igazságszolgáltatási és rendészeti szolgáltatások, illetve a humán közszolgáltatások is teljesen hiányoznak a városrészben.

A közösségi funkciók közül a Tiszató-tó strand található meg itt.

44. táblázat: Tisza-tavi fejlesztési zóna SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jelentős turisztika. ■ Átmenő forgalommal, ipari tevékenységgel nem terhelt terület. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A belterületi zöldfelületek funkció nélküliek.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Turisztikai lehetőségek hatékonyabb kihasználása. ■ Életszínvonal növelése. ■ Közösségszervező terek, események létrehozása. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Turisztikai fejlesztések elmaradása.

3.3.2.4 Ipari-Gazdasági terület

A városrész lehatárolása: a Füredi út - Déli belterületi határ - 0733/1 út - Füredi út által határolt terület (a térképen sárga szín jelzi).

63. térkép: Abádszalók – Ipari- Gazdasági terület térképe

Forrás: Saját szerkesztés

Jellemzően gazdasági funkciót betöltő terület, melyet a kisebb vállalkozások jelenléte jellemez. A városrésznek minden adottsága megvan a nagyobb ipari vagy logisztikai fejlesztések végrehajtására.

Az Ipari-Gazdasági terület nevű városrészen a 2011. évi népszámlálás ideje alatt nem volt található lakónépesség, így elemzés sem végezhető el a városrész demográfiai, szociális jellemzői tekintetében.

Az állami, igazgatási, hatósági, igazságszolgáltatási és rendészeti funkciók teljesen hiányoznak ebben az alapvetően ipari termelésre berendezkedett városrészben.

45. táblázat: Ipari- Gazdasági terület városrész SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jó megközelíthetőség. ■ Intézményi és gazdasági funkciói jól elkülönülnek. ■ Ipari tevékenységgel nem terhelt terület. ■ Jelentős gazdasági potenciál. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Városmagtól való viszonylagos távolság. ■ Kerékpárúton nem megközelíthető.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jelentős gazdasági potenciál. ■ Jó logisztikai adottságok. ■ Európai Unió és hazai források hatékony kihasználása. ■ Gazdaságélénkítés kis- és nagykereskedelmi egységek betelepítésével. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Alacsony befektetői érdeklődés. ■ Szakképzetlen vagy a keresletnek nem megfelelő képzettségű munkaerő van a térségben.

3.3.2.5 Külterületek

Városrész lehatárolása: külterület

Jellemzően mezőgazdasági funkciójú terület.

A Külterületek **lakónépessége** 0,55%-a a teljes városénak, 2011-ben 23 fő élt itt, akik közül ketten 14 éven aluliak, 11-en aktív korúak, 10-en pedig 60 év felettiak voltak.

Az **iskolai végzettség** vonatkozásában a városrész mutatói kedvezőtlenebbül alakultak a teljes abádszalóki lakossághoz viszonyítva. „Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül” mutató értéke 45,5%, a települési átlag viszont csupán 26,2%. Ezen túlmenően a Külterületen nem él felsőfokú végzettséggel rendelkező egyén.

A **lakásállomány** tekintetében megállapítható, hogy a településrészen 16 darab ingatlan található, amelyek 31,3%-a alacsony komfort fokozatú, 30,8%-a komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakás, 7,7%-a egyszobás lakás. Ezek a számok tükrözik, hogy az abádszalóki átlaghoz képest a Külterületen lévő lakások minősége alulteljesít.

A **foglalkoztatottság** mutatói tekintetében a városrész szintén rosszabb értékeket produkál az abádszalóki átlaghoz képest. Az aktív korúak 54,5%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, a városi átlag 43,9%. A foglalkoztatottak 50%-os aránya a 15-64 éves lakosságon belül szintén kedvezőtlenebb, mint a városi 51,6%-os átlag. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 53,8%, mely szintén rosszabb érték, mint a városi 46,2%-os adat. A Külterület városrészben a munkanélküliek aránya 22,2%, akik közül mindenki tartósan, 360 napon túl munkanélküli.

46. táblázat: Abádszalók – Külterület főbb mutatói (2011)

Mutató megnevezése	Abádszalók összesen*	Külterület
Lakónépesség száma, fő	4180	23
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya, %	14,7	8,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya, %	60,2	47,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya, %	25,1	43,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	26,2	45,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában, %	8,1	0
Lakásállomány, db	2043	16
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya, %	21,4	31,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, %	21	30,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül, %	6,3	7,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, %	43,9	54,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, %	16,7	36,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül, %	51,6	50
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, %	46,2	53,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta), %	18,8	22,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya), %	7,4	22,2

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011 * Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (15 fő) adatait

A Külterület nem rendelkezik semmilyen belterületi funkcióval, így az állami, igazgatási, hatósági, igazságszolgáltatási és rendészeti szolgáltatások, a humán közszolgáltatások és a közösségi funkciók is hiányoznak itt. A területen a legjellemzőbb gazdasági tevékenység és a mezőgazdasági termelés.

47. táblázat: Külterület SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
■ Ipari tevékenységgel nem terhelt terület.	■ A földutak felülreprezentáltak.

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zártkerti és mezőgazdasági fejlesztések fellendülése várható. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztési területek alacsony volta. ■ Közutak állapotának további romlása. ■ Lakosság további öregedése.

3.3.3 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése

Jelen fejezetben a területi szegregációs folyamatok kerülnek bemutatásra. A város egész területére vonatkozó ágazati szegregációs mechanizmusok az ITS Anti-szegregációs terv fejezetében kerülnek elemzésre.

Az értékelő rész a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkársága által kiadott Városfejlesztési kézikönyv (2. kiadás, Bp. 2009. január 28.) és a Belügyminisztérium Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag, Bp. 2014. december 11.) útmutatása alapján készült.

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 10. melléklete meghatározza a település szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat. A területek lehatárolása a szegregációs mutató alapján történik, ez pedig a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül. A mutató úgy kerül kiszámításra, hogy a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kerülnek kiválasztásra, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A tömb népszámlálási célra létrehozott, általában közterületek és/vagy természetes és mesterséges tereptárgyak (pl. vasútvonal, vízfolyás partja stb.), valamint rácshálós térinformatikai megoldás eredményeképpen kialakított, településen belüli kisterületi egység.

A szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek a Központi Statisztikai Hivatal 2011. évi népszámlálási adatai alapján kerültek meghatározásra. Azon tömböket tekintjük veszélyeztetett területeknek, illetve szegregátumoknak, ahol a szegregációs mutató aránya meghaladja a 30, illetve a 35 százalékot.

Meghatározásra került a kormányrendeletben továbbá az is, hogy a 200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

A 2011. évi népszámlálási adatok az önkormányzat birtokában lévő adatbázisokból nyert adatok alapján kerültek aktualizálásra.

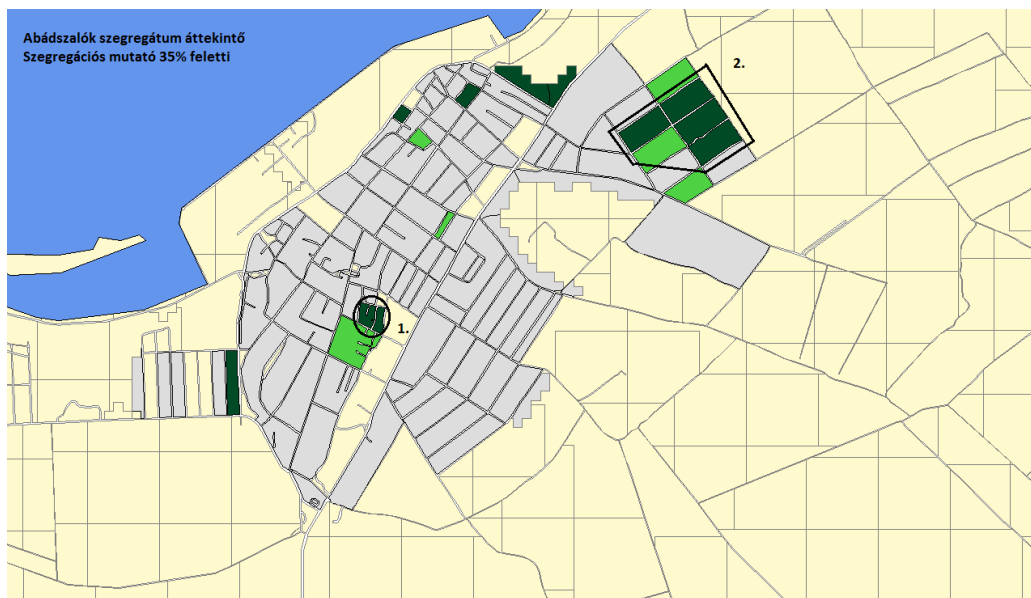
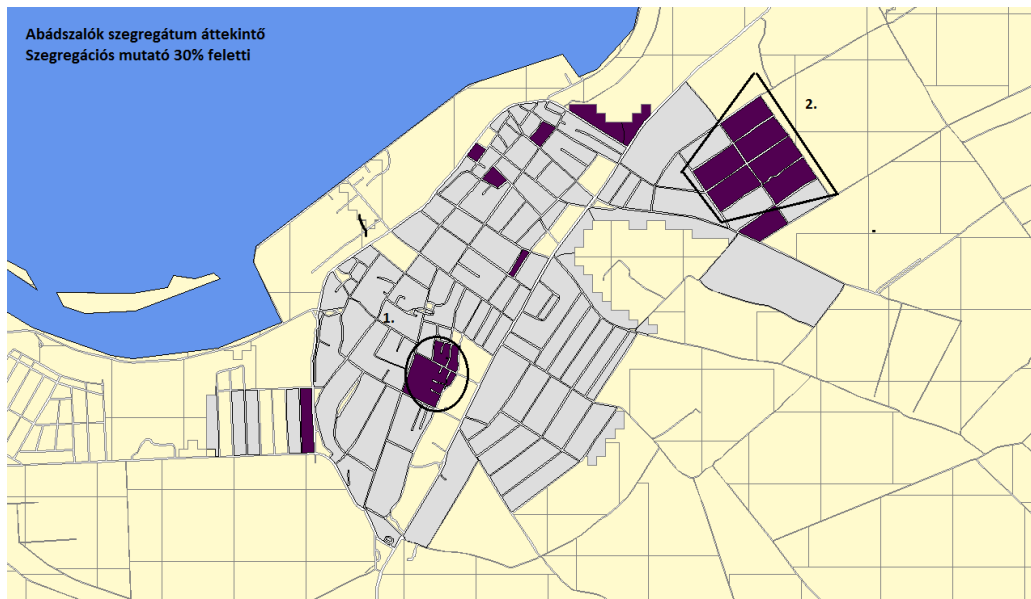
3.3.3.1 Helyzetértékelés az alacsony státuszú lakosság területi koncentrációjáról a 2011-es népszámlálási adatok alapján

A szegregációs folyamat által érintett településrészek a 2011. évi népszámlálási adatokon nyugvó lehatárolások alapján kerültek kijelölésre. Azon területeket tekinthetjük szegregátumoknak, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya meghaladta az 35 százalékot, veszélyeztetett területeknek pedig ahol meghaladta a 30 százalékot.

A KSH két területet határolt le:

- 1.sz. szegregátum: Tóparti út - Honvéd út - Kölcsey Ferenc út - Csikós köz
- 2.sz. szegregátum: Szent-Györgyi Albert út - Gárdonyi Géza út - belterületi határ - Rozmaring út - Petőfi Sándor út - Ifjúság út

64. térkép: Abádszalók szegregátumai

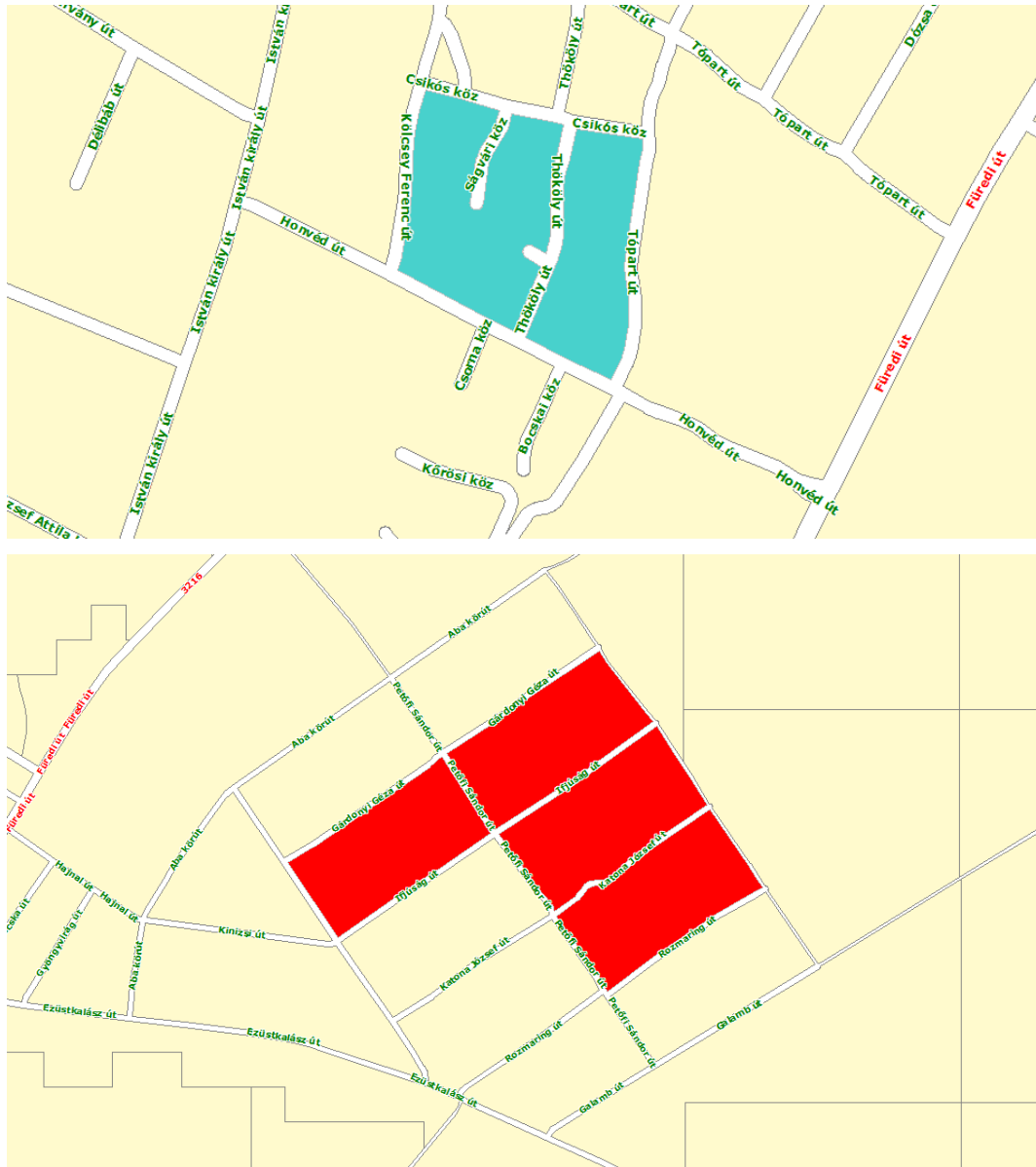
Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH

A 2011. évi népszámlálási adatok és a szegregációs index határértékének útmutató szerinti csökkentése módosították a szegregátumként, illetve veszélyeztetett területként lehatárolt területek számát és kiterjedését.

A szegregátumok kiterjedésének változásáról azonban nem tudunk pontos képet alkotni, mert korábban nem készült szegregációs elemzés.

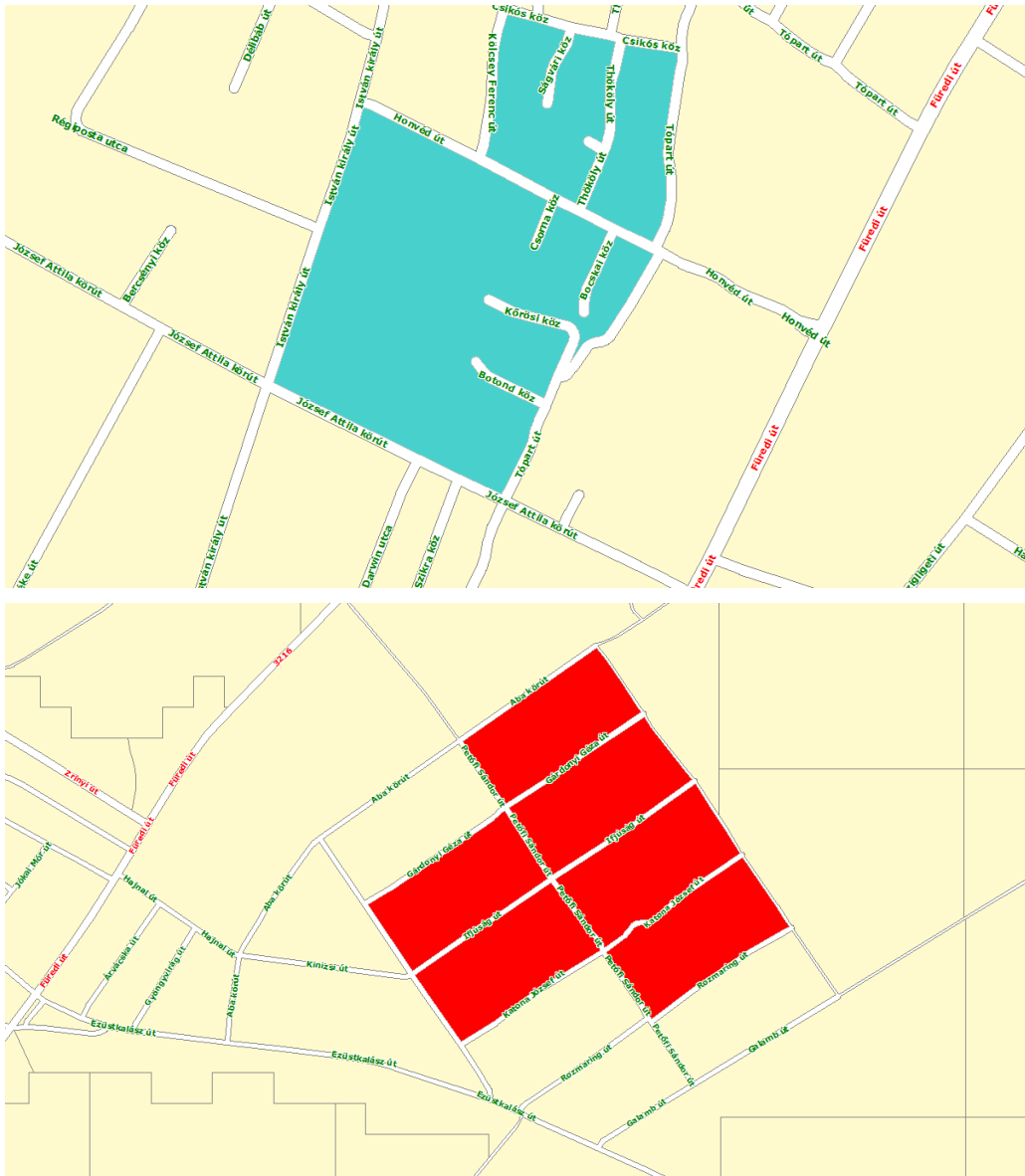
A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a településen az aktív korú lakosságon belül, az alacsony státuszú lakosság aránya 16,7%. Koncentrációjuk alapján a KSH 2 szegregátumot és 2 veszélyeztetett területet határolt le.

65. térkép: Abádszalók szegregátumokat bemutató térképe (szegregációs mutató 35% felett)

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH

66. térkép: Abádszalók szegregátumokat bemutató térképe (szegregációs mutató 30% felett)

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH

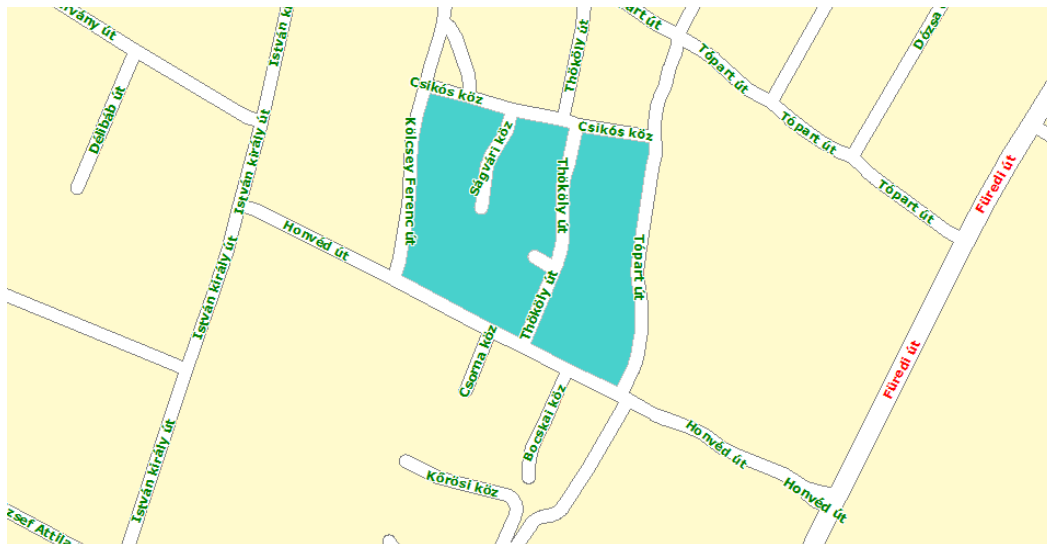

A szegregátumok helyzetértékelése¹⁵

3.3.3.1.1 1. számú szegregátum

A KSH első szegregátumként az Üdülőterület városrészben található, **Tóparti út - Honvéd út - Kölcsey Ferenc út - Csikós köz** által határolt tömböt határolta le. A területen élők száma 71 fő, a szegregációs mutató 39,6%. A 0-14 évesek aránya 16,9% (városi arány 14,7%). A 60 év felettek aránya 15,5% (városi arány 25,1%). Az aktív korúak több mint 66%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások több mint 60%-ban egyetlen foglalkoztatott sincs. Felsőfokú végzettségűek nem élnek a szegregátum területén.

67. térkép: Az 1. számú szegregátum térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A területen található lakások száma 28, ezek 67,9%-a alacsony komfortfokozatú. A lakások 30,4%-a egyszobás. A házak többsége hagyományos vidéki ház (szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült házak is vannak közöttük). A területen kizárólag lakóépület található. Önkormányzati bérlakásokra vonatkozóan nincsenek adatok, de a házak alapvetően magántulajdonban vannak.

Az utak, járdák a terület egészen felújításra szorulnak. A vezetékes víz- és szennyvízhálózat minden utcában elérhető, arra vonatkozóan nincsenek adataink, hogy hány háztartás nem tudott rácsatlakozni a közművekre, illetve a közüzemi vízszolgáltatásról díjhátralék miatt hány háztartást kapcsolt le a szolgáltató.

Az alábbi utcákban hiányzik a pormentes út: Thököly u., Kölcsey u.

Egészségre ártalmas üzem, árvíz- és belvízveszélyes terület, szeméttelp a terület határától számított 500 méteren belül nincs.

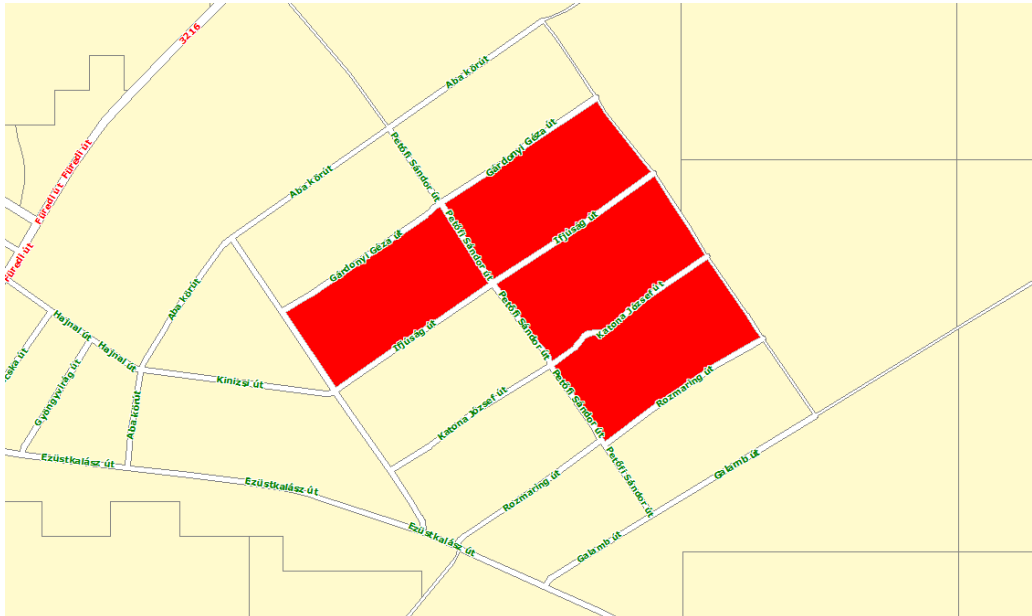
Ez egy hagyományos falusias terület, ahol a roma családok olcsón tudtak ingatlanhoz jutni, de ma is vegyes etnikailag a lakosság.

¹⁵ A területek a városi áttekintő térképen lettek jelölve

3.3.3.1.2 2. számú szegregátum

A KSH a Városmag városrészben található **Szent-Györgyi Albert út - Gárdonyi Géza út - belterületi határ - Rozmaring út - Petőfi Sándor út - Ifjúság út** által határolt tömböt szegregátumnak minősítette. A szegregációs mutató: 42,1%. A területen élők száma 118 fő. A 0-14 évesek aránya 28%. A 60 év feletti aránya viszont 7,6%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 1,6%. Az aktív korúak 56,6%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 40%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

68. térkép: A 2. számú szegregátum térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A területen található lakások száma 34, ennek 44,1%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 16,1%. A házak többsége hagyományos vidéki ház (szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült házak is vannak közöttük). A területen kizárólag lakóépület található. Önkormányzati bérlakásokra vonatkozóan nincsenek adatok, de a házak alapvetően magántulajdonban vannak.

Az utak, járdák a terület egészén felújításra szorulnak. A vezetékes víz- és szennyvízhálózat minden utcában elérhető, arra vonatkozóan nincsenek adataink, hogy hány háztartás nem tudott rácsatlakozni a közművekre, illetve a közüzemi vízszolgáltatásról díjhátralék miatt hány háztartást kapcsolt le a szolgáltató.

Az alábbi utcákban hiányzik a pormentes út: Gárdonyi u., Ifjúság u., Petőfi u., Katona u., Rozmaring u.

Egészségre ártalmas üzem, árvíz- és belvízveszélyes terület, szeméttelep a terület határától számított 500 méteren belül nincs.

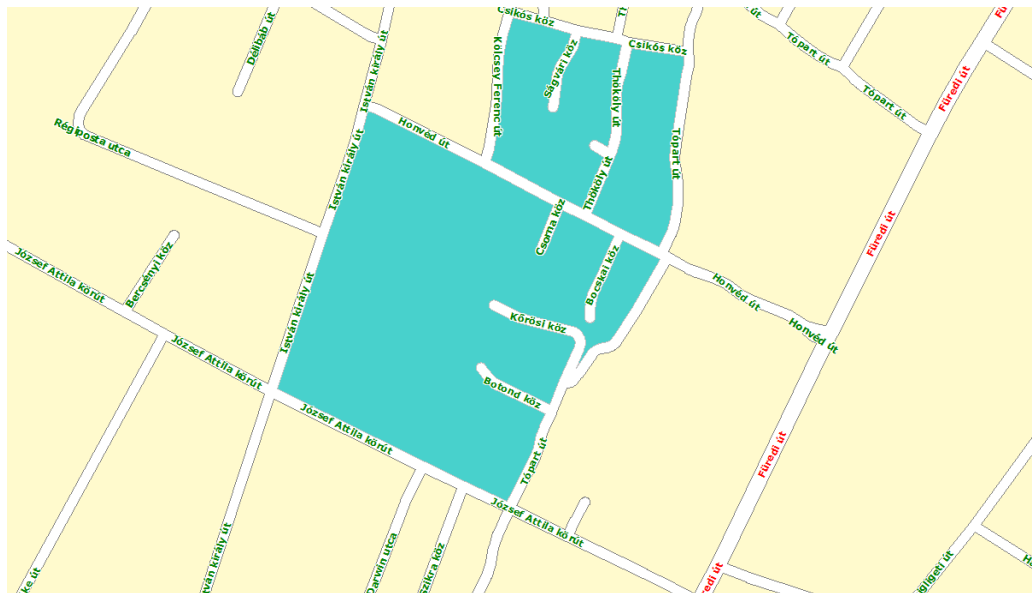
Ez egy hagyományos falusias terület, ahol a roma családok olcsón tudtak ingatlanhoz jutni, de ma is vegyes etnikailag a lakosság.

3.3.3.1.3 1. számú veszélyeztetett terület

A KSH a 1. sz. szegregátum közelében lehatárolt még egy veszélyeztetett területet is, mely a **Tópart út - József Attila körút - István király út - Honvéd út - Kölcsey Ferenc út - Csikós köz** által határolt tömb.

A szegregációs index: 36,6%. A területen élők száma 136 fő. A 0-14 évesek aránya, 14,7%. A 60 év felettek aránya viszont 16,9%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 2,2%. Az aktív korúak 62,4%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 60%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

69. térkép: Az 1. számú veszélyeztetett terület térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A területen található lakások száma 56, ennek 53,6%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 24,5%.

3.3.3.1.4 2. számú veszélyeztetett terület

A KSH a 2. sz. szegregátum közelében lehatárolt még egy veszélyeztetett területet is, mely a Szent-Györgyi Albert út - Gárdonyi Géza út - Petőfi Sándor út - Aba körút - belterületi határ - Rozmaring út - Petőfi Sándor út - Katona József út által határolt tömb.

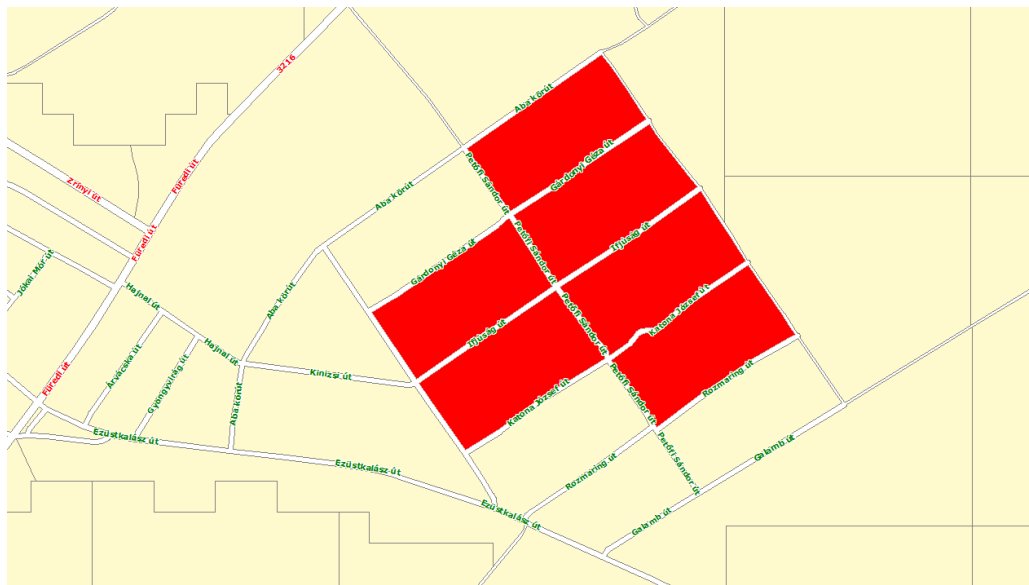
A szegregációs index: 37,1%. A területen élők száma 207 fő. A 0-14 évesek aránya, 25,1%. A 60 év felettek aránya viszont 7,2%. Felsőfokú végzettség rendelkezők aránya 0,9%. Az aktív korúak 56,4%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 39,1%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.

Az utak, járdák a terület egészen felújításra szorulnak. A vezetékes víz- és szennyvízhálózat minden utcában elérhető, arra vonatkozóan nincsenek adataink, hogy hány háztartás nem tudott rácsatlakozni a közművekre, illetve a közüzemi vízszolgáltatásról díjhátralék miatt hány háztartást kapcsolt le a szolgáltató.

Egészségre ártalmas üzem, árvíz- és belvízveszélyes terület, szeméttelp a terület határától számított 500 méteren belül nincs.

Ez egy hagyományos falusias terület, ahol a roma családok olcsón tudtak ingatlanhoz jutni, de ma is vegyes etnikailag a lakosság.

70. térkép: A 2. számú veszélyeztetett terület térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A területen található lakások száma 63, ennek 39,7%-a alacsony komfort fokozatú. Az egyszobás lakások aránya 12,3%. A házak többsége hagyományos vidéki ház (szociálpolitikai kedvezmény felhasználásával épült házak is vannak közöttük). A területen kizárólag lakóépület található. Önkormányzati bérlakásokra vonatkozóan nincsenek adatok, de a házak alapvetően magántulajdonban vannak.

Az utak, járdák a terület egészen felújításra szorulnak. A vezetékes víz- és szennyvízhálózat minden utcában elérhető, arra vonatkozóan nincsenek adataink, hogy hány háztartás nem tudott rácsatlakozni a közművekre, illetve a közüzemi vízszolgáltatásról díjhátralék miatt hány háztartást kapcsolt le a szolgáltató.

Egészségre ártalmas üzem, árvíz- és belvízveszélyes terület, szeméttelep a terület határától számított 500 méteren belül nincs.

Ez egy hagyományos falusias terület, ahol a roma családok olcsón tudtak ingatlanhoz jutni, de ma is vegyes etnikailag a lakosság.

Összegzés, szegregátumok összehasonlítása

48. táblázat: A szegregátumok és veszélyeztetett területek összehasonlítása Abádszalókon

Szegregátumok és veszélyeztetett területek	Abádszalók összesen	1. sz. szegr.	2. sz. szegr.	1. sz. veszélyeztetett terület	2. sz. veszélyeztetett terület
Lakónépesség száma (fő)	4180	71	118	136	207
Szegregációs mutató (%)	16,7	39,6	42,1	36,6	37,1
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	14,7	16,9	28	14,7	25,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya (%)	25,1	15,5	7,6	16,9	7,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	44	66,7	56,6	62,4	56,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)	46,2	60,7	40	60	39,1

Szegregátumok és veszélyeztetett területek	Abádszalók összesen	1. sz. szegr.	2. sz. szegr.	1. sz. veszélyeztetett terület	2. sz. veszélyeztetett terület
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	21,4	67,9	44,1	53,6	39,7

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A város két szegregátuma közül a 2. sz. szegregátum a népesebb.

A közüzemi szolgáltatások elérhetőek a szegregátumokban, de vannak utcák, ahol hiányzik a pormentes út.

Mindkét szegregátumban magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, de a két terület közül is az 1. sz. szegregátum mutatói a kedvezőtlenebbek.

A városközpont tömegközlekedéssel nem érhető el, gyalog és kerékpárral közlekednek a helyi lakosok, mivel a szegregátumok a város szélein helyezkednek el, az itt élők számára ez megnehezítheti a szolgáltatások, hivatalok elérhetőségét.

A terület problémáinak kezelésében az önkormányzat mellett a civil szervezetek vesznek részt.

3.3.4 Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

A régi szeméttelp területe (külterület) olyan tájseb volt, mely régóta megoldásra várt. A szeméttelp rekultivációja 2014-ban befejeződött. Ezzel a kiemelkedő környezetvédelmi kockázatot jelentő problémákat sikeresen megoldotta a város.

4. Mellékletek

4.1 A dokumentum készítése során figyelembe vett vagy a későbbiekben alkalmazandó egyéb jogszabályok, előírások, forráselérhetőségek.

- 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéséről
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízelétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról
- 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról
- 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről
- 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról
- 1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról
- <http://mbfsz.gov.hu/>
- <http://mbfh.hu>
- <http://www.mfgi.hu/>
- Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattár
- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízelétesítmények védelméről
- 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról
- Tisza-tavi Kódex
- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról
- „Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló” 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat
- KÖTIVIZIG Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terv
- 1110/2017. (III. 7.) Korm. határozat a Nemzeti Vízstratégia és a végrehajtását biztosító intézkedési terv elfogadásáról
- 22/2020. (XII. 21.) NMHH rendelet az elektronikus hírközlési előfizetői szerződések részletes szabályairól
- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről

-
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
  - 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól